

Pápa város integrált településfejlesztési stratégiája

I. MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

KDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Közép-Dunántúli Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a
kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák
kidolgozása”

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Készült: a Belügyminisztérium megbízásából
a KDOP-6.2.1/K-13-2014-0002 sz. projekt keretében

Készítette: **KD-ITS KONZORCIUM**

Konzorciumvezető: **Közép-Pannon Regionális Fejlesztési Zrt.**

A konzorcium tagjai:

- *Ex Ante Tanácsadó Iroda Kft.*
- *Lechner Lajos Tudásközpont Területi, Építésügyi, Örökségvédelmi és Informatikai Nonprofit Kft.*
- *MAPI Magyar Fejlesztési Iroda Zrt.*
- *PESTTERV Pest megyei Terület-, Település-, Környezet Tervező és Tanácsadó Kft.*
- *TRENECON COWI Tanácsadó és Tervező Kft.*
- *VÁROS-TEAMPANNON Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.*

Témafelelős: Pápa Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája a **PESTTERV Kft** tervezésében készült.

Felelős tervező:

Károlyi János
vezető tervező
okl. geográfus, okl. szociológus
építész kamarai névjegyzéki szám: 13-1017
tervezői jogosultság: TR

Városépítészeti,
városfejlesztés: Károlyi János, Pekár Zoltán

Gazdaság: Szász Tibor

Társadalom és
anti-szegregációs
program: Szász Tibor

Közművek: Bíró Attila, Hanczár Zsoltné

Közlekedés: Dobrocsi Tamás, Kónya Krisztina, Somi Gergely

Zöldfelületek és
tájrendezés: Szijártó Ágnes, Mándi József

Pápa – Budapest – Székesfehérvár, 2015.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	6
1 HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ	8
1.1 Településhálózati összefüggések.....	8
1.2 Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata	9
1.2.1 Kapcsolódás az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióhoz (OFTK)	9
1.2.2 Kapcsolódás Veszprém Megye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához	15
1.2.3 Kapcsolódás egyéb térségi fejlesztési koncepciókhoz, programokhoz.....	23
1.3 A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata	23
1.3.1 Országos Területrendezési Terv (OTrT).....	23
1.3.2 Veszprém Megye Területrendezési Terve	25
1.4 A szomszédos települések hatályos szerkezeti terveinek Pápa Város fejlesztését befolyásoló megállapításai	29
1.5 Hatályos településfejlesztési döntések.....	31
1.5.1 A hatályos településfejlesztési koncepció és Integrált Városfejlesztési Stratégia megállapításai	31
1.5.2 Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések.....	35
1.6 Településrendezési Terv előzményeinek vizsgálata	35
1.6.1 Hatályban lévő településrendezési eszközök.....	35
1.6.2 Hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemei.....	35
1.7 A település társadalma.....	42
1.7.1 A település népességének főbb jellemzői.....	42
1.7.2 Térbeli, társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok	50
1.7.3 Települési identitást erősítő tényezők.....	51
1.8 A település humán infrastruktúrája	52
1.8.1 Humán közszolgáltatások.....	52
1.8.2 Esélyegyenlőség biztosítása	58
1.9 A település gazdasága	60
1.9.1 A település gazdasági súlya, szerepköre	60
1.9.2 A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői	63
1.9.3 A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fontosabb elképzelések.....	67
1.9.4 A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők.....	68
1.9.5 Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat).....	69
1.10 Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz és intézményrendszere.....	70
1.10.1 Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program.....	70
1.10.2 Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere.....	72

1.10.3	Gazdaságfejlesztési tevékenység	73
1.10.4	Foglalkoztatáspolitikai.....	73
1.10.5	Lakás és helyiséggazdálkodás.....	74
1.10.6	Intézményfenntartás.....	75
1.10.7	Környezetvédelem	76
1.11	Településüzemeltetési szolgáltatások	77
1.12	Táji és természeti adottságok vizsgálata.....	78
1.12.1	Természeti adottságok, tájhasználat, tájszerkezet	78
1.12.2	Védett és védendő táji-, természeti értékek, területek.....	79
1.13	Zöldfelületi rendszer vizsgálata.....	80
1.14	Az épített környezet vizsgálata	81
1.14.1	A területfelhasználás vizsgálata	81
1.14.2	Az épített környezet értékei.....	82
1.14.3	Önkormányzati tulajdon kataszter.....	86
1.15	Közlekedés.....	88
1.15.1	Hálózatok és hálózati kapcsolatok	88
1.15.2	Közüti közlekedés.....	88
1.15.3	Közösségi közlekedés	89
1.15.4	Kerékpáros és gyalogos közlekedés	90
1.15.5	Parkolás.....	91
1.16	Közművesítés.....	91
1.16.1	Víziközművek.....	91
1.16.2	Energia	95
1.16.3	Elektronikus hírközlés	101
1.17	környezetvédelem	103
1.17.1	Talaj	103
1.17.2	Felszíni és felszín alatti vizek	103
1.17.3	Levegőtisztaság és védelme	105
1.17.4	Zaj, és rezgésterhelés.....	105
1.17.5	Hulladékkezelés.....	106
1.17.6	Árvízvédelem.....	106
1.18	Katasztrófavédelem	106
1.18.1	Vízrajzi veszélyeztetettség	107
1.18.2	Egyéb tevékenységből adódó korlátozások.....	108
1.19	Ásványi nyersanyag lelőhely.....	109
1.20	Városi klíma.....	109
2	HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ	110

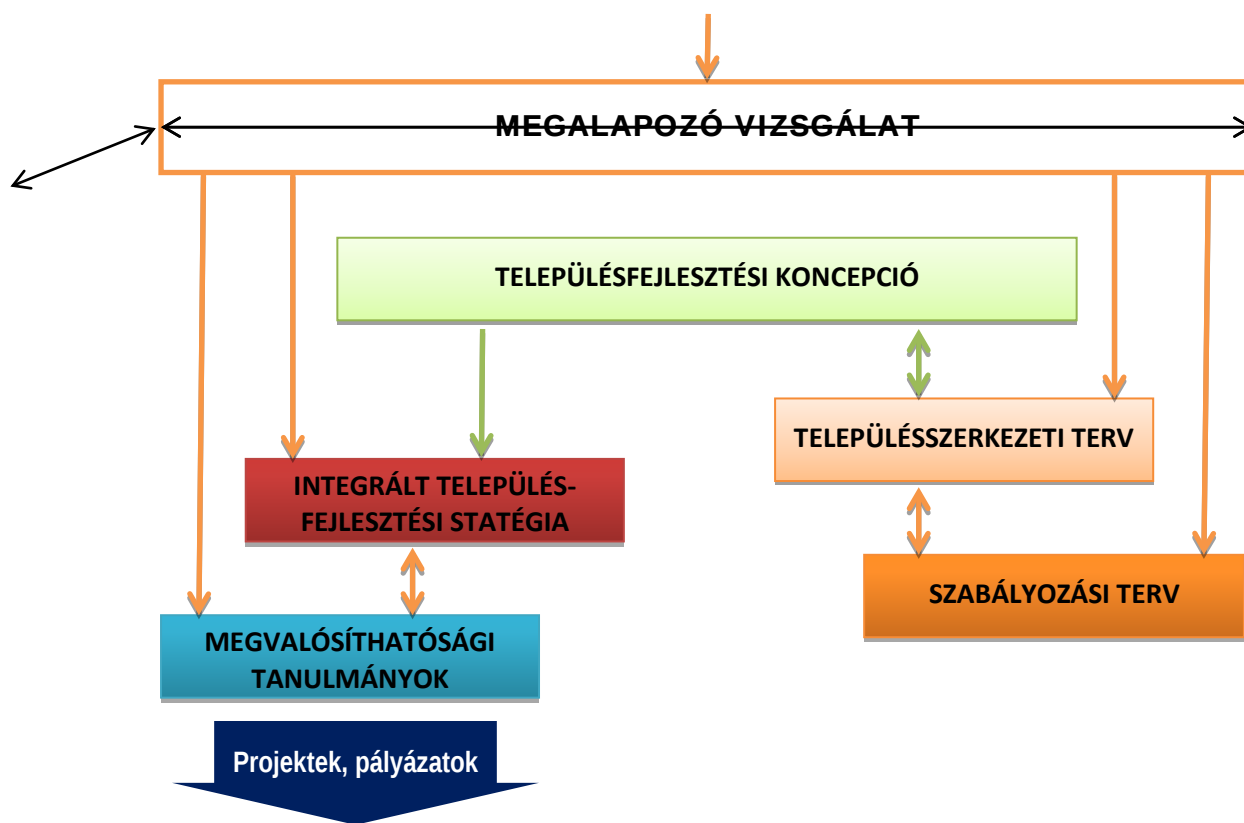
3 HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ.....	115
3.1 Helyzetelemzés eredményeinek értékelése.....	115
3.1.1 A folyamatok értékelése	115
3.1.2 A város és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése	116
3.1.3 A településfejlesztés és rendezés kapcsolata	117
3.2 Probléma- és értéktérkép.....	119
3.3 Eltérő jellemzőkkel rendelkező városrészek	120
3.3.1 A városrészek kijelölése	120
3.3.2 Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek	136
3.3.3 Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek	141
ÁBRAJEGYZÉK.....	142
TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE	144

BEVEZETÉS

A Belügyminisztérium EU-s források igénybevételével a **járasszékhelyek** számára pénzügyi és szakmai támogatást nyújt a stratégiai tervezési feladatokhoz a „Fenntartható településfejlesztés a kis-, és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása ” című projekt keretében. Ennek eredményeként az ország összes járásszékhelyére egy időben, egymással párhuzamosan történik a korábbi IVS-ek felülvizsgálata, az Integrált Településfejlesztési Stratégiák (ITS) elkészítése a 314/2012. (XI.8) Kormány rendeletben foglaltaknak megfelelően.

A jogszabályi előírásokból, de a tervezési logikából is fakadóan az ITS egy **átfogó tervezési rendszer** egyik eleme. A rendszer alapelemeit és azok egymásra épülését az alábbi ábra foglalja össze

A településfejlesztési és -rendezési tervek rendszere

A stratégia elkészítését részletes helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészekből álló **Megalapozó vizsgálat** előzte meg, melynek eredményeként született meg jelen dokumentum.

A **Megalapozó vizsgálat** számos tématerületet elemezve mutatja be a város térségi szerepkörét, társadalmi és gazdasági helyzetét, településrendezési háttérét, a stratégia-alkotás számára meghatározva a város és az egyes városrészek legfőbb erősségeit, gyengeségeit, illetve a külső környezet városfejlesztési szempontból releváns jellemezőit.

Pápa integrált településfejlesztési stratégiájának Megalapozó Vizsgálata a 314/2012. (XI.8) 1. melléklete szerinti összes témakör közül azokra tér ki, amelyek a stratégiai fejlesztési tervezés megalapozásához szükségesek (a 314/2012 (XI.8.) Korm. rendelet 9.§ (6) bekezdés alapján a tervezés mélységének figyelembevételével egyes témakörök elhagyásra kerülhetnek.) A tartalmi szűkítés egyeztetésre került a városvezetéssel, és a városi főépítéssel, amely tekintetében egyetértés született. Ez alapján pl. az 1.10., az 1.12., az 1.14. és az 1.17. fejezetek nem térnek ki valamennyi kormányrendeletben előírt - alapvetően településrendezési irányultságú, és a stratégiai fejlesztési tervezés szempontjából kisebb jelentőségű - alfejezetre. Ezek kidolgozása a településrendezési eszközök közeljövőben megkezdődő felülvizsgálata és módosítása keretében megtörténik.

1 HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ

1.1 TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK

A város Budapesttől délnyugatra 163 km-re, Veszprémtől 48 km-re északnyugatra, a jelentős gazdasági vonzást gyakorló Győrtől délre 45 km-re fekszik. Pápa esetében így az a helyzet áll elő, hogy a város és a környező térség a belső kohézióján túl, összességében jobban agglomerálódik a Nyugat-Magyarországi régióhoz, mint a Közép-Dunántúlhoz, gazdasági és térségi kapcsolatai kedvezőbbek Győr-Moson-Sopron megye illetve Győr irányában, mint Veszprém megye központi területei felé. Ennek nemcsak elhelyezkedési és természetföldrajzi (a Dunántúli középhegység térségi elválasztó szerepe), hanem részben közlekedésszervezési és részben történelmi és társadalmi okai is vannak.

A várost elkerülik a legfontosabb közlekedési folyosók, hazai autópályák. Pápa így egy kétszámjegyű főútvonal, a Bakonyon keresztúlvezető, az M1-et a 8-as főútvonallal összekötő 83-as kétszámjegyű főútvonal mellett fekszik, kicsit közelebb a 8-as úthoz, mint az M1-es autópályához. Ez az elhelyezkedés már önmagában is meghatározza és determinálja a város és térsége növekedési és gazdasági esélyeit, és ezen a jövőben sem várható változás.

Pápa járási szintű feladatokat lát el. A város által nyújtott járási szolgáltatások sokrétűek: egészségügyi, középfokú oktatási, közigazgatási, közhatalmi és egyéb szolgáltatásokat nyújt a járás települései számára

Beluszky és Győri (2006) magyarországi városhálózati kutatásai alapján Pápa teljes értékű funkciókkal rendelkező középváros, amely egyes városi funkcióinak teljesítménye alapján körülbelül 20-30%-kal nagyobb lakosságot lát el, mint saját népessége. Ezzel Pápa közepes erősségű térségi vonzasközpont, legalábbis a kutatás eredményei alapján.

A kutatók ugyanakkor azt is megjegyzik, hogy Pápa is a megrendült szerepű középvárosok sorába tartozik (Dombóvárhoz, Hatvanhoz, illetve Sátoraljaújhelyhez hasonlóan), amelyek még a közelmúltban is fontosabb volt a településhálózati és térségszervező ereje, mint napjainkban.

Szintén az előző kutatás eredményei alapján Pápa városhierarchiában betöltött szerepe a XX. században jelentősen romlott, amit az jelez, hogy 1910-ben Pápa még megyeközpont volt, ám alig néhány évtizeddel később ezt a szerepet a szocialista iparosítás haszonélvezőjeként a térségi versenytárs Veszprém vette át, így Pápa napjainkban „csak” középváros. A hierarchiában történő kedvezőtlen irányú mozgás sok tekintetben a XX. század elejének térségi közlekedésszervezésére vezethető vissza.

Emellett Pápa erős polgári-klerikális hagyományokkal rendelkező város is, amely a szocialista iparosítás évtizedében hátrányt jelentett a szűkös fejlesztési forrásokért vívott versenyben térségi versenytársakkal (Ajka, Veszprém) szemben. Mindemellett Pápa a magyarországi városhálózat komplex típusai között (szintén Beluszky és Gyri 2006-os kutatása) napjainkban is megyeközponti funkciókkal rendelkező középváros. Egyes, általában a megyeszékhelyekre jellemző a funkciókat az

elmúlt évtizedek sem tudtak eltörölni, így az ilyen jellegű városokra a kutatók szerint az a jellemző, hogy a megyeközponttal megosztva látnak el bizonyos funkciókat, és ezzel kiemelkednek az középvárosok mezejéből.

1.2 TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

1.2.1 Kapcsolódás az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióhoz (OFTK)

A 2014-2020 közötti európai uniós fejlesztési időszakra való felkészülés idején *(az elmúlt években)* hazánkban alapvetően megváltoztak a terület- és településfejlesztés törvényi és szervezeti keretei. Az Országgyűlés 2014. január 3-án elfogadta a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióról szóló határozatot, ezzel új irányt szabott az országnak, a térségek és a települések fejlesztéséhez.

Az Országgyűlés döntése alapján a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 Konceptióban elfogadott alapelveket és stratégiai célkitűzéseket úgy a jogalkotásban, mint a szakpolitikai stratégia- és programalkotásban folyamatosan érvényre kell juttatni. Ebből következik, hogy a várostérségek *(járások)* és a járásközpont városok tervezésénél is érvényesíteni kell *(az EU2020 Stratégiához is kapcsolódó, azzal összhangolt)* célkitűzéseket. *(Ezért indokolt – mintegy iránymutatásul - ezen országos célkitűzések számbavétele a 2014-2020 közötti időszakra szóló Integrált Településfejlesztési Stratégia megalapozó munkarészei között).*

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció integrálja a hazai fejlesztési célokat és igényeket, valamint meghatározza azok területi dimenzióit, ami a 2014–20-as európai uniós tervezési és költségvetési időszakra készülő tervdokumentumok megalapozását is szolgálja, valamint az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből, illetve az EU2020 Stratégiához illeszkedve hosszú távú jövőképet, fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg az ország egésze, valamint térségei illetve városai számára.

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció a további tervezés – így az Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása és elfogadása - során is figyelembe veendő - horizontális szempontként határozta meg:

- a) a befogadás – a társadalmi felzárkózás támogatását,
- b) az esélyegyenlőség megteremtését, a nemzetiségi identitás erősítését,
- c) a fenntartható fejlődést– fenntartható növekedést,
- d) az értékmegőrzést és az intelligens növekedést;

A fejlesztési források felhasználásának NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban rögzített alapelvei:

- a) nemzeti fejlesztési célok és prioritások érvényesítése,
- b) a közpénzfelhasználás a közhasznnot eredményezzen,
- c) partnerség és közösségi részvétel,
- d) foglalkoztatáshoz való hozzájárulás,
- e) a természeti erőforrások mennyiségi és minőségi megőrzése, a környezet állapotának és értékeinek megőrzése, javítása,
- f) a megtermelt értékek hasznosulása a helyi közösség javára, kedvezményezettség,
- g) a területfejlesztési szempontból kedvezményezett, ezen belül a leghátrányosabb helyzetű kistérségek és települések fejlesztésére rendelkezésre álló forrásokat meghatározott támogatási szabályok alapján indokolt felhasználni,
- h) a területfejlesztési szempontból kedvezményezett, ezen belül a leghátrányosabb helyzetű kistérségekből és településekről benyújtott pályázatokat a pályázatok értékelése során a felzárkóztatás elősegítése érdekében indokoltelőnyben részesíteni

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció a nemzeti jövőkép elérése érdekében négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt jelölt ki.

- a) értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés,
- b) népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom,
- c) természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme,
- d) térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet.

Az átfogó célok megvalósulása érdekében specifikus és területi célkitűzések kerültek meghatározásra: A célok a társadalom és a gazdaság egészének, valamint minden ágazatnak, térségi és helyi szereplőknek szólnak, így a járásközponti városi ITS-ek számára is kirajzolják azokat a fejlesztési súlypontokat, amelyekre a középtávú–fókuszált– fejlesztési feladatok épülhetnek.

A szakpolitikában érvényesítendő specifikus célok:

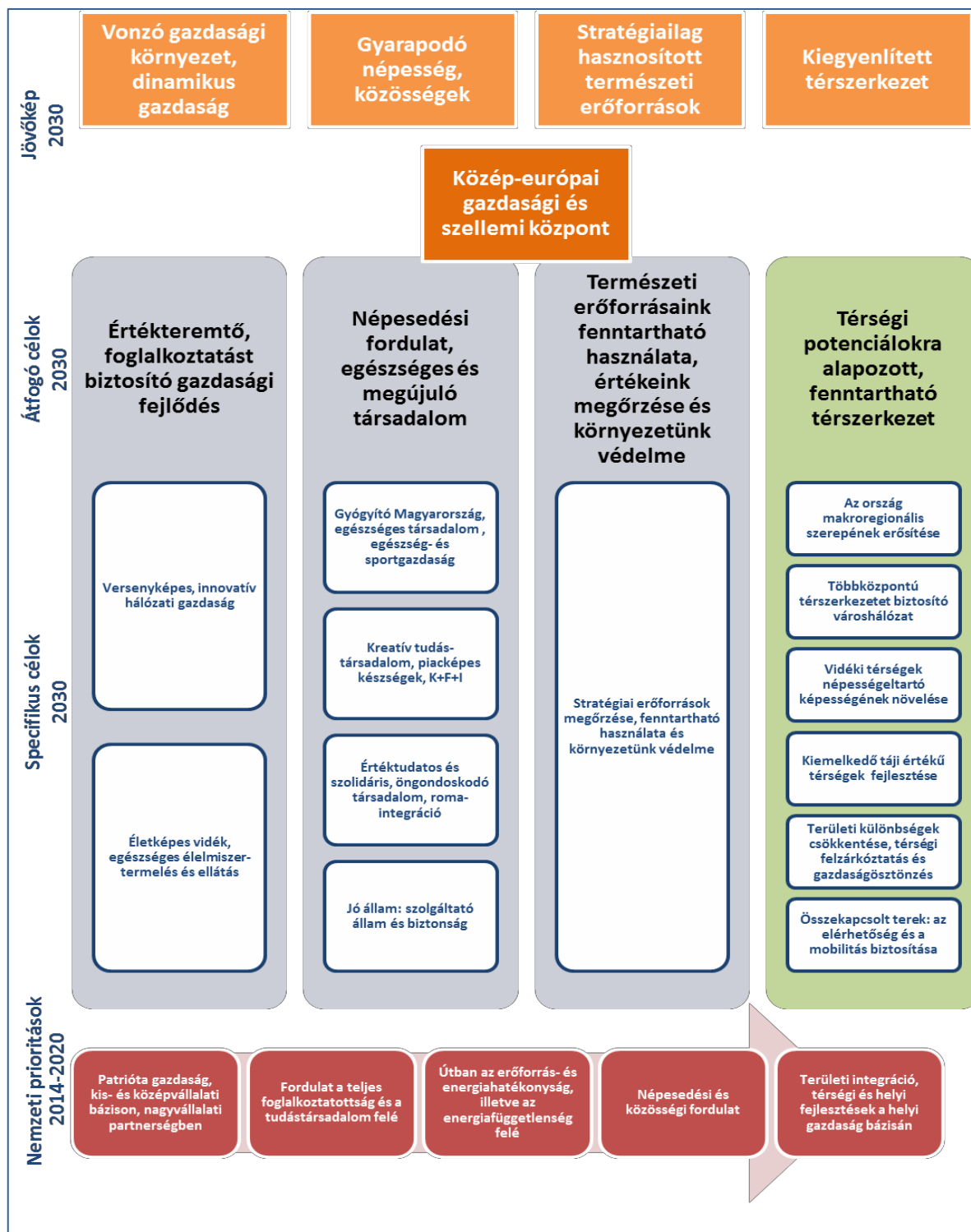
- a) versenyképes, innovatív gazdaság,
- b) gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság,
- c) életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás,
- d) kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I,
- e) érték tudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom,
- f) jó állam, szolgáltató állam és biztonság,
- g) stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme,

A területi specifikus célok, amelyek Pápa tervezését is érintik:

- o a vidéki térségek népességeltartó képességének növelése,

- o a területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése,
- o összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása.

1. ábra - Az ország jövőképe és fejlesztési célrendszere a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban

A magyar fejlesztéspolitika elsődleges keretét az Európai Unió kohéziós és vidékfejlesztési politikája, illetve a 2014–2020-as programozási és fejlesztési időszakban rendelkezésre álló uniós fejlesztési források képezik. A Koncepció a nemzeti szükségletekből és sajátosságokból kiindulva középtávon (2014–2020 között) kijelöli azokat a stratégiai fókuszokat, amelyek az ország hosszú távú céljainak megvalósulását szolgálhatják. A nemzeti prioritások igazodnak az Európai Unió által megfogalmazott programozási keretekhez, melyeket érvényesíteni kell a hazai tervezés és végrehajtás során.

A középtávra szóló integrált városfejlesztési stratégiák számára iránymutatóak azok a prioritások és fejlesztési tématerületek is, amelyeket a dokumentum a 2014-2020-as időszakra meghatároz.

2. ábra –Prioritások és fejlesztési tématerületek a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban

NEMZETI PRIORITÁSOK 2014-2020	• FEJLESZTÉSI TÉMATERÜLETEK
Patrióta gazdaság, kis- és középvállalati bázison, nagyvállalati partnerségben	- Innovatív gazdaságfejlesztés, kis- és középvállalkozások, stratégiai ágazatok, versenyképesség - Elérhetőség, megújuló közösségi közlekedés és tranzitgazdaság - Életképes vidék, bővülő agrár- és élelmiszer-gazdaság, halászat
Fordulat a teljes foglalkoztatottság és a tudástársadalom felé	- Foglalkoztatás növelése - Tudástársadalom megalapozása
Útban az erőforrás- és energiahatékonyság, illetve az energiafüggetlenség felé	- Energia-hatékonyság, fenntartható erőforrás-gazdálkodás - Klíma- és környezetvédelem
Népesedési és közösségi fordulat	- Befogadó és gyarapodó társadalom - Gyermekvállalás ösztönzése, népesedési kihívások kezelése
Területi integráció, térségi és helyi fejlesztések a helyi gazdaság bázisán	- Területi integráció, területfejlesztés - Vidéki térségek, vidéki gazdaság és közösségek - Budapest és térsége vezető makro-regionális szerepkörben - Kiteljesedő Kárpát-medencei, Duna menti nemzeti és európai területi együttműködés

A város-vidék együttműködést érvényesítő várostérség fejlesztés NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban meghatározott szempontjai, amelyeknek érvényt kell szerezni a városi ITS-ek kidolgozása során:

- o Teret kell nyerniük a várostérségi települések által közösen kialakított és megvalósított fejlesztéseknek, és csökkennie kell a települési szinten kiosztott és a pályázati úton elérhető fejlesztési közpénzek jelentőségének.
- o A városi fejlesztések is a térség egészének javát szolgálják, az erőforrások települések közötti funkcionális és harmonikus elosztásával. Mindez dedikált forráskereteken, térségi együttműködésben kialakított helyi- térségi projektcsomagok vagy programok formájában nyilvánulhat meg, különösen az uniós fejlesztési források felhasználásakor
- o A nagyobb városainkban – különösen a húszezer fő feletti városainkban– külön erőforrásokat kell fordítani a városi központok fejlesztését szolgáló sajátos akciókra is
- o Ugyanakkor kialakítandók a vidékies települések sajátosságainak megfelelő fejlesztések is, és a kettőnek szinergiában kell lennie egymással.
- o A várostérségek fejlesztéseit központilag orientálni kell, összhangban a kormányzati és megyei szintű fejlesztésekkel. Fontos, hogy e tárgykör sokszínű legyen, lehetőséget adva a komplex és integrált megközelítések alkalmazására, kiterjedve a települési infrastruktúrára, a közösségi és közúti közlekedésre, a gazdaságra és helyi gazdaságra, a foglalkoztatásra, a közszolgáltatásra, a társadalmi felzárkózásra, a tudatformálásra vagy akár a képzésekre.
- o Minden területi alapú tematikus fejlesztés esetében törekedni kell arra, hogy a beavatkozás terei itt is egy vagy több várostérségből épüljenek fel (pl. a területpolitika vagy egyes ágazati politikák kiemelt térségei). Így válhat a fejlesztések területi „építőelemévé”e valós helyi szintű térszerveződés.
- o Együtt-tervezés: nemcsak a közpénzekből megvalósuló térségi fejlesztésekben, de a települések gazdálkodásában és tervezésében (ld. terület- településrendezési- és településfejlesztési tervezés, helyi adópolitika) is a térségi, a várost és vonzáskörzetét szerves egységben kezelőszemléletet és gyakorlatot kell alkalmazni.
- o Törekedni kell a természeti környezet értékeinek megőrzésére, a belső városi zöldfelületek és a várost övező ökológiai értékes területek közti kapcsolatok erősítésére.

Stratégiai várostérség-fejlesztés követelményei a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentum szerint:

- o Nemzeti szinten összehangolt, reális adottságokra alapozott, városgazdasági szempontokat is integráló várostérség fejlesztési, és különösen várostérségi gazdaságfejlesztési stratégiák kidolgozása és végrehajtása szükséges a nemzetgazdasági növekedés élénkítése érdekében
- o Olyan városi jövőképek kialakítására van szükség, melyek egységes koordináció révén elősegítik, hogy a városok térségi és gazdasági szempontoknak is megfelelő integrált stratégiai szemléletet képviselhessenek, melyekben a térségalkotó, hasonló adottságokkal rendelkező települések egymás fejlesztési intézkedéseit nem kioltva, hanem összehangolt tervezésük és fejlesztéseik révén hatékonyabb és fenntarthatóbb rendszereket alakítanak ki, egyeztetve a helyi társadalom képviselőivel, a települést használó csoportok preferenciáival.

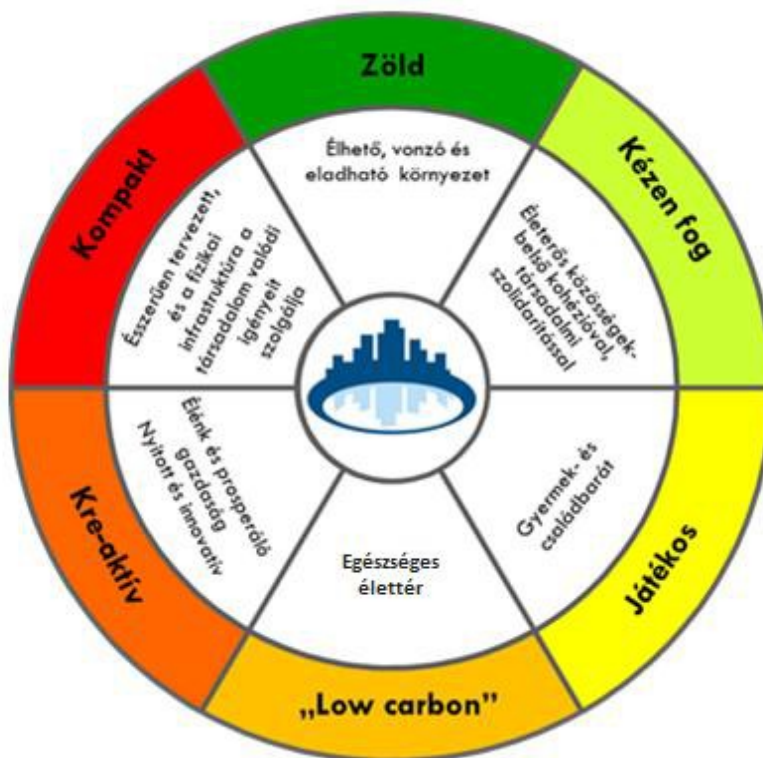
Veszprém megye fejlesztése a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentumban

FEJLESZTÉSI IRÁNYOK

- A közösségi közlekedést segítő kelet-nyugati irányú közlekedési infrastruktúra (8-as főút és vasútvonalak) hálózati fejlesztése, a városok közötti kapcsolat javítása.
- A helyi gazdaság jelenlegi teljesítő képességének, hozzáadott értékének emelése, új perspektivikus ágazatok és a „tudásalapú ipar” megerősödése.
- A megyében élők szaktudásának, képzettségi színvonalának növelése, a tudományos kutatás és fejlesztés feltételeinek, intézményeinek fejlesztése.
- Az ipari zónák rehabilitációjának folytatása, a turizmus és a koncentrált ipari tevékenységek környezetterhelésének minimalizálása.
- A megye határain túlnyúló egészségügyi szolgáltatások fejlesztése.
- A megye táji, természeti és műemléki értékeinek megőrzése, tematikus összekapcsolása, fenntartható hasznosítása, megismertetése.
- A karsztvíz ivóvízforrás védelmének fejlesztésével a környezet minőségének javítása és a Balaton táji, természeti védelmének növelése.
- A balatoni turisztikai körzet, mint rekreációs térség szolgáltatás- és minőségi kínálatának a szezonaritást oldó fejlesztése, koordinálása.
- A városok térszervező szerepköreinek élénkítése, kooperálás; az aprófalvas és perifériális térségek komplex fejlesztése a népességmegtartás érdekében.
- A megyeszékhely és a városok a kultúra és az innovatív tudás központjai.

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentumban a „sikeres város” stratégiájának alapelemei iránymutatóak Pápa Integrált Településfejlesztési Stratégiája kidolgozása során is.

3. ábra - A „sikeres város” stratégiájának alapelemei a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentumban

1.2.2 Kapcsolódás Veszprém Megye Területfejlesztési Koncepciójához és Programjához

Veszprém megye területfejlesztési koncepciója hivatott arra, hogy a megye egészének tervezési alapjait lerakja. Ezért a megyei területfejlesztési koncepció készítése úgynevezett teljes tervezés, mely kiterjed:

- a megye társadalmi, gazdasági és környezeti alrendszerére egyaránt, beleértve a vidéki térségekkel kapcsolatos témakörökre;
- a megye fejlődése szempontjából fontos témákra, ágazatokra;
- a megyei szinten és a központi szinten kezelhető témákra és ágazatokra egyaránt;
- az önkormányzat és a község tevékenységeivel befolyásolható témákra és ágazatokra, de emellett számba veszi a gazdasági szereplők, a vállalkozások, a civil szervezetek, egyházak és egyéb társadalmi szervezetek felelősségi körébe tartozó feladatokat.

Fentiek figyelembevételével Veszprém megye területfejlesztési koncepciójának feladata a megye fejlesztéspolitikájának megfogalmazása, Veszprém megye és térségei területi fejlődése fő irányainak, fejlesztési stratégiai céljainak és az ezek elérését segítő legfontosabb eszközöknek hosszabb időtávra szóló meghatározása.

A Veszprém Megyei Területfejlesztési Konceptiót a Veszprém Megyei Közgyűlés 62/2013 (XII.19.) számú határozatával fogadta el. Veszprém Megyei Jogú Város Közgyűlése 383/2013 (XII.19.) számú határozatával egyetértett a Veszprém Megyei Területfejlesztési Konceptióval.

A megyei területfejlesztési koncepció tűzi le azokat a sarokpontokat, amelyek a megye városai, települései fejlesztési stratégiáinak kidolgozása során is figyelembe veendők. Pápa ITS kidolgozásánál is meghatározandók azok a kapcsolódási pontok, amelyeken keresztül a városi stratégia összhangban lesz a magasabb rendű megyei fejlesztési dokumentumban kitűzött célokkal, és azok eléréséhez hozzájárul. Minden megyei város, így Pápa is stratégiájába be kell hogy építse azokat a helyi és várostérségi fejlesztési célokat, amelyek a helyi sajátosságok alapján legjobban illeszkednek a megyei célokhoz. Pápa esetében ezek elsősorban a feldolgozóipari ágazatok, valamint a turizmuságazat lehetnek.

A megyei területfejlesztési koncepció meghatározza Veszprém megye jövőképét: A Dunántúl szívében fekvő, ezerarcú természeti környezettel rendelkező, tradícióit gondoskodva őrző Veszprém megye egészséges társadalmának alkotó munkaerejével, tudásával, innovációra való nyitottságával, feltörekvő gazdaságával vonzó, élhető és versenyképes térség. Olyan terület, ahol jó és biztonságos az élet, kulturált a társadalom, megvalósul a kiemelkedő táji-, természeti és az emberi erőforrások fenntartható használata. Javul a környezet minősége, a helyi társadalom rétegei széleskörű együttműködésének is köszönhetően erősödik a közösség megtartó ereje és az indokolatlan egyenlőtlenségek mérséklődnek.

A megye jövőképe olyan távlatot rajzol fel, amelyben - *a Nemzeti Fejlesztési Konceptióban kitűzött országos szintű stratégiai célkitűzések megvalósulásától is függő ütemben és mértékben* - Veszprém megyében *(félkövér betűvel szedve a Pápa esetében leginkább releváns prioritások)*:

- **a helyi erőforrások széleskörű kihasználásával erősödik a gazdaság úgy az ipari ágazatok, mint a mezőgazdaság, illetve a szolgáltatások vonatkozásában,**
- erősödik a gazdaság térségi beágyazottsága, nő a versenyképessége,
- javulnak a lakosság életkörülményei,
- a gazdaság minden versenyképes szektorában javulnak a fejlődési lehetőségek,
- nő a foglalkoztatás, az aktív korú lakosság minden rétege és a tenni kívánók számára esély lesz a munkavállalásra, illetve a megélhetést biztosító önfoglalkoztatásra,
- a XXI. századi innovatív, tudás alapú gazdasági ágak, szolgáltatások és intézmények megyei jelenléte megerősödik;
- a helyi szereplők együttműködése révén a megtermelt jövedelmek lehető legnagyobb része a megyén belül marad, a térség gazdasági szereplőit és polgárait gazdagítja;

- fejlődnek a települések, javul a környezet állapota és a lakosság életminősége,
- nő a megye népességmegtartó és népességvonzó képessége, amelynek eredményeként csökkennek a megyén belül jelentős területi társadalmi-gazdasági különbségek, a multikulturális és érdektagolt helyi társadalom konfliktusai jól kezeltek.
- javulnak a gazdaságfejlesztés infrastrukturális feltételei úgy a K-Ny irányú közúti és vasúti, mint az É-D-i irányú közúti és vasúti (Veszprém – Győr) kapcsolatok vonatkozásában,
- **a belső közlekedési hálózat javításával valamint a közösségi közlekedés feltételei javításával javul a munkahelyek és az ellátást biztosító központok elérhetősége,**
- az információs társadalom legújabb vívmányai elterjedtek, és alkalmazásuk megjelenik a gazdasági és társadalmi életben,
- megvalósulnak klímavédelmet és az energiahatékonyságot szolgáló fejlesztések, nő a megújuló energia termelésének és felhasználásának súlya és aránya úgy a megye gazdaságában, mint településeiben és a háztartásokban,
- **a (Székesfehérvár) Várpalota – Veszprém – Ajka gazdasági és innovációs tengely a térségi gazdaságfejlesztés és a tudásipar meghatározó célterületévé válik, bővül Pápa gazdasága és Győr gazdaságával való együttműködése,**
- erősödik a táji-, természeti erőforrások fenntartható használata és a helyi potenciálokra és termelési hagyományokra, valamint a bővülő értékesítési lehetőségekre alapozva nő a helyben termelt és felhasznált egészséges élelmiszer mennyisége és aránya,
- kialakulnak a térségi sajátosságokat figyelembevevő tájgazdálkodás feltételei, a táji, természeti adottságokra és kultúrtörténeti hagyományokra épülve, a helyi környezeti feltételekhez igazodva javul a vidéki térségek értékteremtő képessége, szerepe az e térségekben való megélhetésben, a vidék népesség- és képességmegtartásában,
- kiteljesedik a térségi sajátosságokkal bíró szőlőtermesztés és borászat, a helyi karaktert adó egyedi termékek termesztése és feldolgozása,
- a települések megőrzik és gazdagítják természeti- és épített értékeiket, ápolják helyi hagyományait, amelyek így a fejlesztés erőforrásaivá válnak,
- **javul a megye térszerkezete, azon belül javul az egyes települések szerkezete is, a társadalmilag indokolt és a gazdasági fejlődéssel összehangolt ütemben folytatódik a városközpontok funkcióbővítő megújítása és megkezdődik a vidéki településeken a helyi értéket és karaktert hordozó településközpontok és településrészek revitalizálása,**

- bővülnek a zöldfelületek, egyaránt növekszik azok használati értéke és biológiai aktivitása, fokozatosan kialakulnak a települések zöldfelületi rendszerei (hálózata),
- tovább nő a megye erdősültsége, javul az erdők állapota és ez egyaránt hozzájárul a térségi gazdaság erősödéséhez, az ökológiai-, a turisztikai- és rekreációs potenciál növekedéséhez,
- bővül a turizmus, javulnak a vendégül látás feltételei, a Balaton-felvidék kihasználja a kiemelkedő turisztikai potenciáljában rejlő lehetőségeket, kialakul a Balaton-felvidék és a Bakony turisztikai és fejlesztési együttműködése,
- Veszprém megyei jogú város integrálódik a Balaton Kiemelt üdülőkörzetbe,
- a Bakonyalja térségében bővülnek a falusi vendéglátás, a rekreáció lehetőségei, javulnak annak feltételei, térségi együttműködései,
- biztosítottak és elérhetők az alap-, a közép-, valamint a felsőfokú minőségi oktatás és a képzés, valamint a munkaerő-piaci igények változásához való alkalmazkodást biztosító élethosszig való tanulás feltételei,
- kialakul a lakosság sokoldalú ellátásának hatékony rendszere, biztosított az intézményhálózat elérhetősége,
- Veszprém erősödik, mint a felsőfokú képzés és a térségi gazdasággal együttműködő innováció regionális központja (Székesfehérvárral való együttműködésben),
- tovább nő a születéskor várható élettartam, a megye településein biztosítottak az egészséges élet megőrzésének, illetve a gyógyulás feltételei,
- megőrződnek a gazdag hagyományok és tradíciók,
- nő a kultúra szerepe a térségi és a helyi identitás erősödésében, nő a kultúra szerepe a térség és a települések fejlődésében (fejlesztésében),

Veszprém megye jövőképe egy dinamikusan megújuló harmóniát tükröz, annak megteremtését vetíti előre. Harmóniát, amelyet ez a táj - *a Balaton part, a Balaton-felvidék, a Bakonyalja, a Bakony, a Somló* – is tükröz, harmóniát a rendelkezésre álló sokszínű potenciálok és azok kihasználása között, harmóniát az itt élő emberek képességei, elvárásai és a térség és települései fejlődése között, harmóniát települési környezetben és harmóniát a társadalomban.

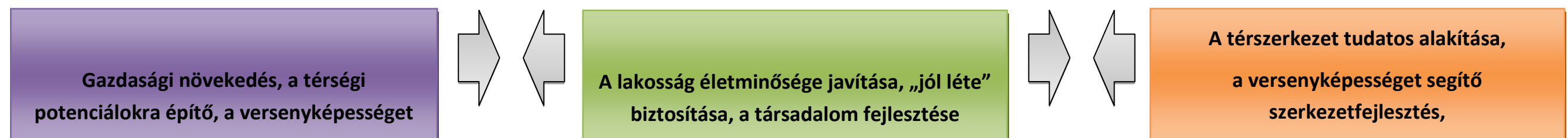
A megyei fejlesztési koncepció átfogó célja tehát ennek a harmóniának megteremtése, olyan vonzó, élhető és versenyképes térség kialakítása, amely az itt élők, és az ide látogatók széles értelmezett „jól lét”-ének is feltétele.

A területfejlesztési koncepció célrendszere 2020-ra

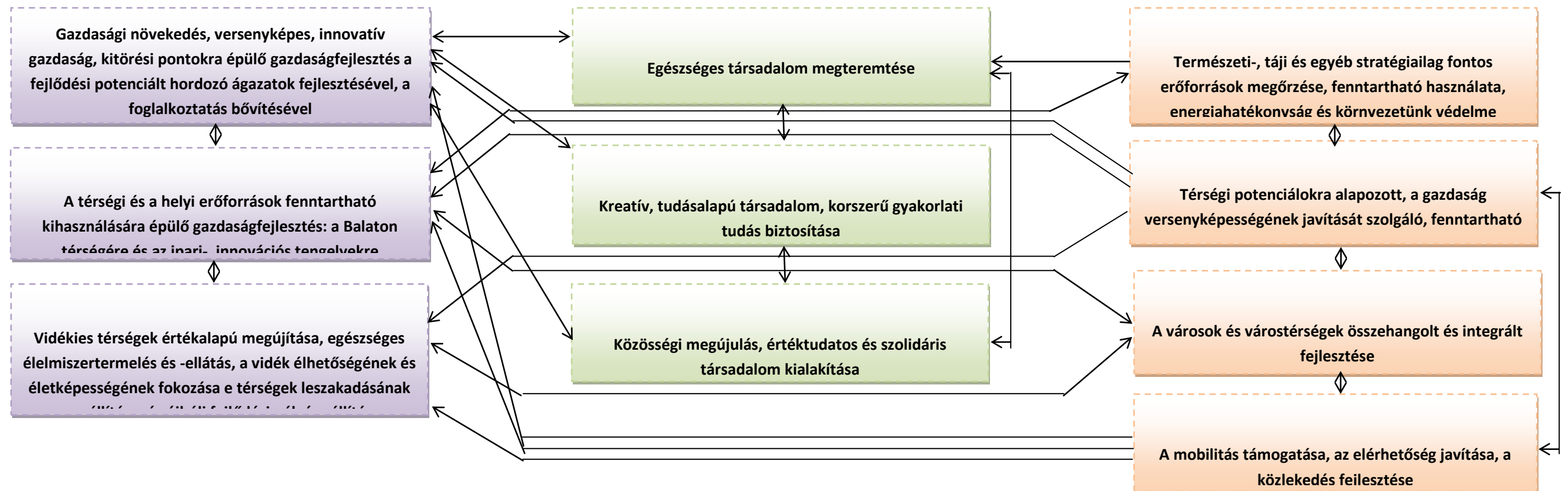
A jövőkép fő elemei 2030

Vonzó, élhető és versenyképes térség

Átfogó célok 2020-ra

Stratégiai célok 2020-ra

A „Gazdasági növekedés, versenyképes, innovatív gazdaság, kitörési pontokra épülő gazdaságfejlesztés a fejlődési potenciált hordozó ágazatok fejlesztésével, a foglalkoztatás bővítésével” stratégiai cél keretében Pápa az alábbi ágazatok esetében kapcsolódik a megyei célokhoz:

A járműipar és a hozzá kapcsolódó gép- és elektronikai ipar (a Pannon Egyetem innovációs, kutató-fejlesztési munkájára is alapozva), Ajka, Veszprém, **Pápa** és Zirc térségében. A járműipari klaszterhez tartozó kiegészítő (pld. az autóbelső kialakításhoz tartozó) ipari termelés és fejlesztés elsősorban Győr, másodsorban Esztergom autógyártásához kapcsolódva.

A faipar és bútorgyártás a magas erdőszűrségre és a kialakult munkakultúrára, mint helyi erőforrásokra alapozva (Veszprém, **Pápa** és Zirc térségében).

Az **élelmiszer-feldolgozó ipar** fejlesztése a helyben termelt egészséges élelmiszereknek helyben, illetve a térségben történő feldolgozottságával, a hozzáadott érték helyben tartása érdekében. Minden termék vonatkozásban támogatott a teljes termékánc térségi érdekű alakítása. Az élelmiszer feldolgozó iparon belül kiemelt a húsipar fejlesztése a „**pápai hús**” termék imázs növelése.

A **környezetipar**, ezen belül elsősorban a hulladékok újrahasznosításához valamint az alternatív energiahordozók hasznosításához kapcsolódó termékek fejlesztése és azok előállításának bővítése (elsősorban Veszprém, **Pápa** és Tapolca térségében)

A megyei gazdaság erősítését és fejlesztését szolgáló térségileg specializált célkitűzések sorában a megyei területfejlesztési koncepció számol a Pápa – Győr gazdasági kapcsolatrendszerének erősítésével elsősorban a járműipari klaszter támogatásával és kibővítésével.

A „Vidékies térségek értékalapú megújítása, egészséges élelmiszertermelés és –ellátás, a vidék élhetőségének és életképességének fokozása e térségek leszakadásának megállítása, és újbóli fejlődési pályára állítása” stratégiai célban is helyet kapott Pápa a megyei koncepcióban:

A mezőgazdasági termékek helyben feldolgozása Pápa térségében a szántóföldi növénytermesztés, sertéstenyésztés, húsfeldolgozás ágazatokat foglalja magában, továbbá a térségi állattenyésztésre alapozó húsipari és tejipari vertikum fejlesztése is megyei cél Pápa térségében.

A hatékony és többközpontú megyei térszerkezet megvalósítása érdekében a megye térszervező központjainak (**Pápa**, Balatonfüred, Ajka, Várpalota, Tapolca, Sümeg, Zirc) központi funkcióinak fejlesztése, helyi gazdaságaik térségükre kisugárzó fejlesztése is koncepcionális cél.

A műszaki infrastruktúra hálózat fejlesztése vonatkozásában Veszprém megye területfejlesztési koncepciója az alábbi Pápa szempontjából is lényeges célokat tűzi ki:

- Az észak-déli (Tapolca – Devecser – Pápa - Győr) tengely megerősítése, új főúti szakaszok kiépítésével,

- ÉNy-i irányból a Balaton üdülőkörzet megközelítésének javítása a 83-as és a 84-es főutak fejlesztésével a települési elkerülő szakaszok (Pápa, Devecser, Tapolca) kiépítésével, a közlekedés biztonságának és az utak teherbíró képességének emelésével
- A transzeurópai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonalak fejlesztése
- Győr – Pápa – Celldömölk
- A pápai repülőtér fejlesztése

A megye, illetve térségei fejlődése szempontjából kiemelten fontos a városrendszer (és e városok funkcionális várostérségei) összehangolt fejlesztése:

Pápa fejlesztése a Győrrel közös gazdasági térben, azzal összehangoltan indokolt. Pápa és várostérsége tradicionálisan kialakult szerves településrendszert képez, amelynek meghatározó központja a jelentős gazdasággal, iskolavárosi tradíciókkal, térségközponti szolgáltatásokkal és kiemelkedő kulturális, épített környezeti értékekkel rendelkező város. Gazdaságának foglalkoztatást erősítő fejlesztésének célterületei az autóalkatrész gyártás, a környezetipar és az élelmiszer-feldolgozás, a húsipar. A város fejlesztése kihat egész várostérsége, a megye észak-nyugati térségének egészének fejlődésére.

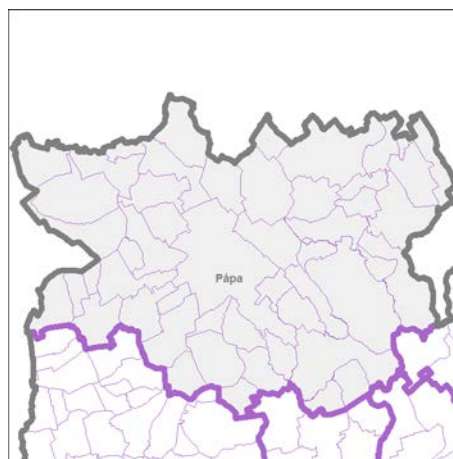
Veszprém megye területfejlesztési koncepciója meghatározza a sajátos fejlesztési célokat a megyén belül különféle sajátosságokkal rendelkező területi részegységekre (várostérségekre) a részcélok és beavatkozási területek meghatározásával. Pápa térsége esetében az alábbi fejlesztési célokat rögzíti a megyei koncepció:

4. ábra –Pápa várostérsége

Pápa várostérsége

Pozicionálás

A megye északi határán fekvő térség kettős kötődésű. Egyrészt meghatározza Győr közelsége, a győri gazdaság nyújtotta foglalkoztatási és gazdasági együttműködési lehetőségek, másrészt a hagyományosan Veszprém megyei kötődés és identitás. E területen *(a megye területének 22%-án)* él a népesség 16%-a, 60.823 fő. Térszerkezetében elkülönül a Pápa-Győr tengely menti *(és közeli)* települések zónája az attól távolabb fekvő, jellemzően hátrányokkal terhelt, Vas, illetve a Győr-Moson-Sopron megyékkel határos térségektől. Iparát Pápa gazdasága határozza meg, amelyben a győri járműipari kapcsolatok mellett az élelmiszeripar, a feldolgozóipar a meghatározó. Várostérsége jellemzően vidéki, mezőgazdasági térség.

Fejlesztési célok

A térségi kapcsolatok erősítése

- Pápa – Győr kapcsolatrendszer erősítése
- A kapcsolatok kétirányúvá tétele, Pápa turisztikai potenciáljának erősítése *(a pápai fürdő, a pápai kulturális értékekhez kötődő szolgáltatások, a horgászati lehetőségek, a borutak)* mint a győriek által is kedvelt célpontok, szabadidő eltöltési lehetőségek bővítése
- A város dinamikus fejlesztése, a városkörnyék élhetővé tétele

A térségi gazdaság fejlesztése

- Foglalkoztatás bővítését szolgáló gazdaságfejlesztés megvalósítása a térség népességmegtartó képessége növeléséért.
- Stratégiai ágazatok fejlesztése, az autópárhoz kapcsolódó *(és beszállító)* járműalkatrész előállító vállalkozások fejlesztése.
- A húspari vertikum fejlesztése *(az állattenyésztés technológiai fejlesztésétől a „pápai hús” márkaértékét biztosító meglévő és az új feldolgozógyárakon át a – a fűszeriparban, a húshulladék feldolgozásban működő – vállalkozások fejlesztéséig).*
- A tejipari vertikum fejlesztése *(állattenyésztéstől tejfeldolgozásig, sajátosan térségi termékek előállításáig)* kiemelten a megyehatár menti Sokorói tengely mentén Nagydértől Bakonytamásig keresztül Gicig.
- Textilgyártás 100 éves hagyományának folytatása *(a termelési hagyományok és a mesterségbeli tudás hasznosítása a piac várható ismételt átrendeződése során), kézművesség*
- A környezetipar fejlesztése *(nagy állattartó telepek trágya hasznosítására biogáz üzemek fejlesztése, állati eredetű melléktermékek és alapanyagok feldolgozása és hasznosítása, növényi (és erdészeti) eredetű alapanyagok és hulladékok hasznosítása, a termálvíz többirányú hasznosítása kertészeti termelésben.)*
- A mezőgazdaság támogatása *(a nagyüzemek, a kisüzemek, a családok önfenntartó gazdálkodását biztosító kisüzemek és a kereset-kiegészítést biztosító háztáji kisgazdaságok gazdálkodásának összehangolt támogatása különösen a megyehatárok melletti településeken)* egészséges termékek előállítása, helyi (térségi) piac létesítése.
- A vidékstratégia érvényesítése a városkörnyék fejlesztése érdekében kiemelten a megyehatár melletti területeken
- A gazdaság fejlesztéséhez szükséges képzett munkaerő biztosítása
- Műszaki diplomások a győri gazdasághoz kapcsolódó járműiparban, illetve szakmunkások képzése a húsiparban
- A turizmus fejlesztése
- A városi TDM-ből térségi hálózat és szervezet létrehozása
- A kultúra szerepének erősítése a turizmus fejlesztésében
- Egészségturizmus, a termálfürdőbe látogatók számára háttérprogramok szervezése, a vallási turizmus fejlesztése *(Tapolca + Pápa)*, a lovas turizmus fejlesztése, az egyedi kezdeményezések *(esetenként megyehatáron is túlnyúló)* hálózatba szervezése, a falusi vendéglátás támogatása
- A kerékpárutak térségi rendszerbe fejlesztése, egyes kijelölt erdészeti utak bekapcsolása a kerékpárút hálózatba.

A térszerkezet továbbfejlesztése:

- Keszthely irányából a Devecser – Pápa kapcsolat erősítése Győr felé
- A vidéki térséget megélhetését biztosító hálózatfejlesztés
- Az úthálózat fejlesztése a települések közötti együttműködésben, az utak állapotának javítása

Városszerkezet fejlesztése

- Az épített örökség és a városszerkezet védelme és megújítása
- Az ipari beruházások ipari parkba telepítésének támogatása *(mivel jelenlegi helyeken azokat körülötte a város)*
- Korábbi gyártelepek rehabilitációja, értékőrző megújítása *(volt dohánygyár kulturális hasznosítása)*
- A pápai elkerülő folytatása *(fontos a NATO bázis miatt is).*

Pápa térségéhez tartozó települések: Pápa (járás(térség)központ), Adásztevel Bakonyjákó Bakonykoppány Bakonypölöske Bakonyság Bakonyszentiván Bakonyszücs Bakonytamási Bébb Békás Csót Dáka Döbrönte Egyházaskesző Ganna Gecse Gic Homokbödöge Kemeneshőgyész Kemenesszentpéter Kup Külsővat Lovászpátona Magyargencs Malomsok Marcalgergelyi Marcaltó Mezőlak Mihályháza Nagyacsád Nagydém Nagygyimót Nagytevel Nemesgörzsöny Nemesszalók Némethánya Nóráp Nyárad Pápadereske Pápakovácsi Pápasalamon Pápateszér Takácsi Ugod Vanyola Vaszar Várkesző Vinár

A megyei területfejlesztési koncepcióval összhangban, arra építve készült Veszprém Megye Területfejlesztési Programja. A területfejlesztési koncepció a megye hosszú távú céljait jelöli ki, és ezzel mintegy iránytűje a 2014-2020-as időszakra középtávú időszakra készülő területfejlesztési programnak. Veszprém megye területfejlesztési stratégiai programja figyelembe vette a koncepció célkitűzéseit, azokból kibontva határozta meg a középtávú prioritásokat, feladatokat.

A megyei operatív program igyekezett megszerezni a megye fejlesztési irányaihoz kapcsolódó projektötleteket, elképzeléseket ezek között valamiféle együttműködés relációkat keresve, megteremtve egy olyan környezetet, amelyben a területfejlesztés szereplői majd továbbgondolhatják a projektötleteiket. A végrehajtás intézményrendszere (pályázat, végrehajtó szervezet, stb.) sem volt kidolgozott kormányzati szinten az OP készítése időpontjában (Pápa ITS-e készítése idején sem), ezért az OP egyes fejezeteinek kidolgozottsága nem teljeskörű. Ennek ellenére a megyei operatív program, továbbá az új követelményrendszernek megfelelően elkészült Veszprém megyei Integrált Területi Program is tartalmazza Pápa Város részéről a megyei önkormányzathoz benyújtott projektötleteket. Ezek a városi projektötletek a Pápa ITS-ében meghatározandó városfejlesztési célokhoz is jó alapot szolgáltatnak.

1.2.3 Kapcsolódás egyéb térségi fejlesztési koncepciókhoz, programokhoz

A térségi fejlesztési programok közül „Pápa és kistérsége területfejlesztési koncepciója és programja” kapcsolódik Pápa város fejlesztéséhez. Ez a dokumentum azonban 2005-ben készült, így ilyen távlatból már nem releváns jelen városi fejlesztési stratégia készítéséhez.

1.3 A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

1.3.1 Országos Területrendezési Terv (OTrT)

Pápa város közigazgatási területét az alábbi területrendezési tervek érintik:

- Országos Területrendezési Terv (OTrT)
- Veszprém Megye Területrendezési Terv (VMTrT)

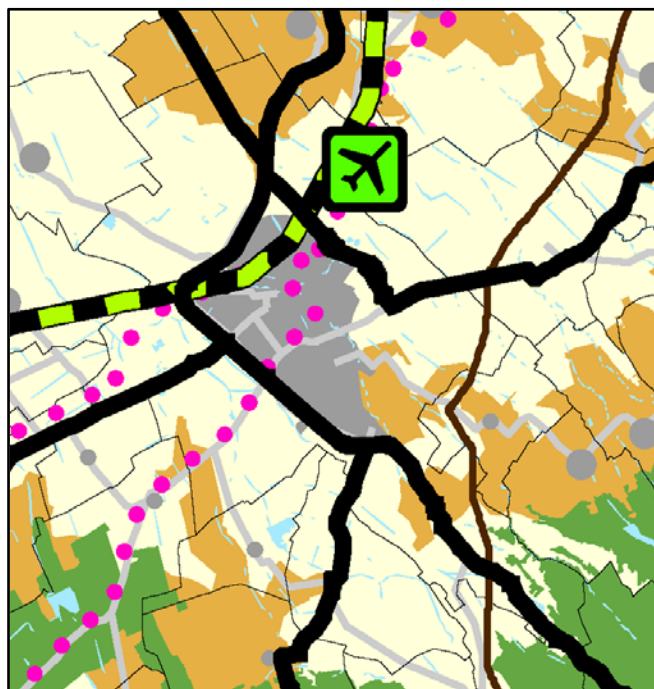
Az OTrT előírásait Pápa területén alapvetően a VMTrT értelmezi, pontosítja tovább. Jelenleg azonban a 2014-es OTrT és a - még az új OTrT alapján nem módosított - VMTrT között átmenetileg eltérés van.

A kiemelt térségi és a megyei területrendezési terveknek az OTrT-vel való összhangba hozataláig a településrendezési eszközök készítésénél, módosításánál az OTrT által kijelölt országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatokat az OTrT előírásainak alkalmazásával kell kijelölni. A megyei területrendezési tervben megállapított térségi területfelhasználási kategóriákon belül az OTrT előírásait kell alkalmazni. Bár ezek az előírások első sorban a településrendezési eszközökre

vonatkoznak, azonban ezeket részben az ITS készítésekor is érdemes figyelembe venni. Emiatt a 2014-es OTrT és a VMTrT vonatkozó részeit is ismertetjük.

A megyei területrendezési övezetek szabályozási tartalma Pápa tervezésénél is figyelembe veendő. A terület alkalmassági korlátozások már az ITS készítése során is orientálnak az új fejlesztési célok és potenciális helyszínek meghatározásakor. Az OTrT és a VMTrT övezeti szabályainak és a területi lehatárolásoknak való tételtes megfelelés azonban elsősorban nem a városfejlesztési stratégiai dokumentumok készítése, hanem a városrendezési tervezés során válik konkrét feladattá.

5. ábra - Pápa az OTrT szerkezeti tervében

Az OTrT Pápa területét érintő szerkezeti elemei a következők:

- A település területének a települési térségen kívüli legnagyobb része a mezőgazdasági, kisebb része a vízgazdálkodási, vegyes területfelhasználású, illetve erdőgazdálkodási térségbe tartozik.
- 83. sz. főút, 88. sz. főút
- Rábacsanak térsége (86. sz. főút) – Pápa (83. sz. főút) nyomvonalú főút
- Pápa (83. sz. főút) – Devecser – Tapolca (77. sz. főút) nyomvonalú főút
- Győr – Celldömölk egyéb országos törzshálózati vasúti pálya
- 81.A: Veszprém – Nagyvácszony – Kapolcs – Tapolca – Sümeg – Somlóvásárhely – Pápa – Árpás – Győr, az országos kerékpárút törzshálózat eleme
- 83. Rába – Bakonyalja kerékpárút: Sárvár – Celldömölk – Mersevát – Pápa, az országos kerékpárút törzshálózat eleme
- Pápa, közös használatú katonai és polgári repülőtérre fejleszthető repülőtér

- 503: Ajka – Adásztevel – Lovászpátona – Töltéstava – Győr földgázszállító vezeték

Az OTRT Pápa területét is érintő övezetei

- Országos ökológiai hálózat,
- Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület,
- Jó termőhelyi adottságú szántóterület,
- Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület,
- Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület,
- Országos vízminőség-védelmi terület,
- Kiemelt fontosságú honvédelmi terület.

1.3.2 Veszprém Megye Területrendezési Terve

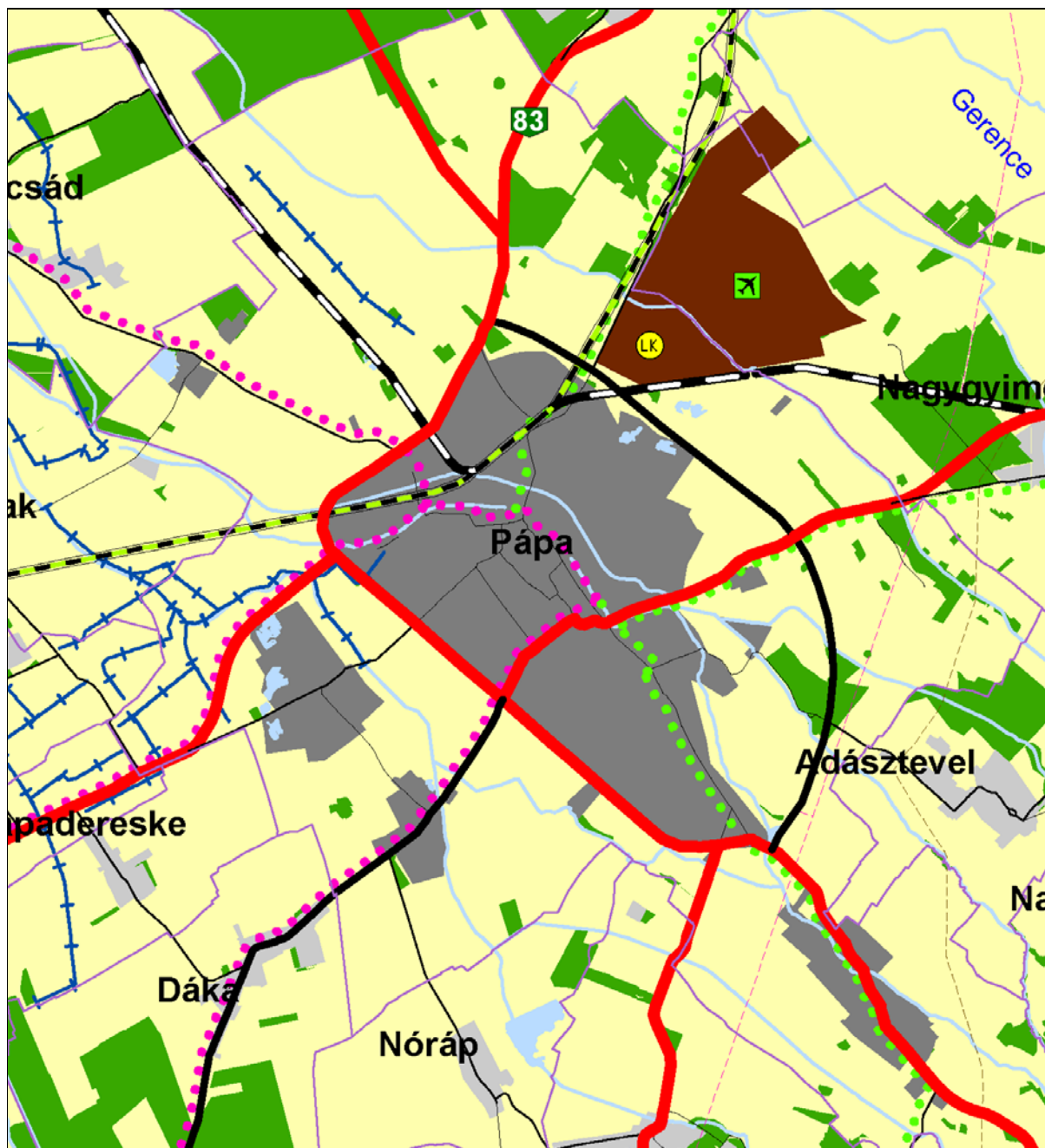
A Veszprém megyei területrendezési terv célja elősegíteni:

- Veszprém megye térszerkezetének - az OTRT-ben 2008-ban történt változtatásokat is figyelembe vevő - további fejlesztését, a települések, településcsoportok számára a kedvező fejlődési perspektíva területi feltételeinek megteremtését,
- a megye elmaradott és fejlettségben élen járó térségei között a térszerkezet fejlesztésével, valamint a térségi szabályozás alakításával a településközi kapcsolatok erősítését, az együttműködés elmélyítését,
- a területi adottságok és erőforrások hosszú távú hasznosítását és védelmét,
- a megye településrendszerének kiegyensúlyozott fejlesztését, a térszerkezetben meglévő aránytalanságok kiegyenlítését, a meglévő központok erősítését, a központiányos térségek illetve belső perifériák funkcióinak bővítését, a településrendszer központjai számára kedvező működési feltételek valamint a megfelelő hozzáférhetőség biztosítását,
- a térségi terület-felhasználás rendszerének, optimális hosszú távú szerkezetének meghatározását, a terület-felhasználási és környezethasználati konfliktusok feloldását,
- a műszaki-infrastrukturális hálózatok összehangolt elhelyezését, azok térbeli rendjét,
- az ökológiai, társadalmi elvek és értékek érvényesítését,
- a megye területén található ökológiaileg értékes és a tájképvédelem, szempontjából értékes területek megőrizve fejlesztésének, a táji, természeti és épített környezeti értékek védelmének biztosítását,
- a kitűnő adottságokkal rendelkező idegenforgalom fejlesztését, a lehetőségek mind szélesebb körének kihasználását lehetővé tevő területszerkezet és szabályozás kidolgozását,
- valamint a fejlesztések lehetséges helyszíneinek biztosítását.

Veszprém megye területrendezési tervéről a Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Veszprém Megye Területrendezési Tervéről szóló 5/2005. (V.27.) önkormányzati rendelete (5/2011. (II.28.) önkormányzati rendelettel egységes szerkezetbe foglalt szöveg) rendelkezik.

A rendelet célja, hogy meghatározza Veszprém megye egyes térségei terület-felhasználásának feltételeit, a műszaki infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható térségfejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve természeti erőforrások védelmére, és fenntartható használatára.

6 ábra - Pápa a VMTrT szerkezeti tervében

A megyei területrendezési terv - a készítésére vonatkozó tartalmi követelményeket rögzítő 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet előírásaival összhangban - térségi területfelhasználási kategóriákat alkalmaz. A településszerkezeti terv OTÉK szerinti kategóriáit összevontan, a megfelelő megyei területfelhasználási kategóriák részeként tartalmazza a VMTrT. Pápa hatályos településszerkezeti

tervében meghatározott valamennyi - meglévő és tervezett - beépítésre szánt terület a települési térség részeként épült be a VMTrT szerkezeti tervébe.

A gyorsforgalmi úthálózaton túl a VMTrT főút és mellékút kategóriákat alkalmaz. Pápa belső úthálózatát a VMTrT teljes egészében nem tartalmazhatja. A megyei terv több, összesen négy olyan meglévő, de új nyomvonalon tervezett illetve teljesen új főúti kapcsolatot tartalmaz, amelyek Pápa területét is érinti, az alábbiak szerint:

Főutak:

- 83. sz. főút: Városlőd (8. sz. főút) - Pápa – Győr (82. sz. főút)

Új főúti kapcsolatok:

- Rábacsanak térsége (86. sz. főút) - Pápa (83. sz. főút)
- Sárvár (84. sz. főút) - Celldömölk térsége - Pápa – Kisbér - Környe - Tatabánya - Tát (105. sz. főút)
- Pápa (83. sz. főút) - Devecser – Tapolca (77. sz. főút)

VMTrT a főutak tervezett településselkerülő szakaszai között tartalmazza a 83. sz. főút Pápát elkerülő szakaszát, az alábbiak szerint:

- 82. sz. főút: Veszprém, Eplény, Pápa

Térségi jelentőségű mellékutak között kettő Pápát is érintő elemet rögzít a VMTrT:

- Pápa - Kerta - 8. sz. főút
- Pápa keleti elkerülő

A várost érintő vasútvonalakat teljes körűen tartalmazza a megyei terv az alábbiak szerint:

A transzeurópai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonalak

- Győr – Pápa – Celldömölk

Vasúti mellékvonalak (térségi jelentőségű vasútvonalak)

- Pápa – Környe – Tatabánya
- Pápa – Csorna

A VMTrT két repülőtérrel tartalmaz Veszprém megye területén. A Pápai repülőtér is része a megyei rendezési tervnek, „Állami repülések céljára szolgáló repülőtér” kategóriában. A megyében két térségi jelentőségű logisztikai központot nevesít a területrendezési terv, az egyik a Pápa területén lévő.

Kerékpáros közlekedésben Pápa területére vonatkozóan egy országos és egy térségi jelentőségű kerékpárútvonalat határoz meg a VMTrT:

- Országos kerékpárút törzshálózat elemei:
 - 81. Balaton-Rába kerékpárút: Veszprém – Nagyvázsöny - Kapolcs – Tapolca - Sümeg - Somlóvásárhely - Pápa – Árpás - Győr
 - 83. Rába-Bakonyalja kerékpárút: Sárvár - Celldömölk – Mersevát – Pápa
- Térségi kerékpárút hálózat elemei:
 - Pápa - Bakonyszücs, Bakonykoppány - Fenyőfő- Bakonyszentkirály -- Kisbér
 - Pápa - Ganna - Magyarpolány - Ajka - Halimba – Taliándörögd - Kapolcs - Monoszló - Zánka
 - Pápa – Gecse – Csorna

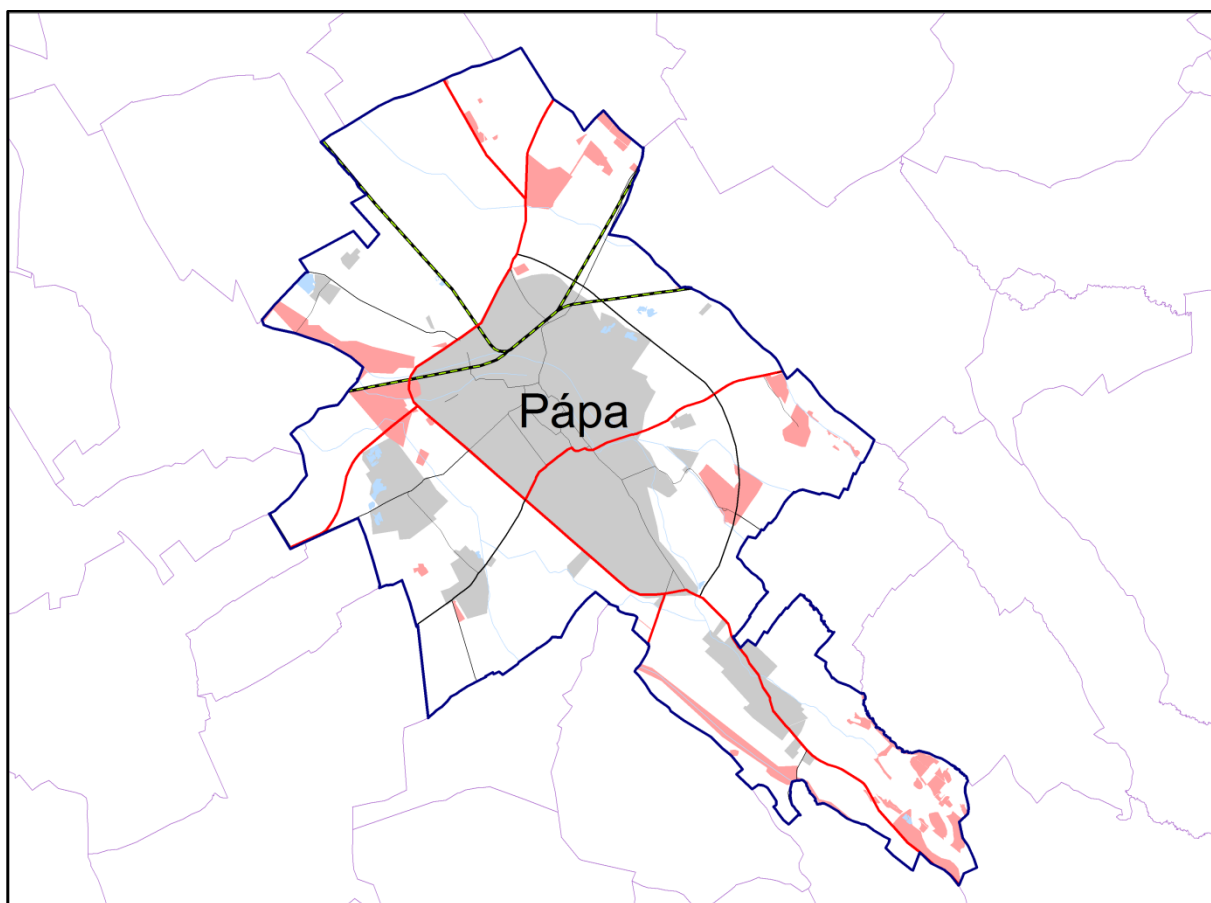
A VMTrT övezeti érintettségekkel kapcsolatban kiemeljük, hogy az egyes törvények területrendezéssel összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CCXXIX. törvény az alábbi megyei övezeteket megszüntette, így ezeket nem kell alkalmazni:

- 3.4. sz. melléklet: Országos komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete
- 3.4. sz. melléklet: Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete
- 3.5. sz. melléklet: Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete
- 3.5. sz. melléklet: Országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezete
- 3.6. sz. melléklet: Történeti települési terület övezete
- 3.7. sz. melléklet: Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete
- 3.8 sz. melléklet: Felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területe övezete
- 3.9. sz. melléklet: Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezete
- 3.11. sz. melléklet: Nagyvízi meder övezete
- 3.13. sz. melléklet: Rendszeresen vízerózióknak kitett terület övezete
- 3.14. sz. melléklet: Szélerózióknak kitett terület övezete

1. táblázat - A VMTrT Pápa területét is érintő övezetei, és az érintett területek nagysága

Övezet	hektár
Magterület	48,29
Ökológiai folyosó övezete	222,25
Pufferterület	209,85
Kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek övezete	180,10
Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület	199,16
Kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület	152,73

7. ábra - A VMTrT korlátozó övezeteinek Pápát érintő lehatárolása

A település területét érintő különböző korlátozó övezetek és a hozzájuk kapcsolódó előírások meghatározzák, hogy a közigazgatási területen belül hol esik korlátozás alá az új beépítésre szánt területek kijelölése a településrendezési tervekben. Ez ugyan az ITS-t közvetlenül nem érinti, de a fejlesztési elképzelések térbeli meghatározásánál mindenképpen figyelembe érdemes venni.

1.4 A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS SZERKEZETI TERVEINEK PÁPA VÁROS FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI

A szomszédos települések Pápára hatást gyakorló megállapításai (települési vélemények nélkül, a szerkezeti tervek és leírások alapján):

Adásztevel:

46/2008. (IV. 17.) sz. Kt. határozattal elfogadott Településszerkezeti terv és leírás:

A község és Pápa kapcsolatát jelentő 8303 j. út nyomvonalán kívül a meglévő és tervezett területfelhasználások (általános és kertes mezőgazdasági, Gazdasági erdő) nincsenek befolyásoló hatással Pápa fejlesztésére.

Bakonyjákó:

A 83 j. főút adja a közlekedési kapcsolatot a két település között. Bakonyjákó településszerkezeti tervén nem látható olyan elem, ami befolyásolná Pápa fejlesztési elképzeléseit.

Döbrönte:

A meglévő és tervezett területfelhasználások (általános és kertes mezőgazdasági, Gazdasági erdő, Különleges bánya) nincsenek befolyásoló hatással Pápa fejlesztésére.

Pápakovácsi:

A község és Pápa között új közúthálózati elemek láthatók: a 83 j. főút elkerülő szakasza és az ebből leágazó, Tapolcafő irányába tervezett új út. Ezek 50 m-es védő távolsággal rendelkeznek, amelyek átnyúlnak Pápa területére is.

Nóráp:

A két település között a 84109 j. közút adja a közlekedési kapcsolatot. Az út védőterülete átnyúlik Pápára is. A településszerkezeti terven nem látható olyan elem, ami befolyásolná Pápa fejlesztési elképzeléseit.

Dáka:

A településszerkezeti terven szerepel a tervezett 8304 j. út települést elkerülő szakasza, ami áthalad Pápára is. Másik közúti kapcsolatot a meglévő 8403 j. út biztosít, ami annak 50 m-es védőtávolságával halad Pápa területére. A meglévő és tervezett területfelhasználások nem befolyásolják Pápa fejlesztési elképzeléseit.

Pápadereske:

A város és a falu közös északi határán húzódik a 834 j. közút, aminek védőtávolsága ráfed Pápa területére is. Egyéb vonatkozásban a településszerkezeti terv nem tartalmaz korlátozásokat Pápára nézve.

Nyárád:

Csak a 834 j. és a 8405 j. út és azok 50 m-es védőterülete érinti Pápát.

Mihályháza:

A meglévő és tervezett területfelhasználások nem befolyásolják Pápa fejlesztési elképzeléseit.

Mezőlak:

Keresztül a belterületen jelölt egy „egyéb katonai védelmi terület”, ami a szomszédos Mihályházán nem folytatódik, és Pápa területén sem látszik. A 10. sz. Győr - Celldömölk vasútvonal és a 84114 j. közút, valamint azok védőtávolsága folytatódik Pápa területén.

Nagyacsád:

A község dél-keleti részére fed a Mezőlakon már jelölt katonai védelmi terület, bár itt „katonai ingatlan” jelkulccsal jelölték, bár nem egy ingatlanról van szó. Ezen keresztül halad a 8406 j. közút és annak védőtávolsága, ami átmegy Pápa területére.

Nemesgörsöny:

A 14. sz. Csorna – Pápa vasútvonal a Nemesgörsöny – Nagyacsád – Pápa közös határvonalon halad. A nyomvonal és a vasút védőtávolsága érinti Pápát.

Marcaltő:

Csak a 8408 j. út halad át Pápa területére. Az utat és annak védőtávolságát figyelembe kell venni Pápán is.

Takácsi:

A 83 j. főút halad Pápára Takácsi felől. Az utat és annak védőtávolságát figyelembe kell venni Pápán is.

Nagygyimót:

A 10. sz. Győr – Celldömölk vasútvonal - Takácsin is keresztülhaladva - éri el a Nagygyimóttal közös határon Pápát. A 13. sz. Pápa – Tatabánya vasútvonal szintén a községen keresztül haladva éri el Pápát. A vasút és annak védőtávolsága hatással van Pápa fejlesztésére. Ilyen nyomvonalas elem a 832 j. közút, ami védőtávolságával együtt Pápára is hatással van. Nagygyimóton található az úgynevezett pápai katonai reptér. A szerkezeti terv a reptértől délre „egyéb katonai védelmi területet” is jelöl. Ezek hatásterülete Pápát is érinti.

Összefoglalóan azt mondhatjuk el, hogy Pápa szomszédos településeinek szerkezeti elemei csekély mértékű hatást gyakorolnak a városra. Legnagyobb részt a közlekedési területek és azok védőtávolsága a város számára figyelembe veendő korlátozó tényező. Hiányos az ábrázolása, de mindenképpen vizsgálni kell Pápa fejlesztési elképzeléseinek kialakításakor a honvédelmi területeket, amik a város határának közelében Nagygyimóton, Mezőlakon és Nagyacsádon ábrázoltak. Szintén hatást gyakorol Pápára a Nagygyimót területén, a közös határ mellett található repülőtér, aminek védőterülete Pápára is átnyúlik.

1.5 HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK

1.5.1 A hatályos településfejlesztési koncepció és Integrált Városfejlesztési Stratégia megállapításai

Pápa város településfejlesztési koncepciója a 144/2001. (IX.27.) Kt. sz. határozattal került jóváhagyásra. Ez a dokumentum azonban a jelenleg hatályos jogszabályi előírásoknak már nem felel meg, és a készítése óta eltelt másfél évtized során aktualitásából is veszített. A mai jogszabályi környezethez is igazodó és tartalmában is megújított új településfejlesztési koncepció kidolgozásának időszerűségében és szükségszerűségében az Önkormányzat illetve az ITS-t készítő Tervezők között egyetértés van. Az Önkormányzat a közeljövőben megkezdi a városfejlesztési koncepció kidolgozását,

ami azért különösen kedvező, mert így a hosszú távú koncepcionális célok és a készülő ITS középtávú céljai megfelelően összehangolhatók.

Pápa integrált városfejlesztési stratégiája 2008-ban készült. Az IVS rögzíti Pápa város jövőképét: **„Olyan város és kistérségi központ kialakítása, amely értékeit megőrizve, azt továbbfejlesztve egyaránt vonzó a befektetők, az idelátogató vendégek és a napjaikat itt élő városlakók számára.”** Az Esterházy tervben megfogalmazott hosszú távú jövőkép részletezése alapján a város stratégiai célja az alábbiakban ragadható meg: **Pápa integrált városfejlesztési stratégiája Térségi központi szerepét szem előtt tartó, örökségeit és hagyományait fejlesztve őrző, vonzó és erős gazdaságú város megteremtése.**

Pápa stratégiai fejlesztési céljának eléréséhez 7-8 évre vonatkozó **tematikus célok:**

Örökségőrző városrehabilitáció: Területi hatóköre: elsősorban a Belváros, illetve a Belső-Várkert. A tematikus cél a Belváros történeti épületállományának felújítását, és az Esterházy kastély rekonstrukcióját, a Fő tér és a Fő utca rehabilitációját, sétálóutcává alakítását célozza. *(Az IVS ezen céljához kapcsolódóan megjegyzendő, hogy 1975-ben Pápán készült el először az a teljes körű tudományos előkészítő dokumentáció, mely mintául szolgálhatott az „örökségvédelmi hatástanulmány” rendeletben rögzített kidolgozásához. Ugyancsak Pápa az első vidéki városunk, ahol 1979-ben javaslat született a helyi örökségvédelem megvalósítására és elkészült a történeti városrészek és épületei helyi védelmének teljeskörű jegyzéke.)*

A gazdasági aktivitás és a foglalkoztatottság növelése: Területi hatóköre: elsősorban az ipari park, az Erzsébetváros ipari létesítményei, az Alsóváros (Pápai Hús Zrt. telepe) illetve kisebb részben a Belváros (a rehabilitáció során megvalósuló kereskedelmi-szolgáltatói élénkülés révén), illetve a Külső-Várkertben történő turisztikai fejlesztések is hozzájárulnak a foglalkoztatottság növeléséhez. A tematikus cél elsősorban az ipari parki infrastruktúra továbbfejlesztését érinti.

Turizmusfejlesztés: Területi hatóköre: elsősorban a Külső-Várkert, a Várkertfürdő, illetve a Kemping. Kisebb részben a barokk Belváros, a vonzó promenád kialakítása révén.

A városi infrastruktúra fejlesztése és rekonstrukciója: A városi infrastruktúra rekonstrukciója gyakorlatilag minden városrészben folyamatos feladat. elsősorban útfelújításokról, a csapadékvíz-elvezetés fejlesztéséről és rekonstrukciójáról van szó a város csaknem minden városrészében (folyamatos feladat), illetve egyes, most beépül városrészekben (Malomkert lakópark) létre kell hozni az alapvető infrastruktúra elemeit. Emellett egyes, a várostesten kívül es városrészek felé a megközelítést javítani kell (Tapolcafő).

Városi közszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése: A városi közszolgáltatások, oktatási és egészségügyi intézmények infrastrukturális helyzete vegyes. Egyes, magas kihasználtsággal működő oktatási intézmények felújítását végre kell hajtani (Munkácsy Mihály általános Iskola – Tókváros), Türr István Gimnázium – Belváros), az Esterházy kórház bővítése, szolgáltatásainak fejlesztése is napirenden van (Belváros). Ehhez részben kapcsolódik azon városi területek alapszolgáltatásainak bővítése, ahol szűkösség tapasztalható (Tapolcafő).

Leromlott, illetve leromlással fenyegetett városrészek rehabilitációja: A tematikus cél területi hatóköre: lakótelepek (Vajda – Külső-Várkert, Bástyá - Belváros, Fáy és Huszár - Felsőváros, Kilián -

Alsóváros, Igal - Nagyhanta). Ezen felül a szociális problémákkal terhelt városrész Vaszari út és Téglagyári út által határolt városrész, azon belül is a Rigó utca. A városrészben található szeméttelep rekultivációja is a cél hatóköre (2010 után).

Városi zöldfelületek rekonstrukciója: A tematikus cél hatóköre: Erzsébetváros (Erzsébet-liget), Belső - Várkert (kastélypark), Tókertváros (Kis-Liget).

A korábbi IVS által tervezett projektek megvalósulásának bemutatása

Belvárosi akcióterület

Projekt megnevezése	Megvalósulás
1.1.Kossuth utca közterületeinek rendezése	nem
1.2.Pápai Áruház területének revitalizációja	nem
1.3.Március 15. tér közterületeinek rendezése	nem
1.4. Filmszínház épületének és környezetének rekonstrukciója	igen
1.5.Szent István u. 12. sz. alatti épület és környezetének rekonstrukciója	nem
1.6.Zsinagóga épületegyüttes rekonstrukciója	nem
1.7.Ferences kolostor rekonstrukciója	nem
1.8.Fő tér közterületeinek rendezése	igen
1.9.Fő utca közterületeinek rendezése	részben
1.10. Petőfi Sándor utca közterületeinek rendezése	nem
1.11. Csáky u. csomópont közterület rendezése	nem
1.12. Korvin u. - Irhás u. közterületeinek rendezése	nem
1.13. Fő u. 24-25. térfalak rendezése	igen
1.14. Buszpályaudvar és városi piac közterületeinek rendezése	részben
1.15. Buszpályaudvar főépület rekonstrukciója	igen
1.16. Pálos tér közterületeinek rendezése	nem
1.17. Böröczky domb közterületeinek rendezése	igen
1.18. Anna tér közterületeinek rendezése	nem
1.19. Vásár utca közterületeinek rendezése	nem
1.23. Gróf Esterházy Kórház rekonstrukciója	részben
4.2. A Türr István Gimnázium rekonstrukciója	nem

Belső várkert akcióterület

Projekt megnevezése	Megvalósulás
2.1. Várkastély rekonstrukciója	igen
2.2. Belső-Várkert revitalizációja	nem

Külső-Várkert akcióterület

Projekt megnevezése	Megvalósulás
3.1. Perutz Stadion Sportcsarnok környezetének rendezése	nem
3.2. Várkertfürdő fejlesztése	részben
3.3. Szálloda létesítése	nem
3.4. Camping fejlesztése	nem
3.5. Jégcsarnok létesítése	nem

Vajda-Tókerület akcióterület

Projekt megnevezése	Megvalósulás
4.1. A Munkácsy Mihály Általános Iskola rekonstrukciója	igen
1.21. A Kis-liget közterületeinek rendezése	nem
10.1. A Vajda lakótelep közterületeinek rendezése	nem

Fáy-Huszár-Bástya akcióterület

Projekt megnevezése	Megvalósulás
7.1. Bástya lakótelep közterületeinek rendezése	nem
8.1. Huszár lakótelep közterületeinek rendezése	nem
9.1. Fáy András lakótelep közterületeinek rendezése	nem

Alsóvárosi akcióterület

Projekt megnevezése	Megvalósulás
11.1. Kilán lakótelep közterületeinek rendezése	nem

Malomkert - Nagyhanta akcióterület

Projekt megnevezése	Megvalósulás
12.1. Az Igal lakótelep közterületeinek rendezése	részben
5.1. A Nagyhantai Malom rekonstrukciója	részben
5.2. A Malomkert lakópark közművesítése	igen

Tapolcafő akcióterület

Projekt megnevezése	Megvalósulás
6.1. Községi és szolgáltatóház létesítése, közterületek rendezése	részben

6.2. Közpark létesítése	részben
6.3. Tapolcafő-Pápa kerékpárút építése	igen

1.5.2 Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

Pápa Város Önkormányzata és a fejlesztésben érdekelt gazdasági szereplők, vállalkozások között nincsenek jelenleg hatályos településfejlesztési ill. településrendezési szerződések.

1.6 TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV ELŐZMÉNYEINEK VIZSGÁLATA

1.6.1 Hatályban lévő településrendezési eszközök

- Pápa Településszerkezeti Tervének jóváhagyása a 98/2002. (VII.4.) Kt. határozattal történt. A terv azóta többször módosításra került, utoljára a 85/2009. VI. 30.) Kt. határozattal elfogadott módosítás készült.
- A többször módosított 10/2002. (VII. 5.) ö. Pápa Helyi Építési Szabályzatáról és ennek mellékletei: övezeti térképek és a város részterületeire készült Szabályozási Tervek (9 db).
- Hatályos még a 8/2003. (IV.17.) önk. rendelettel jóváhagyott Malomkerti lakóterület Helyi Építési Szabályzata és Szabályozási Terv melléklete.

1.6.2 Hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemei

2. táblázat - Hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemei

Hatályos településszerkezeti terv megállapításai	Megvalósult elemek
BELTERÜLET	
Tapolcafő	
Falusias lakóterület bővítés látható a Park utcával párhuzamosan, attól észak-keleti irányba, a meglévő Park utca feltárásával; a Simaházi és Kálmán György utcák között; a Kálmán Gy. utcától dél-keletre; a településrész észak-nyugati végében; a Tóradúló utcától délre a teljes belterületi határig a Döbrés utca folytatásában, valamint az Attyai utca folytatásában. Ezekon a területeken a lakóterület egy része tartalék területként jelölt.	A lakóterület kialakítása részben megtörtént: az Attyai út végig megépült, a Döbrés út folytatása ill. az új feltáró utak még nem. Lakóépületek alig láthatóak, a településrész kb. 134 lakótelek alakítható ki. Az északi belterületi határ mellé tervezett lakóterületen már láthatóak épületek, vegyesen lakó és gazdasági funkciójúak.

Hatályos településszerkezeti terv megállapításai	Megvalósult elemek
A Tapolca-patak mentén, a Tóradúló utca mellett és a temetőtől délre új erdőt jelöl.	A területek spontán erdősülnek.
A településközpontban lévő tér északi részén új Zöldterület tervezett.	A terület növényzettel fedett, de még nem parkosított.
Kéttornyúlak	
Falusias lakóterület fejlesztés a Kéttornyúlaki utca két oldalán, a Pápai úttól északra, a Váci M. utcától délre Tartalék lakóterületet jelöl az Akácfa és Kertalja utcák folytatásában, a Kéttornyúlaki utcától észak-kelet és dél-nyugat irányban.	A lakóterületek új utca hálózata nincs kialakítva. A Kéttornyúlaki utcától észak-keletre tervezett lakóterület beépítése a meglévő belterületi határig terjedő területen megkezdődött, a beépítés szórványos. A kijelölt lakóterület kb. 35 lakótelek kialakítására d lehetőséget. A tartalék területek kb. még egyszer ekkora lakóterületi lehetőséget biztosítanak.
A település észak-keleti és dél-keleti határán vékony erdősávokat tervez.	Az erdősávok spontán erdősülnek, még nem teljes mértékű az erdő nagysága.
Borsosgyőr	
Falusias lakóterület fejlesztés látható a Szilfa utca és a Nyárfa utca folytatásaként.	A lakóterület kialakítása nem kezdődött meg. Kb. 40 lakótelek kialakítására van itt lehetőség.
Falusias lakóterület és tartalék lakóterület tervezett a Laki úttól északra, a tervezett belterületi határig.	A lakóterületen jelenleg nagyüzemi növénytermesztés folyik. A lakóterület kialakítása nem kezdődött el. kb. 6 lakótelek és 2-3 nagyobb lakópark kialakításának van hely.
A Dákai utca déli végén szintén új Falusias lakóterületet jelöl, az utcával párhuzamosan a tó felé tartalék lakóterületet.	A tartalék terület kialakítása még nem kezdődött el, az újonnan kijelölt 3 lakótelekből 2 már beépült.
A Borsosgyőri utcától északra, a meglévő lakó-, különleges- és gazdasági területtől észak-nyugati irányba nagy kiterjedésű, újonnan belterületbe vonandó területeket jelöl. Területfelhasználást tekintve Falusias lakóterületet, Üdülőházas és Hétvégi házas üdülőterületet, tartalék Hétvégi házas üdülőterületet, a meglévő tó köré pedig Közpark területet.	A tervezett fejlesztések még nem láthatóak, a terület kialakítása még nem kezdődött el.
Központi belterület	
A Külső Veszprémi út déli végénél nagy területen jelöl új Kereskedelmi szolgáltató és Ipari gazdasági területet északról a belterületi határig, délről egészen a 83 j. főútig.	A beépítés egyelőre a Külső Veszprémi út mentén, az ipari parkban megkezdődött. A 83 j. főút felől még beépítetlen és feltáratlan területek találhatóak. A kijelölt terület kb. fele még szabadon van, mezőgazdasági művelés folyik rajta. A külső Veszprémi úttól északra az

Hatályos településszerkezeti terv megállapításai	Megvalósult elemek
	újonnan kijelölt gazdasági területeken a használat még nem kezdődött el.
Az Igali és Külső Veszprémi utak kereszteződésétől északra új Kisvárosias lakóterületet jelöl.	A lakóterület kialakítása nem kezdődött el, épület nem található a területen.
A Kovácsi és Külső Veszprémi út, valamint a belterületi határ alkotta háromszögben új bevásárló központ területfelhasználás jelölt.	A terület kialakítása még nem kezdődött meg, épület nincs rajta.
A Juhar - Bocsor I. – 832 j. – 83 j. utak közötti területen Kertvárosias lakó és tartalék Kertvárosias lakóterületet jelöl a 83 j. úttól vékony erdősávval elválasztva.	A Bella és Dóra utcák folytatása a Vermes I. utcáig megtörtént és be is épült. A Bocsor I. utca végig beépült és a róla nyíló keresztirányú utcák kiépítése is megkezdődött. A kijelölt terület kb. még 78 lakóteleknyi hely szabadon áll, s ezen kívül a teljes tartalék terület, ami ennek kb. a négyszerese.
A Szilágyi J. utca mindkét oldalán új Kertvárosias lakóterületet tervez. Emellett a Szilágyi J. és Teleki utcák között a tömbbelsőben új Kertvárosias, Kisvárosias és Közparkot.	A Szilágyi J. utca északi oldala beépült, a déli oldalán még 4-5 telek beépítetlen. A tömbbelsőben is megkezdődött a Kisvárosias lakóterület beépítése, egyelőre a tervtől eltérő kitaposott utakkal. A Közpark nincs kialakítva. A terület kb. kétharmada szabad.
A Bocsor I. – Felleg – Szellő – Liliom utcák által határolt tömbben új Kertvárosias lakóterület jelölt.	A terület teljesen beépült.
A Felleg és Szellő utcák kereszteződésétől északra új Központi vegyes területet tervez.	A kialakítása és beépítése nem kezdődött el.
A harmat – Felleg utcák közötti tömb újonnan Kertvárosias lakóterületbe sorolt.	A tömb széle teljesen beépült, a belseje felé a Felleg utcáról a beközeledő út is elindult, de a tömb belseje még nem beépített.
A temető körül újonnan Erdőterületet tervez.	Az erdőterület helyett inkább fásított sávról beszélhetünk, a növényzet még nem teljes.
A 83 úttól északra, a Celli és a 832 j. utak között új Kertvárosias lakó- és Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területet jelöl. Az új gazdasági terület északi sarkánál új Kisvárosias lakóterületet. A 83 j. út mentén vékony erdősávot tervez.	A gazdasági terület dél-nyugati része beépült. Kb. ennek 1/3-a még beépítetlen. A Kisvárosi lakóterület még nem alakult ki. A Kertvárosias lakóterület kialakítása megkezdődött: A Csizmadia utca 2 telek híján beépült, a Fazekas utca teljesen beépült, a Gábor D. utcában már csak 6 üres telek található, a Kelmefestő és a Jedlik Á. utcák kiépítése elkezdődött, de még nem teljes, üres telek kb. 45 db található. A 83 j.

Hatályos településszerkezeti terv megállapításai	Megvalósult elemek
	útig a további lakóterület még nem készült el, beépítetlen kb. 56 telek. Az erdősáv még nem valósult meg, egyelőre szántóként hasznosítják a még be nem épített telkeket.
A Határ u. és a 83 j. főút között a Celli úton meglévő gazdasági területhez csatlakozva újabb Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területet jelöl. A gazdasági terület és a szennyvíztisztító közé új erdősávot tervez.	A gazdasági terület kialakítása nem kezdődött el. A Határ utcában egy épület látható ezen a fejlesztési területen, ami lakóépületnek tűnik. Az erdősáv részben megvalósult, a szennyvíztisztítótól dél-keletre teljes, dél-nyugati irányban hiányos.
A Határ utcában a Virág B. utcai csomóponttal szemben új Kisvárosias lakóterületet jelöl.	A kb. 2 telek beépült, de észrevételezzük, hogy gazdasági tevékenységi épülettel.
A szennyvíztisztító bővítési területét jelöli attól délre.	A terület igénybevétele megtörtént. Jelzem, hogy a szerkezeti terven itt erdősávnak kellene lenni, de ehelyett vélhetően szennyvíziszap depónia található itt.
A Táncsics M. – Szabó D. utcák kereszteződésébe tervezte becsatlakoztatni a Vak B. utcát, majd erre felfűzve újonnan tervezett Kertvárosias lakóterületet jelöl. Ezen a területrészen a Hársfa utcától északra új Kereskedelmi, szolgáltató területet jelöl.	A Vak B. utca bekötése nem készült el, a lakóterületek és azok feltáró útjainak kialakítása nem történt meg. A gazdasági terület sem valósult meg. Itt kb. 55 lakótelek lesz kialakítható.
A vasút és a Szabó D. utca között a 83 j. főút mellett tartalék gazdasági területet és azt körülvéő új erdőterületet tervez. A vasúttól északra szintén új erdőterületet jelöl ki.	Sem a gazdasági, sem az erdőterület kialakítása nem kezdődött el.
A Tarczy utcával párhuzamosan, attól északra új Kertvárosias lakóterületet jelöl a 83 j. úttól erdősávval elválasztva.	Az erdősáv részben létezik, de gyér a növényzete. A lakóterület és azt feltáró utca nem valósult még meg. Nagyjából 60 telek lesz itt kialakítható.
Az Acsádi és Vasút utcák közötti tömb észak-keleti részén Ipari-, dél-nyugati részén Kereskedelmi, szolgáltató területet jelöl.	A tömb beépítése megkezdődött, kb. 1/3-a még üres.
A 14. és 10. sz. vasútvonalak mentén keletkező kisebb zárvány területekre új erdőt tervez.	Az erdősávok részben kialakultak, folyamatosan foglalja el a helyet a növényzet.
A Külső-Győri és a Vasút utcák között, a 83 j. főút mellett nagy kiterjedésű tartalék gazdasági területet jelöl. A Külső-Győri út mellett új Kereskedelmi, szolgáltató területet. Mindkét esetben a 83 j. úttól, valamint a Búzavirág utcai lakóterületről a tartalék gazdasági területet	Még egyik sem lett kialakítva.

Hatályos településszerkezeti terv megállapításai	Megvalósult elemek
erdősávval választja el.	
A Szövöde utca északi oldalán néhány új Kertvárosias lakótelket tervez.	A beépítés megkezdődött, még kb. 4-5 telek lesz itt kialakítható.
A Fonoda utca szerepe a Güncöl – Kazinczy – vasúti pályatest – Úrdomb – Avar utcák által határolt tömb belsejének feltárása. Ide és a vasútállomással szemben lévő teleksávra új Kertvárosias lakóterületet tervez.	A Fonoda utca végig megvalósult, és részben beépült. A tömb belsejében, a vasúthoz közelebbi részekben még kb. 14 teleknek van hely.
A Külső-Győri és a Hadnagy utcák kereszteződésétől északra a Külső-Győri út mentén új Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági, a Hadnagy utca mentén új Kertvárosias lakóterületet, a többi részen tartalék Kertvárosias lakóterületet jelöl.	A Külső-Győri út mentén a belterület határához csatlakozva már létesültek kisebb üzemek, tehát a gazdasági terület kialakítása megkezdődött. A kijelölt terület több mint fele azonban még üres. A Hadnagy utca folytatása egyelőre földút, a lakótelkek kialakítása még nem indult el. A tartalék lakóterület egyelőre szántóföldként funkcionál.
A Hadnagy utcától délre, egészen a vasúti pályatestig – de attól erdősávval elválasztva – új Kertvárosias lakóterület tervezett.	Az erdősáv részben már megvalósult, a lakóterület fejlesztés még várta magára, csak a meglévő belterületi határig épült ki. Ezen a helyen kb. 80 építési telek alakítható ki.
A Vaszari út észak-keleti végének két oldalán, belterületen belül új Kereskedelmi, szolgáltató területet jelöl.	Telephelyek, lerakatok láthatók a területen, gazdasági épületek még nem épültek.
A Külső-Győri u. és a Téglagyári u. összekötését tervezi, és mellette új Központi vegyes területeket jelöl.	Az út még nem épült meg. A vegyes területen meglévő üzemi épületek állnak, egyelőre hasznosíthatatlanok.
A Téglagyári úttól délre, a Várkert útig új Központi vegyes területet jelöl.	A vegyes terület részben megvalósult. A Téglagyári úttól délre kiépült, északra nem.
A Téglagyári és Várkert utcáktól északra ill. keletre új Strand és Sport területeket jelöl új parkolóval.	A strand a hozzá tartozó parkolóval, és a sportpályák megvalósultak.
A Vaszari útban folytatódó Téglagyári utat összekötni tervezi a Gróf úttal. Mellette a Téglagyári út felőli részen, a P-téglagyár utca körül új Üdülőházas üdülőterületet jelöl, a Gróf utca felőli részen új közparkot és Kisvárosias lakóterületet.	Az összekötő út jelenleg földútként megtalálható, a tervezett nyomvonalról kissé eltérve. A P-téglagyár utca körül az üdülőterület kialakítása még nem kezdődött el. A kemping elkészült. A Kisvárosias lakóterület kiépítése megkezdődött, részben beépült. Kb. 23 teleknek van még hely. A Közpark növényzettel fedett, de nem parkosított.
Az előző területektől északra nagy kiterjedésű	Nem kezdődött meg a terület kialakítása.

Hatályos településszerkezeti terv megállapításai	Megvalósult elemek
tartalék Üdülőházas üdülőterületet jelöl.	
Az autóbusz pályaudvartól délre, a Tókert és Szabadság utcák kereszteződésénél új Központi vegyes területet jelöl.	A saroktelek még nem épült be, jelenleg parkolónak használják.
A Szent István Vértanú templomot körülvevő Fő tér, a Fő és Kossuth L. utcák elsődlegesen gyalogos forgalmúvá tétele.	A Fő tér felújítása és gyalogos forgalmúvá tétele megtörtént. A Fő térbe csatlakozó utcák még nem.
A 832 j. Gyimóti és Teveli utcák közötti tömb nagyszabású Kertvárosias lakóterület és Központi vegyes terület bővítést tartalmaz .	Az úthálózat megvalósult, a szerkezeti terven jelölttől kissé eltérően. A Malomkert lakóparkban a leendő épületek többségének az alapozása és néhánynak a tartófalai is elkészült. Az épület kezdemények közel 4 éve így állnak, befejezve 16 db van. A területen kb. még 116 db épület lesz építhető. A Központi vegyes területen egy nagy méretű üzem és a piac található.
A Kishegyi utat új nyomvonalon ábrázolja. Az új nyomvonal Teveli úthoz közelebbi részén új Kertvárosias lakóterületet tervez.	Az út nyomvonalának módosítása még nem történt meg. A lakóterület kialakítása nem kezdődött meg.
A Teveli úttól délre új Központi vegyes területet jelöl.	A terület beépítése nem kezdődött meg.
A Teveli utcához csatlakozó Kishegyi utcától délre a belterületi határon belül új Temetőt és körülötte új Erdőterületet jelöl.	Az erdőterület részben megvalósult, a temető kialakítása nem kezdődött el.
A Hantai és Kishantai utcák folytatásaként egészen a Tapolcai-árokig új Kertvárosias lakóterületet tervez.	A Kishantai utca Öreghegyre vezető része már korábban megvalósult, de még nem épült be. A Hantai utca folytatása nem készült el. Lakóterületi kapacitás itt kb. 12 db van.
KÜLTERÜLET	
A 88, 83 j. új főutak és a várost északról elkerülő új út nyomvonalát ábrázolja.	Az utak építése még nem kezdődött el.
Kéttornyúlakot részben, Borsosgyórt teljesen, Tapolcafő északi részén, a központi belterületet ahol csak lehetséges - akár a 83 j. főút külső oldalán végig - körbeveszi tervezett védelmi erdő sávval.	Az erdősáv kialakítása még nem történt meg.
A 83 j. út észak-keleti településhatárhoz közeli részétől dél-keletre lévő honvédelmi területet Védelmi erdő sávval veszi körbe.	Az erdősáv teljes mértékben még nem valósult meg.

Hatályos településszerkezeti terv megállapításai	Megvalósult elemek
A Külső-Győri u. 83 j. főúthoz csatlakozásával majdnem szemben új Mezőgazdasági üzemi és Védelmi erdőt jelöl.	A mezőgazdasági üzemi területen nem látható még ilyen jellegű beépítés, ellenben a védelmi erdőként kijelölt területen van egy telephely. Az erdő még nem alakult ki, növényzet, fák láthatók a területen.
A jelkulcsban feltüntetett tervezett Különleges területfelhasználású területek az alábbi helyeken találhatók: SZK - Szabadidőközpont: Tapolcafőttől ÉNy-i irányban SH - Sporthorgászat: Borsosgyőr Ny-i oldalán HU - Hulladékkezelés: a közigazgatási terület É-i oldalán, a 83-as úthoz közel B - Bánya: Tapolcafőttől DK-i irányban, a 83-as út mellett	

Összegezve: Pápa településszerkezeti terve nagyszabású településfejlesztési tervet mutat. A város lehetőségein túlmutató, várhatóan a terv távlatában nem megvalósuló beruházásoknak jelöl ki helyet. Igaz, hogy a város észak-keleti irányú, elkerülő úttal való körülzárása elszakítja a várost karakteres táji környezetétől, az út megépítése azonban a repülőtér szempontjából szükségessé válhat. Visszafogott Tapolcafő és Kéttornyúlak településrészek. Borsosgyőr és a központi belterületen kissé eltúlzott a beépítésre szánt terület kijelölése. Nem érthető továbbá a Pápát északról elkerülő új út kijelölése, amikor a 83 j. út a település kikerülését megoldja. Az elkerülők adta „lehetőségeket” teljes mértékben kihasználni szándékozik és hatalmas gazdasági és lakó területeket jelöl ki, miközben a belső területeit sűríti. Ésszerűen gondolkodik azonban a megvalósítást illetően. Racionálisan, az építési igényekkel párhuzamosan növeli az új építési telkek számát és helyét. Dicséretes, hogy a város turisztikai attrakcióját jelentő műemlék együttesek környezetét gyalogosbaráttá alakította át.

Kevésbé látszik reális esély a belterületi határok mentén tervezett védelmi erdősáv megvalósítására, az erdősáv létesítésének szükségessége és hasznossága egyértelmű. Elképzelhető azonban, hogy a védősáv csak az elkerülő út belső oldalán valósul meg.

1.7 A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA

1.7.1 A település népességének főbb jellemzői

1.7.1.1 Demográfia

Népmozgalom

Pápa állandó és lakónépessége hasonlóan az országos és a Veszprém megyei tendenciához folyamatosan csökkent 2001 és 2013 között. A két népszámlálás közt a város lakónépessége 2011-re a 2001. évi 94,7%-ára csökkent, mely jelentős népességvesztésnek tekinthető. Pápán a lakó és állandó népesség közötti különbség a lakónépesség javára billen, ellentétben az országos és megyei értékektől.

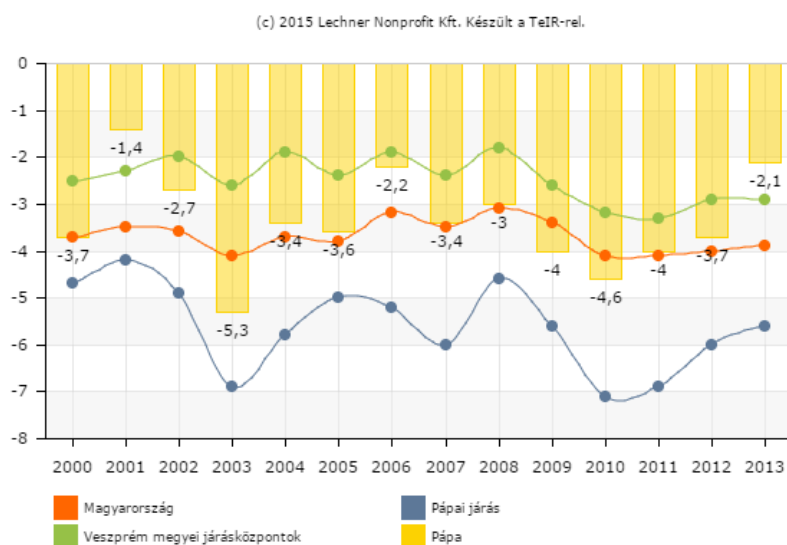
3. táblázat - Pápa népességszám változása 2001-2011-2013

Adattípus	2001	2011	2013	Lakónépesség 2011/2001 (%)	Lakónépesség 2013/2011 (%)
Állandó népesség (város)	33 112	31 662	31 321		
Lakónépesség (város)	33 583	31 819	31 268	94,7	98,3
Állandó népesség (megye)	371 609	361 779	359 103		
Lakónépesség (megye)	369 401	352 570	349 007	95,4	99,0
Állandó népesség (ország)	10 270 425	10 092 081	10 051 837		
Lakónépesség (ország)	10 174 853	9 931 925	9 877 365	97,6	99,5

forrás: KSH Területi statisztika

Összességében elmondható, hogy járási, megyei és országos viszonylatban is évek óta kevesebb az élveszületések, mint a halálozások száma, tehát a helyi társadalom évről évre fogyatkozik. Pápa esetében folyamatos ingadozás figyelhető meg a természetes szaporodás tekintetében, kiemelkedő eltérést mutat a 2003. évi -5,3-as, illetve a 2010. évi -4,6-os érték. 2010-től azonban egy folyamatos mérséklődés kezdődött a természetes fogyásban, a 2013. évi érték már csak -2,1.

8. ábra - Természetes szaporodás (fogyás)

forrás: TeIR ITS

A természetes szaporodási mutató évek óta negatív értéket mutat, melyet tovább fokoz a vándorlási különbség szintén negatív értéke. Ezek együttes hatásának köszönhető, hogy a teljes népmozgalom, azaz a tényleges szaporodás értéke is negatív, tehát folyamatos Pápa város népességének csökkenése.

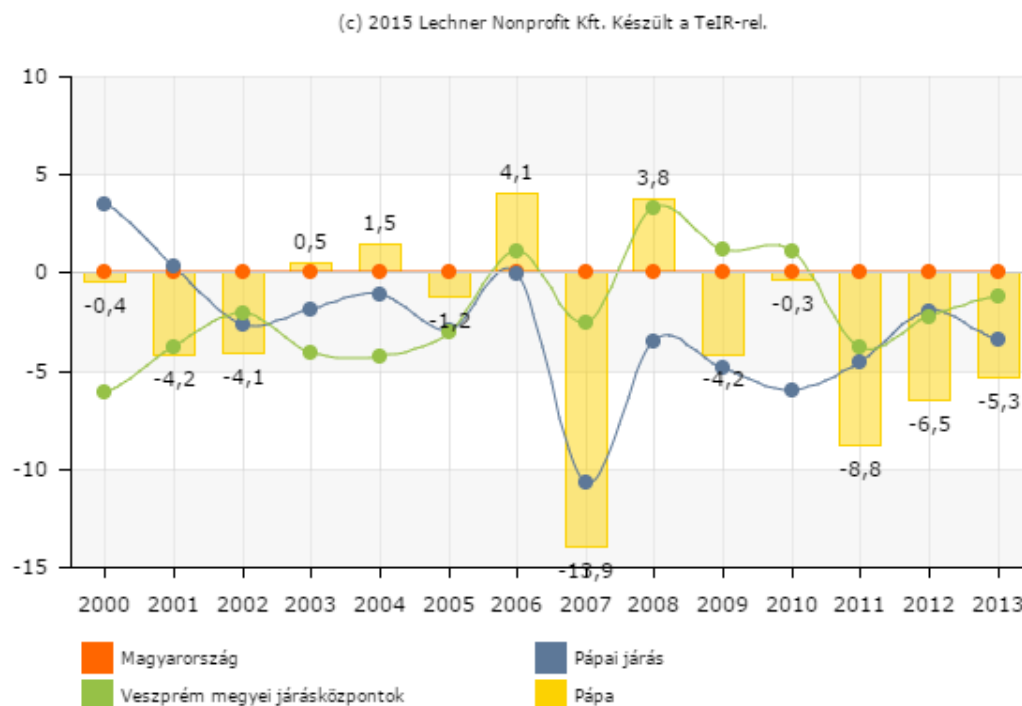
4. táblázat - Pápa népmozgalmi adatai (2001-2011)

Adattípus	2001	2011
Élveszületések (előző népszámlálás óta)	312	265
Halálozások (előző népszámlálás óta)	358	392
Természetes szaporodás (előző népszámlálás óta)	-46	-127
Vándorlási különbség (előző népszámlálás óta)	-142	-281
Teljes népmozgalom (tényleges szaporodás)	-188	-408

forrás: KSH Területi statisztika

Érdekes képet kapunk, ha megnézzük a vándorlási különbség mutatót. Látható ugyanis, hogy míg 2006-ban és 2008-ban többen költöztek Pápára, mint ahányan eljöttek onnan, a kettő között (2007-ben) viszont kiugróan alacsony volt ez a mutató a maga -13,9-es értékével.

9. ábra - Vándorlási különbség mutató 2000-2013 között

forrás: TeIR ITS

Korösszetétel

Az aktív korúak és a 14 év alattiak száma is csökkent 2001 és 2013 között, ezzel szemben a 60 évnél idősebbek számának folyamatos emelkedése figyelhető meg. Egyértelműen megállapítható, hogy Pápa lakosai körében a folyamatos, de lassú mértékű fogyás mellett az előregedés is jellemző tendencia. Az eltartott népesség rátája az elmúlt években folyamatos és egyenletes növekedést mutat.

A gyermeknépesség eltartottsági mutatója tekintetében folyamatos és lassú csökkenés figyelhető meg az elmúlt évek során. Ez azt jelenti, hogy gyorsabban csökken a fiatalok száma, mint az aktív korúaké, ami így összességében egyre kisebb mértékű terhet jelent a munkavállalókra nézve. Az időskorúak száma ellenben lassú, de folyamatos növekedést mutat ugyanebben az időszakban, így az aktív korúak számára kismértékben, de egyre nagyobb terhet jelent az időskorúak ellátása.

A népesség nemek szerinti megoszlását illetően nincs jelentősebb eltérés az országos átlaghoz képest, ami Pápa esetében azt jelenti, hogy az itt lakók hozzávetőlegesen 52 %-a nő, 48 %-a pedig férfi. A nemek közötti arány 2001-hez képest nem változott.

5. táblázat - A népesség korösszetétele Pápán (2001. és 2013.)

Adattípus	2001	adott korcsoport aránya – 2001 (%)	2013	adott korcsoport aránya – 2013 (%)
Állandó népességből a 0- 14 évesek	5 350	16,2	4 295	13,7
Állandó népességből a 15-59 évesek	21 346	64,5	19 470	62,1
Állandó népességből a 60 felettiek	6 416	19,4	7 556	24,1
Összesen:	33 112	100,0	31 321	100,0

forrás: KSH Területi statisztika

1.7.1.2 Nemzetiségi összetétel

Pápa városában a 2011-es népszámlálás során a lakosság 1,7%-a vallotta magát romának, míg 1,9%-uk más, elsősorban a német nemzetiséghez tartozónak jelölte meg magát. Mindkét adat növekedett 2001-hez képest, azonban a 2011-es érték még így is messze elmarad az országos átlagtól.

A roma lakosság szociális helyzete, életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva viszont lényegesen rosszabb.

1.7.1.3 Képzettség

Pápán a 7 éves és annál idősebbek esetében a legfeljebb általános iskola 8. osztályát végzettek aránya 25,6% volt a 2001-es népszámláláskor, ami némileg csökkent 2011-re (24,8%). Ezek a mutatók alig maradnak el az országos átlaghoz képest, ellenben meghaladják a megye többi járásközpontjának átlagát.

Az érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya jelentősen emelkedett 2001 és 2011 között (20,9%-ról 27,3%-ra), és értéke az országos átlaghoz közelít, viszont elmarad a megye többi járásközpontja átlagához képest (2011-ben 29,5%).

Érdemes külön kiemelni az érettségi nélküli középfokú végzettséggel rendelkezők arányát, hiszen e tekintetben lényegesen magasabb értékeket látunk 2001-ben (25,3%) és 2011-ben (23,0%) is a megyei járásközpontok és az országos átlaghoz képest, ami feltehetőleg a helyben található szakképzésnek köszönhető.

Az egyetemi, főiskolai vagy egyéb oklevéllel rendelkezők száma és aránya egyértelműen növekedett 2011-ben 2001-hez képest (9,6%, illetve 13,5%), de még így is elmarad az országos és a megyei járásközpontok átlagától.

6. táblázat - Pápa lakossága iskolai végzettség szerint megyei és országos összehasonlításban (2001, 2011)

Adattípus	2001			2011		
	Pápa	Megyei járásközpontok	Országos	Pápa	Megyei járásközpontok	Országos
Legfeljebb általános iskola 8. osztályát végeztek a 7 éves és idősebbek arányában (%)	25,6	24,1	26,3	24,8	22,5	25,0
Érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%)	20,9	22,2	20,5	27,3	29,5	27,5
Érettségi nélküli középfokú végzettséggel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%)	25,3	24,0	21,1	23,0	22,0	19,5
Egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%)	9,6	11	9,8	13,5	16,1	15,5

forrás: TeIR ITS

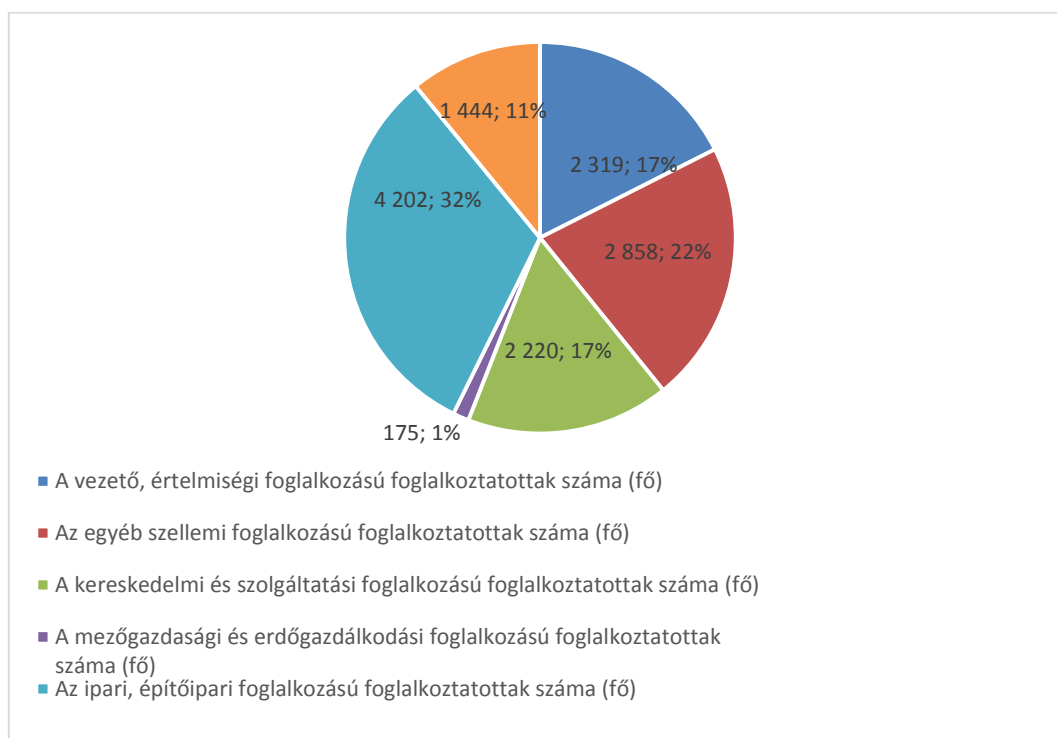
A képzettség vonatkozásában a pápai mutatószámok változásai és intenzitásuk egyébiránt megegyeznek a megyei és országos tendenciákkal, tehát Pápa város lakosságának iskolai végzettségében összességében pozitív irányú változások figyelhetők meg a két népszámlálás közti időszakban.

1.7.1.4 Foglalkoztatottság

Pápa városa a Közép-Dunántúl nyugati részének meghatározó feldolgozóipari és szolgáltatási központja. Ennek megfelelően a foglalkoztatottak jelentős része, kb. 32%-a – a 2011-es népszámlálási adatok szerint - az ipari ágazatban talált magának munkát, ami leginkább a városban jelen lévő feldolgozóipari, építőipari, élelmiszer-ipari, gépipari és faipari cégeknek köszönhető. Pápán jelentős a gépipari munkakultúrával is rendelkező szakképzett munkaerő.

Emellett a munkavállalók több mint ötöde (22%-a) az egyéb szellemi foglalkozású főcsoportba tartozott, de jelentős a vezető, értelmiségi foglalkozásúak (17%) és a kereskedelem-szolgáltatás ágazatban dolgozók (17%) aránya is az összes foglalkoztatotton belül. Az adatokból az is látszik, hogy elenyésző a mezőgazdaságban foglalkoztatottak száma, ami megerősíti a város feldolgozóipari és szolgáltatási központi szerepkörét.

10. ábra - Foglalkoztatottak foglalkozási főcsoport szerint Pápán (2011. év)

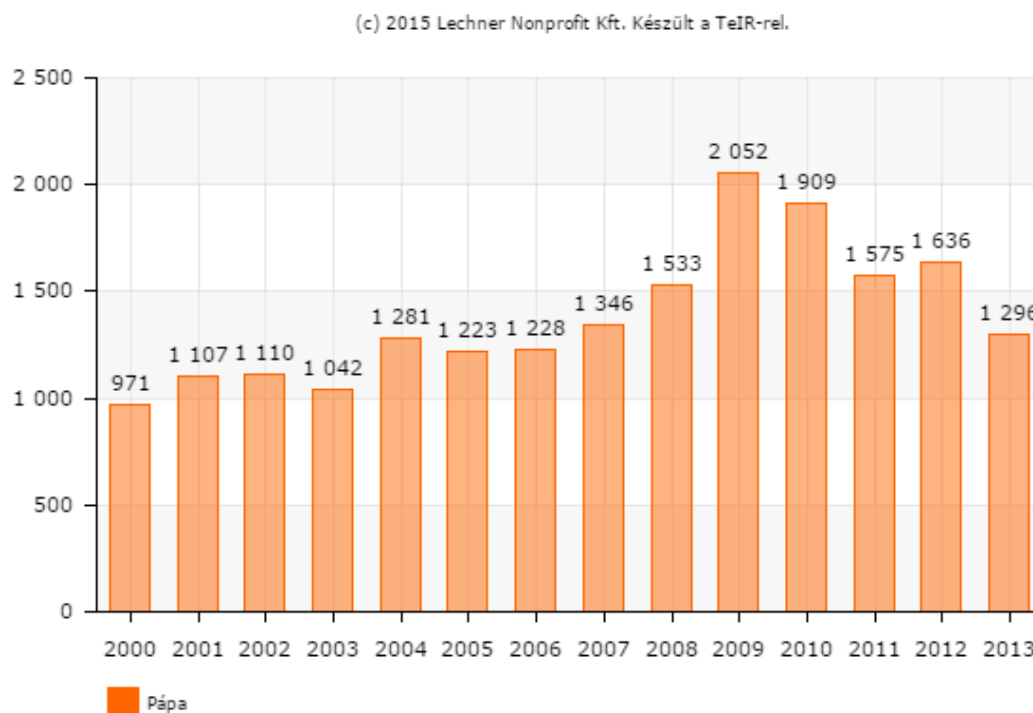

forrás: KSH 2011-es népszámlálás

A 2011-es népszámlálási adatok alapján a munkavállalók kb. negyede naponta ingázik munkavállalás céljából más településre, a foglalkoztatottak több mint 60%-os aránya pedig a 2011-es népszámlálási adatok szerint nagyjából megegyezik a megyei értékkel és meghaladja az országos átlagot.

A munkanélküliek aránya 2001 és 2011 vonatkozásában növekedést mutat (4,5%-ról, 5,1%-re). A regisztrált munkanélküliek számának változásában 2001-től folyamatos és egyenletes növekedés figyelhető meg, mely növekedést 2009-ben egy kiugróan magas érték zár, 2.052 fő regisztrált munkanélkülivel. Ezt követően csökkenés indult meg, de a 2011. évi 1.575 fő is magasnak mondható a kiinduló a 2000. évi adathoz viszonyítva.

11. ábra - Regisztrált munkanélküliek száma Pápán 2000-2013 között

forrás: TeIR ITS

1.7.1.5 Jövedelmi viszonyok

Jövedelem

A városban a száz lakosra jutó adófizetők száma az elmúlt években minimális ingadozást mutatott, nem jelentős mértékben meghaladja a járási és az országos értékeket, azonban kis mértékben elmarad a megyei járásközpontok átlagától.

Az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem tekintetében az elmúlt években folyamatos és egyenletes növekedés figyelhető meg, az elmúlt 10 évben közel duplájára emelkedett, a 2001. évi 331.596,- Ft-ról, 2011-re 649.452,- Ft-ra. A városban élők jövedelme meghaladja a Pápai járás átlagát, az országos átlaggal közel azonos, de a megyei járásközpontok átlag értékétől elmarad.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek átlagos száma 2006-tól folyamatos és egyenletes emelkedést mutat 2010-ig, majd egyenletes csökkenés figyelhető meg.

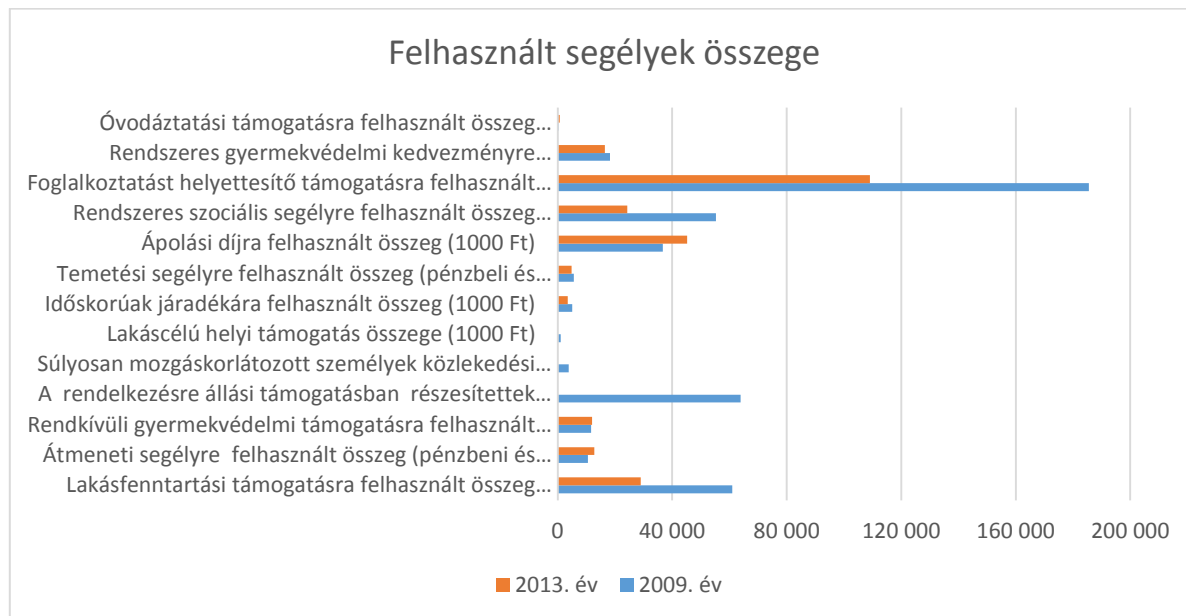
A rendszeres munka jövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 2011-ben 35,5%, ami meghaladja a megyei járásközpontok és az országos értékét, de a Pápai járás átlagától is csak kis mértékben marad el.

Segélyezés

A 2009-2013. közötti időszakban a felhasznált segélyezést vizsgálva látható, hogy a munkanélküliségi adatokhoz igazodva 2009-ben a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összege kiemelkedő értéket mutatott, ami – a munkanélküliség csökkenésével – 2013-ra jelentősen mérséklődött.

Ezzel párhuzamosan jellemzően ápolási díj, rendszeres szociális segély és lakásfenntartási támogatás jogcímén kerültek kifizetésre a segélyeken belül a legjelentősebb összegek az utóbbi években.

12. ábra - Felhasznált segélyek összege Pápán 2009. és 2013. években

forrás: KSH Területi statisztika

1.7.1.6 Életminőség

Az emberek életminőségét komolyan meghatározza, hogy milyen komfortfokozatú és ellátottságú lakásban élnek. A településen a lakások 50%-a összkomfortos, mely elmarad a megyei 65%-os átlagtól, ugyanakkor a komfortos lakások aránya (45%) meghaladja a megyei átlagot (28%). A félkomfortos és komfort nélküli lakások aránya is a megyei átlag fölött van.

A lakások ellátottságát vizsgálva megállapítható, hogy a lakások 98%-a hálózati vízvezetékkel, 94%-a közcsatornával és 97%-a vízöblítéses WC-vel el van látva, tehát a megyei átlagos ellátottsági szint jellemző a pápai lakásokra.

7. táblázat - Lakásállomány a 2011-es népszámlálási adatok szerint

Mutató megnevezése	Pápa	Veszprém megye
Háztartások összesen:	13 707	150 458
Lakás komfortossága szerint az összes lakás %-ban		
összkomfortos	49,85	65,39
komfortos	45,01	28,29

félkomfortos	2,48	2,27
komfort nélküli	2,35	3,57
szükség- és egyéb lakás	0,31	0,48
Lakás felszereltsége szerint az összes lakás %-ban		
hálózati vízvezetékkel	97,90	97,51
házi vízvezetékkel	1,50	0,70
meleg folyóvízzel	96,16	95,08
közcsatornával	93,73	85,35
házi csatornával	5,66	12,86
vízöblítéses WC-vel	97,07	95,72

forrás: KSH területi statisztika

1.7.2 Térbeli, társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

Pápa esetében folyamatos ingadozás figyelhető meg a természetes szaporodás tekintetében, kiemelkedő értéket mutat a 2003. évi, illetve a 2010. évi érték, ezt követően egy folyamatos mérséklődés kezdődött. A járás természetes szaporodása jelentősen elmarad mind a városi, mind a megyei járásközpont és az országos értékek mögött.

Az időskorúak száma lassú, de folyamatos növekedést mutat, mellyel párhuzamosan a fiatalok és aktív korúak számának folyamatos csökkenése látható a 2001-es népszámlálás óta eltelt időszakban, így az aktív korúak számára egyre nagyobb teher az időskorúak ellátása.

A képzettség vonatkozásában a pápai mutatószámok változásai és intenzitásuk is minden esetben megegyeznek a megyei és országos trendekkel. A lakosság iskolai végzettségében pozitív irányú változások figyelhetők meg a két népszámlálás közti időszakban. A regisztrált munkanélküliek számának változásában 2001-től folyamatos és egyenletes növekedés figyelhető meg, mely növekedést 2009-ben egy kiugróan magas érték zár, 2.052 fő regisztrált munkanélkülivel. A városban a száz lakosra jutó adófizetők száma az elmúlt években minimális ingadozást mutatott, nem jelentős mértékben meghaladja a járási és az országos értékeket, azonban kis mértékben elmarad a megyei járásközpontok átlagától.

A városrészeket tekintve 15 különböző egységre lehet osztani Pápát: Belváros, Alsóváros, Erzsébetváros, Felsőváros, Külső Várkert, Belső Várkert, Vaszari út-Téglagyári út környéke, Tókertváros, Malomkerti lakópark, Nagyhanta, Ipari park, Tapolcafő, Borsosgyőr, Kéttornyúlak és a Külterület. Az egyes részek között leginkább a lakónépesség képzettségében van eltérés. A felsőfokú végzettségűek aránya ugyanis Belváros, Alsóváros, Felsőváros, Belső Várkert, Tókertváros és Malomkerti lakópark városrészekben meghaladja a városi átlagot. Ehhez illeszkedően ugyanezen

városrészekben a pápai átlaghoz képest kisebb az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya, míg a többi részen ebből adódóan magasabb.

1.7.3 Települési identitást erősítő tényezők

1.7.3.1 Történeti és kulturális adottságok

A régészeti leletek lapján a térség az újkőkor óta lakott terület volt, kelta régészeti leleteket is feltártak a környéken. Annak ellenére, hogy a római korban Savaria és Arrabona közötti út erre haladt, település nem jött létre.

1061-ből származik a város első írásos emléke, melyben egy malom adományozásáról esik szó. Ebből is látszik, hogy Pápa mezővárosként volt jelentős, ez a szerepe 22 malommal a 19. század elejére teljesebben ki. A malmokat a Tapolca-patak hajtotta, ami az iszaposodás és a bauxit termelés során kiszáradt, így mára a malmok csupán látványosságként szolgálnak.

Pápa városa valószínűsíthető, hogy Popo bajor lovagról kapta a nevét, aki az államalapítás korában, a város helyén kialakult udvarház előljárója lehetett. Egyes vélemények szerint Gizella királynéval érkezett az országba, de az is elképzelhető, hogy a honfoglalás előtt, a Frank Őrgrófság korában már itt élt. Német eredetre utal a város neve a középkori német nyelvű metszeteken, ahol Poppo vagy Poppa néven jegyzik.

A néphagyományban több monda is fellelhető a város nevééről, melyek a katolikus egyházzal hozzák kapcsolatba a névadást a hasonlatos hangzás miatt.

A legismertebb történetet 1735-ben Bél Mátyás jegyezte fel, miszerint I. István király és Asztrik püspök találkozása a mai város helyén történt, a püspök Rómából való hazaérkezését követően. A püspök II. Szilveszter pápától koronát hozott István király részére, aki így kiáltott: „Ecce papa misit mihi coronam”, melynek jelentése, „Íme, a pápa koronát küldött.” Ezt követően az egyházzal iránti tisztelet jeléül Pápának nevezték el a frissen alapított várost.

1733-ban Pongrácz Gáspár feljegyzése szerint a római pápa legátusáról kapta a nevét, aki a királyhoz tartó látogatásakor a városban pihent meg. Egy másik monda szerint Géza fejedelem nevezte el a várost, ugyanis fia – a későbbi István király – ezen a területen mondta ki először, hogy papa. 1799-ben Enessey György feljegyzése szerint a púp szóból ered a város neve, hisz egy dombon épült a város.

A 18. században azóta is működő iskolák jöttek létre a városban, a 19. század második felére híres iskolává fejlődött. A Református Kollégium országos hírű iskoláját 1531-ben alapították. Itt tanult Petőfi Sándor és Jókai Mór is. Másik híres iskolája az 1638-ban a pálosok által alapított, mára már állami tulajdonban lévő Türr István Gimnázium, ahová Deák Ferenc is járt.

A város történelmének fontos eleme a Kanadában élő Kluge család képfestő műhelye. A műhely 1786-ban jött létre, a műhelyet a működés kezdetén a Tapolca-patak vize táplálta, ezt követően kézi erővel, majd gőzgépekkel történt a képfestés. A műhely és a mesterség az 1945-ös bezárásáig apáról fiúra szállt, bezárását követően 1962 óta múzeumként működik.

1.7.3.2 Civil szerveződések

Pápa városára jellemző a rendkívül sokszínű és sokrétű civil szerveződés, amit jól mutat a civil szervezetek nagy száma is. Ezek a szervezetek a közösségi élet szinte minden területét lefedően megtalálhatóak a városban: egészségügy, oktatás, sport, kultúra, népművészet, hagyományőrzés, érdekképviselés, hitélet, szabadidős tevékenységek, stb.. A közép és hosszútávú településfejlesztési célok meghatározásakor tehát egyértelműen van kikre építeni a civil szervezeteket tekintve.

1.8 A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA

1.8.1 Humán közszolgáltatások

1.8.1.1 Oktatás

Bölcsődék és óvodák

Pápán három bölcsőde működik, a Tókert utcai Bóbita bölcsőde, a Vajda lakótelepen működő Fenyveserdő bölcsőde-óvoda, és a Képző utcai Napsugár bölcsőde. A bölcsődei férőhelyek száma 2000. és 2009. között 150 volt, majd – részben egy Európai Unió pályázatnak köszönhetően - 2010. évben 226 férőhelyre bővült az összes kapacitás. Erre azért is szükség volt, mert 2009-ig folyamatos volt a férőhelyek hiánya a városban, 2009-ben például 1,61 bölcsődés gyermek jutott 1 férőhelyre. A bővítésnek köszönhetően valamelyest normalizálódott a helyzet és így napjainkra sikerült 100% körüli értéket elérni a férőhely-kihasználtságot tekintve.

Az óvodai ellátásban kevésbé volt jellemző a férőhelyek hiánya. 2001-2013. közötti időszakot vizsgálva látható, hogy többnyire 100% alatt volt a kihasználtság. A Pápai Városi Óvodáknak 10 tagóvodája van (Csókai Óvoda, Erzsébetvárosi Óvoda, Fáy András Lakótelepi Óvoda, Huszár Lakótelepi Óvoda, Kéttornyúlaki Óvoda, Nátuskerti Óvoda, Szivárvány Óvoda, Tapolcafői Óvoda, Tókeri Óvoda, Vajda Péter Lakótelepi Óvoda), míg a Katolikus Egyház Veszprémi Főegyházmegyéje is működtet egy intézményt Szent Anna Római Katolikus Óvoda néven. A városban összesen 96 óvodapedagógus dolgozik 45 óvodai csoportban.

2009-ben a „Kompetencia alapú oktatás bevezetése Pápa innovatív intézményeiben” című TÁMOP-3.1.4 pályázat keretében támogatást nyert el a város a kompetencia alapú oktatás, valamint az egyenlő hozzáférés bevezetésére, amelynek megvalósításában 3 tagóvoda is részt vett (Csókai Óvoda, Erzsébetvárosi Óvoda, Tókeri Óvoda). A projekt fő célja az volt, hogy az intézményekben általánossá váljon az új módszer, nagy hangsúlyt fektetve az esélyegyenlőségre, a hátrányos helyzetű gyerekek és a sajátos nevelési igényű gyerekek felzárkóztatására, az életkori sajátosságok figyelembe vételével.

Alapfokú oktatás

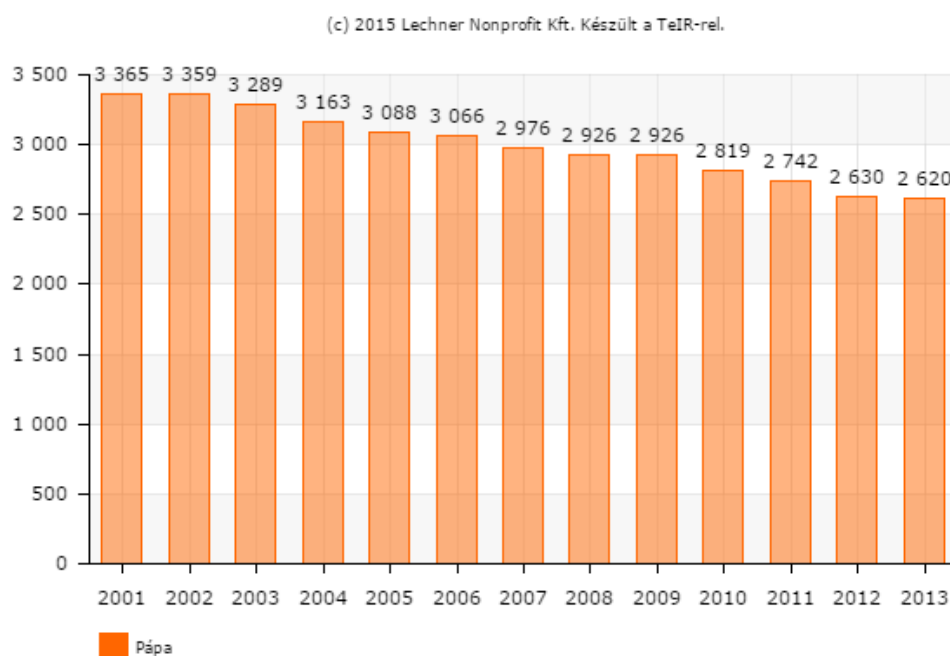
Pápa városában négy általános iskola található a Helyi önkormányzat működtetésében, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) fenntartásában: Pápai Erkel Ferenc Ének-Zenei Általános Iskola,

Munkácsy Mihály Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola, Tarczy Lajos Általános Iskola, Pápai Weöres Sándor Általános Iskola.

Szintén a KLIK fenntartásában üzemel egy sajátos nevelési igényű gyermekeket ellátó általános iskola is (Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény), valamint egy katolikus (Szent István Római Katolikus Általános Iskola) és egy evangélikus általános iskola (Gyurácz Ferenc Evangélikus Általános Iskola) is bővíti az alapfokú oktatási intézmények számát a városban.

Az általános iskolába járók száma 2000-től folyamatos csökkenést mutat, 3.365 főről 2013-ra 2.620 tanulóra mérséklődött a létszám, melyből 124 tanuló vett részt a gyógypedagógiai oktatásban. A tanulók 15,4%-a más településről bejáró tanuló, kollégiumi ellátásban egy tanuló sem részesül.

13. ábra – Általános iskolai tanulók száma Pápán 2001-2013. között

forrás: TeIR ITS

Az alapfokú oktatási intézményekben az alábbi fontosabb fejlesztések történtek az elmúlt években:

- 2013. februárjában a Weöres Sándor Általános Iskola a TÁMOP-3.1.4-12/2-2012-0066 azonosító számú pályázat keretében támogatást nyert tanórai és tanórán kívüli programok szervezésére, valamint a pedagógusok továbbképzésére, illetve eszközpark fejlesztésére is.
- 2012-ben a TIOP-1.1.1-07/1-2008-0438 Pápa város közoktatási intézményeinek IKT fejlesztése keretében a város öt intézményének – Erkel Ferenc Ének-Zenei Általános Iskola, Munkácsy Mihály Általános Iskola, Tarczy Lajos Általános Iskola, Weöres Sándor Általános Iskola, Pápai Gazdasági Szakképző Iskola és Kollégium - nyolc telephelyén valósult meg informatikai eszközfejlesztés, a korszerű és magas szintű oktatás érdekében.
- 2011. november végén fejeződtek be a Munkácsy Mihály Általános Iskola felújítási és bővítési munkálatai, mely a KDOP-5.1.1/2/2F/2F-2009-0006 Munkácsy Mihály Általános Iskola infrastrukturális fejlesztése című pályázat keretében valósult meg.

- 2010. augusztusában a KDOP-5.3.2-09-2009-0006 Weöres Sándor Általános Iskola akadálymentesítése című projekt keretében a kétszintes, több tagból álló iskola épületének teljes körű akadálymentesítése valósult meg.

Középfokú oktatás

A városban az alábbi középfokú oktatási intézmények működnek:

- Acsády Ignác Szakképző Iskola
- Pápai Gazdasági Szakképző Iskola és Kollégium
- Pápai Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola
- Pápai Petőfi Sándor Gimnázium és Szakközépiskola
- Türr István Gimnázium és Kollégium
- Pápai Református Kollégium Gimnáziuma és Művelődési Szakközépiskola

Az általános iskolába járó diákok létszámához hasonlóan a középiskolai tanulók száma is folyamatos csökkenést mutat, 2013-ban 2.195 fő jár középiskolába, 1.220 fő pedig gimnáziumba. A más településről bejáró tanulók aránya 2013-ban meghaladta a 30%-ot, ami jól mutatja a város oktatásban betöltött térségi szerepét, fontosságát.

Felsőfokú oktatás

A felsőoktatásban tanulókat a Nyugat-magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar kihelyezett levelező tagozat szociálpedagógus szaka, a Pannon Egyetem Pápai Intézete, valamint a Pápai Református Teológiai Akadémia fogadja.

A nappali tagozatos egyetemi és főiskolai szintű képzésben résztvevő hallgatók száma 2001-től folyamatos ingadozást mutat, 2008-ban kiemelkedő 100 fő vett részt a képzésekben, ezt követően további ingadozást követően 2013-ban 78 hallgató vett részt felsőfokú oktatásban.

1.8.1.2 Egészségügy

Pápán az egészségügyi alapellátást 12 felnőtt háziorvos, 6 házi gyermekorvos, 6 fogorvos, valamint 18 védőnő látja el. Egy felnőtt háziorvosra 2013-ban átlagosan 2.079 fő ellátása, egy házi gyermekorvosra pedig átlagosan 716 gyermek ellátása jutott. A városban 11 gyógyszertár található.

Az egészségügyi ellátásban Pápán jelentős szerepe van a Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézet Szakrendelőnek, mely három telephellyel működik. A központi telephelyen történik a betegellátás a reumatológiai szakrendelés, a fizio- és mozgásterápia, valamint a fogszabályozási ellátás kivételével. A központi telephelyen az alábbi ellátásban és osztályokon részesülhetnek a betegek:

8. táblázat - Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézet Szakrendelő osztályai és ellátásai

Fekvőbeteg ellátás	Egynapos sebészet	Járóbeteg ellátás	Diagnosztika
- Sebészeti osztály - Szülészeti-nőgyógyászat - Gyermekgyógyászati osztály - Orr-füll-gégészeti osztály - Sürgősségi Betegellátó osztály - Intenzív Betegellátó osztály - Mozgásszervi Rehabilitációs osztály - Krónikus osztály - Ápolási osztály - Belgyógyászati osztály	- Szemészet - Urológia	- Járóbeteg szakellátás - Járóbeteg gondozás - Foglalkozás egészségügyi alapellátás - Fogorvosi szakellátás - Fizikoterápia - Egynapos sebészet	- Labor Diagnosztikai osztály - Képképző Diagnosztikai osztály - Transzfúziológiai osztály - Patológiai és Kórszövettani osztály

forrás: www.papaikorhaz.hu

A Kórházban több foglalkoztatást, illetve képzést támogató EU-s pályázat megvalósult korábban, de a legjelentősebb projekt a csaknem 1,5 milliárd forint támogatást elnyert, struktúraváltást támogató fejlesztés mely várhatóan 2015. júniusában fejeződik be. Ennek köszönhetően megszűnik a kórházi osztályok szétagoltsága, javul a működés hatékonysága, és hosszútávon egy gazdaságilag is fenntartható intézmény jön létre. A projekt keretében egy új, 690 négyzetméter alapterületű épülettömb kerül megépítésre az összevont belgyógyászat és a patológia számára, továbbá kialakításra kerül a központi szolgáltatóegység és a központi radiológia, valamint felújításra kerül a sűrített levegőt előállító vákuumkompresszor is az ellátás biztonságának javítása érdekében.

1.8.1.3 Szociális közszolgáltatások

A szolgáltatások sajátos típusa a közszolgáltatás, melynek legfőbb jellemzője a közösségi jelleg. Közszolgáltatás minden olyan – az állam, a helyi önkormányzatok, vagy más szervezetek által nyújtott – szolgáltatás, amely különböző ellátást biztosít a lakosok széles körének, és nem minősül az állam egyoldalú közhatalmi aktusának. Tehát olyan szolgáltatás, amelynek megszervezéséért az állam vagy a helyi önkormányzat felel, és amely azonos feltételekkel vehető igénybe mindenki számára.

Pápan a szociális alapszolgáltatások és a szakosított ellátások működtetése **Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye** feladata, mely ellátja az alábbi, hozzá kapcsolódó, de önállóan működő költségvetési szervek feladatainak megvalósításával kapcsolatos pénzügyi feladatokat is:

- *Idősek Otthona*: ápolás és gondozást nyújtó intézmény. Három telephelyen működik összesen 137 férőhellyel, amiből 15 férőhellyel demens csoportot is fenntart. Elsősorban egészségügyi és mentálhigiénés feladatot lát el.

- *Időskorúak Gondozóháza*: étkeztetés: napi egy alkalommal igénybe Nappali és átmeneti gondozást és elhelyezést nyújtó intézmény, mely 20 férőhelyet biztosít.
- *Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása*: Életvitelszerű átmeneti lakhatást és mentális gondozást biztosít, 20+6 férőhellyel.
- *Fogyatékosok Nappali Intézménye*: szociális foglalkoztatás, fejlesztés és közösségi szolgáltatások biztosítása 20 fő részére.
- *Idősek klubja*: idős emberek közösségi tere 40 férőhellyel.
- *Gondozási Központ*:
 - o Igénybe vehetik azok, aki az időskoruk, egészségi állapotuk vagy szociális rászorultságuk miatt nem tudnak gondoskodni a meleg étkezésükről. Igény és szükség esetén a diétás étrend összeállítása is megoldott. A szociális rászorultság feltételeit a települési önkormányzat rendeletben szabályozza.
 - o Házi segítségnyújtás: saját lakókörnyezetükben, szakképzett ápoló személyzettel vehetik igénybe, akik csupán részben képesek önmaguk ellátására. Az igénybevételt megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet.
 - o Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: 24 órás diszpécser szolgáltatáson keresztül, egészségügyi állapotuk miatt rászoruló és egyedül élők vehetik igénybe
 - o Támogató szolgáltatás: segítő és szállítási szolgáltatás, fogyatékos személyek otthonaikban vehetik igénybe
 - o Családsegítés: szociális és mentálhigiénés különbségek kezelése, megelőzés, juttatásokhoz való hozzáférés biztosítása.
 - o Gyermekjóléti szolgáltatás: gyermekek testi-lelki egészségének és családban történő nevelésének elősegítése.

1.8.1.4 Községi művelődés, kultúra

Pápa Város Önkormányzata Köznevelési és Közművelődési Intézmények Gazdasági Ellátó Szervezete ellátja a hozzá kapcsolt önállóan működő költségvetési szervek feladataik ellátásához kapcsolódó pénzügyi és gazdasági feladatait. Biztosítja az önkormányzat fenntartásában működő nevelési és oktatási intézményekben az étkeztetést. A szervezet intézményei közé tartozik a Városi Óvodák Tagóvodáin kívül a város művelődési intézményei, a Jókai Mór Városi Könyvtár, a Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ a Városi Sportcsarnok tagintézményével, illetve a Gróf Esterházy Károly Múzeum. Egyéb intézményként fenntartása alá tartozik a Nátus Konyha, az Óvodai Konyha, a Térségi Integrált Szakképző Központ és a Városi Televízió.

Jókai Mór Városi Könyvtár

A város egyik legfontosabb kulturális intézménye a könyvtár, melynek célja a kultúra iránti hivatástudat, az egyetemes emberi értékek őrzése, védelme és terjesztése. A könyvtár állománya folyamatos fejlesztés alatt áll, figyelembe véve az olvasói igényeket is, illetve támogatja a helyi kulturális kezdeményezéseket, elsősorban a helytörténeti irodalom megjelentetéseket. A könyvtár figyelemmel kíséri és gyűjti a Pápára és a pápai járásra vonatkozó helytörténeti dokumentumokat

nyomtatott-, képi-, képi-, hang-, és filmdokumentumokat) és kutatások eredményeit, melyeket az olvasók rendelkezésére bocsátják.

Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ és Tagintézménye a Városi Sportcsarnok

A Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ a Pápai kistérség legnagyobb közművelődési intézménye. Szakmai tevékenységének helyszínei: Színházépület, Városi Sportcsarnok, Pedagógus Művelődési Ház, valamint a három városhoz csatolt településrész Községi Házai. Az intézmény a közművelődés számos területén fejti ki szakmai munkáját és lát el értékközvetítő tevékenységet a színházművészet, a komolyzene, könnyűzene, vizuális kultúra, a képzőművészet, táncművészet, a gyermek és ifjúsági közművelődés, az egészségmegőrzés és a felnőttképzés terén.

A közművelődési intézmények sorában elsőként nyertek az országban EU-s pályázaton a „TUDÁS-HÁLÓ” projekttel, melynek célja a felnőttképzés hozzáféréseinek javítását, a hátrányos helyzetű településeken élők esélyegyenlőségének javítását. Ezen kívül említést érdemel az Intézmény „TUDÁS-SZÍN-TÉR” című projektje, melynek célja a minőségi oktatás és hozzáférés széleskörű biztosítása, szocio-kulturális szolgáltatások fejlesztése és az esélyegyenlőtlenségek csökkentése.

Megvalósítás alatt áll továbbá a „PÁPAI FORGATAG Élménypedagógia és közösségi nevelés a JMSZK és a nevelési-oktatási intézmények együttműködésében” című EU-s pályázati projekt is, melynek célja, hogy az intézmény szélesebb körben kapcsolódjon be a formális oktatásba, szerepe erősödjön a kulturális tudás átadásában, támogassa a résztvevő gyerekek, diákok tanórán kívüli, szabadidős és közösségi nevelését.

Az intézmény szolgáltatásai között szerepelnek a kulturális műsorok, fesztiválok, összejövetelek, konferenciák, rendezvények, bálók és kirándulások szervezése, gépkocsi-, terem- és hangtechnika bérlete, programok hangosítása, dekorációs munkák vállalása, fénymásolás, lakosság testnevelési és sportolási lehetőségeinek biztosítása, városi, regionális, országos és nemzetközi sportrendezvények megszervezése, ilyen jellegű események számára helyszín és infrastrukturális feltételek biztosítása.

Gróf Esterházy Károly Múzeum

2011-ben, 16 év után és felújítást követően újra megnyitotta kapuit az Esterházy-kastély, ahol barokk enteriőrök, interaktív tárlatvezetés várja az érdeklődőket, és bepillantást nyerhetnek a grófi család hétköznapijaiba. Jelentős gyűjteményekkel rendelkezik a múzeum annak ellenére, hogy viszonylag fiatal intézmény, mely gyűjtemény 54 környező községet is felölel Pápán kívül. Mintegy százezer darab műtárgyat tartalmaz a gyűjtemény, régészeti, néprajzi, történeti, képzőművészeti, numizmatikai valamint különböző dokumentumokat. A tárgyi és dokumentációs anyagot szakkönyvtár egészíti ki.

1.8.2 Esélyegyenlőség biztosítása

A helyi esélyegyenlőségi program az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) rendelkezésének figyelembevételével készült el Pápa Helyi Esélyegyenlőségi Programja (HEP) 2013-ban.

A HEP elfogadásának átfogó célja az volt, hogy Pápa Város Önkormányzata érvényesítse az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés lehetőségét, a diszkrimináció és szegregációmentességet, valamint megtegye a szükséges intézkedéseket a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén feltárt problémák komplex kezelése érdekében.

Fentiekén túl a HEP elsődleges célja, hogy:

- meghatározza a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen,
- a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekintse a szolgáltatásokhoz történő hozzáférés alakulását, valamint feltárja a problémákat,
- meghatározza a célcsoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.¹

Ezen célok megvalósításának lépéseit, végrehajtásuk ütemezését és módját a HEP Intézkedési Terve tartalmazza, mely célcsoportra lebontva határozza meg a problémákat és azok megoldási, fejlesztési lehetőségeit az alábbiak szerint:

9. táblázat - Problémák és fejlesztési lehetőségek összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	Problémák beazonosítása	Fejlesztési lehetőségek meghatározása
romák és/vagy mélyszegénységben élők	■ alacsony részvétel szűrővizsgálatokon ■ hulladékkezelés alacsony színvonalú alkalmazása, amely fokozatos környezet- és egészségterhelési veszéllyel jár ■ egyes településrészekben hiányoznak az alapvető higiéniai szükségletek kielégítéséhez szükséges feltételek ■ jellemző az iskolai	■ szűréseken való részvétel erősítése, segítése (szűrőbusz) ■ környezettudatosság fejlesztése (tájékoztatók, közösségi akciók) ■ szolgáltató pont kialakítása, amely biztosítja az alapvető higiéniai szükségletek kielégítéséhez szükséges eszközöket és helyiségeket ■ hátrányos helyzetű iskoláskorúak iskolai lemorzsolódásának és osztályismétlésének csökkentése ■ a magántanulói státusz

¹ Pápa Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2013-2018

	lemorzsolódás ■ gyakoriak az osztályismétlések ■ alacsony iskolai végzettség ■ tartós munkanélküliség	csökkentése ■ az óvodai közösségi programok, rendezvények (számának növelése) ■ képesség, készség- és kompetenciafejlesztő programok ■ új szakképesítés megszerzése, átképzés a munkaerőpiac igényeinek megfelelően ■ az általános iskolai végzettség megszerzését szolgáló programokon való részvétel ■ közfoglalkoztatás erősítése
gyermekek	■ kevés és szűk területre koncentrálódott a kommunikációs lehetőség a gyerekekkel foglalkozó szakemberek között ■ nőtt a veszélyeztetett kiskorúak és a védelembe vett gyerekek száma ■ nőtt az intézményi hiányosságok száma, a kompetenciamérés eredményei hullámzóak	■ „Kerekasztal a gyerekekért” – Fórum a HEP gyerekekkel foglalkozó kollégái és partnerek között ■ A „közösségi színtér” programokat, szabadidő eltöltési lehetőségeket és esélyegyenlőséget segítő szolgáltatásokat biztosít a célcsoportnak ■ „Alternatív pedagógia, mint az esélyteremtés új eszköze”, az intézményi hiányzások csökkentése, a kompetencia mérés eredménymutatóinak növelése, a tehetséggondozás kiszélesítése érdekében.
nők	■ magas a városban élő nők körében a terhesség megszakítások száma és alacsony a szűréseken résztvevő nők aránya ■ magas a családon belül elkövetett nők elleni erőszakos cselekmények száma.	■ a nem kívánt terhesség megelőzése érdekében fogamzásgátló eszközökhöz, gyógyszerekhez való hozzáfutás önkormányzati rendeletben történő támogatása ■ a kamaszok részére a felnőtt nőgyógyászati rendelőtől elkülönített rendelési idő biztosítása ■ célzott szűrővizsgálat szervezése a védőnői hálózat és a járóbeteg szakellátás segítségével ■ tájékoztató előadások szervezése a 14-18 éves korosztály számára ■ családon belüli erőszakkal kapcsolatos pályázat kiírása diákoknak ■ tájékoztatás az osztályfőnöki órán ■ tájékoztató anyagok készítése
idősek	■ magas az egyedül élő idősek aránya ■ generációk és család közötti kapcsolatok hiánya ■ alacsony informatikai	■ aktivitást, függetlenséget megőrző programok szervezése, meglévő szolgáltatások fenntartása ■ generációs programok szinten tartása, kapcsolati hálózatok felderítése, hiányzó kapcsolatok pótlása

	jártasság ■ áldozattá válás	■ számítógépes tanfolyamok szervezése, pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, kihasználása, önkéntesek bevonása az oktatásba ■ az idős személyek életének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések szinten tartása
fogyatékkal élők	■ a fogyatékkal élő személyek életterének beszűkülése: az egészségügyi szolgáltatásokhoz, munkahelyekhez, kulturális programokhoz való hozzáférés nehézségei	■ mind teljesebb fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítés ■ az utaztatás, kísérés lehetőségeiről való tájékoztatás és annak biztosítása ■ lehetőség biztosítása a sportolásra, kulturális programok látogatására és abban való aktív részvételre.

forrás: Pápa város önkormányzatának helyi esélyegyenlőségi programja 2013-2018

1.9 A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA

1.9.1 A település gazdasági súlya, szerepköre

Veszprém Megye Területfejlesztési Programja 4 prioritástengelyt határolt le a megyére vonatkoztatva:

- A térségi és a helyi gazdaság fejlesztése, foglalkoztatás bővítése a megye hagyományos foglalkoztató központjaiban illetve vidéki térségeiben;
- A sajátos területi - természeti erőforrás, agroökológiai és turisztikai - potenciálok kiaknázása, fenntartható erőforrás gazdálkodás;
- A mobilitás támogatása, az elérhetőség javítása, a helyi és térségi közlekedési infrastruktúra fejlesztése;
- A lakosság életminőségének javítása, a diszkrimináció mentesség, valamint a közösségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosításával. A helyi közösségek fejlesztése.²

Pápa Magyarország gazdaságilag egyik legfejlettebb régiójában található és a város egyben a Közép-Dunántúl nyugati részének meghatározó feldolgozóipari és szolgáltatási központja is. A helyi gazdaság folyamatosan erősödik és jelentős munkahely teremtési potenciál van benne. A fenti stratégiai célokhoz igazodva tehát úgy kell meghatározni a város középtávú fejlesztési elképzeléseit, hogy azok erősítsék a régióban betöltött központi pozícióját.

² Veszprém Megye Területfejlesztési Programja, 2014.

A gazdaságfejlesztéssel kapcsolatos helyzetfeltáráshoz először azonban meg kell vizsgálni a településen jelen lévő vállalkozások számát, méretét, jellemzőit, ágazat szerinti súlyát, hogy pontosabb képet kapjunk a helyi gazdaságról.

Vállalkozások száma

Pápán a regisztrált vállalkozások száma 4.535 db, míg a működő vállalkozások száma 2.166 db volt a 2012-es adatok alapján. Ha a 2000-2012 közötti tágabb időintervallumot vesszük alapul, akkor a statisztikai adatok alapján az látható, hogy egy viszonylag szűk spektrumon belül mozgott ezen időszakban a működő vállalkozások száma. A 2012-es adat gyakorlatilag megegyezik a 2001-essel.

Vállalkozások mérete

Természetesen nem elegendő csupán a vállalkozások számát vizsgálni, hiszen az nem mutatja kellőképpen a város relatív gazdasági erejét. Érdekes tehát megnézni a működő vállalkozások szerkezetét alkalmazotti létszám szerint is, összehasonlítva a Veszprém megyei adatokkal.

10. táblázat - Működő vállalkozások száma alkalmazotti létszám alapján (2012)

Kategória	Veszprém megye	Pápa	Pápa aránya a megyéhez képest (%)
1-9 fős (mikro vállalkozás)	20 762	2 066	9,95%
10-49 fős (kisvállalkozás)	788	85	10,79%
50-249 fős (középvállalkozás)	124	10	8,06%
250-x (nagyvállalkozás)	34	5	14,71%
Összesen	21 708	2 166	-

forrás: KSH területi statisztika

A KSH adatok alapján látható, hogy a megyében található 1-9 fős (mikro)vállalkozások közel 10%-a, a 10-49 fős (kis)vállalkozásoknak több mint 10%-a működött Pápán. A városban található továbbá a megye középvállalkozásai közül 10 db, míg nagyvállalati kategóriába tartozó, 250 főnél több alkalmazottat foglalkoztató gazdasági szervezetek közül 5 működik Pápán.

A fenti adatok, valamint az a tény, hogy a működő vállalkozások száma gyakorlatilag nem változott egy évtized alatt, Pápa városának megyén belül betöltött jelentős gazdasági szerepére utal.

Vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerint

Nemzetgazdasági ágak szerint vizsgálva a vállalkozások megoszlását az látható, hogy a legnagyobb számban a kereskedelem, gépjárműjavítás ágba működtek vállalkozások (560 db) a 2012-es adatok szerint. Ezt követi a tudományos, műszaki tevékenység (242 db vállalkozás), az építőipar (195 db vállalkozás), az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység (176 db vállalkozás) és a

feldolgozóipar (165 db vállalkozás). Ezen túlmenően nem elhanyagolható a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás ágazatba érdekelt gazdasági szervezetek száma sem.

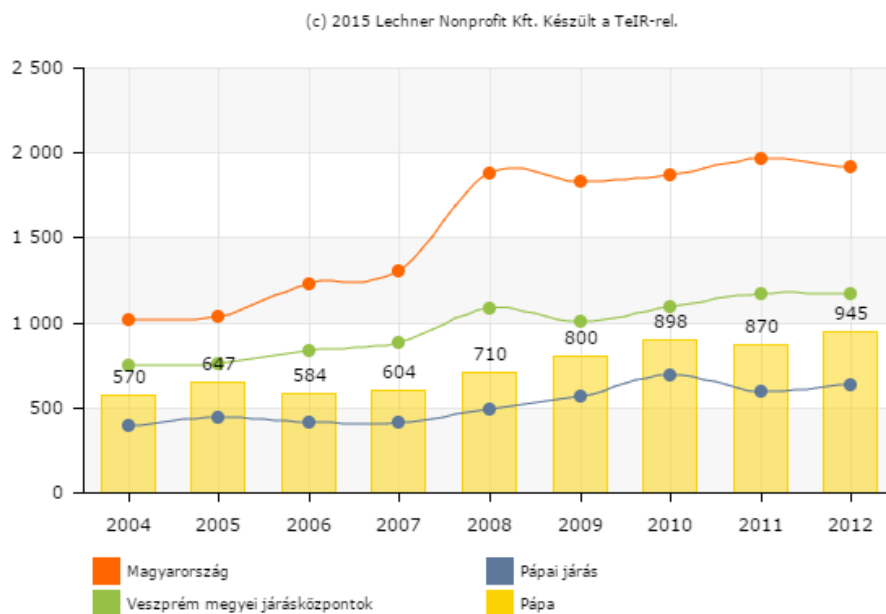
11. táblázat - Működő vállalkozások nemzetgazdasági áganként, 2012-ben

Nemzetgazdasági ág	Veszprém megye (db)	Pápa (db)
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	942	65
Bányászat, kőfejtés, villamosenergia-, gáz, gőzellátás, légkondicionálás, vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés együtt	105	9
Feldolgozóipar	1 749	165
Építőipar	2 277	195
Kereskedelem, gépjárműjavítás	4 270	560
Szállítás, raktározás	911	60
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	1 446	122
Információ, kommunikáció	671	64
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	822	98
Ingatlanügyletek	792	84
Tudományos, műszaki tevékenység	2 908	242
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	1 498	176
Egyéb: közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás, oktatás, humán-egészségügyi, szociális ellátás, művészet, szórakoztatás, szabadidő, egyéb szolgáltatás összesen	3 317	326
Összesen	21 708	2 166

forrás: KSH területi statisztika

A fentiek mellett érdemes megvizsgálni a város gazdasági erejének megítéléséhez az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott értéket. Az adatokból ugyanis az látszik, hogy Pápán a megyei járásközpontok és az országos átlaghoz képest alacsonyabb hozzáadott értékű munkahelyek vannak, tehát a város gazdasági ereje a viszonylag nagyszámú működő vállalkozás ellenére is tartogat még fejlődési lehetőségeket.

14. ábra - Egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték (1000 Ft) alakulása 2004-2012. között

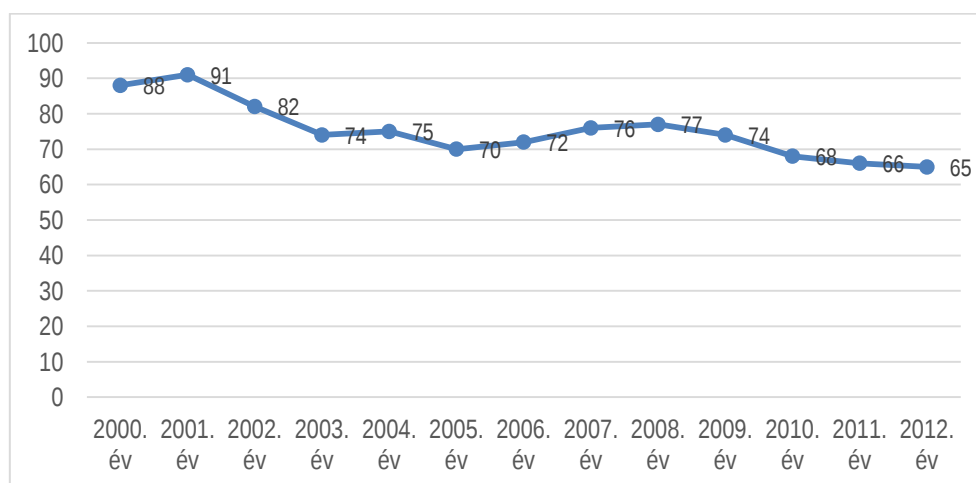
forrás: TeIR ITS

1.9.2 A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

1.9.2.1 Mezőgazdaság

A mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban működő vállalkozások száma 2001. óta folyamatosan csökken Pápán, ráadásul a mezőgazdaságban foglalkoztatottak száma is meglehetősen alacsony (lásd. 1.7.1.4 fejezet). Nem nevezhető tehát húzó ágazatnak a mezőgazdaság a város gazdasági életében, ennek ellenére a helyi természetes erőforrások hasznosításában vannak, lehetnek olyan potenciálok, melyekre a Stratégia megalkotásakor érdemes figyelemmel lenni.

15. ábra - Működő mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, halászati szektorba tartozó vállalkozások számának alakulása Pápán 2000-2012. között

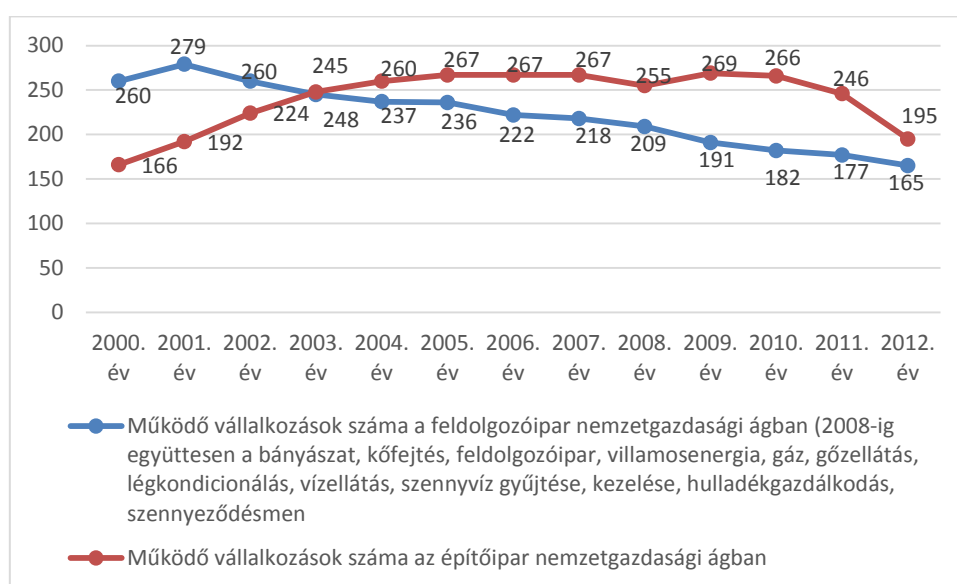
forrás: KSH területi statisztika

1.9.2.2 Ipar

Pápán a századfordulótól vannak jelen a nagyobb ipari üzemek, melyek közül napjainkban elsősorban a feldolgozóipari, építőipari, élelmiszer-ipari gyárak, valamint a gépgyártással, faiparral foglalkozó kis- és középvállalkozások a meghatározóak.

Pápa az ország egyik legdinamikusabban fejlődő városa, melyhez nagyban hozzájárul az országos viszonylatban fejlettnak mondható Ipari Park is. Ez még akkor is igaz, ha egyébként a feldolgozóipari és építőipari vállalkozások száma az utóbbi években lassú, de folyamatosan csökkenést mutat.

16. ábra - Működő vállalkozások számának alakulása a feldolgozó- és építőiparban Pápán 2000-2012. között

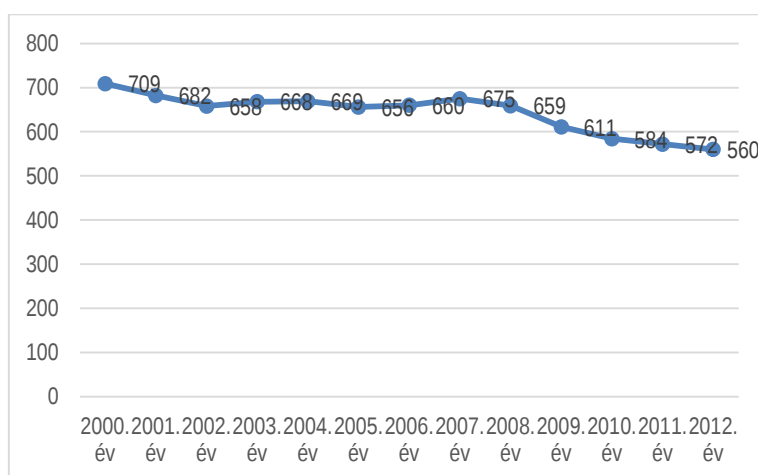
forrás: KSH területi statisztika

1.9.2.3 Szolgáltatások

A feldolgozóipari központi szerepe mellett jelentős Pápa szolgáltatási központi funkciója is, tekintettel arra, hogy a környező települések lakói számára Pápa jelenti a különböző szolgáltatások igénybevételének fontos lehetőségét. Ez jellemzően a helyi – elsősorban belvárosi – kiskereskedelemi egységek szolgáltatásait jelenti, melyek többségében az Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanban működnek.

Nem véltetlen tehát, hogy a működő vállalkozások közül a kereskedelem, (gépjármű)javítás szektorban érintett cégek vannak a legtöbbben még akkor is, ha egyébiránt a számuk 2007. óta folyamatosan csökken. 2012-ben 560 db ilyen működő vállalkozás volt, arányuk az összes vállalkozáson belül meghaladta a 25%-ot.

17. ábra - Működő vállalkozások száma a kereskedelem, (gépjármű)javítás nemzetgazdasági ágban Pápán, 2000-2012. között

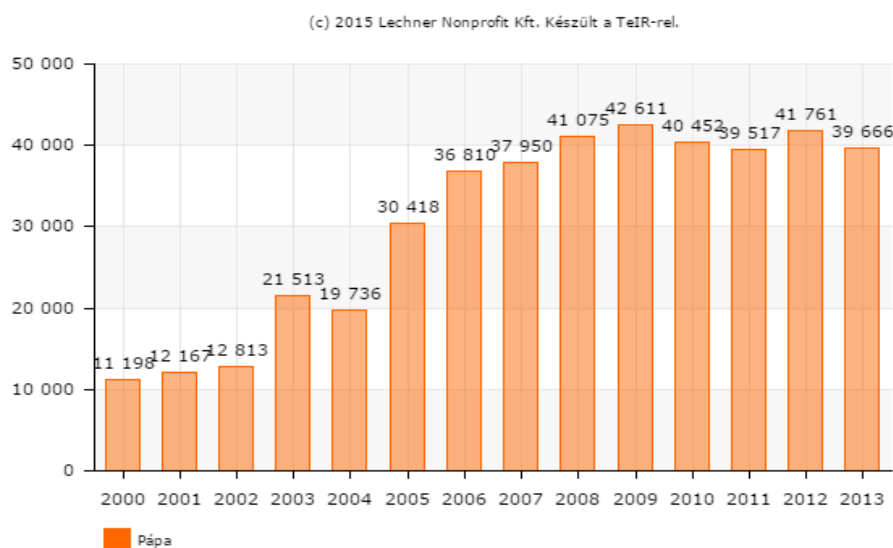
forrás: KSH területi statisztika

Turizmus

A szolgáltatáson belül jelentősnek mondható Pápán a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás szektorban tevékenykedő vállalkozások száma is, mely 2012-ben 122 db volt. Ez nem véletlen, hiszen a város figyelemre méltó turisztikai vonzerővel bír, elsősorban az épített környezetnek és a Várkertfürdőnek köszönhetően.

A vendégéjszakák száma 2008-ig folyamatosan és dinamikusán emelkedett, majd 2009-ben elérte a csúcspontját (42.611 éjszaka). Ezt követően stagnált, némileg mérséklődött 2013-ra.

18. ábra - Vendégéjszakák számának alakulása Pápán 2000-2013. között

forrás: TeIR ITS

A Pápára érkezőket a szálláshelyek széles választéka várja, hiszen igényeiknek megfelelően válogathatnak a 2 db szálloda, 12 db panzió, 9 db magánszállások, 2 db kemping, valamint több turista- ill. diákszállók közül.

A Várkertfürdő is széleskörű szolgáltatásaival várja az odalátogatókat. Az uszodában többféle medence (sport és tanmedence), termálfürdő is rendelkezésre áll, illetve a nyári időszakban strandként is üzemel. 2012 óta új gyógyászati épülettel bővült a fürdő, ahol gyógyvizes medencék (tornamedence, súlyfürdő medence és pihenőmedence) segítik a betegek gyógyulását.

2012. október 11-e óta működik a városban a helyi Turisztikai Desztináció Menedzsment (TDM) szervezet a Pápai Barokk Hagyományőrző Egyesület keretein belül³. Alapvető tevékenysége a desztináció egyedi profiljának kialakítása, belföldi piacra vitelének elősegítése, a turizmusban érdekelt szereplők összefogása, tevékenységük összehangolása, illetve komplex tevékenysége révén a helyben élők életminőségének javítása és a turisták pozitív élményeinek kialakítása.

A szervezet céljai között az alábbiak szerepelnek:

- turisztikai vállalkozások tevékenységének szervezése,
- idegenforgalommal foglalkozók érdekképviselése,
- marketing feladatok, a térség turisztikai termékek kínálatának fejlesztése
- vendégéjszakák számának növelése,
- minőségi és fenntartható turizmus fejlődése,

³ A Pápai Barokk Hagyományőrző Egyesület Alapszabályának 2012.09.28-ai módosítása

1.9.3 A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fontosabb elképzelések

Pápán a századfordulótól vannak jelen a nagyobb ipari üzemek, melyek közül napjainkban elsősorban a feldolgozóipari, építőipari, élelmiszer-ipari gyárak, valamint a gépgyártással, faiparral foglalkozó kis- és középvállalkozások a meghatározóak. Jelentős külföldi befektetések történtek a városban, melynek köszönhetően – többek között - német, olasz, amerikai, holland, osztrák tőkével alapított vagy modernizált cégek egyre több pápának és környékbelinek biztosítanak munkát a mai nap is. A város gazdasági adottságai kedvezőek, a Dunántúl északi részének gazdaságában meghatározó szerepet játszó városok 40-50 km-es körzetében helyezkednek el, ahol már több multinacionális cég is jelen van. A település vasúton, közúton és légi úton egyaránt könnyen elérhető, ami szintén komoly vonzerő a betelepülő cégek számára.

Fontosabb beruházások

A nagyobb beruházásokat végző vállalkozások többnyire a Pápai Ipari Parkban találhatók, melynek zöldmezős részén jelentős cégtelepítések történtek. Ezek közül az egyik legnagyobb beruházás első üteme 2002. júniusában került átadásra kiemelkedik, amikor is a **Hirtenberger Precízióstechnikai Művek** 10.000 m² alapterületű építményében elkezdődött az autóipari részegységek gyártása. A fejlesztéshez a cég 140 millió Ft összegű, vissza nem térítendő támogatást kapott.

A négy ütemben tervezett cégfejlesztés második üteme is megvalósult, így napjainkban 20.000 m² beépítésével a vállalkozás több mint 450 főt foglalkoztat. 2012-ben a cég tovább folytatta ipari parki fejlesztését. Az 1 milliárd 319 millió Ft értékű projekthez 346 millió Ft EU-s forrást nyert el a cég, ennek köszönhetően 50 új munkahely jött létre.

A **Johnson Controls Kft.** bőripari tevékenységet folytató autóipari beszállító, amely kárpitozott autóalkatrészek előállításával foglalkozik. Az ipari parkban a 10.000 m² alapterületű üzemben a Kft. 950 főt foglalkoztat. A Johnson Controls Kft. is tovább folytatta az üzemcsarnok bővítését. A meglévő telephelyük szomszédságában egy korábbi üzemcsarnokkal, valamint egy új épületszárnnyal közel megduplázták az üzemi területet.

A **Pápai Asztalos Kft.** az ipari park zöldmezős részén található 1 hektáros földterületen, 350 millió Ft-os beruházással, 3.000 m²-es alapterületen csarnokot, iroda-, és raktárépületet épített. A megvalósuló beruházás eredményeként, a jelenlegi bútorgyártó tevékenységüket folytatva 40-50 főt foglalkoztat. A cég külföldi piacát tovább bővítette, már az USA-ba és Japánba is szállítanak bútorigipari termékeket.

A **Bakony Volán Zrt.** ugyan nem az Ipari Parkban található, de egy jelentős, komplex fejlesztést valósított meg 2014. év végével a közösségi közlekedés terén. A beruházás összértéke közel 400 millió Ft volt, melynek 85%-a EU-s forrásból került finanszírozásra. Ennek köszönhetően a projekt 1. ütemében felújításra került a pápai autóbusz-állomás épülete, majd a 2. ütem keretében megvalósult az utasforgalom dinamikus kiszolgálásának és tájékoztatásának fejlesztése és a hatékonyság javításának érdekében összehangolásra kerültek az egyes menetrendek.

Az előzőekben említett cégek mellett több faipari (bútoripari), építőipari, textilipari és fémipari vállalkozás is megtalálható az Ipari Parkban, melyek fontos szerepet töltenek be Pápa gazdasági életében.

1.9.4 A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők

Ipari Park

Pápa 1997-ben elsőként szerezte meg a hivatalos Ipari Parki státuszt és ez magával hozta a nagyobb gazdasági társaságok fokozatos betelepülését a városba. A Pápai Ipari Park kiemelkedik a magyarországi ipari parkok élmezőnyében, hiszen az infrastruktúrája jól kiépített és a betelepülő cégeknek komplett szolgáltatást nyújt. Fontos szerepet játszik a megye és a régió fejlesztésében, nem véletlen, hogy 2012-ben elnyerte az Ipari Parkok Versenyképességi Díját.

A Pápai Ipari Park összterülete 116 hektár, hasznosítható területe pedig 97 hektár. Ebből kb. 40 hektáron kerültek betelepítésre cégek, tehát jócskán van még fejlődési lehetőség a Parkban. Összesen 72 db vállalkozás települt be eddig, akik együtt 2.431 főt foglalkoztatnak és eddigi beruházásaik megközelítik a 6 Mrd Ft-ot (*a legjelentősebb beruházásokról bővebben az 1.9.3 fejezetben*). Tevékenységi körüket vizsgálva mennyiségileg meghatározóak a faipari (bútoripari), építőipari, textilipari és fémipari vállalkozások. A foglalkoztatott létszám tekintetében viszont az autóipari beszállítói cégek jelentős súllyal bírnak.

Méretüket tekintve 61%-uk mikrovállalkozás, 36%-uk kis- és közepes vállalkozás, továbbá 2 cég a nagyvállalati kategóriába tartozik.⁴

2005-ben adták át az Ipari Park területén a 3.000 m²-es inkubátorházat, amely az inkubációs szolgáltatások mellett az Ipari Park üzemeltetésének is helyet biztosít. Itt vehetők igénybe tárgyaló- és előadótermek, illetve további adminisztratív és humán szolgáltatások (pl. könyvelőiroda, étterem, tanácsadás, Széchenyi-kártya ügyintézés). Emellett egy térségfejlesztési Központ kialakítására is sor került az Ipari parkon belül.

Közlekedési infrastruktúra, közúti és vasúti közlekedés

A város Győr és Veszprém felől egyaránt a 83. sz. főúton érhető el közúton, melynek a város déli, nyugati felében kiépítésre került egy 10 km hosszú elkerülő szakasza. Ennek ellenére a közúthálózat (pl. a 83-as főút) korszerűsítése és új fejlesztések (pl. keleti elkerülő út) megvalósítása szükséges lenne a város életében.

A vasúti kapcsolat a Győr-Szombathely fővonalon biztosított. A vonal része a nemzetközi tehervasúti hálózatnak, ami jó összeköttetést jelent az Adria felé, azonban a vasúti vonal fejlesztése is elengedhetetlen.

A város belső úthálózata megfelelő, viszont a további forgalomcsillapításokhoz, illetve egyes csomópontok forgalomirányításához kapcsolódóan beavatkozások szükségesek. Az úthálózat fizikai

⁴ Pápai Ipari Park honlapja: www.iparipark.papa.hu

állapota egyes helyeken rendkívül rossz minőségű, valamint nem megfelelő az ipari park megközelítése sem. A belváros parkoló hálózata túlterhelt, míg a kerékpárhálózat egyes kritikus pontokon hiányos.

Munkaerő képzettsége

Pápán nagy számban megtalálható a gépipari munkakultúrával is rendelkező szakképzett munkaerő. A városi oktatásban is meghatározó szerepe van a technikusképzésnek, valamint a szakközépiskolai és szakmunkásképzésnek. A szakképző iskolákban, szakközépiskolában kb. 2.200 fő tanul és több mint 70 szakma elsajátítására van lehetőség. A középiskolák biztosítják az átképzés, a továbbképzés és a felnőttképzés feltételeit is.

A városban a fentiekén kívül megtalálható a kihelyezett felsőfokú oktatás, valamint a felsőfokú akkreditált szakképzés is. Ez a kínálat - különös tekintettel a gazdasági szférában jól hasznosítható „reál” szakokra - nagymértékben javítja a helyi képzés lehetőségeit, rugalmasságát, a munkaerő mobilitását, és erősíti a város és környéke gazdasági vonzerejét.

A diákok a szaktárgyak elsajátítása mellett többféle nyelvet is megismerhetnek. A városban több nyelviskola is lehetőséget biztosít az idegen nyelv elsajátítására, valamint különböző szintű nyelvvizsgák megszerzésére.

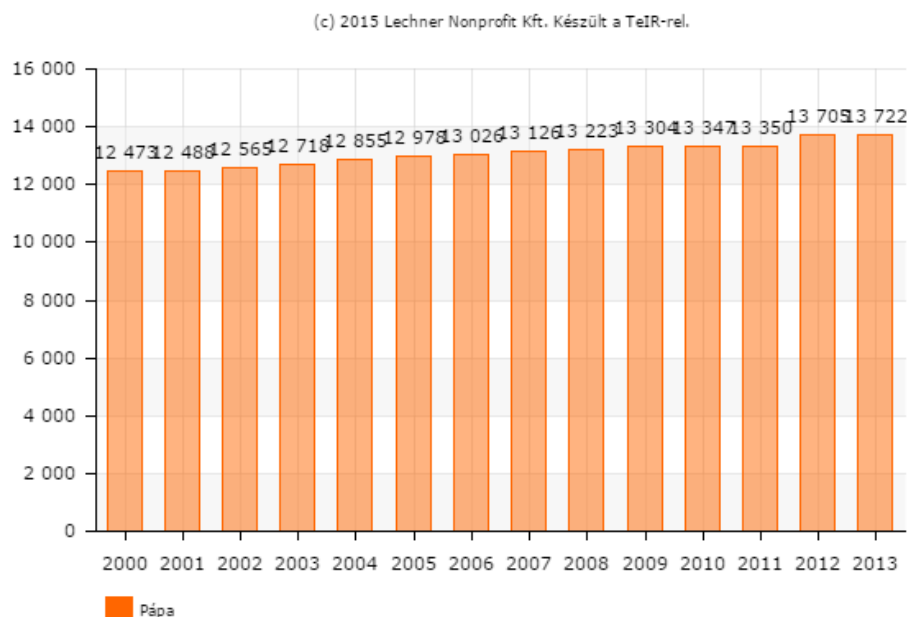
K+F

A városban található vállalkozások a tevékenységi körüket tekintve teljes mértékben alkalmasak és képesek kutatás-fejlesztés (K+F) megvalósítására. Ezt felismerve az Önkormányzat a 2014-ben készült Gazdaságfejlesztési Stratégiájában is külön kiemeli, hogy a helyi gazdaság innovációs lehetőségeinek kihasználása érdekében támogatni és segíteni szükséges a helyi vállalkozások kutatáson és fejlesztésen alapuló projektjeinek megvalósítását, valamint az ilyen jellegű projektek számára rendelkezésre álló európai uniós pályázati forrásokhoz jutását.

1.9.5 Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

A város teljes lakásállománya 2013-ban 13.722 db volt és a 2000-2013. közötti időszakot vizsgálva elmondható, hogy folyamatosan, évről évre növekedett a lakások száma Pápán. Ez a tendencia a lakó- és állandó népesség számának ugyanezen időszakban tapasztalt folyamatos csökkenése fényében figyelemre méltó, különösen úgy, hogy a vándorlási különbözet is negatív volt az elmúlt években (lásd. 1.7.1.1 fejezet).

19. ábra - Lakásállomány alakulása Pápán 2000-2013. között

forrás: TeIR ITS

1.10 AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZ ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE

1.10.1 Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

Költségvetés

Pápa Város Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2015.(II.13.) önkormányzati rendelete Pápa Város Önkormányzatának 2015. évi költségvetéséről adatai alapján a képviselő-testület az önkormányzat 2015. évi költségvetésének

- bevételi főösszegét 6 506 711 ezer Ft-ban,
- kiadási főösszegét 7 502 260 ezer Ft-ban,
- a költségvetési hiány összegét 995 549 ezer Ft-ban állapítja meg.

Költségvetési hiány összegéből a Képviselőtestület 995 549 E Ft- ot belső forrásból finanszíroz.

12. táblázat - Pápa Város Önkormányzatának 2015. évi költségvetési előirányzata

BEVÉTELEK (e FT-ban)		KIADÁSOK (e Ft-ban)	
Működési bevételek	2 371 428	Személyi juttatások	1 699 464
Támogatások	1 300 424	Munkaadókat terhelő	477 103

		járulékok	
Felhalmozási és tőkejellegű bevételek	285 958	Dologi kiadások	2 181 273
Támogatásértékű bevétel	1 459 536	Ellátottak pénzbeni juttatásai	130 062
Véglegesen átvett pénzeszközök	0	Speciális célú támogatások	483 506
Támogatási kölcsönök visszatérülése, igénybevétele, értékpapírok kibocsátásának bevétele	60 000	Felújítás	655 021
<i>Tárgyévi bevételek</i>	<i>5 477 346</i>	Beruházás	1 615 685
Hitelek	0	Egyéb felhalmozási támogatás	211 646
Pénzforgalom nélküli bevételek	850 000	Egyéb kiadások	48 500
Bevételek mindösszesen	6 327 346	<i>Tárgyévi kiadások összesen</i>	<i>7 502 260</i>
		Finanszírozási célú pénzügyi műveletek kiadásai összesen	0
		Kiadások összesen	7 502 260
		Kiadások mindösszesen	7 502 260

forrás: Pápa város 2015. évi költségvetés előirányzata

Vagyongazdálkodás

Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete a 7/2013. (III.28.) önkormányzati rendeletben szabályozza az önkormányzat vagyonát, melynek hatálya kiterjed az ingatlanokra, ingó vagyontárgyakra, vagyoni értékű jogokra, az értékpapírokra, pénzügyi eszközökre és a társasági részesedésekre.

A rendelet alapján az Önkormányzat vagyona a rendelet 1. melléklete szerinti forgalomképtelen és a 2. melléklete szerinti korlátozottan forgalomképes törzsvagyomból, valamint a forgalomképes üzleti vagyomból áll.

A rendelet 3. sz. melléklete tartalmazza a versenyeztetési eljárás szabályait, azaz hogy a bruttó 10.000.000 Ft értékhatárt meghaladó önkormányzati vagyonelemek értékesítése milyen szabályok szerint történjen (összességében legelőnyösebb ajánlat szempontjának érvényesítése). A törzsvagyomból nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonnak minősülő vagyonelem nincs.

Az önkormányzati lakások és helyiségek bérletére és elidegenítésére pedig az Önkormányzat Képviselőtestületének 28/2013. (XI.14.) önkormányzati rendelete vonatkozik. A rendelet 2. sz. melléklete tartalmazza a nem elidegeníthető önkormányzati tulajdonú lakások és nem lakás célú helyiségek felsorolását. A 3.-5. sz. mellékletek az önkormányzati lakások bérleti díját tartalmazzák szociális, költség, piaci alapú lakbérének mértékét komfortfokozat és övezet szerinti megbontás alapján.

A rendelet 2.§ 4. pontja alapján ingatlankezelőnek Pápa Város Önkormányzatának Városgondnoksága minősül.

A Városgondnokság házkezelősége az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok kezelését végzi. Ennek keretében az ingatlanokat üzemelteti, karbantartja, felújítja, kapcsolatot tart a Polgármesteri hivattal, önkormányzati bérlőkkel, kezeli az ingatlanok kapcsán bejelentett panaszokat.

Gazdasági Program

Jelenleg a 2011-2014 közötti időszakra vonatkozó Gazdasági Program⁵ tekinthető hatályosnak, mely a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. Törvény 91. § előírásai alapján, annak megfelelően készült el. A Gazdasági Program stratégiai célja, hogy

- hozzájáruljon a foglalkoztatás növeléséhez és bővüljön a helyben elérhető munkahelyek száma, nőjön a munkaerő iránti kereslet és a munkaerő értéke a munkaerőpiacon, növekedjenek a jövedelmek és emelkedjenek a helyi önkormányzat adóbevételei,
- az önkormányzati feladatellátás minőségének fejlesztése,
- a városfejlesztés, a helyi igények és lehetőségek összehangolása,
- összhang megteremtése a kötelező és önként vállalt önkormányzati feladatok és pénzügyi lehetőségek között,
- a külső források, önkormányzati bevételek további feltárása, a pénzeszköz-felhasználás hatékonyságának növelése,
- a gazdasági környezet változásának figyelembe vétele.

1.10.2 Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Pápa városfejlesztési feladatainak végrehajtása a Pápai Városfejlesztő Társaság Korlátolt Felelősségű Társasághoz kapcsolódik. A társaság tulajdonosa az Önkormányzat. A Kft. szervezeti és működési szabályzata alapján az alábbi tevékenységekkel foglalkozik:

- a város önkormányzati fejlesztésének előkészítése, azok végrehajtásával kapcsolatos szolgáltatások és feladatok;
- város-rehabilitációs programban szereplő projektek megvalósításának menedzselése;
- az Integrált Városfejlesztési Stratégia időszakos felülvizsgálata, a következő akciótervi időszakra vonatkozó akcióterületi tervek előkészítése;
- beruházás-bonyolítási és projekt-vezetési feladatokat ellátása.

Az Önkormányzat 2014-ben készítette el a Városfejlesztési stratégiáját, melye a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozóan tartalmazza mintegy 40 projektötlet rövid bemutatását.

⁵ Pápa Város Önkormányzatának Gazdasági Programja 2011-2014.

1.10.3 Gazdaságfejlesztési tevékenység

Pápa Város Önkormányzata 2014-ben készítette el Gazdaságfejlesztési Stratégiáját, melynek jövőképe markánsan épít a helyi vállalkozási fejlődésére, ami garanciája lehet a munkabérek emelkedésének és a város adóbevételeinek növekedéséhez. A stratégia az alábbi célokat jelölte meg:

- helyi gazdasági szereplők együttműködésének bővítése
- a gazdaságfejlesztés önkormányzati szintű támogatása
- munkaerőpiaci keresleti és kínálati igények összehangolása
- helyi szak- és felnőttképzés összehangolása a munkaerőpiaci keresleti igényekkel
- feldolgozóipari és szolgáltatási szektor kiemelt fejlesztése
- Pápai Bázisreptér bővülő szolgáltatásainak integrációja a helyi gazdaságba
- helyi gazdaságot kiszolgáló infrastruktúra fejlesztése⁶

A Stratégia a fenti célok eléréséhez intézkedéseket is rendel, mely a gazdaság minden területére kihatóan bemutatja a város fejlődési irányait, lehetőségeit.

1.10.4 Foglalkoztatáspolitikai

Az előző pontban bemutatott Stratégia többek között a foglalkoztatáspolitikai kapcsán is megfogalmazza a legfontosabb teendőket, célkitűzéseket az alábbiak szerint:

- Mezőgazdaság területén a helyi természetes erőforrások hasznosításával a főleg közfoglalkoztatási programok keretében meghirdetett kiemelt projektek indítása
- Közfoglalkoztatottak alkalmazásának elősegítése
- Az illegális munkavállalás visszaszorítása, felvilágosító programok szervezése a munkaügyi központ segítségével
- Szakember igény folyamatos felmérése, a helyi szakképzési és felnőttképzési rendszer összehangolása a munkáltatói igényekkel (a szakképző intézmények akkreditált felnőttképzési tevékenysége, ill. a helyi felnőttképzési szereplők részvételével egy felnőttképzési koordináció kialakítása, helyi vállalkozásoknál történő gyakorlati tapasztalatszerzés lehetőségének biztosítása)
- A helyi szakképzésben részt vevők arányának növelése
- A helyi vállalkozások minősített gyakorlati helyé válásának ösztönzése, az egyéni vállalkozók körében a mestervizsga minősítés megszerzésének ösztönzése. Az ehhez szükséges anyagi forrást lehet biztosítani például iparűzési adó-kedvezménnyel
- Célzott ösztöndíj-rendszer kialakítása tanulmányi szerződésekkel

⁶ Pápa Város Gazdaságfejlesztési Stratégiája, 2014.

- Karrier-központok kialakítása a városban, ehhez érdemes a városmarketinget is segítségül hívni
- Munkaerő képzése, ehhez igénybe lehet venni a Nemzeti Gazdasági Minisztérium kiemelt programjait, valamint a KLIKK Híd-programját
- Kereslet-kínálat összehangolása, ehhez munkaerő-közvetítő online felület kialakítása, önkormányzat által szervezett és támogatott állasközvetítő fórumok megtartása

1.10.5 Lakás és helyiséggazdálkodás

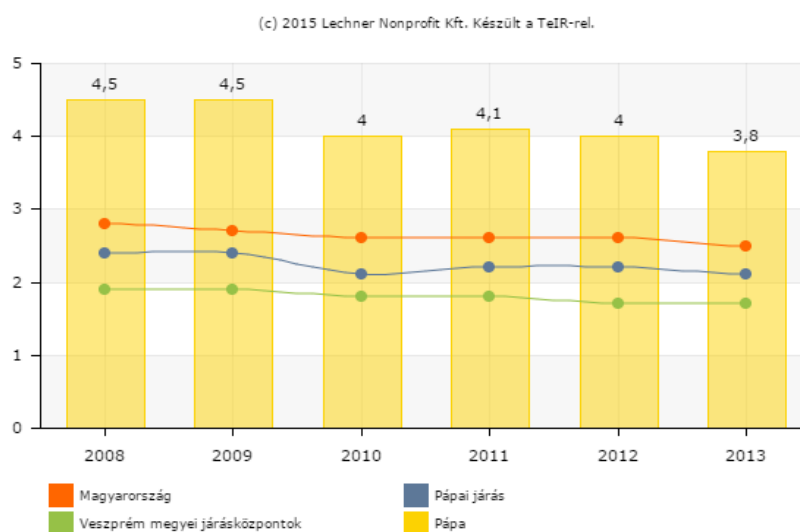
Az Önkormányzat 2011-2014. évre vonatkozó Gazdasági Programja tartalmazza az önkormányzati tulajdonú lakások komfortfokozat, szobaszám és épületek tulajdonosi szerkezet szerinti összetételét, valamint rendelkezik arról, hogy az önkormányzat tulajdonában maradt lakások köréből ki kell emelni a történelmi belvárosban, a Fő téren lévőket.

A Programban megfogalmazott cél az is, hogy az azonos települési és a bérleti érdek alapján kezdődjön meg a tervezés és a pénzügyi előkészítés, melynek eredményeként a barokk Fő téren olyan, a kor követelményeinek megfelelő színvonalú és piaci alapú lakbérrel bérbeadott lakások kerülhetnek kialakításra, mellyel teljessé válhat a rekonstrukció.

Ezen túlmenően a Programban megfogalmazásra került az is, hogy tovább kell folytatni a vegyes tulajdonú épületekben található lakások értékesítését és fokozni szükséges a bérlemények és az ingatlannal kapcsolatos bérleti kötelezettségek tulajdonosi ellenőrzését.

Az Önkormányzat által fenntartott lakások aránya egyébiránt folyamatosan csökkent az elmúlt években, 2013-ban a teljes lakásállomány 3,8%-a volt a város tulajdonában.

20. ábra - Fenntartott önkormányzati lakásbérlemények aránya a teljes lakásállományon belül (%)

forrás: TeIR ITS

1.10.6 Intézményfenntartás

Bölcsődei, óvodai ellátás, közoktatás

Az egyik legfontosabb önkormányzati feladat az alapfokú oktatás és a bölcsődei, óvodai nevelés ellátása, a közoktatás biztosítása és színvonalának javítása, mely jelentős terhet ró a város költségvetésére. Pápa Városi Önkormányzat működtetésében jelenleg az alábbi intézmények állnak:

- Bóbita Bölcsőde
- Fenyveserdő Bölcsőde
- Napsugár Bölcsőde
- Pápai Városi Óvodák
- Pápai Erkel Ferenc Ének-Zenei Általános Iskola (fenntartó: KLIK)
- Munkácsy Mihály Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola (fenntartó: KLIK)
- Tarczy Lajos Általános Iskola Klebelsberg Intézményfenntartó (fenntartó: KLIK)
- Pápai Weöres Sándor Általános Iskola (fenntartó: KLIK)

Egészségügy

Az egészségügyi alapellátás az Önkormányzat kötelező feladatai közé tartozik. Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének önkormányzati rendelete alapján a városban

- 12 felnőtt háziorvosi körzet,
- 6 házi gyermekorvosi körzet és
- 6 fogorvosi körzet található.

Az Önkormányzattal kötött feladat-ellátási szerződés alapján a háziorvosok az egészségügyi alapellátás körében gondoskodnak a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, valamint kötelesek részt venni a hétközi, hétvégi, ünnepnapi és munkaszüneti napi ügyeleti szolgálatban.

Hétköznapokon 16-20 óráig, hétvégén és ünnepnapokon 8-11 óra és 15-20 óra között a gyermekorvosi alapellátási ügyeletet a város biztosítja, 20 óra után ezt a feladatot, valamint a fekvő- és járóbeteg ellátást a Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő látja el.

Szociális ellátások

Pápán a szociális alapszolgáltatások és a szakosított ellátások működtetése *Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye* feladata, mely ellátja a hozzá kapcsolódó, de önállóan működő költségvetési szervek feladatainak megvalósításával kapcsolatos pénzügyi feladatokat is az alábbi intézményeknél:

- *Idősek Otthona*: ápolás és gondozást nyújtó intézmény. Három telephelyen működik összesen 137 férőhellyel, amiből 15 férőhellyel demens csoportot is fenntart. Elsősorban egészségügyi és mentálhigiénés feladatot lát el.
- *Időskorúak Gondozóháza*: étkeztetés: napi egy alkalommal igénybe Nappali és átmeneti gondozást és elhelyezést nyújtó intézmény, mely 20 férőhelyet biztosít.

- *Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása:* Életvitelszerű átmeneti lakhatást és mentális gondozást biztosít, 20+6 férőhellyel.
- *Fogyatékosok Nappali Intézménye:* szociális foglalkoztatás, fejlesztés és közösségi szolgáltatások biztosítása 20 fő részére.
- *Idősek klubja:* idős emberek közösségi tere 40 férőhellyel.
- *Gondozási Központ:*
 - o Igénybe vehetik azok, aki az idős koruk, egészségi állapotuk vagy szociális rászorultságuk miatt nem tudnak gondoskodni a meleg étkezésükről. Igény és szükség esetén a diétás étrend összeállítása is megoldott. A szociális rászorultság feltételeit a települési önkormányzat rendeletben szabályozza.
 - o Házi segítségnyújtás: saját lakókörnyezetükben, szakképzett ápoló személyzettel vehetik igénybe, akik csupán részben képesek önmaguk ellátására. Az igénybevételt megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet.
 - o Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: 24 órás diszpécser szolgáltatáson keresztül, egészségügyi állapotuk miatt rászoruló és egyedül élők vehetik igénybe
 - o Támogató szolgáltatás: segítő és szállítási szolgáltatás, fogyatékos személyek otthonaikban vehetik igénybe
 - o Családsegítés: szociális és mentálhigiénés különbségek kezelése, megelőzés, juttatásokhoz való hozzáférés biztosítása.
 - o Gyermejkölési szolgáltatás: gyermekek testi-lelki egészségének és családban történő nevelésének elősegítése.

Kultúra, közművelődés

Az Önkormányzat közművelődési feladatai közé tartozik

- a Jókai Mór Városi Könyvtár működési feltételeinek biztosítása, különös tekintettel a könyvtár Várkastély rekonstrukciót követő elhelyezésére;
- a Jókai Mór Művelődési Központ feladatellátása;
- Képfestő Múzeum működtetése;
- az Esterházy-kastély kulturális és turisztikai programjainak szervezése;
- a város nagyrendezvényeinek szakmai megújítása, új helyszínek meghatározása, hagyományteremtő fesztiválok kezdeményezése.
- a Hagyományok Hegye helyszínének és programkínálatának fejlesztése.
- a helyi közösségek, egyesületek a város közművelődési, kulturális céljaival összhangban levő kezdeményezéseinek, programjainak támogatása.

1.10.7 Környezetvédelem

A Gazdasági Program külön kitér a környezetvédelmi szempontokra is. Fontosnak tartja ugyanis az Önkormányzat a város környezeti értékeinek felmérését, azok bemutatását, az egészséges környezet fenntartását, javítását, megismertetését. Környezeti értékek megtartása érdekében szükségesnek tartja a város a környezeti nevelés fejlesztését és a környezettudatos életmód népszerűsítését.

1.11 TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

A településüzemeltetés célja a településen élő lakosság, valamint a települési intézmények, vállalatok igényeinek zavartalan és folyamatos kielégítése. A településüzemeltetési feladatokat, mint az önkormányzat által ellátandó közfeladatot a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (2) határozza meg.

Az önkormányzat kötelezően ellátandó városüzemeltetési feladatait elláthatja önállóan, illetve üzemeltetési feladatok elvégzésére szerződéseket is köthet.

A feladatok gyakorlati végrehajtása, ellátása részben önkormányzati, részben külső szolgáltatók bevonásával történik. A Képviselő-testület feladata – figyelembe véve az egyes közfeladatokkal kapcsolatban adott évben felmerülő kiadásokat és bevételeket - annak folyamatos vizsgálata, hogy az adott feladat ellátásához szükséges-e más szolgáltató bevonása. A cél az, hogy a közszolgáltatások a lehető legmagasabb színvonalon kerüljenek ellátásra a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség követelményeinek érvényesülése mellett.

Pápa Város Önkormányzatának tulajdonában lévő gazdasági társaságok az alábbiak:

13. táblázat - Pápa Város Önkormányzatának tulajdonában lévő gazdasági társaságok

Intézmény neve	Feladatai
Pápai Platán Nonprofit Kft.	Városmarketing-tevékenységek Lapkiadás (Pápa és Vidéke kéthetente megjelenő kiadvány) Esterházy-kastély üzemeltetése Turistaszálló üzemeltetése
Méki Ingatlanközvetítő és Részvét Temetkezési Szolgáltató Kft.	Temetkezési szolgáltatások nyújtása, kapcsolódó feladatok elvégzése
Pápai Víz- és Csatornamű Zrt.	Víziközmű-szolgáltatás nyújtása
Pápa Város Önkormányzatának Városgondnoksága	Parkosítás, zöldterület gondozás, közterületeken füvesítés, faápolás, parkok és belváros virágokkal való díszítése Játszótér üzemeltetése Önkormányzati közutak, hidak üzemeltetése, fenntartása, hó- és síkosságmentesítés, felújítása

	Helyi és távolsági autóbuszok megállóinak üzemeltetése Fizető parkolók létesítése, működtetése, felújítása Önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok bérbeadása, kezelése, üzemeltetése, karbantartása, felújítása Települési szilárd hulladék összegyűjtése, elszállítása, közterületek tisztítása, lomtalanítás Nyilvános illemhelyek üzemeltetése Jégpálya és sportpálya üzemeltetése Városi rendezvények lebonyolításában való közreműködés Gyepmesteri telep
Közzszolg Kft. (Pápai Köztisztasági és Szolgáltató Nonprofit Kft.)	Hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátása Szolgáltatási területén található ingatlanokról történő vegyesen gyűjtött hulladék gyűjtése, illetve az átrakóállomáson való átrakása és a királyszentistváni központi hulladékkezelő telepre történő elszállítása. A régi és az új szelektív hulladékgyűjtő szigetek üzemeltetése, a szigetekről bekerülő hulladékok válogatása, bálázása és értékesítése.

forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

1.12 TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA

ELŐZMÉNYEK

Az előzményi IVS 2.3. számú "Környezet" c. fejezete, illetve a Környezetvédelmi Program 2.4. számú "Élővilág, táj" c. fejezete ismerteti a város természeti, táj- és természetvédelmi, és ökológiai adottságait, amelyeket az 1.12. sz. fejezetünk tárgyal. A fejezeten belül további két témakör kerül részletesebb vizsgálatra, melyek a "természeti adottságok, tájhasználat, tájszerkezet"; illetve a "védett és védendő táji-, természeti értékek, területek".

1.12.1 Természeti adottságok, tájhasználat, tájszerkezet

Az előzményi IVS 2.3.1. sz. "Természeti környezet" c. alfejezete foglalkozik leginkább a táj- és természeti adottságokkal, illetve a város Környezetvédelmi Programjának 2.4. sz. fejezete foglalkozik

a védett természeti területekkel. Ezen adatokat jelen dokumentumban a Természetvédelmi Információs Rendszer adataival aktualizálva közöljük.

Keleti irányból közelítve a városhoz, jól látszik az a térszínbeli különbség, amely Pápa vidékét környezetétől elválasztja. A 83-as számú úton közelítve Farkasgyepútól Pápáig erőteljesen lejt az út, ugyanis két egymástól karakteresen eltérő tájegység, a Dunántúli-középhegység, és a Kisalföld találkozik a város határában. Pápa a Pápai síkság elnevezésű kistájon fekszik.

Pápa belvárosa lényegében egy nagy hordalékkúpra épült, amelynek kialakulása a mainál jóval csapadékosabb körülmények között, a vidék meghatározó vízfolyásának, a Tapolcának és mellékvizeinek volt köszönhető. A Pápai-síkság felszíne sehol sem tökéletesen sík, mindenütt találhatók rajta kisebb-nagyobb kiemelkedések, amelyeket a népi nyelv "hegyeknek" nevez. A város területén ilyen az Öreghegy vagy Nagyhanta tengerszint feletti 182 illetve 172 méterrel, a Kishegy vagy Kishanta 164 méterrel, a Törzsökhegy 166 méterrel, Báróchegy 164 méterrel, a Várkastély környéke 152 méterrel, illetve az Úrdomb 145 méterrel.

Számottevő állóvizek nincsenek Pápa környékén. Egykor hatalmas kiterjedésű mocsaras, lápos területek övezték a vidéket, azonban a folyószabályozási munkálatok megkezdésével fokozatosan eltűntek. A terület vízrajzát a Bakony határozza meg. Pápa és környékén a vízfolyásokat, tavakat és mocsarakat a hegység peremén feltörő karsztforrások látták el vízzel. Az egyik legbővízűbb bakonyi forrás a Tapolca-patak volt. A patak és környéke évezredek óta a város környékén megtelepedő embercsoportok fő vonzereje volt. A középkorban a Tapolca vízimalmairól volt ismert, a környék gabonáit a Tapolca malmokban őrölték. Azonban a hatvanas évek végén, a mélyműveléses bauxit-bányászat miatt kitermelt óriási mennyiségű karsztvíz a Tapolcafői források elapadásához vezetett, azóta a Tapolca, mint vízfolyás eltűnt – remélhetőleg nem véglegesen – a térképről.

A Bakonyalja és a Pápai-síkság egykori természetes növénytakarója a lombos erdő volt. Azonban a terület képét ma telepített erdők és kultúrnövények jellemzik. A Pápai-síkságon jól teremnek a gabonafélék, a búza, az őszi árpa, a bakonyi falvakban a rozs és a zab. Sokfelé vetnek kukoricát, burgonyát.

A városban és környékén az éves középhőmérséklet 10,5 °C, az évi közepes hőingás 22 °C. A legcsapadékosabb hónapok a július, a június, a szeptember és a május hónapok, a csapadékeloszlás a vegetációs tenyészidőszak szempontjából általában kedvezően alakul. Az elmúlt száz évben Pápán is csökkent az átlagos éves csapadékmennyiség, azonban a nyugati határszélhez való közelsége révén még mindig Magyarország egyik legcsapadékosabb területe.

1.12.2 Védett és védendő táji-, természeti értékek, területek

Pápa egyik legfontosabb jellegzetessége, épített illetve természeti öröksége a Belvárosban álló Esterházy-kastély, és a hozzá tartozó a Belső-Várkert, mely helyi jelentőségű Természetvédelmi Terület. Országos jelentőségű védett természeti terület a Tapolcafői láprét, mely botanikai ritkaságai révén kiemelt védelmet igényel. A közigazgatási határt nem érinti Natura2000 terület, s a Nemzeti Ökológiai Hálózat ökológiai folyosó területe csupán néhány kisebb foltban jelentkezik Pápán. Emellett a Környezetvédelmi Program újabb területek védetté nyilvánítását is javasolja.

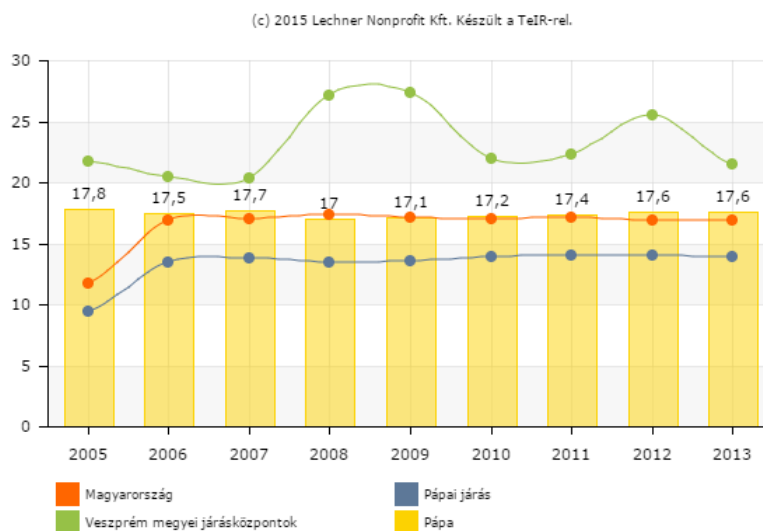
1.13 ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA

Az előzményi IVS nem tartalmaz külön, a zöldfelületi rendszer összefoglalását tárgyaló fejezetet, csupán néhány témakörhöz kapcsolódóan az egyes zöldfelületekkel, közterekkel kapcsolatos fejlesztési célokat, vagy azok rekonstrukciójának szükségességét említi. A Környezetvédelmi Program 2.6.3. " Zöldfelületek, köztisztaság" c. fejezete sem tér ki részletesen a zöldfelületek jellemzésére, értékelésére, csupán a fenntartó szervezeteket, s az egyes típusok kiterjedését, illetve a közutak hosszát és burkolatterületét tartalmazza. A Pápa város belvárosi akcióterületének részletes akcióterületi terve (2009) 3.5.6. számú "Környezeti értékek és károk bemutatása és feltárása" c. fejezete tartalmaz még, a belterületre vonatkozó zöldfelülettel kapcsolatos leírást.

Az Esterházy-kastélyhoz tartozó, valaha igazi kastélyparkként funkcionáló terület, Pápa egyik legszebb és legértékesebb zöldterülete, amely a jövőben is védelmet és gondozást igényel. Sajnos ugyanez nem mondható el a Tapolca medrére: a valaha a belvároson keresztülfolyó patak medrét a Tapolca elapadását követően részben beépítették, így ha majd a patak újra kiönt, új mederbe kell terelni.

A Belváros, mint középkori utcahálózattal rendelkező településrész, zöldfelületekben szegény. A terület utcáinak kb. a fele fásítatlan, ennek okai részben a viszonylag keskeny utcák, a forgalmi és parkolási területigény, valamint az egyébként jól kiépített közműhálózat.

21. ábra - Egy lakosra jutó zöldterület nagysága (m²)

Egy lakosra jutó zöldterület nagysága (m²)

Az 1 főre jutó zöldfelületi adatok legfrissebb értékei (2012/13.) Pápán az országos átlag körül mozog, mely a járáshoz viszonyítva kedvezőbb értéket mutat, azonban elmarad a megyei járásközpontok átlagától.

1.14 AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA

1.14.1 A területfelhasználás vizsgálata

1.14.1.1 Településszerkezet, helyi sajátosságok vizsgálata

„Pápa város mai közigazgatási területén a középkorban legalább 11 falu állt. Ezek nem egy időben alakultak ki és sorsuk is eltérően alakult: jogállásuk és birtokosaik is mások voltak. A város szerkezetében három korábbi eredettel bíró településmagot lehet megkülönböztetni, ezek helye a várkastély, a mai ferencesek kolostor környéke és az Anna tér lehetett. A halmaztelepüléseket az orsósan kitérűlő széles észak-déli térség (Fő tér) és a Győrből Veszprémbe haladó országút (ma Győri út, Szent István út, Fő utca, Jókai Mór utca, Veszprémi út, Külső-Veszprémi út) két oldalának beépülése forrasztotta egységes várostestté. A 16. században a nyugati oldalon nagyjából szabályos, hosszú kelet-nyugati utcákból álló lakóterülettel – iparosok és kereskedők negyede - egészítették ki a várostestet. A déli alsó és északi felső majorok gazdasági jellege a török veszély elmúlása után elhalványult, itt alakult ki a későbbi Alsó- és Felsőváros. A pápai vár bástyáinak elbontása után Alsóváros szervesen összeépült a belvárossal, Felsőváros azonban máig megtartotta viszonylagos önállóságát. A 19-20. századi fejlődések a beépített területek közötti üres területeket töltötték ki, a 16. és 17. századi városrészek így szerkezetileg érintetlenül maradtak.

Pápa város ma hat-nyolc fő városrészre osztható⁷. A város egy központtal jellemezhető település (Belváros), alközpontként esetleg a 70-es években a városhoz csatolt kistelepülések, ezek közül is Tapolcafő jöhet szóba, de népessége miatt itt is legfeljebb „faluközpontról” lehet szó. A Belvárosban koncentrálódik a város legtöbb igazgatási, kereskedelmi és szolgáltató funkciója – kivéve a közelmúltban megépült nagyáruházakat. A többi városrész döntően lakóövezetként funkcionál, illetve egyes városrészek vegyes funkciójúak, ipari és lakó övezetek. (A vasút és a nagyobb iparterületek jelenléte miatt Erzsébetváros az egyik legjellegzetesebb vegyes funkciójú városrész.) A város legfontosabb értéke a központjában található (sürgős felújításra szoruló) Esterházy-kastély, és a valamikori angol kert, ma Belső-Várkert, melyek együtt Pápa „zöld szívét” alkotják. A kastély, a Várkert és a vele folytonos egységet képviselő barokk belváros unikális, történelmi városképe sok tekintetben Európában is egyedülálló.”⁸

⁷ Jelen ITS megalapozása keretében már 15 városrész került lehatárolásra

⁸ Kivonat a 2008-ban készült Pápa Integrált Városfejlesztési Stratégiájából

1.14.2 Az épített környezet értékei

1.14.2.1 Településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag⁹

Kezdetektől a 15 század végéig

A vizsgált területen biztosan létezett két település (Pápa és Zsernier), és felételezhető másik két falu (Ozorsukai Udvarsoka és Bellérszeg).

Pápa első írásos említése 1214-ből származik. A település eredete a 11. századra nyúlik vissza, feltételezhetően egy - ma ismeretlen helyen álló - korai földvár köré szerveződött királyi udvarnokispánság révén. Ehhez tartozott számos környékbeli falu.

Pápa területe a mai Fő térre, illetve a Fő utca első száz méterére terjedt ki. A település egyutcás faluként a mai Fő utcától északi irányban a középkori templom mellett a mai Várkastélynak helyet adó domb irányában haladt. Pontos kiterjedését északi irányban nem ismerjük. A Cidmölk felől érkező út a mai Korvin utca vonalában csatlakozott a falu főtácajához. A Korvin utca már ekkor lakott volt, kiterjedése ekkor nyugati irányban ismeretlen.

Zsemlér a mai Anna tér területén feküdt. Kőtemploma körül több utcából állt. Utcaszerkezete feltehetően hatott a mai településszerkezetre.

Bellérszeg lokalizálása nem egyértelmű, Hamis Andrea szerint a vizsgált területet illetően a Barát utca - Csatorna utca - Török Bálint utca által határoltan feküdt. Templomának helyét nem ismerjük. de feltehető, hogy a mai ferences templom és rendház helyén állt.

Ozorsuka és Udvarsoka falvak helye és területe bizonytalan. Kubinyi András szerint Zserriér és Hódoska között a Tapolca két partján állhatott. Ezért helyét a mai településszerkezetben a vizsgált területet tekintve a Tapolca sétány és az Anna tér között kell keresnünk. Később talán Zsemlérbe olvadt.

A 15. században a városiasodó Pápa és Bellérszeg a növekedésnek köszönhetően feltehetően összeért. Ezen században került sor a Zsemlér és Pápa közötti terület betelepítésére. A mai Kossuth utcára merőleges négy utca (Szent László utca, Petőfi Sándor utca, Eötvös József utca, Rákóczi Ferenc utca) ekkor kerül beépítésre. Feltehetően déli irányban a Major utca irányában ekkor még állt. Legalább egy, de talán két utca, amely a 16. században megszűnt.

A 15. században (feltehetően 1408 és 1432 között) került sor a mai Várkastély helyén álló első ismert vár felépítésére. Ez módosította Pápa mezőváros Fő utcájának irányát nyugati irányban.

A pápai erődváros kiépítésének hatása a településszerkezetre

A fenyegető török veszély miatt szükségessé vált a város megerősítése, amelyet Martonfalvai Imre végzett el. Korábban is lehetett a városnak egy gyenge palánkja, amelynek helyéről nincs adatunk. Martonfalvai az erősítéssel együtt városrendezést is végrehajtott, a falak nyomvonalán kívül eső részeket lebontatta, a terepet elegyengette. Ekkoriban néptelenedett el Zsemlér, és Bellérszeg falakon kívül eső része, a belváros máig ezt a településszerkezetet hordozza.

⁹ Kulturális örökségvédelmi hatástanulmány régészeti szakterületi rész c. dokumentum alapján

Készült: Pápa város településrendezési tervéhez

Készítette: Pintér László régész és Nagy-Lutienberger István történész

A 16-17. században a lakott hely az erőd vonalán belülré szorult, azon kívül majorok alakultak ki, egyik (Alsó-Major) a vizsgált terület déli részén,

Papa bővülése a 18-19. században

A vizsgált terület a 18. században teljes egészében beépült. A városhalon kívül kialakult Alsó-Major 18. században lakóterületté vált, amely 1730-tól 1842-ig a belvárostól jogilag független településként létezett.

A városhalak palánkjai a háborúk elmúltával a gondozás elmaradása miatt leomlottak, lassanként megszűntek. Kezdetben a sáncokon kerteket műveltek, de a 18. század végére ez is lakóterület lett. A településszerkezetben ez változást nem hozott, mert az egykori sáncokon keresztül nem folytatódott a meglevő utcák építése, hanem a városhalakon kívül az árkok feltöltése, vagy azon kívül utakat alakítottak ki. Ez ma a Török Bálint utca - Korona utca - Árok utca vonala.

A 18. század közepén épült át a reneszánsz alapokon álló (belső-) vár barokk kastéllyá, de ez a településszerkezet módosulását nem okozta.

A mai városhkép kialakulásában nagyon fontos a 18. században a barokk főter kialakítása. Ez tudatos koncepció alapján történt. A gótikus templomot elbontották, és a tér szerkezetébe illeszkedően építették meg az új katolikus templomot.

A vizsgált területet tekintve a 19. században a település szerkezete nem változott.

Birtoklástörténet

A város alapításától kezdve királyi (? királynői) birtok volt. A környező településekkel együtt udvarház uradalmaként a király ellátását szolgálta. A 14. században ez az uradalmi rendszer a környező települések elajándékozása miatt megbomlik. Városias fejlődés a korszak végére jelentős,

1389 előtt Zámbo Miklós tárnokmestemél királyi zálogban, ő 1389-ben adta vissza. A király nyomban továbbadta a Garai családnak. Garai János 1398-ban városának nevezte. Garai Miklós nádor 1427-ben birtokos.

1432-ben Garai Miklós nádor és fiai felosztják a birtokot de Pápa nem kerül felosztásra, 1427-ben volt várnagy. 1432-ben „domus”nak nevezik Pápát, ami várat is jelenthet. Kubinyi szerint 1408 és 1430 között épülhetett valamiféle vár.

Habsburg Albert halála utáni belviszályok alatt már biztosan vár áll. Garai László Habsburg-párti volt (V. László), Pápát L Ulászló elfoglalta 1440-ben, és 1441-ben Bánfi Pálnak adományozta. 1442-ben a Habsburg-párt ostromol sikertelenül. 1445-ben Bánfi Pál visszaadta Pápát Garai Lászlónak a Cilleiek elleni védelem fejében.

Garai László utóda fia. Jóh. halála 1481-ben (Nagy Ivánnal tévesen 1471-ben). De ez előtt két évvel már Szapolyai Istváné Pápa.

Kubinyi szerint Szapolyai István az 1470-es évek elején vehette meg Pápát. István Pápán halt meg 1499-ben. Utóda fia, János, a későbbi király. Pápa vált dunántúli birtokaik központjává.

1528-ban Thurzó Elek kapta meg a birtokot, kivel az bár Szapolyai tulajdona volt. de Ferdinánd birtokolta az országrészt.

1535-ben Ferdinánd Török Bálintnak adományozta Pápát, 1536-ban Török átpártolt Szapolyaihoz, aki szintén neki adta Pápát, Török Bálint 1540/1451 török fogságban, fia, Ferenc lett az örökös. Utóda egyetlen fia, István, aki 1618-ban halt meg.

Török István húga, Török Zsuzsanna (Nyáry Pál felesége), akinek gyermeke volt bedegi Nyáry Miklós és Nyáry Krisztina_ ők örökölték a pápai birtokot.

Nyáry Miklós részét Esterházy Miklós, Nyáry Krisztina második férje elcserélte, így teljesen Esterházy Miklóssé lett a pápai birtok. Nyáry Miklós 1626. március 13-án távozott Pápáról, ettől Esterházy Miklóssé (1583-1645).

Vegliai Horváth Gáspár egy 1622 előtt adott 7000 forintos kamarai kölcsön fejében jogot formált Pápára. ot 1655-ben kifizették az Esterházyak.

1530-tól Miklós két fia, István és László kormányozza Pápát. István 1641-ben meghalt.

Esterházy Miklós nádor 1632-ben zálogba adta Pápát gróf Csáky Lászlónak.

Később Pázmány Mihály (Pázmány Péter unokatestvére) zálogbirtokos, 1648-ban pápai főkapitány lett, de még azévkben veszprémi kapitány lett. Gróf Esterházy Miklós nádor 1645-ös haláláig maradt birtokos, utóda fia. Esterházy László.

Esterházy László 1648-ban visszaváltotta Pápát. Az d 1652-es halálával öccse, Esterházy Pál, a későbbi nádor lett a birtokos.

Esterházy Pál és öccse, Esterházy Ferenc 1670-es birtokoszályakor Ferencé lett Pápa haláláig. 1683-ig. Utóda fia Antal, aki még kiskorú, helyette anyja, Thököly Kata a birtok kezelője. Antal 1694-ben nagykorúságával saját kezelésbe vette Pápát. A Rákóczi-szabadságharc bukása után emigrált, Pápát fiatalabbik öccse, Ferenc kapta meg, aki haláláig, 1754-ig birtokolta.

Utóda fia, Ferenc haláláig, majd fia, Károly püspök 1799-ig. Őt Károly bátyjának unokája, Esterházy Miklós követte 1856-ig.

A város közigazgatási területén található (1955. június 1-ig ismertté vált) régészeti lelőhelyek leírása megtalálható: Bakay Kornél Kalicz Nándor - Sági Károly: .Veszprém megye régészeti topográfiája. A veszprémi járás: Magyarország Régészeti Topográfiája, 4, kötet. Akadémiai Kiadó, Budapest 1966. című munka (a továbbiakban MRT 4.) 193-207. oldalán.

A város mai területéről 36 régészeti lelőhely szerepel a régészeti topográfiában. Jelen hatástanulmány csak a leíró részben szereplő területtel (Belváros. Alsóváros) foglalkozik.

1.14.2.2 Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület¹⁰

Régészetileg védett területek

A település közigazgatási határain belül nincs régészetileg védett lelőhely.

¹⁰ Kulturális örökségvédelmi hatástanulmány régészeti szakterületi rész c. dokumentum alapján

Készült: Pápa város településrendezési tervéhez

Készítette: Pintér László régész és Nagy-Lutienberger István történész

Az egyéb nyilvántartott régészeti lelőhelyek általános védelem alatt állnak.

Az örökségi értékek elemzése - nyilvántartott régészeti lelőhely:

A nyilvántartott régészeti lelőhelyek a MRT 4 kötetében a 193-207 oldalon, illetve a KOH nyilvántartásában vannak felsorolva.

Lelőhelyek

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal a vizsgált területen a következő lelőhelyeket tartja nyilván:

I. Várkastély; azonosító: 8901; Hrsz.: t, 2., 3., 4., 5/1-3,

II, Belváros - középkori város területe Pápa-Udvarsaka és Semlér falvak, illetve Pápa mezőváros területe); KÖH azonosító: 8902, 8915, 8942, 8943, 8944, 8945, 8946; a teljes Ady Endre sétány-Várkert-Török Bálint utca-Vásár utca-Korona utca-Balla Róbert tér-Batthyány utca-Damjanich utca-Szalmavári Kovács János utca-Ady Endre sétány által körülhatárolt terület

III. Szent István templom; KÖH azonosító: 8903; Hrsz.: 7, 10/1-3.

IV. R.k. plébániaház; KÖH azonosító: 8904; Hrsz.: 19.

V. Csáky L. u. 5.; KÖH azonosító: 8905; Hrsz.: 18.

VI. Pálos kolostor; KÖH azonosító: 8906; Hrsz.: 30., 31,

VII. Ferences kolostor; KÖH azonosító: 8907; Hrsz.: 3582-3584., 3987., 3988., 3994., 3995., 3997., 3999/1., 4000., 4001., 4003., 4005/1,

VIII. Korvin ház; KÖH azonosító: 8908; Hrsz.: 3721.

IX. Ispotály; KÖH azonosító: 8909; Hrsz.: 3647., 3649., 3650,

X. Korona utca; KÖH azonosító: 8914; Hrsz.: 3813-3815., 3823.

1.14.2.3 Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők

„Pápán a házak zöme viszonylag új, huszadik századi építésű. A 2001. évi népszámlálás adatai szerint a város 12476 házából 1909 épült 1919 előtt. A legrégebb ma is álló épület a 15. századi Korvin-ház.

Pápa gazdag épített örökséggel bír. A Fő teret Közép-Európa egyik legszebb barokk terének tartják, belvárosa Magyarország kisvárosai között sok tekintetben egyedülálló. A műemlék jellegű épületek megóvásáért, restaurációjáért Pápa 1989-ben Hild János-emlékérmét kapott. Pápával kapcsolatban gyakran említik a soktornyú jelzőt: bármely irányból közelítünk a városhoz, először a tornyait látjuk meg. A belváros egy-, legfeljebb kétemeletes házai közül magasan kiemelkednek a nagyobb templomok tornyai (Pápa klerikális hagyományaiból eredően több felekezet temploma is megtalálható a városban), a templomtornyok ma is a városkép meghatározó jegyét képezik.

A Belvárost körülvevő városrészek döntően lakóövezetek, egyes városrészek kereskedelmi is ipari funkciókat is felvonultatnak (pl. Erzsébetváros illetve az Ipari Park). Több lakóövezet ipari technológiával épült épületekből áll, ilyen pl. a Kilián, a Bástya, a Vajda, Igal, Huszár, Fáy lakótelepek.

A barokk belvároson túl a városkép alapvetően kertvárosias, többségében önálló telekre épült egy és kétszintes épületek alkotják a lakásállomány zömét, leszámítva az intézményeket, illetve az ipari-kereskedelmi épületeket. Az elmúlt években Pápán is épültek többlakásos társasházak, de nem az ilyen típusú épületek jellemzőek a város lakóövezeteire.”¹¹ A várost a Veszprém megyei területrendezési terv történeti település terület övezetébe sorolja.

1.14.2.4 Világörökségi és világörökségi várományos terület

Pápán sem világörökségi, sem világörökségi várományos terület nem található.

1.14.2.5 Műemlék, műemlékegyüttes

„A város műemlékállományában a lakóházak köre a legnagyobb, de kiemelkedő számúak a védett egyházi épületek is. Az épületek Pápának polgárvárosi arculatot kölcsönöznek. Pápának azonban kevés az országosan is kiemelkedő jelentőségű, arculatformáló erejű műemléke, kivéve az Esterházy-kastélyt és a Fő téren álló plébániatemplomot, de még ezek az épületek sem rendelkeznek országos ismertséggel. „ 12

1.14.2.6 Nemzeti emlékhely

Nemzeti emlékhely Pápán nem található.

1.14.3 Önkormányzati tulajdon kataszter

Pápa város 2012-ben készült vagyongazdálkodási terve tartalmazza a vagyonkataszteri kimutatást.

A kataszterből kitűnik, hogy nem tartalmazza a forgalomképtelen törzsvagyonhoz tartozó tételeket, úgy mint utak, közterületek, terek, árkok, stb. Nem tartalmazza továbbá a kötelező feladatellátási intézményeket sem.

A vagyonkataszter meglátásunk szerint csak az üzleti vagyonról szól, ami a következő vagyonelemeket tartalmazza:

Pápa vagyona ingatlanokból tevődik össze. Legtöbb a beépítetlen ingatlan, és közel ugyanennyi a szántó művelési ágú ingatlan is. Jelentős a társasházi és lakásállománya szintén. Figyelemre méltó a gazdasági funkciójú ingatlana is a városnak, úgy mint gazdasági épület és udvar, telephely, üzlet, irodaház. Ezen funkciókon kívül csekély számú gyeperő, udvar, funkció nélküli épület, erdő, legelő, zártkert van a tulajdonában. Azok a létesítmények, amik valamiféle speciális funkciót látnak el, egy-egy számban vannak az önkormányzat tulajdonában. Ezek pl.: filmszínház, autóbusz pályaudvar,

¹¹ Kivonat a 2008-ban készült Pápa Integrált Városfejlesztési Stratégiájából

¹² Kivonat a 2008-ban készült Pápa Integrált Városfejlesztési Stratégiájából

vásártér, garázs, orvosszálló, szociális otthon, transzformátorház, gyerekellátó intézmény, termálkút, turistaszálló, szennyvízáttemelő, felvásárló hely, anyagbánya.

A várost 11 területegységre osztja fel a vagyongazdálkodási terv.

Az egyes városrészek szerint összegezzük az önkormányzati vagyonelemeket.

Alsóváros: Az önkormányzat vagyona kiterjed társas- és lakóházakra, mezőgazdasági területre, telephelyre és parkra.

Belváros: A legjellemzőbb vagyonelem a lakóház. Egy-egy raktár, telephely, játszótér, parkoló és iroda is található itt. A belvárosi vagyonelemek közül egyedi a mozi, az autóbusz pályaudvar és a piac. Található itt még gyepterület is.

Borsosgyőr: Egy udvar és egy gyepterület vagyonelemek találhatóak itt.

Erzsébetvárosban szintén az önkormányzati lakásállományból van a legtöbb. Található raktár, üzlet, udvar, parkoló, gyerekellátó és több gyepterület.

Felsővárosban a lakásállomány a legnagyobb számú. Ezen kívül 1-1 üzlet, garázstelek és üzlet, valamint 2 szántó terület található.

Az **Ipari parkban** 1 db lakóházzal rendelkezik az önkormányzat, 5 db szántó, 1 üzemi épület és 2 lovasiskola is a tulajdonában van.

Kéttornyúlak városrészben a legtöbb a gyepterület. Ezt követi a 3 lakóház, majd a szántó. Itt található a sportpálya is.

A **Külső-Várkertben** legnagyobb részt gyepterület az önkormányzat tulajdona. 2 lakóház és 1 raktár található még.

A **Malomkert** városrészben gyepterület, gyógyszertár és piac vagyonelem található.

Hanta városrészben csupán szántó és gyepterületek vagyonelemek találhatóak.

Tapolcafőn legnagyobb részt gyepterület és szántók a vagyonelemek. Emellett raktár, lakás és udvar is található.

A **Vaszary út** városrészben lakóház udvarral és gyepterület az önkormányzat tulajdona. Ehhez a városrészhez sorolja a vagyongazdálkodási terv a Rigó Lakótelepet, ahol lakóház a vagyonelem.

Összegezve: Az egyes városrészek vagyongazdálkodási tervben rögzített táblázata alapján a legnagyobb részt az önkormányzat tulajdonában lakóingatlanok vannak, majd ezt követi a gyepterület és a szántó, valamint a beépítetlen területek. Csekély számú üzlet, raktár, udvar, vásártér és parkoló, valamint 1-1 közösségi létesítmény is van a vagyonelemek között. A törzsvagyonhoz tartozó elemekről nem tartalmaz információt a vagyongazdálkodási terv.

1.15 KÖZLEKEDÉS

1.15.1 Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Pápa város a Közép-Dunántúli Régióban, Veszprém megye északnyugati részén található a Pápai járás központja 2013. január 1. óta. A járásszékhely közlekedési szempontból kedvezőtlen elhelyezkedésű és megközelíthetőségű, a két nagy ipari-, gazdasági- és oktatási központtól, Győrtől nagyságrendileg 45 km-re valamint Veszprémtől, a megyeszékhelytől 50 km-re fekszik a 83. számú főút mentén, amely biztosítja a város becsatolását a nemzetközi úthálózatba valamint az M1-es autópálya biztonságos elérését.

A település számára kulcsfontosságú a közlekedési infrastruktúra korszerűsítése, ezért és ennek érdekében 2014 decemberében elkészült Pápa Város Közlekedési Konceptiója, amely a közösségi közlekedés komplex átalakítását foglalja magába.

1.15.2 Közúti közlekedés

A szomszédos megyeszékhellyel, Győrrel illetve Veszprémmel elsősorban a 83-as számú főközlekedési út biztosítja a kapcsolatot, amelynek fejlesztése determinálná a város és a járás turisztikai, gazdasági növekedésének lehetőségét.

A 83. számú (Városlőd – Pápa – Győr) főúton kívül az alábbi utak támogatják a környező települések közúton történő megközelíthetőségét:

- 834. sz. Pápa – Sárvár másodrendű főút,
- 8302. j. Pápa – Veszprémvarsány összekötőút,
- 8303. j. Pápa – Homokbögöde – Ugod közötti összekötő út,
- 8305. j. Pápa – Vaszar – Gyarmat összekötő út,
- 8402. j. Pápa – Devecser összekötő út,
- 8403. j. Pápa – Jánosháza összekötő út,
- 8406. j. Pápa – Kenyeri összekötő út.

Mind a 83. számú főút, mind a fentiekben felsorolt utak leromlott állapotúak, korszerűtlenek, alacsony szolgáltatási színvonalúak, a burkolat teherbírása elmarad az elvárttól, kapacitásuk alkalmatlan a megnövekedett idegen-, személyi- és teherforgalom ellátására.

A településen átmenő és azt közvetlenül érintő utak terheltsége a 2013. évi számlálási adatok szerint az alábbiak szerint alakult¹³:

14. táblázat - Forgalomszámlálási adatok

Közút száma	Útkategória	Összes forgalom (jármű/nap)	Személygépkocsi (jármű/nap)	Tehergépkocsi (jármű/nap)
832	II. rendű főút	4135	2680	295

¹³ A www.utadat.hu valamint a Magyar Közút weboldalán található információk alapján.

8303	összekötő út	12183	9243	216
8305	összekötő út	4386	2678	292

Pápa település belterületi szakaszain a nagyobb forgalmú csomópontokban körforgalmak és/vagy jelzőlámpás forgalombiztonságot növelő közlekedési eszközök kerültek kiépítésre. A városon áthaladó kelet-nyugati forgalom és a nehéz teherforgalom jelentősen terhelik a települési szakaszok burkolatát, az ebből eredő úthibák baleseti gócpontokat képeznek. A belvárosi utak forgalomcsillapítása kiemelt feladat. A település lakótelepi városrészein (úgy, mint Vajda, Igal, Fáy A., Bástyá, Huszár, Veszprémi út és környéke) a belső feltáró utak felújításra és zöldterületi környezetük kifejezetten rendezésre szorul.

1.15.3 Közösségi közlekedés

1.15.3.1 Közúti – autóbuszos közösségi közlekedés

Pápán a helyi, helyközi és távolsági közösségi közlekedést elsősorban a **Bakony Volán Zrt.** biztosítja, de emellett a várost több Volán társaság járatai is érintik: Balaton Volán, Somló Volán és a Kisalföld Volán. A helyi közösségi közlekedés kiszolgálását **közzszolgáltatási szerződés** keretében a 2016. december 31-ig a Bakony Volán Zrt. végzi. A járművek életkora vegyes, a kisméretű, környezetbarát, a **helyi igényeknek megfelelő tömegközlekedési** eszközök, autóbuszok beszerzése és a jelenlegi állomány részbeni cseréje indokolt.

A Fő tér mellett található **autóbusz állomás** épületét 2011-ben újíttották fel, a modern felépítmény várótermében **digitális utastájékoztató** felület nyújt információt a járatok indulásáról és érkezéséről. Tekintettel az állomás belvárosi elhelyezkedésére, számos helyi járat megállásával biztosított a település központjában lévő piac, ügyintézési, vásárlási lehetőségek gyors elérése. A buszpályaudvar forgalma szignifikáns, munkanapokon 240 induló és 249 érkező járat használja. „A legjelentősebb ingázó forgalom Pápa és Győr, Veszprém, Mezőlak és Ajka között zajlik”, melyek célja többnyire az oktatási intézmények és munkahelyek elérése.¹⁴

Az autóbusz megállóhelyek környezetében a gyalogos átkelőhelyek akadálymentesítése esetleges. A megállókhöz vezető járdák keskenyek, a látásukban korlátozottak közlekedésének segítésére a megállóhelyeken és az azok elérését biztosító út- és járdaszakaszokon a kiépített taktilis jelzőkövek hiányoznak. Az akadálymentesítés mellett számtalan helyszínen probléma a közvilágítás, a perontartozékok, a buszöböl, a betonburkolat és járdakapcsolatok hiánya valamint a nagyfoglalkoztatók közelében a buszforduló, az új megállóhelyek, a B+R parkolók létesítése, közösségi közlekedési kiszolgálás biztosítása, a hálózat aktualizálása céljakkal.

1.15.3.2 Kötőtpályás – vasúti közösségi közlekedés

A Pápát érintő vasúti közösségi közlekedés legjelentősebb vonala a **MÁV 10-es számú, Győr-Celldömölk** közötti, a Kisalföldet átszelő, egyvágányú, nem villamosított vasútvonala, hossza 72 km. A vasúti pálya állapota rossz, a biztosító- és a forgalomirányító berendezések elavultak, a járművek- és

¹⁴ Forrás: Pápa Város Közlekedési Koncepciója.

a vonalon lévő **vasútállomások korszerűtlenek** - a pápai épület ugyan kivételt képez ez alól, azonban az egyéb szolgáltatások (pl. étkezési-, vásárlási lehetőség) hiányoznak. Az épület előtt P+R és B+R parkoló is található, melyek kihasználtsága magas. A peronok akadálymentesített aluljárón keresztül közelíthetők meg, a lejárát előtt a mozgáskorlátozottak számára a parkolás kijelölt helyen lehetséges.

A legjelentősebb települések elérése a vonalon az alábbiak szerint történik:

- Pápa – Győr távolság: 47 km, a menetidő személyvonattal körülbelül 1 óra, gyorsvonattal 45 perc, 16 vonatpár közlekedésével naponta.
- Pápa – Celldömölk távolság: 25 km, a menetidő személyvonattal 34 perc, gyorsvonattal 25 perc, 16 vonatpár közlekedésével naponta.

A 10-es számú vonalon felül Pápát az alábbi vasútvonalak kötik össze a környező településekkel:

- MÁV **14-es számú** vasútvonala, **Pápa-Csorna** között: több mint 3 éves szüneteltetést követően 2010 júliusában indult újra a személyszállítás
- MÁV **13-as számú** vasútvonala, **Tatabánya – Pápa** között: teherforgalmi célból valamint elkerülő, mentesítő vonalként tartják fenn. A vonal Tatabánya és Környe között villamosított, az Oroszlány felé tartó forgalmat szolgálja ki.

Pápáról Veszprémet vasúton közvetlenül nem, csupán minimum egy átszállással lehet elérni.

1.15.4 Kerékpáros és gyalogos közlekedés

A Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia alapját képező OTTr és az Országos Kerékpáros Koncepció Pápa tekintetében két fő kerékpárutat jelöl ki:

- **81. Balaton – Rába kerékpárút:**
 - o Veszprém – Nagyvázsony – Kapolcs – Tapolca – Sümeg – Somlóvásárhely – Pápa – Árpás – Győr
- **83. Rába – Bakonyalja kerékpárút:**
 - o Sárvár – Celldömölk – Mersevát – Pápa

A Pápán belüli **kerékpárral történő közlekedést** összefüggő hálózatba rendezett kerékpárutak, kerékpársávok jelenleg nem támogatják, a településen több, szakaszos formában megépült gyalogos-kerékpáros vegyes használatú vagy rövidebb kerékpárút létezik. A településen létezik ugyan 8 útvonal, de azok inkább csupán a Várkert környezetében találhatóak és csak részben vannak összekötve, állapotuk jónak mondható. A környező településekkel Pápát összekötő kerékpárút két irányban, Tapolcafő és Borosgyőr felé épült, azonban hiányzik a Pápa - Kéttornyúlak valamint a Pápa és a Bázisreptér közötti összekötő – elsősorban hivatásforgalmi kerékpárút.

A város belterületén a lakosok számottevő része választja a **gyalogos közlekedést**. Közlekedésbiztonsági szempontból megfigyelhető, hogy a **nagy forgalmú belső utakon** nincs elegendő kijelölt gyalogátkelőhely, a meglévő gyalogátkelőhelyek többé-kevésbé a mozgásukban korlátozottak számára akadálymentesítettek, de a jelzőlámpák és a tartós burkolati jelölések

hiányoznak. A gyalogos közlekedést kiszolgáló járdák többnyire karbantartottak, de a lakótelepi városrészekben felújításra és bővítésre szorulnak, a közvilágítás fejlesztése időszerű.

1.15.5 Parkolás

A település belvárosi részén kiemelt probléma a **közterületi parkolás**. Tekintettel arra, hogy a Pápa Önkormányzata 2004-től a belvárosi parkolást illetően két zónát határozott meg fizető parkolásra, az ingyenesen elérhető egyéb közterületeken, mint pl. a lakótelepek utcai parkolói, a piactéri és a buszpályaudvar közeli (Gróf utcai) parkolók **kapacitáshiánnyal** küzdenek. Az intermodalitást biztosító P+R parkolás a külvárosban nem, a belvárosban a buszpályaudvar közelében érhető el, holott igény mutatkozik annak kialakítására az Ipari Parknál és a belvárosba vezető utak mentén a tömegközlekedési pontok, megállóhelyek közelében is.

1.16 KÖZMŰVESÍTÉS

A város közművesítése fokozatosan épült ki. Mára a település belterületén már a teljes közműellátás biztosított. Az elmúlt tíz évben (2001-2011 között) ugyan jelentős közműfejlesztéseket valósítottak meg, amelynek eredményeként nőtt a teljes közművel rendelkező lakások aránya, de az egyes városrészekben még így is maradtak alacsony komfortfokozatú, illetve hiányosan közművesített lakások.

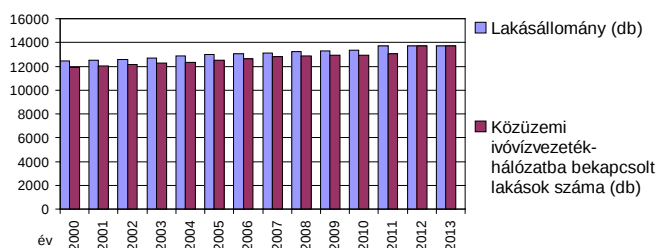
1.16.1 Víziközművek

1.16.1.1 Vízgazdálkodás és vízellátás

A településen a vezetékes ivóvíz elosztóhálózat a beépített terület utcáiban 47 km hosszban épült ki, ezzel a vízvezeték kiépítettsége a belterületen teljes körűnek tekinthető. A külterületen fekvő városrészekben is biztosították a vízellátást.

Az ivóvízzel ellátott lakások száma a legutolsó statisztikai adatok alapján 13722 volt 2014. január 1.-én, ez a település lakásállományának 100 %-a, azaz minden lakásba be van vezetve a közüzemi víz bekötő vezeték. Ezen felül az ellátásra a közhálózatra telepített 19 közkifolyó is rendelkezésre áll. A vízellátásra házi kutakat is hasznosítanak, de azok vízminősége bizonytalan. Házi kutakból vételezett vizet főleg a fenntartási költségeik csökkentésére használnak a fogyasztók, ezt elsődlegesen locsoló vízként használják.

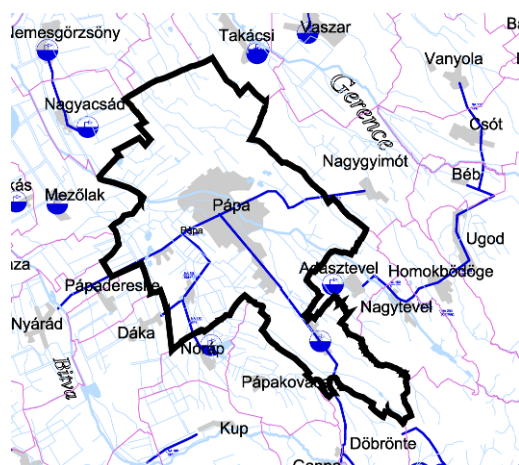
22. ábra - Vízellátottság fejlődése 2000-2014 között

A diagram mutatja, hogy 2000-ben 11933 lakás, az akkori lakásállomány 95,8 %-a rendelkezett vezetékes ivóvíz ellátással, 2014. január 1-én 13722, a lakásállomány 100%-a.

forrás: ksh

23. ábra - Vízellátás műszaki hálózati rendszere (vízbázis, hidrogeológia, hálózati rendszer)

Pápa regionális vízellátó rendszere

- Regionális ivóvíz ellátó rendszer
- Víz beszerzési hely

Forrás: Veszprém megyei Területrendezési terv, 2010

Pápa vízellátó hálózatának üzemeltetője a Pápai Víz és Csatornamű Zrt. A Vízmű a környezetében 39 település vízellátását biztosítja a regionális hálózataival, amelybe a 11 vízbázisból kitermelt vizet juttatja.

Pápa és térsége ellátására létesített regionális ellátó rendszer Pápa közigazgatási területe, benne a hozzá tartozó külterületi városrészei, Tapolcafő, Borsosgyőr, Kéttornyúlak ellátását biztosítja. Továbbá erről a regionális hálózati rendszerhez csatlakozik Pápakovácsi, Kup, Pápasalamon, Ganna, Döbrönte, Bakonyjákó, Bakonypölöske, Dáka, Nóráp, Pápaderske, Nagygyimót és Nyárád is.

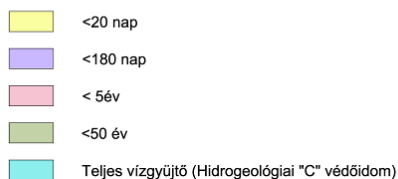
Pápa külterületén, a városhoz tartozó Tapolcafő területén található a város vízbázisa. Itt 4 db kút üzemel, az 1, a 2, a 3 és az 1/a jelű kút. A vízbázis kapacitása 24.000 m³/nap, ebből a város napi átlagos vízfogyasztása 5630 m³/nap, napi csúcs vízigénye 9913 m³/nap. A kutakból kitermelt ivóvizet a 10.000 m³-es térszíni tározóba nyomják, ebből regionális vezetéken szállítják a vizet a város hálózatába. A hálózatban a víznyomást az 1500 m³-es víztoronyban tárolt víz szintje határozza meg, a víznyomás mindenhol megfelelő.

Pápa város közigazgatási területén hidrogeológiai vízbázis védőterület és kiemelt karszt terület is található. A Veszprém megyei TrT is jelzi, hogy a város dél-keleti része kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen fekszik.

24. ábra –Felszín alatti vízbázisok védőidomai

Felszín alatti vízbázisok védőidomai,
védőövezetek az elérési idő alapján:

forrás: Veszprém megyei Területrendezési terv, 2010

Tűzivíz ellátás

A település kiépített vízelosztó hálózatára az előírások szerint a tűzcsapok felszerelésre kerültek, biztosítva ezzel a szükséges tűzivíz ellátást.

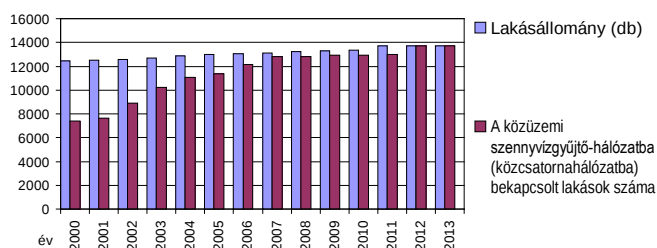
Fejlesztési igény

Fejlesztési célkitűzés az ivóvíz vízminőségének javítása, ennek érdekében a Tapolcafő vízbázisra UV fertőtlenítő berendezés beépítése, az ellátás folyamatos, minél kevesebb üzemzavarral történő biztosítása, lehetőleg pályázati támogatás segítségével. További fejlesztési cél a régi ac és acél vezetékek KPE vezetékekre való kicserélése.

1.16.1.2 Szennyvízelvezetés

A településen a szennyvíz elvezetésére elválasztott rendszerű közcsonna hálózatot létesítettek. A szennyvízcsatorna hálózat a belterületen 136,2 km hosszban épült ki, ezzel a város minden közterületi utcájában kiépítésre került.

25. ábra - Szennyvízelvezetés fejlődése 2000-2014 között

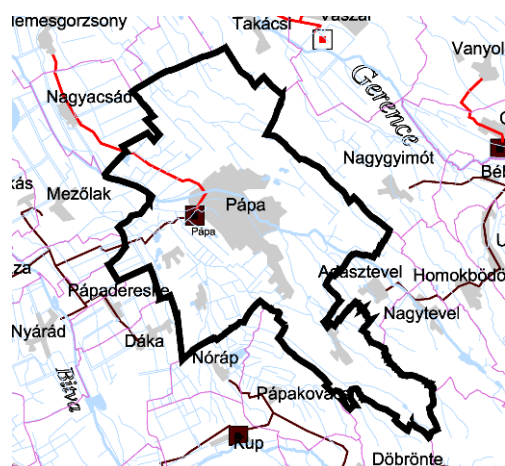

A diagram mutatja, hogy 2000-ben 7422 lakás, az akkori lakásállomány 59,6 %-a csatlakozott a közcsonna hálózathoz, 2014. január 1-én 13722 a lakásállomány 100 %-a.

forrás: ksh

A KSH adataiból látszik, hogy Pápa azon kevés magyarországi településhez tartozik, amelyben minden lakás szennyvízcsatorna hálózatra való rákötése megtörtént.

26. ábra - Szennyvízelvezetés műszaki hálózati rendszere (szennyvízkezelés, hálózati rendszer)

Pápa szennyvíz csatornázási és szennyvíztisztító rendszere

meglévő:	tervezett:	
		Regionális szennyvíz elvezető rendszer
		Regionális szennyvíztisztító telep

forrás: Veszprém megyei Területrendezési terv, 2010

A Pápai Víz és Csatornamű Zrt. üzemelteti Pápa és környéke (Dáka, Nyárad, Pápadereske, Mezőlak, Mihályháza, Békás) települések szennyvízgyűjtő hálózatát és az összegyűjtött szennyvizek kezelését szolgáló Pápai szennyvíztisztító telepet. A szennyvíztisztító telep kapacitása 18.000 m³/nap, jelenleg a szennyvíztisztító-telepre érkezett szennyvízmennyiségek átlagosan 8541 m³/nap. A telep felújítása utoljára 2008-ban történt, a tisztító technológiája totáloxidációs biológiai fokozattal rendelkezik, N és P harmadik fokozatban történő eltávolítással, működése megfelelő. Védőtávolsága 500 m.

Fejlesztési igény

Fő igény a hálózaton az infiltráció csökkentése, illetve az fejlesztési területeknél a szennyvízcsatornák igény szerinti továbbépítése.

1.16.1.3 Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

Pápa csapadékvíz elvezetése a város belső, központi területein és a lakótelepeken zárt csapadékvíz csatornákkal kiépített, míg a külsőbb városrészekben a döntően füvesített medrű, nyílt árkos kialakítású, ezek hidraulikai rendezettsége azonban nem mindenhol jellemző. Így az árkok vízelvezető képessége több helyen korlátozott. Egyes szakaszai szikkasztó árokként üzemelnek, de jellemzően előfordul árokfeltöltések (pl. kocsí behajtó létesítése miatt), árokfeltöltődések feliszaposodás, illetve növényzettel való benövés miatt.

Mind a központi részekben, mind pedig a külsőbb településrészekben előfordulnak kisebb, szűk utcák, amelyekben egyáltalán nem épült ki csapadékvíz elvezetés.

Csapadékvíz elvezetés műszaki hálózati rendszere

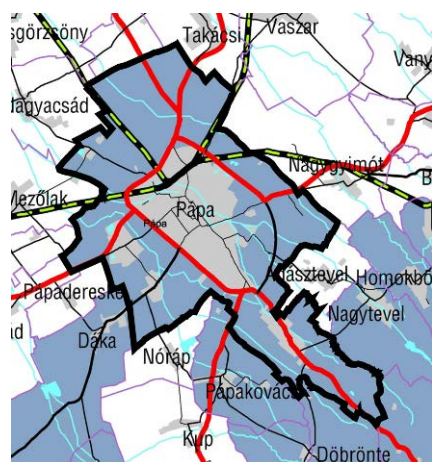
A település felszíni vizei

Pápa csapadékvizeinek befogadója a városon délkelet-északnyugat irányban áthaladó Pápai Bakony ér és a medrébe a belterületen beletorkolló Tapolca patak. A Pápai-Bakony ér a várostól északra a

Kis-Sédbe torkollik, amely befogadója a Marcal. Pápa területén több kisebb tó és tározó is található, amelyek árvízcsúcs csökkentésre is használhatók lehetnek.

A település természeti adottsága a vízerózióknak kitettsége, amelyet a megyei TrT is rögzített.

27. ábra – Vízerózióknak kitett terület övezete

Vízerózióknak kitett terület övezete

forrás: Veszprém megyei Területrendezési terv, 2010

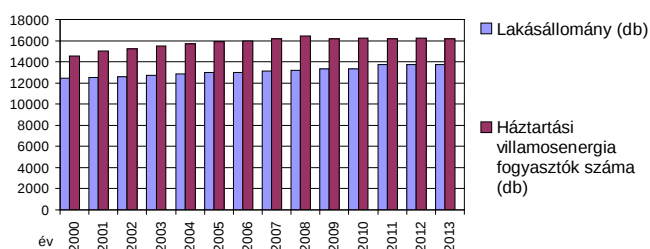
1.16.2 Energia

1.16.2.1 Energiagazdálkodás és energiaellátás

Villamosenergia ellátás

Pápa villamosenergia igényeit a győri központú E.ON Észak-Dunántúli Áramhálózati Zrt. biztosítja.

28. ábra - Villamosenergia ellátottság változása 2000-2014 között

A diagram jelzi, hogy a lakásállományt meghaladó a villamosenergia ellátottságot igénybevevő ingatlanok aránya.

forrás: ksh

Ezt a külterületi, nem lakáscélú, de villamosenergia ellátást igénylő ingatlanok indokolják. Ebből a lakosság ellátottságára következtetni nem lehet. E vonatkozásban mértékadó a szolgáltató ellátottságra vonatkozó megállapítása, hogy az ellátottság teljes körű.

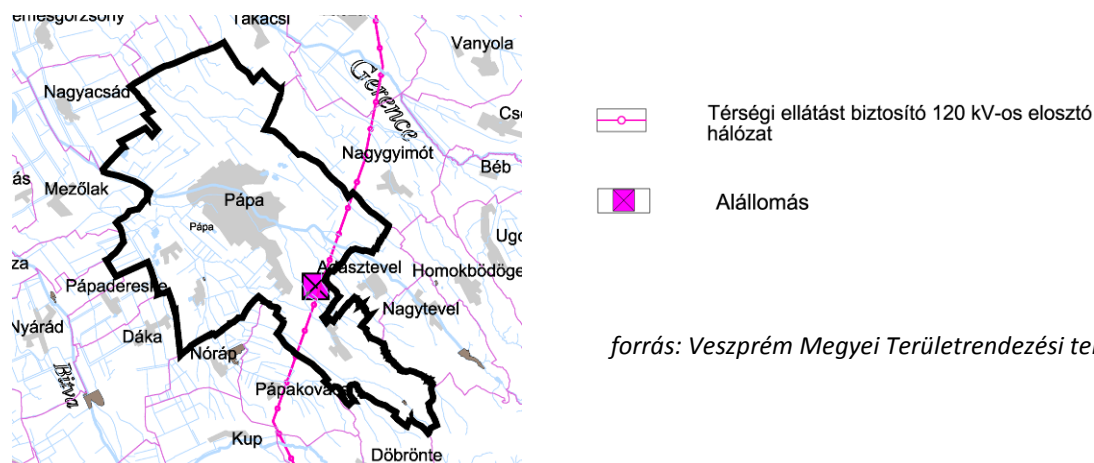
Műszaki hálózati rendszere

A Győr-Ajka 132 kV-os főelosztó hálózaton érkezik a villamosenergia a Pápa déli részén üzemelő 132/22 kV-os nagy/középfeszültségű alállomásra, ahonnan kiinduló 22 kV-os középfeszültségű hálózatok fűzik fel a fogyasztói transzformátorállomásokat. A fogyasztói transzformátor állomásokról induló kisfeszültségű elosztóhálózatról történik a fogyasztói igények kielégítése.

A városban a villamosenergia elosztóhálózatok a belső részekben jellemzően föld alatti, míg a külsőbb részekben föld feletti vezetésűek.

A település közvilágítása a belső részekben korszerű, földkábelekkel betáplált lámpatastékokkal történik, míg a külső utcáknál jellemzően a kisméretű hálózat tartóoszlopaira szerelt lámpafejekkel megoldott. A kisméretű hálózat tartóoszlopaira szerelt lámpafejekkel megoldott közvilágítás sem a megvilágítás mértékében, sem energiafogyasztás szempontjából, sem a település arculatának javítása tekintetében nem nevezhető korszerűnek.

29. ábra - Pápa villamosenergia ellátásának alapellátó rendszere

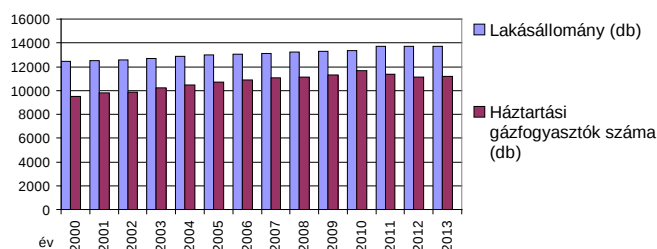

forrás: Veszprém Megyei Területrendezési terv, 2010

Gázellátás

Pápa földgázzal való ellátása az elmúlt évszázad második felében valósult meg.

30. ábra - Földgáz ellátottság fejlődése 2000-2014 között

A diagram mutatja, hogy 2000-ben már 9522 lakás, az akkori lakásállomány 76,4 %-a rendelkezett vezetékes földgázellátással, 2014. január 1-én 11170 lakás, a lakásállomány szintén több mint 81,4 %-a.

forrás: ksh

A földgázbekötéssel a lakások automatikus üzemvitelű termikus energiaellátását valósították meg, csökkentve a jelentősebb környezet terhelést okozó hagyományos energiahordozó fűtési célú hasznosítását.

*Műszaki hálózati rendszere**31. ábra - Pápa földgázellátásának alapellátó hálózati rendszere**forrás: Veszprém megyei Területrendezési terv, 2010*

Az ellátást a győri központú E.ON Észak-Dunántúli Gázhálózati Zrt. biztosítja. A gázellátás bázisa a Pápa déli részén üzemelő gázátadó állomás, ahonnan induló nagyközép-nyomású vezetékek képezik a település ellátásának gerincét. A nagyközép-nyomású gerincvezetékek táplálják a 2 db körzeti nagyközép-/középnomású gáznyomáscsökkentőt, de egyes nagyobb fogyasztók ellátása közvetlenül a gerinchálózatról kiépített bekötéssel megoldott. A nagyközép-nyomású vezetékek a település belső területét déli irányból érintik.

Távhőellátás

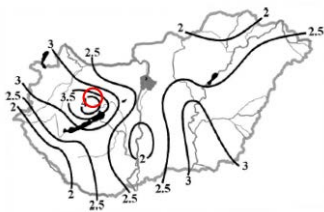
Pápán nem üzemel távhőszolgáltatás.

Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

Az energiatermelésre alkalmas megújuló energiaforrások hasznosítása nem újszerű, csak időközben háttérbe szorult. Újra előtérbe kerülését a hagyományos energiahordozók fogyó készlete és hasznosításának környezetszennyező hatása indította el és az a felismerés, hogy a megújuló energiahordozók különösebb ráfordítási igény nélkül rendelkezésre állnak, használatuk nem okoz halmozódó káros hatásokat, környezeti terhelést. Ezekkel az adottságokkal a fenntartható fejlődés lehetőséget szolgáltat.

A hazánkban is, s benne Pápán is elérhető megújuló energiaforrás a szélenergia, a napenergia, a vízenergia, a biomassza-biogáz és a geotermikus energia. Ezek előfordulása az ország területén nem egyenletes és általános, befolyásolja a földrajzi elhelyezkedés, a topográfiai és a légköri viszonyok, valamint a felszín alatti geológiai adottságok.

*Szélenergia**32. ábra - Bartholy – Radics – Bohoczky (2003), A szél energiája Magyarországon*

Bartholy – Radics – Bohoczky (2003)
A szél energiája Magyarországon

A topográfiai és légköri, meteorológiai viszonyok alapján kialakuló szélenergiát a szélkerék alkalmazásával közvetlen mechanikai erőátvitellel lehetett hasznosítani. Az ősi hasznosítású elvek alapján kialakított „szélkerék”-ből fejlesztett szélturbinával, amivel, mint szélerőművel közvetlen villamosenergia termelhető.

forrás: Dr. Tar Károly Debreceni Egyetem
Meteorológiai Tanszék & Magyar Szélenergia Társaság

Mivel a szélenergia előfordulási mértékét a topográfiai és légköri viszonyok befolyásolják, eltérő az ország területén a szélenergia hasznosíthatóság mértéke. A meteorológiai adatok és mérések alapján rögzítették a hasznosítás lehetőségének területi vetületét

33. ábra - Az évi átlagos szélesebességek [m/s] és az uralkodó szélirányok Magyarországon (2000-2009)

Az évi átlagos szélesebességek [m/s]
és az uralkodó szélirányok Magyarországon (2000-2009)

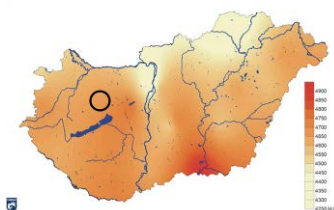
A térképek jelzik, hogy Magyarország mely térségeiben lehet hatékonyabban hasznosítani a szél energiáját. A térképről is leolvasható, hogy Pápa és térségében a szélenergiát energetikailag nagyon kedvezően lehetne hasznosítani, ezért hasznosítására reális lehetőség van. Szélerőmű létesítési szándékot azonban a település számára meghatározóbb szempontok alá kell vetni.

forrás: www.met.hu

A szélerőmű telepítése esetén annak, település megjelenését, arculatát, látványát befolyásoló hatását is vizsgálni kell, az nem ronthatja és nem korlátozhatja a település fejlődését biztosító távlati céljainak elérését.

Napenergia

34. ábra - A globálisugárzás (MJ/m²) átlagos évi összege Magyarországon (2000-2009)

A globálisugárzás (MJ/m²) átlagos évi összege
Magyarországon (2000-2009)

A meteorológiai és topográfiai viszonyok alapján rendelkezésre álló napenergia, mint megújuló energiaforrás, az ősi „fekete hordó” elvén kifejlesztett napkollektorok segítségével termikus célú energiaellátásra, elsődlegesen használati melegvíz termelésre, kisebb mértékben fűtésre alkalmas. A továbbfejlesztéssel kialakított napelemek közvetlen villamosenergia előállítására alkalmasak.

forrás: www.met.hu

35. ábra - Az évi átlagos napfénytartam (óra) Magyarországon az 1971-2000 közötti időszakalapján

Az évi átlagos napfénytartam (óra)
Magyarországon az 1971-2000 közötti időszak alapján

A hasznosítható napenergia mértékét befolyásolják a földrajzi és meteorológiai adottságok, így ezek változóak az ország területén. A meteorológiai adatok és mérések alapján, a szélenergia hasznosítási lehetőségéhez hasonlóan a napenergia hasznosítás lehetőségének területi vetülete is rögzíthető.

forrás: www.met.hu

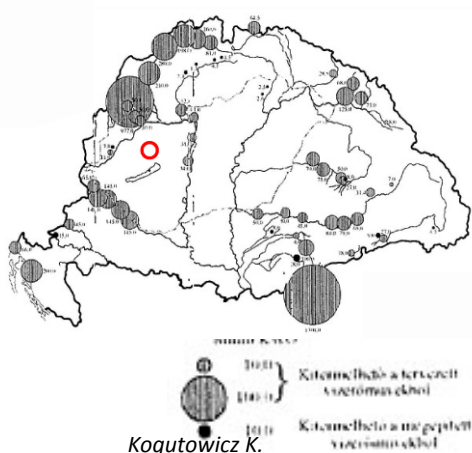
A térképek jelzik, hogy Magyarország mely térségeiben lehet hatékonyabban hasznosítani a nap energiáját. Pápa területén 1950 a maximálisan hasznosítható éves napos órák száma, amelynek hasznosíthatóságát célszerű igénybe venni. Hasznosítás lehetősége napkollektorokkal termikus célú energiaellátásra, naperőművel, napelemmel villamosenergia termelésre biztosított, de a hasznosításhoz szükséges beruházás megtérülését gyorsan nem lehet várni.

A vizsgálatok szerint a napenergia hasznosítása helyi jelentőséggel, intézményi szinten és házi hasznosítással alkalmazásuk egyre növekszik. Nyilvántartás nem áll rendelkezésre az elhelyezett napkollektorokról, napelemekről.

Ez az a megújuló energiahordozó, amelynek szélesebb, energiagazdálkodást is érintő hasznosítása várható Pápán. A fotovoltarikus energiahasznosító berendezések tömeges gyártásának az elindulása által elért ár-eséssel a megtérülésében már javulás tapasztalható, így a hasznosításának intenzív terjedése várható. Hasznosítása továbbra is célorientált lesz, így helyi jelentőségű marad.

Vízenergia

36. ábra - Kogutowicz K. Vízimunkálatok Magyarország területén, 1921 (Kogutowicz két ábrája alapján szerk. Hajdú Zoltán)

Vízimunkálatok Magyarország területén, 1921
(Kogutowicz két ábrája alapján szerk. Hajdú Zoltán)

A vízfolyások esésével mint megújuló energiaforrással lehet energiát termelni, amelynek hasznosításához vízierék telepítése szükséges, majd annak továbbfejlesztésével kialakították a vízturbinát, amely már közvetlen villamosenergia termelésre alkalmas. Vízenergia termelésre a nagyobb vízszint-változású vízfolyások, alkalmasak, így előfordulásuk Magyarország térképéről leolvashatók.

A térkép jelzi, hogy közüzemű szintű energiatermelésre alkalmas vízerőmű létesítésére Pápán nincs lehetőség.

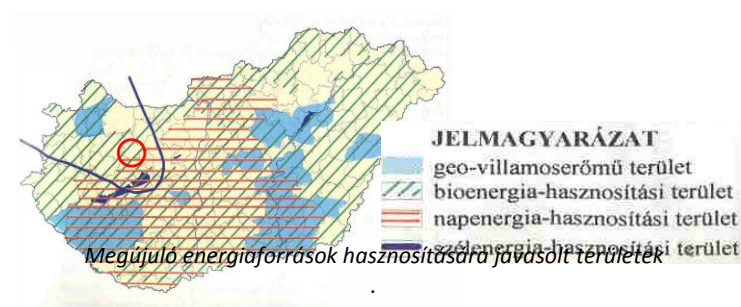
forrás: Magyar Tudomány A Magyar Tudományos Akadémia lapja 1999. augusztus Tudomány és

*politika a magyar századokban/A magyarországi vízi
energia hasznosításának száz éve*

Biomassza-biogáz

A növényi termésből, növényi, állati hulladékokból, melléktermékekből, erdőgazdasági hulladékokból, energiaültetvényekből előállítható energiahordozó a biomassza, amely közvetlen elégetésével fűtési és használati melegvíz termelési energiaigények elégíthetők ki, biogázzá alakítva hő- és villamosenergia termelésre egyaránt alkalmas, bioetanollá alakítva üzemanyagként hasznosítható. Biomassza-biogáz előállítására az ország területén mindenhol, így Pápa területén is van lehetőség.

37. ábra - Megújuló energiaforrások hasznosítására javasolt területek

forrás: Pylon Kft

Az elégetése során keletkező CO₂ miatt, ma már nem tekintik annyira környezetbarátnak, mert bár az elégetése előtti oxigén termelése és az elégetése során keletkező CO₂ közel egyensúlyban van, csak amíg az oxigén termelése a beépített környezettől távolabbra esik, a környezet terhelő kibocsátás az beépített területen jelentkezik.

Természetesen a biomassza hasznosítás lehetőségét Pápán kizárni nem lehet, de megfontolandó, hogy az általa az épített környezetben jelentkező környezetterhelés növekedés felvállalható-e.

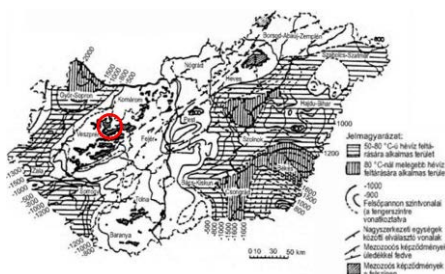
Geotermikus energia

A föld belső hőjéből hasznosítható a geotermikus energia. Geológiai adottságok befolyásolják előfordulásának mértékét. Hasznosítására részben a termásvíz kitermelésével, részben a földfő hőszivattyúval történő alkalmazásával nyílik lehetőség.

A földhőből hőszivattyúval kitermelt hőenergia közvetlenül fűtésre, használati melegvíz előállítására hasznosítható, geoerőmű segítségével villamosenergia termelésre is alkalmas.

38. ábra - Magyarország 50 C-nál melegebb hévíz feltárására alkalmas területe Összeállította:

Bélteky Lajos, Dr. Kőrössi László Felsőpannon alapján, 1962

A geológiai adottságok alapján a geológusok elkészítették a termikus energia várhatóan rendelkezésre állását bemutató térképet.

A térkép jelzi, hogy az ország területén hol lehet a termikus energia hasznosítását

Magyarország 50 C-nál melegebb hévíz feltárására alkalmas területe

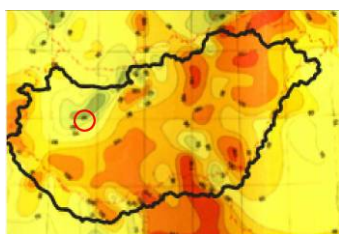
Összeállította: Bélteki Lajos, Dr. Kőrössi László Felsőpannon alapján, 1962

kedvezőbben megvalósítani. A földhő hasznosítására Pápa területén is van lehetőség. A hőszivattyú használata telken belül realizálható, energiagazdálkodási szinten ma még nem érzékelhető hagyományos energiahordozó megtakarító hatása.

forrás: dr. Barótfi István Környezettechnika (Mezőgazda Kiadó) Geotermikus energia – Magyarország 50 °C-nál melegebb hévíz feltárásának területei

A térkép jelzi, hogy a termálvíz kivételére csak az alacsonyabb hőfoktartományú 50-60 °C-os vízkészletből van reálisan lehetőség, amely termálvíz fürdési célú hasznosítását ugyan biztosítja, de energetikailag komplexebb hasznosításra lehetőséget nem ad.

39. ábra - Magyarország geotermikus energiahordozó hasznosítási lehetősége

Magyarország geotermikus energiahordozó hasznosítási lehetősége – A Pannon-medencének és régiójának geotermikus hőtésképe (részlet)

forrás: PannErgy, Portfolio.hu

Magyarországon geotermikus energia hasznosítási lehetőség a felhagyott CH meddő kutak – Magyarország CH meddő kútjainak területi megoszlása

forrás: Pylon Kft. (Szerkesztette 2001-ben)

1.16.2.2 Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

Az önkormányzati intézmények energiaellátása vezetékes energiahordozók hasznosításával jelenleg megoldott. A villamosenergia ellátással az intézmények világítási és technológiai igényeit elégítik ki, a termikus célú energia ellátásuk pedig földgáz, vagy távhő hasznosításával biztosított, helyi hőbázis segítségével.

Energiahatékonyság javítására, energiatakarékos fogyasztást eredményező beruházások, a szigetelések, homlokfali hőleadást csökkentő (falszigetelések, nyílászáró cserék, javítások) beruházások, épületgépészeti felújítások előfordultak, de az energiahatékonyság jelentősebb javítását szolgáló megújuló energiaforrás hasznosítása nem ismert, erről információ nem áll rendelkezésre.

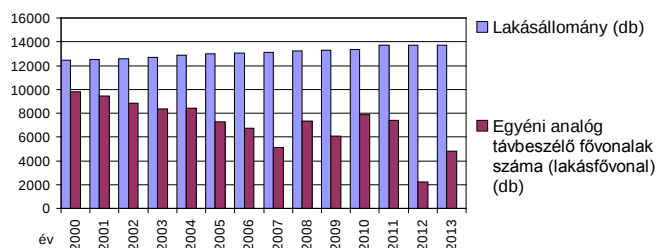
1.16.3 Elektronikus hírközlés

Vezetékes hírközlés

Pápa vezetékes távközlési ellátását a Magyar Telekom Távközlési Nyrt. jogelődje építette ki és üzemeltette, jelenleg az Invitel Távközlési Zrt biztosítja. A győri szekunderközpontozóhoz tartozó, 49-es

Veszprém primer központ a település vezetékes távközlési hálózatának bázisa. Pápa a 89-es körzetszámon csatlakozik az országos, illetve nemzetközi távhívó hálózathoz.

40. ábra –Analóg távbeszélő fővonalak számának alakulása

Jelenleg 4804 egyéni lakásfővonal üzemel, de ez a jelenlegi lakásállomány figyelembe vételével csak 35 %-os ellátottságot jelent.

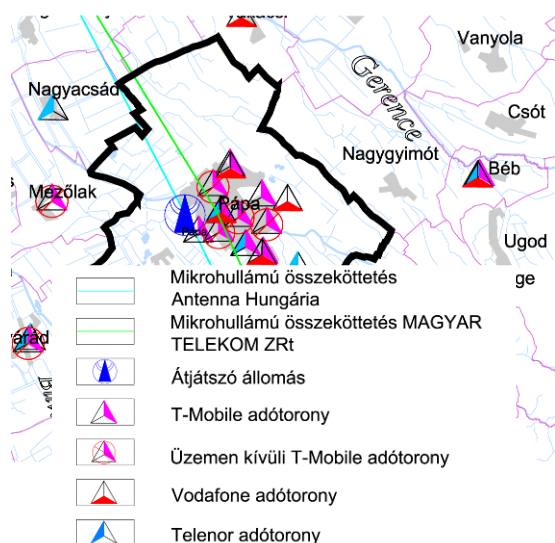
forrás: ksh

Azonban ezzel is az ellátottság teljes körűnek tekinthető, mivel valamennyi vezetékes távközlési igény kielégített. Az ellátottság korábban jelentősebb volt, jelenleg, a mobiltelefon használatának elterjedésének hatására a vezetékes távközlési igények száma csökkent. A statisztikai nyilvántartás szerint a településen 2000-ben 93 db, mára csak 36 db nyilvános távbeszélő állomás üzemel.

A településen belüli vezetékes távközlési hálózat a belső, városközponti részekben földkábelekkal kiépített, míg a külsőbb részekben föld feletti elhelyezésű

Az ágazati nyilvántartás szerint a településen 59 **vezetékes távközlési szolgáltató** áll rendelkezésre.

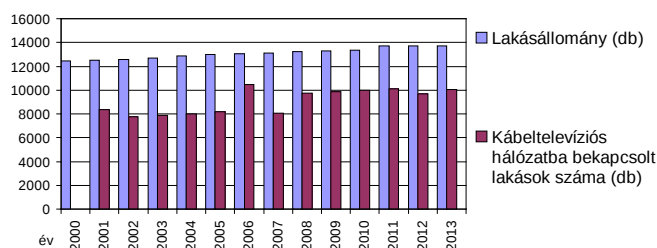
41. ábra –Mobil távközlés

forrás: Veszprém megyei Területrendezési terv, 2010

A kedvező műsorvétel számára a kábel TV szolgáltatást 2001-ban építették ki.

42. ábra – Kábel tv ellátottság alakulása

2001-ben 8390 lakás, az akkori lakásállomány 67,2 %-a, 2013-ban 10018 lakás, a lakásállomány 73 %-a vette igénybe a kábel TV szolgáltatást.

forrás: ksh

A távközléshez hasonlóan műsorelosztásra is több szolgáltató áll rendelkezésre. Az ágazat 8 **vezetékes műsorelosztó szolgáltatót** tart nyilván, mint szolgáltatásra jogosultat. Természetesen közülük is van olyan, amelyik bár rendelkezésre áll, tényleges szolgáltatást nem végez.

Vezeték nélküli hírközlés

A vezetékes szolgáltatást a vezetékek nélküli szolgáltatók egészítik ki. A megfelelő vételi lehetőség biztosításához szükséges antennák – részben településen belül, részben a környező településeken – elhelyezésre kerültek, azokat a Magyar Telekom Távközlési Nyrt., a Telenor Magyarország Zrt., Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt. építette, üzemelteti.

Jelenleg az ágazat által **vezeték nélküli elektronikus hírközlési szolgáltatóként** a térségben 7 szolgáltatót tartanak nyilván. Természetesen ezek bár rendelkezésre állnak, nem biztos, hogy igénybe veszik szolgáltatásukat. Ezek szolgáltatásukat a meglévő antennákon keresztül biztosítják.

1.17 KÖRNYEZETVÉDELME

A város környezeti adottságaival és a környezetvédelmi vonatkozásokkal a Környezetvédelmi Program foglalkozik, mely nagyon részletes leírást ad a környezeti állapotot, a környezethasználatot és a környezetre ható tevékenységeket is külön megvizsgálva.

1.17.1 Talaj

A kistáj uralkodó talajtípusai az erdőtalajok. Ezek közül legnagyobb arányban az agyagbemosódásos erdőtalajok képviseltetik magukat, melyek löszös, vagy más periglaciális üledékeken találhatóak, mechanikai összetételük homok, vagy homokos vályog, de durva vázrészű változatok sem ritkák. Kémhatásuk gyengén savanyú, termékenységük gyenge (VII-VIII), vagy igen gyenge (IX).

1.17.2 Felszíni és felszín alatti vizek

Pápa környezete a felszín alatti vizek szempontjából fokozottan érzékeny minőségű, vízbázisa sérülékeny. A tapolcafői vízbázis az É-i Bakony ÉNy-i előterében fakadt forrásokra települt. A hajdani

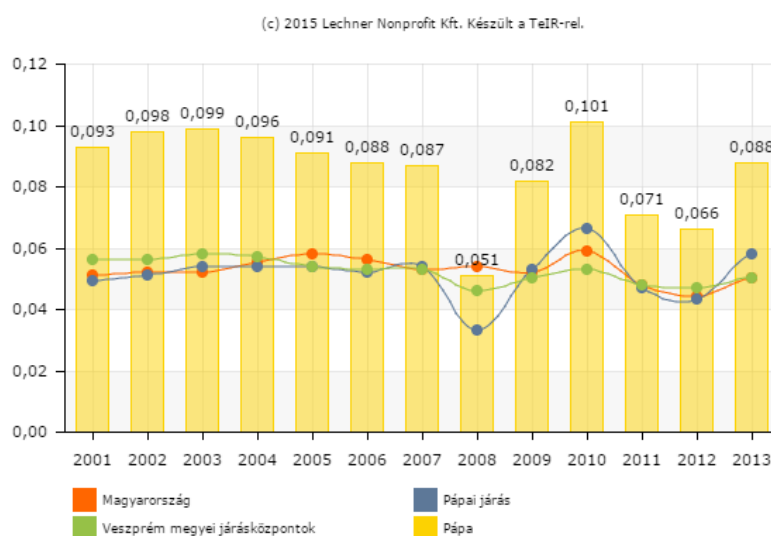
Tapolca patak Tapolcafő közepén, kréta mészkőpadok alól eredt, a forráscsoport 15 kisebb-nagyobb forrásból állt. A forrásokat már a római korban foglalták. E forrásokból táplálkozott a Tapolca patak, mely évszázadokon keresztül látta el környezetét vízzel.

Vízbázisra veszélyes, potenciálisan veszélyes (beavatkozást igénylő) szennyező források: Tapolcafő község, Tapolcafő-Kőhányási felhagyott bányagödrök, Bakonyjákó szennyvízürítő és a hulladéklerakó.

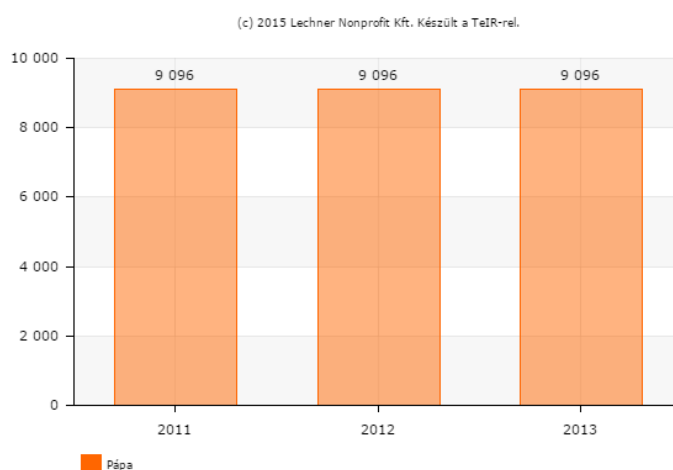
Pápa város vízrendezési szempontból rendkívül kedvezőtlen adottságú település. A városközpontot kivéve az egész terület kis esésű, a talajvíz szinte mindenütt a terepszint közelében van.

A Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba, és a közcsatorna-hálózatba bekapcsolt lakások aránya is már elérte a 100%-ot.

43. ábra - A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban (közcsatornában) elvezetett összes szennyvíz mennyisége egy lakosra (m3)

44. ábra - Közműves szennyvíztisztító telepek tervezett kapacitása

- Vízbázisok kapacitása: 24.000 m3/d
- Napi vízigény, a város átlagos vízfogyasztása: 5630 m3/d
- Napi csúcs vízigény: 9913 m3/d
- Kitermelhető víz elméleti mennyisége: 40.000 m3/d

- Bekötéssel ellátott lakóingatlanok száma: 13.722 db
- Szolgáltatott víz mennyisége: 1.578.417 m³/év
 - o ebből háztartásoknak szolgáltatva: 1.053.049 m³/év
 - o gazdálkodók számára szolgáltatva: 404.563 m³/év
 - o intézménynek (beleértve az önkormányzati tulajdonú létesítményeket is) szolgáltatva: 120.805 m³/év
- Szennyvíztisztító telep a településen: Igen
- Védőtávolság igénye mekkora: min. 500 m
- A szennyvíztisztító-telepre érkezett szennyvízmennyiségek
 - o átlagos: 8.541 m³/d
 - o lakossági vízfogyasztás: 4.350 m³/d
 - o Ipari vízfogyasztás: 2.871 m³/d
 - o Közületi vízfogyasztás: 1.320 m³/d

1.17.3 Levegőtisztaság és védelme

A Környezetvédelmi Programban közzétett adatok vizsgálata azt mutatja, hogy a vizsgált komponensek közül a kén-dioxid, nitrogén-dioxid, illetve az ülepedő por szennyezettség alakulásának trendje télen általában a magasabb, nyáron alacsonyabb értékeket mutatnak, de több eddig nem bizonyított eredetű maximum adat is megjelent, amely feltehetően valamely távoli iparvidékhez, vagy helyi kazán üzemének indításához, esetleg a közeli vasút üzeméhez, vagy építési tevékenységhez köthető. A változás hosszú távú trendje a rendelkezésre álló adatok alapján nem állapítható meg, azonban a közlekedési eredetű szennyező anyagok (szén-monoxid, formaldehid, PAH, BTX) koncentrációja a forgalom növekedésével várhatóan szintén növekszik.

Mérések alapján igazolható, hogy Pápa belvárosában a por, és a nitrogénoxid tekintetében jellemzően határérték túllépések jelentkeznek, ezért a terhelés csökkentését, illetve a ritkán előforduló anomáliák megszüntetését –elsősorban, és legköltséghatékonyabb megoldásként- forgalomszervezési módszerekkel szükséges csökkenteni.

Lakossági légszennyezés tekintetében elsősorban a fűtés a legnagyobb szennyezőforrás. Valószínű, hogy a városban számos bejelentésre nem kötelezett pontforrás is üzemel.

1.17.4 Zaj, és rezgésterhelés

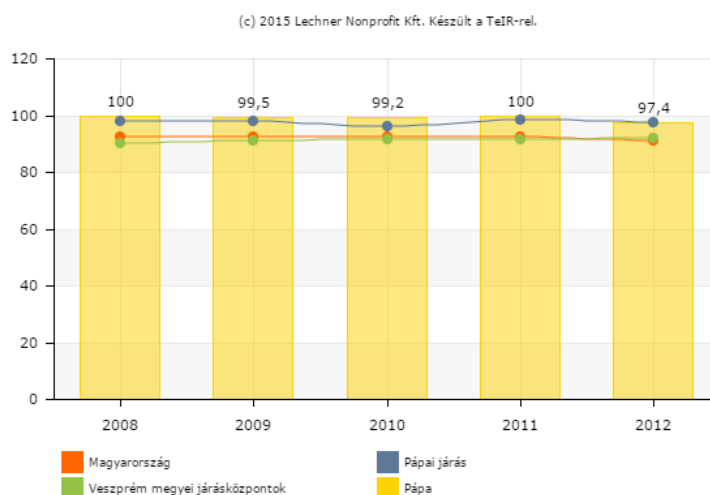
A Belváros forgalma, ami alapvetően befolyásolja a levegőminőséget, mára a forgalomszervezési-fejlesztési lépések folytán csökkenőben van. Ennek jótékony hatása jól érzékelhető. A Belvárosban jelenleg áthaladó átmenő forgalom és a területi célforgalom együttes hatása már csak határérték közeli zajszintet produkál. A Belváros területén ipari üzem, barnamező nem található, jelentős szennyező forrást egyedül a gépjárműforgalom jelent, elsősorban zaj és légszennyezés terén. További szennyezőként jelennek meg az itt működő kereskedelmi egységek, vendéglátó ipari egységek. Sugárzásvédelem a város területén irreleváns.

1.17.5 Hulladékkezelés

Hulladékkezelés a Téglagyári úti szeméttelen befejeződött, a rekultiváció már megtörtént. Új hulladékkezelő (válogató és átrakó) a Szabó Dezső utcában működik.

A rendszeres hulladékgyűjtés majdnem teljes körű a település lakásainak vonatkozásában, a bevont lakások aránya kicsivel a térségi, a megyei és az országos átlag felett van, ~97%-os aránnyal.

45. ábra - Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya(%)

1.17.6 Árvízvédelem

Pápa települést a vízügyi ágazat, árvízvédelmet igénylő települések között nem tartja nyilván, azaz Pápa nem árvíz-veszélyeztetett település. Ez természetesen nem zárja ki, hogy hirtelen érkező nagy intenzitású és hosszabb ideig tartó csapadék nem okozhatna helyi vízkár eseményt. Az így jelentkező vízkár nagy valószínűséggel a vízelvezető rendszer kialakításának és annak karbantartásának hiányossága okozhatja.

1.18 KATASZTRÓFAVÉDELEM

Az előzményi dokumentumok közül katasztrófavédelmi szakterületekkel, polgári védelmi, ár- és belvízvédelmi, haváriaelemzési és elhárítási fejezettel a Környezetvédelmi program 3.7. fejezete foglalkozik.

A környezetbiztonságot befolyásoló tényezők három csoportba sorolhatók:

- „Természeti eredetű károkozások (pl.: árvizek, földrengés)
- Műszaki eredetű károk (pl.: nukleáris baleset)
- Társadalmi eredetű károkozások (pl.: háborúk, menekült áradat)

Veszélyt jelenthetnek emellett az ipari üzemek, ipari parkok, melyek rendeltetésszerű működés mellett nem okoznak jelentős környezetkárosítást, azonban egy esetleges havária esetén jelentős lehet az élővilágra, valamint az épített környezetre mért negatív hatás. Mindezen által az előírások betartása és a megfelelő szabályozás kialakítása döntő jelentőségű.

Összességében azonban megállapítható, hogy Pápa katasztrófavédelmi szempontból nem tartozik a veszélyeztetett, illetve fokozottan veszélyeztetett kategóriába. A részletes katasztrófavédelmi és polgári védelmi előírásokat a jelentősebb intézmények és gazdasági egységek (üzemek) szabályzatai tartalmazzák.

1.18.1 Vízrajzi veszélyeztetettség

1.18.1.1 Árvízveszélyes területek

Pápa területét érintően a vízügyi ágazat árvízveszélyes területet nem tart nyilván. Az Önkormányzat a Pápai Bakonyér által veszélyeztetett területeknek a következő utcákat tartja veszélyeztetettnek: Tarczy utca, Dózsa György utca, Hódoska utca, Ligetkert utca, Malomkert lakópark, Zimmermann malom környéke.

Az előforduló „árvízi” elöntés a vízelvezető rendszer fokozottabb karbantartásával, a szélsőséges csapadékesemények elvezetésére történő alkalmassá tételével kizárható.

1.18.1.2 Belvízveszélyes területek

A település területét érintően belvízveszélyes területeket a vízügyi ágazat nem tart nyilván, így a település belvízzel nem veszélyeztetett.

1.18.1.3 Mély fekvésű területek

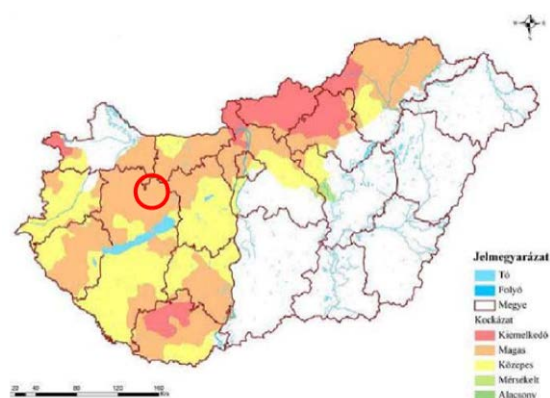
A településen mély fekvésű területek a topográfiai adottságok mellett, a természet alakította mélyvonalakon alakultak ki, ahol időszakos, vagy állandó vízfolyások haladnak. Ezek a vízfolyások vezetik le a felszíni vizeket. A mélyvonalon haladó vízfolyások természetes útjának fenntartásával a környezetének védelme biztosított.

1.18.1.4 Árvíz- és belvízvédelem

A településen a vízügyi ágazat nyilvántartása szerint árvízi és belvízi veszélyeztetés nincs, így vízügyi szintű árvízvédelemre és belvízvédelemre szükség nincs.

Az előforduló vízelvezető hálózat kialakításának hiányából, vagy karbantartásának a hiányából származó vízelöntés kezelése önkormányzati feladat, a szélsőséges csapadékesemény következtében keletkező helyi vízkár elhárítása a katasztrófavédelem feladata.

46. ábra - A villámárvíz-veszély mértéke Magyarországon

A villámárvíz-veszély mértéke Magyarországon

forrás: Nemzeti Katasztrófa Kockázat Értékelés
Magyarország 2011. BM Országos
Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
<http://vmkatig.hu>

1.18.2 Egyéb tevékenységből adódó korlátozások

Közműszolgáltatással összefüggő korlátozások:

1. Vízellátás szolgáltatási területén

- Települést ellátó regionális ivóvíz gerincvezeték és 3-3 m védőterület igénye

2. Szennyvízelvezetés

- Szennyvíztisztító telep és 500 m-es védőtávolsága
- Szennyvízátemelők 20 m-es (búzzár és zajszigetelés esetén) és 150 m-es (búzzár és zajszigetelés nélkül) védőtávolsága

3. Csapadékvíz elvezetés

- Felszíni vízrendezést szolgáló árkok, csatornák 3-3 m-es karbantartó sávval
- tavak menti 6 m-es mederkarbantartó sáv fenntartása

4. Energiaellátás

Villamosenergia

- 132 kV-os gerinc elosztóhálózat nyomvonala, a külterületen 18-18 m-es oszloptengelytől mért biztonsági övezete

Földgázellátás

- nagynyomású földgáz gerincvezeték és biztonsági övezete
- nagyközép-nyomású földgáz gerincvezeték és biztonsági övezete

5. Elektronikus hírközlés

- Vezeték nélküli elektronikus hírközlési szolgáltatók létesítményei

1.19 ÁSVÁNYI NYERSANYAG LELŐHELY

Pápa közigazgatási területét Veszprém megye területrendezési terve az Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezetébe sorolja. A térség legjellemzőbb és hasznosítható ásványi nyersanyaga a kavics.

1.20 VÁROSI KLÍMA

A terület klimatikus adottságai közül legjelentősebb befolyásoló tényező a város táji fekvése, morfológiai adottságai és ezek klímaformáló, befolyásoló szerepe, pozitív hatásai: a morfológiailag meghatározó a dombvidék változatos kitettségi viszonyai, a közeli dombvidéki erdőterületről származó tiszta, frisslevegő és ennek állandó mozgása, a helyi szélviszonyok. E pozitív hatásokat helyenként lerontják a közlekedési folyosók és üzemek légszennyező hatásai. Ezek környezetvédelmi fejlesztéssel (erdőterületek, véderdősávok telepítése), továbbá forgalomszervezési és szabályozási eszközökkel mérsékelhetők.

A további légszennyező forrásként figyelembe veendő deflációs felületek (szántott, tárcsázott mezőgazdasági területek, földutak), ezek csökkentése, növényzettel való minél nagyobb arányú lefedése a helyi klímát is javítja.

A településen működő gazdasági és városüzemeltetési telephelyeknek (ipari, szolgáltató és mezőgazdasági üzemek, telephelyek, szennyvíztisztító telep) normál üzemmenet szerint nincs jelentős környezetszennyező, helyi klímát befolyásoló hatása, esetleges havária esetén fordulhat elő ideiglenesen a helyi légköri viszonyokat befolyásoló, beavatkozást igénylő szituáció – elsősorban az esetleges légszennyezési kibocsátás révén.

Helyi szinten különbségek állapíthatók meg a különböző ökológiai adottságú városrészek klímajellemzői között: a sűrűbben beépített, magasabb burkolati aránnyal rendelkező és járműforgalommal erőbben terhelt központi fekvésű területek és a lazábban beépített, kevésbé terhelt perifériák, valamint az erdőközeli külterületek között - ez utóbbiak javára.

A jövőben a városi mikroklíma helyi javításához a terület zöldfelületi intenzitásának, biológiai aktivitásának növelésével lehet hozzájárulni. A fentiekén túl fontos a belterületek zöldterületi arányának és a városi területek biológiai aktivitásának növelése, az utcák, terek és telkek fásítása.

2 HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

Társadalom, demográfia

Pápa állandó és **lakónépessége** hasonlóan az országos és a Veszprém megyei tendenciához **folyamatosan csökkent** 2001 és 2013 között. A két népszámlálás közt a város lakónépessége 2011-re a 2001. évi 94,7%-ára csökkent, mely jelentős népességvesztésnek tekinthető. Összességében elmondható, hogy járási, megyei és országos viszonylatban is évek óta kevesebb az elveszületések, mint a halálozások száma, tehát a helyi társadalom évről évre fogyatkozik. Pápa esetében folyamatos ingadozás figyelhető meg a természetes szaporodás tekintetében, 2010-től azonban egy folyamatos mérséklődés (javulás) kezdődött a természetes fogyásban, a 2013. évi érték már csak -2,1.

A **természetes szaporodási** mutató évek óta **negatív** értéket mutat, melyet tovább fokoz a **vándorlási különbözet szintén negatív** értéke. Ezek együttes hatásának köszönhető, hogy a teljes népmozgalom, azaz a tényleges szaporodás értéke is negatív, tehát folyamatos Pápa város népességének csökkenése.

Érdekes képet kapunk, ha megnézzük a vándorlási különbözet mutatót. Látható ugyanis, hogy míg 2006-ban és 2008-ban többen költöztek Pápra, mint ahányan eljöttek onnan, a kettő között (2007-ben) viszont kiugróan alacsony volt ez a mutató a maga -13,9-es értékével.

Az aktív korúak és a 14 év alattiak száma is csökkent 2001 és 2013 között, ezzel szemben a 60 évnél idősebbek számának folyamatos emelkedése figyelhető meg. Egyértelműen megállapítható, hogy Pápa lakosai körében a folyamatos, de lassú mértékű fogyás mellett az **előregedés** is jellemző tendencia. Az **eltartott népesség** rátája az elmúlt években folyamatos és egyenletes **növekedést** mutat. Az időskorúak száma lassú, de folyamatos növekedést mutat így az aktív korúak számára kismértékben, de egyre nagyobb terhet jelent az időskorúak ellátása.

A legfeljebb általános iskola 8. osztályát végzettek aránya minimális mértékben csökkent az elmúlt 10 évben, de ez a mutató alig marad el az országos átlaghoz képest, ellenben meghaladja a megye többi járásközpontjának átlagát. Az érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya jelentősen emelkedett 2001 és 2011 között és értéke az országos átlaghoz közelít, viszont elmarad a megye többi járásközpontja átlagához képest. Érdemes külön kiemelni az **érettségi nélküli középfokú végzettséggel** rendelkezők arányát, hiszen e tekintetben lényegesen magasabb értékeket látunk a megyei járásközpontok és az országos átlaghoz képest, ami feltehetőleg a helyben található szakképzésnek köszönhető. **Az egyetemi, főiskolai** vagy egyéb oklevéllel rendelkezők száma és aránya egyértelműen **növekedett** a két népszámlálás közti időszakban, de még így is elmarad az országos és a megyei járásközpontok átlagától.

Pápa városa a Közép-Dunántúl nyugati részének meghatározó feldolgozóipari és szolgáltatási központja. Ennek megfelelően a **foglalkoztatottak** jelentős része kb. egyharmada az **ipari ágazatban** talált magának munkát, ami leginkább a városban jelen lévő feldolgozóipari, építőipari, élelmiszeripari, gépipari és faipari cégeknek köszönhető. Pápán jelentős a gépipari munkakultúrával is rendelkező szakképzett munkaerő.

Humán infrastruktúra

A **bölcsődei** férőhelyek tekintetében a bővítésnek köszönhetően valamelyest normalizálódott a helyzet és így napjainkra sikerült 100% körüli értéket elérni a férőhely-kihasználtságot tekintve. Az óvodai ellátásban kevésbé jellemző a férőhelyek hiánya. 2001-2013. közötti többnyire 100% alatt volt a kihasználtság. Az **óvodai** ellátásban kevésbé volt jellemző a férőhelyek hiánya. 2001-2013. közötti időszakot vizsgálva látható, hogy többnyire 100% alatt volt a kihasználtság.

Az **általános iskolába** járók száma 2000-től folyamatos **csökkenést** mutat. A tanulók 15,4%-a más településről bejáró tanuló, kollégiumi ellátásban egy tanuló sem részesül.

Az általános iskolába járó diákok létszámához hasonlóan a **középiskolai tanulók** száma is folyamatos **csökkenést** mutat. A más településről bejáró tanulók aránya 2013-ban meghaladta a 30%-ot, ami jól mutatja a város **oktatásban betöltött térségi szerepét**, fontosságát.

A nappali tagozatos egyetemi és főiskolai szintű képzésben résztvevő hallgatók száma 2001-től folyamatos ingadozást mutat, 2008-ban kiemelkedő 100 fő vett részt a képzésekben, ezt követően további ingadozást követően 2013-ban 78 hallgató vett részt felsőfokú oktatásban.

Az egészségügyi ellátásban Pápán jelentős szerepe van a Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézet Szakrendelőnek, mely három telephellyel működik.

Gazdaság

Pápa Magyarország gazdaságilag egyik legfejlettebb régiójában található és a város egyben a Közép-Dunántúl nyugati részének **meghatározó feldolgozóipari és szolgáltatási központja** is. A helyi gazdaság **folyamatosan erősödik** és jelentős munkahely teremtési potenciál van benne. A megyei területfejlesztési program stratégiai céljaihoz igazodva tehát úgy kell meghatározni a város középtávú fejlesztési elképzeléseit, hogy azok erősítsék a régióban betöltött központi pozícióját.

A megyében található (mikro)vállalkozások közel 10%-a, (kis)vállalkozásoknak több mint 10%-a működött Pápán. A városban található továbbá a megye közép-vállalkozásai közül 10 db, míg nagyvállalati kategóriába tartozó, 250 főnél több alkalmazottat foglalkoztató gazdasági szervezetek közül 5 működik Pápán. A működő vállalkozások száma gyakorlatilag nem változott egy évtized alatt. Pápa városa a megyén belül **jelentős gazdasági szerepet** tölt be.

Nemzetgazdasági ágak szerint vizsgálva a vállalkozások megoszlását az látható, hogy a legnagyobb számban a kereskedelem, gépjárműjavítás ágba működtek vállalkozások. Ezt követi a tudományos, műszaki tevékenység, az építőipar, az adminisztratív és szolgáltatást támogató és a feldolgozóipar. Ezen túlmenően nem elhanyagolható a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás ágazatban érdekelt gazdasági szervezetek száma sem.

Pápán a megyei járásközpontok és az országos átlaghoz képest **alacsonyabb hozzáadott értékű** munkahelyek vannak, tehát a város gazdasági ereje a viszonylag nagyszámú működő vállalkozás ellenére is tartogat még fejlődési lehetőségeket.

Nem nevezhető tehát húzó ágazatnak a mezőgazdaság a város gazdasági életében, ennek ellenére a helyi természetes erőforrások hasznosításában vannak, lehetnek olyan potenciálok, melyekre a Stratégia megalkotásakor érdemes figyelemmel lenni.

Pápán a századfordulótól vannak jelen a nagyobb ipari üzemek, melyek közül napjainkban elsősorban a feldolgozóipari, építőipari, élelmiszer-ipari gyárak, valamint a gépgyártással, faiparral foglalkozó kis- és középvállalkozások a meghatározóak. Pápa az ország egyik legdinamikusabban fejlődő városa, melyhez nagyban hozzájárul az országos viszonylatban fejlettnak mondható **Ipari Park** is. Ez még akkor is igaz, ha egyébként a **feldolgozóipari és építőipari** vállalkozások száma az utóbbi években lassú, de folyamatos **csökkenést** mutat. A nagyobb beruházásokat végző vállalkozások többnyire a Pápai Ipari Parkban találhatók, melynek zöldmezős részén jelentős cégtelepítések történtek.

A feldolgozóipari központi szerepe mellett jelentős Pápa **szolgáltatási központi funkciója** is, tekintettel arra, hogy a környező települések lakói számára Pápa jelenti a különböző szolgáltatások igénybevételének fontos lehetőségét. Ez jellemzően a helyi – elsősorban belvárosi – kiskereskedelmi egységek szolgáltatásait jelenti, melyek többségében az Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanban működnek.

Turizmus

A város figyelemre méltó turisztikai vonzerővel bír, elsősorban az **épített környezetnek** és a **Várkertfürdőnek** köszönhetően. A vendégéjszakák száma 2008-ig folyamatosan és dinamikusan emelkedett, majd 2009-ben elérte a csúcspontját. Ezt követően stagnált, némileg mérséklődött 2013-ra.

A Pápára érkezőket a szálláshelyek széles választéka várja, hiszen igényeiknek megfelelően válogathatnak a 2 db szálloda, 12 db panzió, 9 db magánszállások, 2 db kemping, valamint több turista- ill. diákszállók közül.

Infrastrukturális jellemzők

A város közlekedési szempontból kedvezőtlen elhelyezkedésű és megközelíthetőségű, a két nagy ipari-, gazdasági- és oktatási központtól, Győrtől nagyságrendileg 45 km-re valamint Veszprémtől, a megyeszékhelytől 50 km-re fekszik.

Mind a 83. számú főút, mind a térségi alsóbbrendű utak leromlott állapotúak, korszerűtlenek, alacsony szolgáltatási színvonalúak, a burkolat teherbírása elmarad az elvárttól, kapacitásuk alkalmatlan a megnövekedett idegen-, személyi- és teherforgalom ellátására.

A városon áthaladó kelet-nyugati forgalom és a nehéz teherforgalom jelentősen terhelik a települési szakaszok burkolatát. A belvárosi utak forgalomcsillapítása kiemelt feladat.

A helyi közösségi közlekedés kiszolgálását végző járművek életkora vegyes, a kisméretű, környezetbarát, a **helyi igényeknek megfelelő tömegközlekedési** eszközök, autóbuszok beszerzése és a jelenlegi állomány részbeni cseréje indokolt.

A Pápán belüli **kerékpárral történő közlekedést** összefüggő hálózatba rendezett kerékpárutak, kerékpársávok jelenleg nem támogatják, a településen több, szakaszos formában megépült gyalogos-kerékpáros vegyes használatú vagy rövidebb kerékpárút létezik.

A település belvárosi részén kiemelt probléma a közterületi parkolás.

A város közművesítése fokozatosan épült ki. Mára a település belterületén már a teljes közműellátás biztosított. Az elmúlt tíz évben (2001-2011 között) ugyan jelentős közműfejlesztéseket valósítottak meg, amelynek eredményeként nőtt a teljes közművel rendelkező lakások aránya, de az egyes városrészekben még így is maradtak alacsony komfortfokozatú, illetve hiányosan közművesített lakások.

A rendszeres hulladékgyűjtés majdnem teljes körű a település lakásainak vonatkozásában, a bevont lakások aránya kicsivel a térségi, a megyei és az országos átlag felett van

Táji, természeti adottságok, környezeti állapot, épített környezet

Pápa egyik legfontosabb jellegzetessége, épített illetve természeti öröksége a Belvárosban álló **Esterházy-kastély**, és a hozzá tartozó a Belső-Várkert, mely helyi jelentőségű Természetvédelmi Terület. Országos jelentőségű védett természeti terület a Tapolcafülöi láprét. A közigazgatási területet nem érinti Natura2000 terület, s a Nemzeti Ökológiai Hálózat ökológiai folyosó területe csupán néhány kisebb foltban jelentkezik Pápán.

Pápa környezete a felszín alatti vizek szempontjából fokozottan érzékeny minőségű, vízbázisa sérülékeny. Vízbázisra veszélyes, potenciálisan veszélyes (beavatkozást igénylő) szennyező források: Tapolcafülö község, Tapolcafülö-Kőhányási felhagyott bányagödrök, Bakonyjákó szennyvíztisztító és a hulladéklerakó.

Pápa város vízrendezési szempontból rendkívül kedvezőtlen adottságú település. A városközpontot kivéve az egész terület kis esésű, a talajvíz szinte mindenütt a terepszint közelében van.

A Belváros forgalma, ami alapvetően befolyásolja a levegőminőséget, mára a forgalomszervezési-fejlesztési lépések folytán csökkenőben van. Ennek jótékony hatása jól érzékelhető.

Pápa **gazdag épített örökséggel** bír. A Fő teret Közép-Európa egyik legszebb barokk terének tartják, belvárosa Magyarország kisvárosai között sok tekintetben egyedülálló. A belváros egy-, legfeljebb kétemeletes házai közül magasan kiemelkednek a nagyobb templomok tornyai (Pápa klerikális hagyományából eredően több felekezet temploma is megtalálható a városban), a templomtornyok ma is a városkép meghatározó jegyét képezik.

A Belvárost körülvevő városrészek döntően lakóövezetek, egyes városrészek kereskedelmi is ipari funkciókat is felvonultatnak (pl. Erzsébetváros illetve az Ipari Park). Több lakóövezet ipari technológiával épült épületekből áll, ilyen pl. a Kilián, a Bástya, a Vajda, Igal, Huszár, Fáy lakótelepek.

A barokk belvároson túl a városkép alapvetően kertvárosias, többségében önálló telekre épült egy és kétszintes épületek alkotják a lakásállomány zömét, leszámítva az intézményeket, illetve az ipari-kereskedelmi épületeket. Az elmúlt években Pápán is épültek többlakásos társasházak, de nem az

ilyen típusú épületek jellemzőek a város lakóövezeteire. A várost a Veszprém megyei területrendezési terv történeti település terület övezetébe sorolja.

3 HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

3.1 HELYZETELEMZÉS EREDMÉNYEINEK ÉRTÉKELÉSE

3.1.1 A folyamatok értékelése

A népesedési folyamatok Pápán negatív irányúak, a lakosságszám csökken, és a stratégia távlatában (7-8 év) is legfeljebb stagnálással lehet számolni. Megfigyelhető egy Győr irányú elvándorlás, de külföldre távozás is. Ugyanakkor a térség kisebb településeiből sokan költöznek a városba, tehát összességében egy népességcsere zajlik, melynek eredője kismértékben negatív. A tervezett fejlesztési lépések nyomán a népesség stagnálása bekövetkezhet. Az előregedéssel továbbra is számolni kell, várhatóan az üteme nem fog javulni, ha minden változatlan marad. Az eltartottak aránya nő a városban, ami az egészségügyi és a szociális ellátó rendszerre ró további terheket.

A lakosság képzettség szerinti összetételében alapvetően kedvező folyamatok láthatók. Az általános iskolai végzettséggel rendelkezők stagnáló aránya mellett az érettségivel és kiváltképp az érettségivel nem rendelkező középfokú végzettségűek aránya nőtt a városban, köszönhetően a helyben található szakképzésnek. A felsőfokú oklevéllel rendelkezők aránya is növekedést mutat. Tehát a város képzettségi mutatói javulnak, de ezzel is még csak az országos átlag közeli szintet érte el a város. Azonban a javuló képzettségi viszonyok már középtávon is gazdasági növekedés előmozdítói lehetnek, amennyiben ehhez kedvező fejlesztéspolitika és gazdasági környezet társul.

A lakosság csökkenésének megállítása, az alacsony munkanélküliség és a magasan kvalifikált, jól jövedelmező munkahellyel rendelkező lakosság az önkormányzati bevételek esetében pozitív hatású lenne, ugyanis ezáltal a normatív támogatások és az SZJA bevételek is növekednek. Emellett komolyan foglalkozni kell az ellátó rendszerrel, aminek a fejlesztése nem maradhat el az egyre növekvő követelményektől. Úgy az oktatás, nevelés és a szociális ellátás területén, mint a megfelelő infrastruktúra kiépítése terén.

A szociális ellátási rendszer fejlesztése az előregedő társadalom miatt szintén elengedhetetlen, hiszen az idősök ellátására, gondozására, a megbetegedések várható növekedésére fel kell készülni.

Pápa távolabb fekszik ugyan Győrtől, azonban a szomszédos megyeszékhely ennek ellenére is meghatározó a város életében. Elsősorban foglalkoztatási szerepkörei, de oktatási, kulturális vonatkozásban is kiterjed Győr vonzása a városra. Számos tekintetben Győr vonzása erőteljesebb mint a megyeszékhely Veszprém hatása. A térség kistelepüléseire Pápa is jelentős vonzást gyakorol. Pápa rendelkezik helyi munkalehetőségekkel, gyakorlatilag a jelentősebb ágazatokban. Az ingázás, elsősorban Győr irányába ennek ellenére meghatározó. Ezt figyelembe véve a közlekedési kapcsolatok javítása és színvonalának emelése szükséges városon belül az intézmények, szolgáltatások, munkahelyek elérése érdekében, valamint a térségen belül is.

A városban működő vállalkozások Pápát a térség jelentős feldolgozóipari és szolgáltató központjává emelik. A turizmus részaránya is nőtt az elmúlt években, köszönhetően a megvalósult attrakcióbővítéseknek és szálláshelyfejlesztésnek. Ez folyamat jelenleg is tart.

3.1.2 A város és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

A város jelenlegi helyzetének bemutatása és elemzése után érdemes összefoglalnunk Pápa és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezőket. Ebben az ún. SWOT elemzés segít, mely a stratégiaalkotás folyamatának egyik legfontosabb lépéseként átfogó képet ad a város erősségeiről, gyengeségeiről (belső tényezők), valamint az erősségek kihasználásán alapuló lehetőségekről és azokról a veszélyekről, melyek csökkenthetik a fejlődés esélyeit (külső tényezők).

15. táblázat - A város erősségei és gyengeségei

Erősségek	Gyengeségek
- fejlesztések iránt elkötelezett önkormányzat; - meghatározó feldolgozóipari és szolgáltatási központi státusz; - infrastrukturálisan fejlett Ipari Park; - erősödő gazdaság, jelentős munkahely-teremtési potenciállal; - jelentős a gépipari munkakultúrával is rendelkező szakképzett munkaerő; - nagy számú helyi civil szervezet; - megfelelő oktatási infrastruktúra, jelentős a technikusképzés; - a nyugati elkerülő részben tehermentesíti a tranzitforgalom alól a belvárost - forgalomcsillapított belvárosi övezet - szennyvízhálózat kiépítettsége és a kiváló rákötöttség, saját településen belül üzemelő szennyvíztisztító telep - a rendszeres hulladékgyűjtés majdnem teljes körű a település lakásainak vonatkozásában, a bevont lakások aránya kicsivel a térségi, a megyei és az országos átlag felett van, 97%-os aránnyal - turisztikai vonzerő az épített környezetnek és a Várkertfürdőnek köszönhetően	- csökkenő lakónépségség; - a 83. számú főút állapota leromlott, ez nehézkes közúti megközelítést eredményez; - mind a járási településeket összekötő, mind a belvárosi utak minősége gyenge; - a kerékpárutak nem hálózatba rendezettek; - a közösségi közlekedés járműparkja elavult; - komoly problémák a csapadékvíz-elvezetés terén, elöntések; - városközpontot kivéve az egész terület kis esésű, a talajvíz szinte mindenütt a terepszint közelében van; - a Belváros, mint középkori utcahálózattal rendelkező településrész, zöldfelületekben szegény, utcáinak kb. a fele fásítatlan; - avult a közvilágítás

16. táblázat - A város lehetőségei és a veszélyek

Lehetőségek	Veszélyek
- további ipari, gazdasági területek kijelölése; - szakképzés fejlesztése, helyi igényekhez igazítása; - turizmus, turisztikai vonzerő jobb kihasználása; - térségközponti jelleg tovább erősítése; - elérhetőség javítása (83-as főút keleti elkerülő szakaszának kiépítése, vasútvonal fejlesztése); - a parkolási lehetőségek bővítése (P+R, B+R); - a közösségi közlekedési rendszer fejlesztése (intermodalitás, járművek, utastájékoztatás); - a kerékpárút-hálózat fejlesztése, infrastruktúra megépítése, kerékpártárolók, kerékpárkölcsonzók, B+R parkolók telepítése; - reális megtérüléssel hasznosítás lehetőséget kínáló megújuló energiahordozó a szélenergia	- a fiatal munkaerő elvándorol, a társadalom előregszik; - növekszik az elvándorlók száma; a népesség előregszik; - fokozódó, erősödő konfliktusok a többségi és a kisebbségi társadalom között; - gazdasági fejlődés üteme lelassul, kevesebb munkahely jön létre; - a turisztikai fejlesztések üteme lelassul; - nem a város érdekeit szolgáló közlekedési fejlesztések valósulnak meg a megyében; - növekszik a gépjármű-használók részaránya; - csökken a kerékpáros közlekedők száma; - a gépjármű-használók növekedése okán a közösségi közlekedés háttérbe szorul, amely fenntartási problémákat okoz

3.1.3 A településfejlesztés és rendezés kapcsolata

A településtervezésnek az egyik legfőbb funkciója, hogy összehangolja, a kitűzött célok teljesülése felé terelje a fejlesztés nagyszámú résztvevőjének gondolkodását és cselekvéseit. Ez akkor biztosítható, ha a fejlesztési és rendezési tervek szereplői között konszenzus alakul ki, és minél inkább teljes megegyezés van azok céljaiban.

Általában a közérdek sem homogén. Egy konkrét városi közösség érdeke nem mindig esik automatikusan egybe a tágabb térségi és nemzeti érdekekkel.

Az érdekérvényesítést elősegítendő jogszabályok szabályozzák a településrendezési tervek egyeztetési, véleményeztetési folyamatát a közérdek és a magánérdekek érvényesítésének viszonyát a településrendezési tervezésben.

A településeknek az a funkciójuk, hogy optimális térbeli, műszaki feltételeket biztosítsanak a települési társadalom életének. Mindezt természetesen csak az adott gazdasági lehetőségek keretein belül és az adott technikai lehetőségek szintjén tehetik.

Ebből következik, hogy a települések fejlődése, és a fejlődésbe való beavatkozások jellege, tartalma beépül az adott társadalom viszonyaiba. Mivel a társadalomnak egyáltalán nem mindegy, hogy a települések milyen térbeli keretet biztosítanak életfolyamataikhoz, a városépítés egész eddigi

történetében nyomon követhető a települések fejlődésének valamilyen legitim társadalmi befolyásolása. Ez a funkciója a tervezésnek is.

A fejlesztési és rendezési tervek közötti alapvető különbségek:

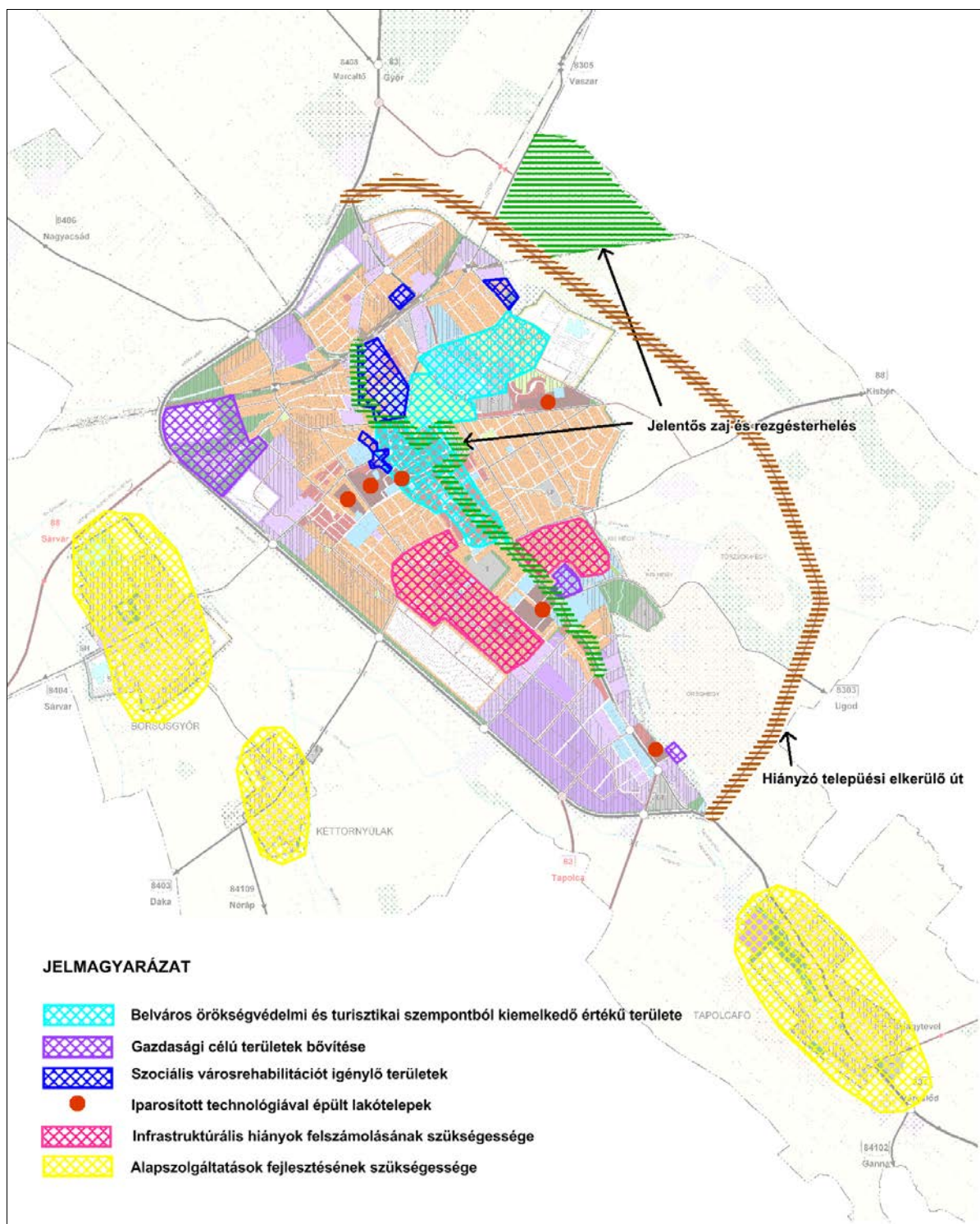
A fejlesztési típusú tervdokumentumok a fejlesztési célokat jelölik ki és döntően gazdasági, terület- és településpolitikai megalapozottságúak, a rendezési tervek pedig döntően tér-műszaki jellegűek és a fejlesztési dokumentumokra épülve a területek felhasználási lehetőségeivel, s ezzel összefüggésben az építés lehetőségeivel, szabályozásával foglalkoznak.

A fejlesztési típusú tervdokumentumok a miért, a mit, a mikor és a miből kérdésekre adnak választ. A rendezési típusúak a hol és hogyan kérdéseket válaszolják meg. Míg a fejlesztési típusú tervek általában nem, vagy csak a tervet jóváhagyó szervezetre tartalmazznak kötelező előírásokat, a rendezési tervek szabályozási munkarészei viszont jogi hatállyal is bírnak. A mai hazai gyakorlatban a tervműveletek tehát fejlesztési és rendezési típusúakra osztoznak.

A két különböző típusú tervművelet között tehát kölcsönös, horizontális kapcsolatok vannak.

Pápán a településfejlesztési koncepció közel másfél évtizede készült. Felújítása mind tartalmi aktualizálása, mint a hatályos jogszabályi követelményekhez igazítása időszerű és szükségszerű. A hatályos városfejlesztési koncepció 2001. évben történt elfogadása után egy évvel, 2002-ben került elfogadásra, a településszerkezeti terv, amely a koncepcióban megfogalmazott célok területi vonatkozásait megfelelően érvényesítette. A szerkezeti terv 2005-ben került módosításra. Mára a településrendezési eszközök átfogó felülvizsgálata vált szükségessé a városban. Az új fejlesztési koncepció és a településszerkezeti terv közötti összhang ezzel válik ismételten biztosítottá. Az integrált településfejlesztési stratégia középtávú céljai egyrészt figyelembe vették azt a szabályozási környezetet amit a ma hatályos településrendezési eszközök szabnak meg, másrészt az ITS-ben konszenzusra építve meghatározott célok és beavatkozások megvalósításához szükséges településrendezési és szabályozási megoldások az újonnan készülő településrendezési eszközökbe beépíthetők lesznek.

3.2 PROBLÉMA- ÉS ÉRTÉKTÉRKÉP

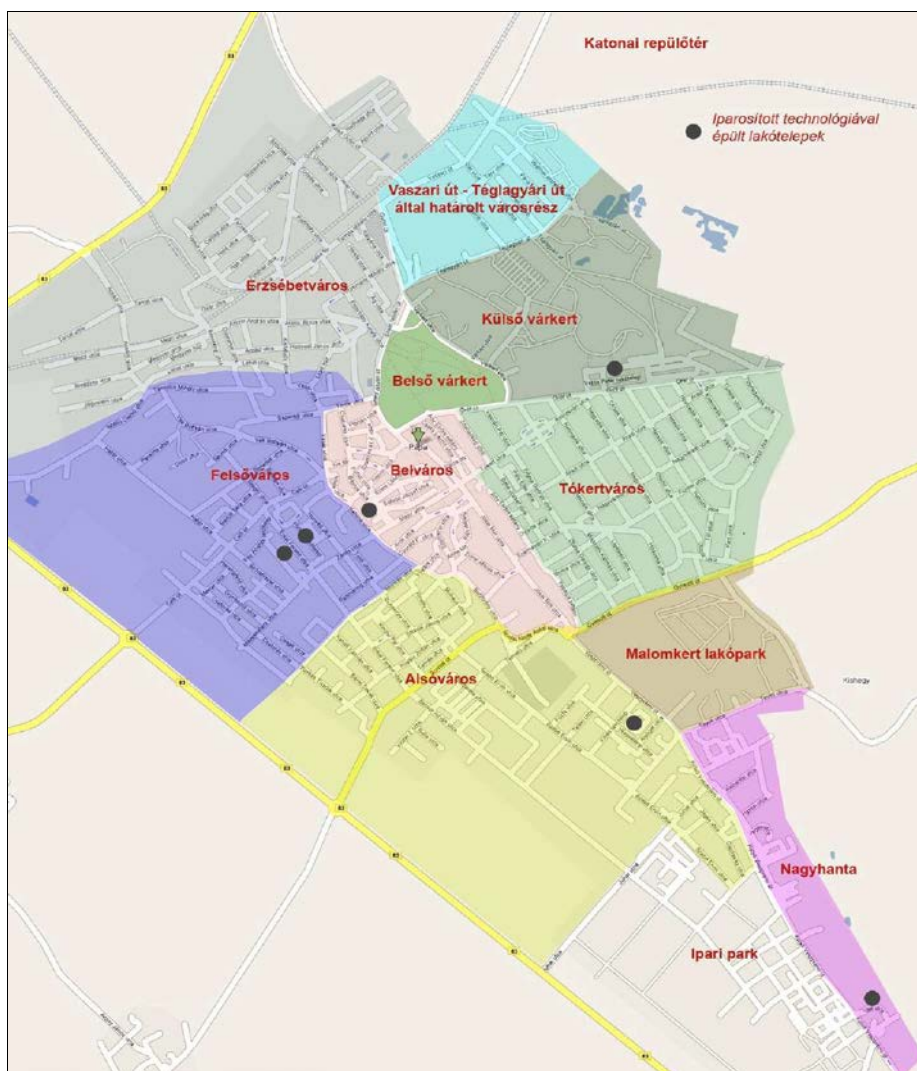
3.3 ELTÉRŐ JELLEMZŐKKEL RENDELKEZŐ VÁROSRESZEK

3.3.1 A városrészek kijelölése

Jelen Megalapozó vizsgálat keretében a 2011. évi népszámlálási adatok figyelembe vételével vizsgáljuk a kijelölt városrészeket.

A városrészek lehatárolásának folyamata a város korábbi IVS-ének készítése során megtörtént. Azóta nem mentek végbe olyan jelentős változások, átstrukturálódások, amelyek ezeknek a városrész határoknak a módosítását indokolnák. Ezért az ITS a korábbi városrészekre vonatkozóan, változatlan lehatárolás mellett végzi el az egyes városrészek elemzését és fogalmazza meg a városrészi célokat.

47. ábra - Pápa városrészei

Belváros

A Belváros jelenlegi szerkezete a török időkben alakult ki, hiszen az egykori várfalak hozzávetőleg a mai belvárost ölelték körül. Területét jelenleg a Török Bálint utca – Vásár utca – Korona utca – Balla Róbert tér – Batthyány utca – Budai Nagy Antal utca – Tapolca és Ady Endre sétányok – Szabadság utca – Gróf utca – Szent István út határolja.

A Belváros gazdag barokk építészeti örökségekben. A felújított Fő téren áll a nagytemplom (plébániatemplom), amelyet 1774-ben gróf Esterházy Károly egri püspök, pápai földesúr költségén kezdtek el építeni. A város másik ismert temploma a református templom a belváros közepén, a Március 15. téren, az 1531-ben alapított Pápai Református Kollégium mellett található. Az 1931–1934 között épült épület Pápa második legjelentősebb és leghíresebb, új neobarokk stílusú református temploma. A Petőfi utcában álló pápai zsinagóga valaha Veszprém megye legnépesebb zsidó közösségének temploma, Magyarország harmadik legnagyobb zsinagógája volt. A második világháború óta nem használják egyházi célra.

A városrész fő funkciója - a központi jellegéből adódóan - elsősorban a (köz)szolgáltatások, kereskedelmi egységek, kulturális látnivalók tekintetében jelentős. A Belvárosban a legutolsó népszámlálás szerint 5021 fő lakik, amely a város teljes lakosságának kb. 16%-a. A lakók legnagyobb része a 15-59-es korosztályba tartozik (61,4%), míg a 60 éven felüliek aránya 24,5%, a 14 éven aluliaké pedig 14%. A korosztályok szerinti megoszlás aránya hasonlóan alakul, mint a város egészében.

Jelentősen javultak a városrészben élő lakosság képzettségi mutatói, mivel az aktív korúak (15-59) 16,4%-ának a legmagasabb végzettsége az általános iskolai (ez a korábbi IVS készítése idején ismert adatokhoz képest kétszeres javulás), míg a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya a 25 éven felüliek között 18,1% (korábbi IVS idején 14,1% volt), ami kevéssel ugyan, de magasabb, mint a városi átlag. A munkanélküliség a városrészben 13,7%-os, ami a városi átlag felett van. A tartós munkanélküliek 8,6%-os aránya is meghaladja a városi mutatót (6,5%).

A városrészben összesen 2338 db lakás található, mely a pápai lakások 17%-át adja. Ezeknek a lakásoknak 6,8%-a tartozik alacsony komfortfokozatba (korábban ez több mint 17 százalékot tett ki), 5,7%-a pedig komfort nélküli, félkomfortos vagy szükséglakás. Az egyszobás lakások aránya magasnak mondható a 19,4%-os mutatóval.

Városrészi SWOT:

Erősségek

- Európa egyik legszebb barokk belvárosa és főtere, számos műemléki és védett épülettel
- Felújított Esterházy-kastély és Fő tér → Komplex turisztikai vonzerő
- Forgalomtól elzárt jelentős terület
- A hetvenes évek közepétől erőteljes városkép-védelem és elismert rekonstrukciós tevékenység folyt
- A belváros kiterjedt kereskedelmi és szolgáltató funkcióknak ad helyet, itt található a város közigazgatása és több oktatási intézmény
- A város közepén található az Esterházy-kastély és a hozzá tartozó Belső-Várkert (Pápa „zöld szíve”), egyedi, a városon túlmutató vonzerővel
- Bőséges funkcióellátottság

Gyengeségek

- Előregedő népesség magas aránya városrészben
- Rossz aktivitási, foglalkoztatási és jövedelmi mutatók jellemzők a városrész társadalmára
- A városképet elcsúfító épületek jelenléte (pl. Pápai Áruház)
- Számos közterület felújításra szorul (burkolatok, utcabútorok, stb.)
- Egyes műemléki épületek nagyon rossz állapotban vannak (pl. Kékfestő Múzeum, Zsinagóga)
- A Belváros forgalomszervezése nem ideális
- Kevés számú, zsúfolt parkolók
- Közművek elavultsága

Lehetőségek

- Várkastély környezetének bővítése, rekonstrukciója
- Magánérős fejlesztések bekapcsolódása a történelmi belváros megújítására
- Külső források bevonása, támogatások megszerzése

Veszélyek

- A városrész közterületeinek és épületeinek leromlása
- Rossz forgalomszervezéssel (a forgalom teljes kitiltásával) a városrész „kiürülése”
- Elégtelen források a városrész fejlesztésére

Alsóváros

Az Alsóváros a középkorban a belvárostól délre található alsó-majorokból alakult ki, és hosszú ideig XIX. század közepéig önálló település volt. Az azóta eltelt másfél évszázad alatt az alsóváros szervesen egybeépült a Belvárossal. Területét jelenleg a Munkás utca – Korona utca – Balla Róbert tér – Batthyány utca – Veszprémi út – Külső Veszprémi út, valamint a Pápai Ipari Park és a 83-as főút elkerülő szakasza határolja.

Az Alsóváros legnagyobb területe lakóövezet, amely az elmúlt évtizedekben is megőrizte kertvárosias, családi házas beépítésű, helyenként falusias jellegét. A városrész elkerülte, hogy iparosított tömbházakkal épüljön be, kivéve a Kilián lakótelepet. A lakótelepek mellett a városrészben családi házas beépítésű övezetek találhatók. Ugyancsak az alsóvárosban található a nagy kiterjedésű, ma is működő Alsóvárosi Temető, illetve több iskola is működik itt. A nyugati részében az elmúlt évek során családi házas beépítésű lakóövezetek jöttek létre.

A városrész lakóinak a száma 6305 fő, mely a város összlakosságának 19,8%-a és így ez a leglakottabb városrész. A lakosok 62,5%-a a 15-59 éves korosztályba tartozik, 22,5%-a idősebb mint 60 éves, 15%-a pedig 14 évnél fiatalabb.

Az aktív korúak (15-59) 11%-ának a legmagasabb végzettsége az általános iskolai erősen javuló tendencia, mivel felére csökkent az előző népszámlálás óta), míg a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya a 25 éven felüliek között 17,7% (javult a korábbi 11,6 százalékhoz képest), ami kevéssel ugyan, de magasabb, mint a városi átlag.

Alsóvárosban található a legtöbb lakás, szám szerint 2663 db, melyek igen kevés része, mindössze 2%-a tartozik alacsony komfortfokozatba. Ez a legalacsonyabb mutató a városrészekben, ha nem vesszük figyelembe a Belső Várkertet, ahol nem található alacsony komfortfokozatú lakás. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül is alacsonynak mondható (1,6%), míg az egyszobás lakások aránya 6,6% (a városi arány 9,2%).

A munkanélküliségi ráta 10,1%-os, a tartós munkanélküliek aránya pedig 6%. Mindkét érték nagyjából megegyezik a városi átlagértékkel.

Városrészi SWOT:

Erősségek

- Általában jó, de legalább közepes állapotú infrastruktúra
- Fiatal fejlődő lakóterületek jelenléte, további szabad területek a továbbfejlődésre a város nyugati oldalán
- Panelprogramban felújított tömbházak
- Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya kevés

Gyengeségek

- Járdák és a felszíni vízelvezetés hiányosságai
- Egyes utak felújításra szorulnak
- Több utca aszfaltozása még nem készült el
- A városrészben egy nagy iparosított technológiával épült lakóterület jelenléte, tömbrehabilitáció igényével

Lehetőségek

- Panelprogram folytatása
- További magánéros építkezések folytatódása a városrészben

Veszélyek

- A Kilián lakótelep folytatódó leromlása

Erzsébetváros

A város északnyugati részén található Pápa egyik viszonylag fiatal városrésze az Erzsébetváros. Itt található a vasútállomás, illetve számos egykori és ma is működő üzem iparterülete. Az Erzsébetvárost északról a 83-as út a várost délnyugatról elkerülő szakasza határolja, délről a Lehel utca, északról a Külső Győri út, keletről pedig a Szent István út és a Győri út határolja. A városrész a XIX. század végén, a vasút megépülésekor jött létre. Jelenleg a városrész képét a lakóövezetek mellett a vasút és a nagy ipartelepek határozzák meg.

Lakónépessége 3299 fő, amely Pápa teljes lakosságának mintegy 10,35%-a. A korosztályok szerinti megoszlás a többi városrészhez hasonló tendenciát mutat: a lakosok 58,1%-a 15 és 59 éves kor között van, 27,1%-uk idősebb, mint 60 éves, és 14,8%-uk fiatalabb 14 évnél.

Az aktív korú lakosok 16,2%-a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik (ez 2001-ben 25.5% volt), a 25 évnél idősebbeknek pedig 12,8%-a rendelkezik felsőfokú végzettséggel. A felsőfokú végzettségük arányában az előző népszámlálás időszakához képest jelentős pozitív változás következett be, az arány megduplázódott 10 év alatt. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 10%, ami magasabb a városi átlaghoz képest.

A munkanélküliek aránya 13,3%, amely egy kevéssel haladja meg a városi átlagot. A tartósan munkanélküliek aránya 7,9%. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 42,1%. Ezek a mutatók mind meghaladják a városi átlagértéket.

Erzsébetvárosban 1353 db lakás található. Ezeknek már 6,1%-a tartozik alacsony komfortfokozatba, szemben a 10 évvel korábbi 15,2%-kal, és 5,1%-a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakás kategóriába. A lakásállomány komfortfokozata javuló tendenciát mutat.

Városrészi SWOT:

Erősségek

- Kiépült, jó állapotú infrastruktúra (járdák, úthálózat, csatornázás)
- A városrészben található Pápa második legnagyobb zöldterülete, az Erzsébet-liget
- Az városrészben jelenleg is folyó ipari tevékenység által okozott szennyezés viszonylag kicsi
- A városrész elérhetősége kedvező (vasútvonal és vasútállomás), az elkerülő út közelsége

Gyengeségek

- Nagy területű, leromlott állapotú ipari telepek, épületek jelenléte
- A vasútvonal kettészeli a városrészt
- Egyes utcákban a felszíni vízelvezetés fejlesztésre szorul
- A városközpont és a vasút közötti Esterházy-utcán több egykori polgári villaépület homlokzata felújításra szorul
- Az Erzsébet-liget rekonstrukcióra vár
- A városi átlagnál előregedettebb a városrész társadalma
- A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya magas

Lehetőségek

- Az ipari tevékenység erősödése: további befektetések megjelenése, ennek révén a telephelyek rekonstrukciója, rehabilitációja
- A magánérős építkezések és felújítások folytatódása

Veszélyek

- Az ipari telephelyek további leromlása

Felsőváros

Ez a városrész a vasútvonaltól délre a Lehel – Vásár - Török Bálint – Korona – Munkás utcák, valamint a várost délnyugatról elkerülő 83-as főút által határolt területeken helyezkedik el. Egykoron a pápai

várhoz tartozó majorság működött itt, amelynek fejlődése a török idők elmúlásával vett lendületet. A Felsőváros az Alsóvárossal együtt 1730-tól egészen az 1800-as évek közepéig önálló volt, ezt követően a három városrész közös önkormányzatot választott. A Felsőváros hagyományosan falusias jellegű lakóövezet, de az elmúlt évtizedek fejlődése differenciált városképet hozott létre, ahol a lakóövezetek mellett jelentős területű ipari és kereskedelmi területek találhatók.

A lakónépesség száma 5737 fő, amivel ez a terület a második leglakottabb a városban. A legtöbben itt is a 15-59 éves korosztályba tartoznak (66,1%), a 60 évesnél idősebbek aránya 20,3%, a 14 éven aluliak pedig a lakosság 13,5%-át adják.

A képzettséget tekintve a 25 éveseknél idősebbek 20,3%-a rendelkezik felsőfokú végzettséggel, ami lényegesen magasabb a városi átlagnál (16,7%), és mintegy 3 százalékpontos növekedés a 10 évvel korábbi értékhez képest. Ezzel párhuzamosan javult a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya is, ma 10,7% (korábban 19,2%), ami kedvezőbb a város egészét (13,1%) nézve.

A lakások száma a városrészben 2429 db, amely Pápa város összes lakásának 17,72%-át jelenti. Ezeknek a lakásoknak 6,1%-a egyszobás, amely kevesebb mint a város egészére irányadó arány. A lakásállomány komfortfokozata javuló tendenciát mutat. A lakások 2,8%-a alacsony komfortfokozatba tartozik (2001-ben még 8,6%), 2,7%-a pedig a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakás kategóriába tartozik.

A munkanélküliségi ráta 9,2%, a tartósan munkanélküliek aránya 5,5%. Mindkét mutató alacsonyabb, mint a városi átlagérték.

Városrészi SWOT:

Erősségek

- Általában jó állapotú, kiépült infrastruktúra
- A városrészben a közelmúltban jelentős kereskedelmi fejlesztések valósultak meg, a városrész szerepe megnövekedett a városi munkamegosztásban
- Fiatal, fejlődő lakóterületek jelenléte, jelentős szabad területek a továbbfejlődésre a város nyugati oldalán
- A városrész kedvező társadalmi, lakásállománnyal kapcsolatos, és foglalkoztatottsági mutatókkal bír

Gyengeségek

- A városrész jelentős ipari területe a Pápapi Hús Zrt. telepe, amely a lakóépületek közé ékelődik
- A járdák és a felszíni vízelvezetés és egyes utak állapota kívánnivalókat hagy maga után
- Az iparosított technológiájú lakótelepek állapota leromlott (Huszár és Fáy lakótelepek)

Lehetőségek

- További magánérős és üzleti célú építkezések folytatódása a városrészben
- A kereskedelmi szerepkör további erősödése

Veszélyek

- A Pápai Hús Zrt. telephelye a felszámolást követően barnamezős zárványként marad meg a városrészben

Külső Várkert

A Külső-Várkert a város észak-keleti részében található a Gróf út – Várkert út - Téglagyári út által határolt területen, melynek nagy része zöldterület. Itt található itt a 2003-ban megnyílt pápai termálfürdő, a Városi Sportcsarnok, a Perutz stadion, és több sportpálya is, valamint a Petőfi Sándor Gimnázium és Szakközépiskola épülete. Ugyancsak a Külső-Várkert területén található a közelmúltban épült, ötszillagos Várkert Kemping is.

A városrész lakónépessége 1991 fő, amely Pápa város lakosságának 6,25%-át jelenti. A korosztályok szerinti megoszlásnál itt is a korábban ismertetett arányok a jellemzőek.

Képzettséget tekintve a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül (12,9%) a városi átlagértékkel (13,1%) nagyjából megegyezik, azonban a 25 év feletti korosztályban kevesebben rendelkeznek felsőfokú végzettséggel (11,7%) mint a városi átlag (16,7%). Az előző IVS készítésekor elérhető 2001-es adatok szerint az általános iskolai végzettségűek aránya 25,3% volt, a diplomásoké 8,9%, tehát a képzettségi mutatók javultak a városrészben.

A városrészben 979 db lakás található. A lakások 6,5%-a egyszobás (a városi átlag 9,2%), míg komfortfokozatot tekintve a lakások 3,6%-a alacsony komfortfokozatú, míg 2,5%-uk a komfort nélküli, félkomfortos és szükség lakás kategóriába tartozik. Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 10 évvel korábban 4,4% volt.

A munkanélküliségi ráta 9,3%, míg a tartós munkanélküliek aránya 4,8%-a, mindkét érték kevesebb mint a városi átlag.

Városrészi SWOT:

Erősségek

- A városrészben az utóbbi évtizedek legnagyobb hatású fejlesztései valósultak meg
- Szabad tartalékterületek, amelyek további turisztikai és rekreációs fejlesztéseket tesznek lehetővé
- Nagy területű zöldfelületek jelenléte
- Jó állapotú, kiépült infrastruktúra
- Jó állapotú épületállomány
- Kedvező foglalkoztatottsági mutatók

Gyengeségek

- Infrastrukturális hiányosságok (pl. parkolók hiánya a Perutz Stadion környékén)
- A turisztikai rekreációs funkciók nem teljesek (szálloda és a hozzá kapcsolódó magasabb szintű szolgáltatások hiánya)

Lehetőségek

- Rekreációs szerepkör erősödése
- Stadionfejlesztés

- Várkertfürdő fejlesztése EU-s forrásokból
- A turisztikai kereslet erősödése
- Magáneros fejlesztések bekapcsolódása a terület fejlesztésébe (pl. szállodaépítés)

Veszélyek

- A város pénzügyi lehetőségeit meghaladó fejlesztési igények megjelenése, befektetők hiánya, kivárása
- A továbbfejlesztéshez szükséges források nem megfelelő nagyságban képződnek
- A létesítmények túlzsúfoltsága / alacsony kihasználtsága
- A Vajda lakótelep leromlása

Tókertváros

A mai Tókertváros területe a középkorban sással-náddal benőtt mocsaras tó volt, amelyet több más patak mellett a Tapolca és a Pápai-Bakony-ér táplált. A tavat az XVIII. század végén, a várfalak lebontásával egyidőben lecsapolták. A terület fejlődése a két világháború között indult el. A városrész jelenlegi területét Gróf út – Szabadság u. - Ady Endre és a Tapolca-sétány - Gyimóti út határolja.

A városrész négyzetes elrendezése a korábbi mérnöki tervezésre utal nyomait, melynek egyik legszembetűnőbb jele, hogy az utcák jelentős része számozott elnevezéssel bír. A városrészben két egészségház, a Munkácsy Mihály Általános Iskola, a Dózsa György utca bölcsőde épülete, valamint a Margit templom található. A városrész kertvárosias jellegű lakóövezet, önálló telkeken álló egy illetve kétszintes polgárházakkal. Az épületek többsége a két világháború között épült. Az északi részén (a Gróf út túloldalán) található Pápa egyik legnagyobb iparosított tömbházas technológiával épült lakótelepe, a Vajda Péter lakótelep.

Lakónépessége 3910 fő, mely a város teljes lakónépességének 12,3%-a. A városrészek közül itt a legalacsonyabb az aktív korúak aránya 56,5%-kal, az eltartott népesség viszonylatában a 14 éven aluliak aránya alacsonyabb-, a 60 éven felüliek aránya magasabb a városi átlagértékekhez viszonyítva.

Az iskolázottságot jellemzi, hogy a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya (8,2%) –átlag alatti érték – a Belső Várkert városrészt követően a második legalacsonyabb érték (bár lényegesen javult a korábbi IVS-ben szereplő közel 20%-os aránynál), a felsőfokú végzettségűek aránya a 25 éves és idősebbek arányában (22,1%) valamivel magasabb a városi átlagnál, és javult a 10 évvel korábbi 16,6%-hoz képest is.

A lakott lakásokon belül a többi városrészhez képest alacsonyabb az alacsony komfort fokozatú és komfort nélküli/félkomfortos és szükség lakások aránya. Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül 2%, amely a Malomkerti lakóparkkal együtt a legalacsonyabb a városrészek közül.

Mind a munkanélküliek aránya (8,6%), mind a tartós munkanélküliek aránya (5,1%) kedvezőnek mondható a városi átlaghoz képest.

Városrészi SWOT:

Erősségek

- Az alapvető infrastruktúra állapota megfelel~

- A városrész rendelkezik egy jelentős, a lakóterületek közé ékelődő megőrizhető zöldterülettel (Kisliget)
- Jól képzett, iskolázott lakosság jelenléte a városrészben

Gyengeségek

- Az úthálózat, a csapadékvíz-elvezetés és a járdák állapota (egyes helyeken)
- A városrészben viszonylag kevés kereskedelmi szolgáltató egység található
- A városrész korszerkezete kedvezőtlen

Lehetőségek

- Magáneros építkezések és felújítások folytatódása a városrészben
- Magáneros kereskedelmi fejlesztések megjelenése illetve folytatódása, szolgáltatói funkciók erősödése
- Rövid távon a Kisliget rekonstrukciójának megkezdése
- A várost keletről elkerülő út megépülése

Veszélyek

- Közlekedési problémák kiéleződése

Belső Várkert

A Szent István út – Várkert út – Gróf út – Fő tér által határolt városrész gyakorlatilag az Esterházy-kastélyt és a kastélyparkot foglalja magában. A város jellegzetes épülete az Esterházy-kastély, amely az egykori belső vár alapjainak felhasználásával épült. Az önkormányzat tulajdonában lévő épületben jelenleg könyvtár működik.

Lakófunkciót kevésbé tölt be, hiszen a városrész lakónépessége a legutolsó népszámlálás szerint csupán 23 fő. Ebből kifolyólag az önálló városrészi elemzése nem releváns.

Vaszari út – Téglagyári út környéke

A Vaszari út, Győri út és a Téglagyári út által határolt terület, melyben a családi házas lakóövezetek és ipari hasznosítású területek találhatóak. A városrészben található a szemétkerakó telep, valamint a Rigó lakótelep, ahol többnyire roma lakosság él meglehetősen rossz szociális körülmények között. Ez a városrész méltán tekinthető Pápa egyik leromlással fenyegetett városrészének.

A város lakónépességének 2,9%-a (kb. 950 fő) lakik itt, ahol a népesség kor szerinti megoszlása a városi átlagnak megfelelő. Ezzel szemben viszont nagyon alacsony a felsőfokú végzettségűek aránya (8,8%), ami kb. a fele a városi átlagnak. A Kültérület után itt a legmagasabb a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül (24%), amely jelentősen meghaladja a városi átlag értékét, viszont a korábbi IVS még 36,6%-os arányt közöl, amihez képest számottevő javulás következett be.

A lakásállomány 2,6%-a található a városrészben, ennek 11,9%-a alacsony komfortfokozatú, ami a városrészek viszonylatában magasnak értékelhető, a városi átlag érték duplája. Ez az arány azonban

komoly javulás eredménye, a 2008-as IVS-ben ennek még több mint kétszerese szerepel. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 9,9%, szintén több, mint kétszerese a városi átlagértéknek. Az egyszobás lakások aránya a 7,6%, átlag alatti érték.

A munkanélküliek aránya 17,5%, ami messze meghaladja a városi átlagot. Ebből a tartós munkanélküliek aránya 12,9%.

Városrészi SWOT:

Erősségek

- Az alapvető infrastruktúra kiépült
- A városrészben jó szociális helyzetű lakosság jelenléte is jellemző
- A szociális problémák kezelése megkezdődött (a közelmúltban szociális bérlekások épültek)

Gyengeségek

- Rossz szociális helyzetű, alacsony iskolázottságú lakosság jelenléte a Rigó-lakótelepen és környékén
- Az infrastruktúra egyes elemei hiányoznak
- Sok az alacsony komfortfokozatú lakás a városrészben
- Az alapvető funkciók is hiányoznak,

Lehetőségek

- A városrész hasznélvezőjévé válhat a szomszédos Külső-Várkert fejlesztésének
- Rekonstrukciós források, támogatások elnyerése
- Szegregációs programok indítása

Veszélyek

- A városrész további romlása, a szociális problémák kiéleződése
- Környezeti problémák kiéleződése

Malomkerti lakópark és Nagyhanta

A város déli részén, a Külső-Veszprémi út keleti oldalán található a Malomkert-lakópark és Nagyhanta városrészek. A két városrész területe valaha a Tapolca-patak árterülete volt, de a patak elapadásával a terület elkezdett beépülni.

A Malomkert-lakópark 290 fős lakónépességével a Belső Várkert után a második legkisebb városrész. A népesség kor szerinti megoszlása hasonló a városi átlaghoz, azonban a 14 év alattiak aránya magasabb, a 60 év felettiek aránya pedig alacsonyabb a városi átlag viszonylatában.

A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 11,8% (jelentős javulás a korábbi IVS-ben szereplő 28,4%-os arányhoz képest), ami a városi átlagnál némileg kevesebb, a felsőfokú végzettségűek aránya a 25 éves és idősebb lakosok körében (21,7%) átlag feletti, és javult 6 százalékponttal a 2001-es népszámlálás adatához képest.

A lakásállomány 6,5%-a alacsony komfort fokozatú (korábban háromszoros arányt mutattak az adatok), a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 6,1%, ami magasabb a városi átlagnál. Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül 2%, amely a Tókertváros értékével megegyezik, így együtt a legalacsonyabbak a városrészek közül.

A munkanélküliségi ráta 9,2%, amely alacsonyabb a városi átlagnál. Tartós munkanélküliek aránya pedig 3,8%, a második legalacsonyabb érték a városrészek között, közel fele a városi átlagértéknek.

Nagyhanta lakónépessége 874 fő, amely a város teljes lakónépességének 2,7%-a. A városrészen belül a népesség kor szerinti megoszlása eltér a városi átlagtól. Az eltartott népességen belül a 14 éven aluliak aránya (17,0%) magasabb-, a 60 éven felüliek aránya (16,2%) alacsonyabb a városi átlagtól, az aktív korúak aránya (66,7%) pedig szintén magasabb értéket mutat a városi átlag értékénél.

A településrész lakóinak iskolázottságát jellemzi, hogy a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 14,9%, amely kismértékben meghaladja a városi átlagot. A felsőfokú végzettségűek aránya a 25 évesek és idősebbek arányában 9,3%, jelentősen átlag alatti érték.

A lakások 3,6%-a alacsony komfort fokozatú. A lakott lakásokon belül a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya 3,7%, az egyszobás lakás aránya a lakott lakásokon belül 9,8%.

A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 23,6%. Mind a munkanélküliek (10,0%) mint a tartós munkanélküliek (5,3%) aránya a városi átlag alatti.

Városrészi SWOT:

Erősségek

- Jó megközelíthetőség
- Nagy, fejlesztésre rendelkezésre álló területek
- Jelentős zöld területek a városrészekben

Gyengeségek

- Alacsony lakosságszám
- Alapvető infrastrukturális hiányosságok
- Szociálisan hátrányos helyzetű lakosság jelenléte

Lehetőségek

- Igal lakótelep rehabilitáció
- Nagyhantai malom felújítása

Veszélyek

- Az Igal lakótelep folytatódó leromlása
- A Malomkert lakóparkban konzerválódnak az infrastrukturális hiányok

Ipari Park

Az Ipari Park az egykori orosz laktanya területén valamint az egykori Városgazdálkodási Vállalat telephelyén jött létre, amelyek a park létrejöttékor jórészt már beépített területek voltak. Az Ipari Parkról bővebben az 1.9.4 fejezet szól, így itt részletesen már nem kerül kifejtésre.

Habár ez a városrész inkább ipari-gazdasági funkciót tölt be, a városrészi lehatárolási szabályok miatt minimális lakónépesség (576 fő) is él a területén. A városrészen belül a népesség kor szerint összetétele nagymértékben eltér a városi átlagértékektől. A 14 éven aluli népesség aránya (21,7%) és az aktív korúak aránya (70,1%) is a városrészekhez viszonyítva itt a legmagasabbak, és a városi átlagértéket is jelentősen meghaladják. Ezen értékekkel szemben a 60 éven felüliek aránya (8,2%) a legalacsonyabb a városban, a városi érték harmada.

A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 10,6%, ami a városi átlag alatt van, míg a felsőfokú végzettségűek 17,5%-os aránya a 25 éves és idősebbek arányában városi átlag feletti értéket mutat.

A lakásállomány 2%-a található ebben a városrészben. A lakhatási viszonyok kedvezőek, a lakásállományhoz viszonyítva az alacsony komfort fokozatú lakások aránya jócskán a városi átlag alatti (0,7%). A lakott lakásokon belül a komfort nélküli, félkomfortos és szükség lakások aránya (0,9%) a második legalacsonyabb a városban, és az egyszobás lakások 19,9%-os aránya azonban jelentősen a városi átlag feletti.

A munkanélküliek aránya alacsonyabb a városi átlagnál (8,7%) a tartós munkanélküliek aránya (2,9%) itt a legalacsonyabb a városban.

Városrészi SWOT:

Erősségek

- Könnyű megközelíthetőség (az elkerülő út közelsége)
- Kiépült infrastruktúra, kiépült ipari parki szolgáltatások
- Jelentős számú betelepülő
- Az elmúlt években a pápai gazdaság súlypontja erre a területre helyeződik át, felértékelődő városrész

Gyengeségek

- A jelenlegi ipari parki terület nem bővíthető tovább, ha a betelepülések felgyorsulnak, új ipari parki terület kijelölésére lesz szükség

Lehetőségek

- Pápai Ipari Park fejlesztése EU-s forrásokból
- Reinvestmentek
- Új betelepülők megjelenése / megnyerése

Veszélyek

- Befektetések felszámolása, vállalkozások kivonulása

Tapolcafő, Borsosgyőr, Kéttornyúlak

Mindhárom településrészt a '70-es években kapcsolták Pápához, de egyik sem tölt be jelentős települési és közösségi funkciót az ott lakók számára. A kistelepüléseken elsősorban településközponti rekonstrukciókra, és a helyi igényeket kiszolgáló funkciók bővítésére lenne szükség.

Tapolcafőn a város lakónépességének 2,7%-a, kb. 900 fő lakik. A lakónépességen belül a 14 év alatti lakosok aránya (10,6%) alacsonyabb, az aktív korúak aránya (65,8%) magasabb, a 60 év felettiek aránya (23,6%) pedig közel azonos a városi átlagértékekkel.

A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 10,1%, a városi átlagérték alatt, míg ezzel szemben a felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában 8,7%, a városi érték fele.

A 359 lakás 9,2%-a alacsony komfort fokozatú, mely érték a városi átlagérték csaknem kétszerese. A komfort nélküli és félkomfortos és szükségülakások aránya a lakott lakásokon belül 5,9%. Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül 5,3%, a városi érték csaknem fele.

A városrészek tekintetében itt a legalacsonyabb a munkanélküliek aránya (6,8%), a tartósan munkanélküliek aránya (5,1%) is a városi átlagérték alatti.

Borsosgyőr városrész 859 fős lakónépessége a város összes lakónépességének 2,7%-a. A városrészben a népesség kor szerinti összetételén belül a 14 évesek aránya 12,9%, vagyis alacsonyabb, az aktív korúak aránya 66,7%, magasabb, a 60 évesek aránya 20,4% szintén alacsonyabb a városi átlagértéktől.

A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 13,6%, amely kismértékben magasabb a városi átlagnál. A felsőfokú végzettségűek aránya a 25 éves és idősebb lakosok körében 11,4%, amely elmarad a városi átlagtól.

A lakhatási körülmények a mutatószámok alapján kedvezőek. Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 4,7%, és a komfort nélküli, félkomfortos és szükségülakások aránya (3,2%) is átlag alatti. Ezen a városrészen belül az egyszobás lakások aránya 4,0%, a városi érték kevesebb, mint fele.

A munkanélküliségi ráta (8,4%) értéke alacsonyabb, illetve a tartós munkanélküliek aránya (4,9%) is alacsonyabb a városi átlaghoz viszonyítva.

Kéttornyúlak városrész lakónépessége Pápa összlakosságának 1,4%-át (kb. 430 fő) teszi ki csupán és így a város harmadik legalacsonyabb népességű része. A városrészen belül népesség kor szerint közel a városi átlagnak megfelelően oszlik meg.

A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 17,3%, a felsőfokú végzettségűek 8,4%-os aránya a 25 éves és idősebbek arányában a második legalacsonyabb érték a városban.

A lakásállomány 1,3%-a tartozik a városrészhez. A lakhatási viszonyok a városi átlaghoz viszonyítva kedvezőtlenebbek, a lakásállományhoz viszonyítva az alacsony komfort fokozatú lakások aránya a városi átlag csaknem háromszorosa, 13,1%. A lakott lakásokon belül a komfort nélküli, félkomfortos

és szükséglakások aránya 12,2%, szintén háromszorosa a városi átlagértéknek. Az egyszobás lakások 8,3%-os aránya azonban a városi átlag alatti.

A munkanélküliek aránya 16,3%, ami magasabb a városi átlagértéktől, míg a tartós munkanélküliek aránya 12,2%, vagyis a városi átlagérték duplája.

Mindhárom településrészen javultak a képzettségi mutatók, illetve a lakásállomány komfortossági mutatói az előző IVS idején ismert adatokhoz képest.

Városrészi SWOT:

Erősségek

- Fejlesztésre, lakásépítésre alkalmas szabad területek
- Kiépült, jó minőségű infrastruktúra

Gyengeségek

- Egykori, alacsony lakosságszámú, Pápától területileg elváló egykori aprófalvak
- Alacsony lakosságszám
- A lakosság alacsony iskolázottságú
- Nagyon sok az alacsony komfortfokozatú lakás
- Az alapfunkciók is hiányosak

Lehetőségek

- Pápa szomszédságában lakóterületi célponttá válnak
- Kéttornyúlak elérhetőségének fejlesztése (kerékpárút)

Veszélyek

- A lakásállomány folytatódó leromlása
- Kiürülés, elnéptelenedés

Külterület

A Külterület városrész lakónépessége 685 fő, ez a város teljes lakónépességének 2,1%-a. A városrészen belül népesség kor szerinti összetételén belül a 14 évesek aránya 18,5%, ami magasabb, az aktív korúak aránya 60,4%, alacsonyabb, a 60 évesek aránya 21,0% szintén alacsonyabb a városi átlagértéktől.

Az iskolázottságot jellemzi, hogy a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 28,5%, a városrészek között a legmagasabb, magasan a városi átlagérték feletti. Emellett a felsőfokú végzettségűek aránya a 25 éves és idősebbek arányában 7,6% a legalacsonyabb a városrészek viszonylatában és városi átlag fele.

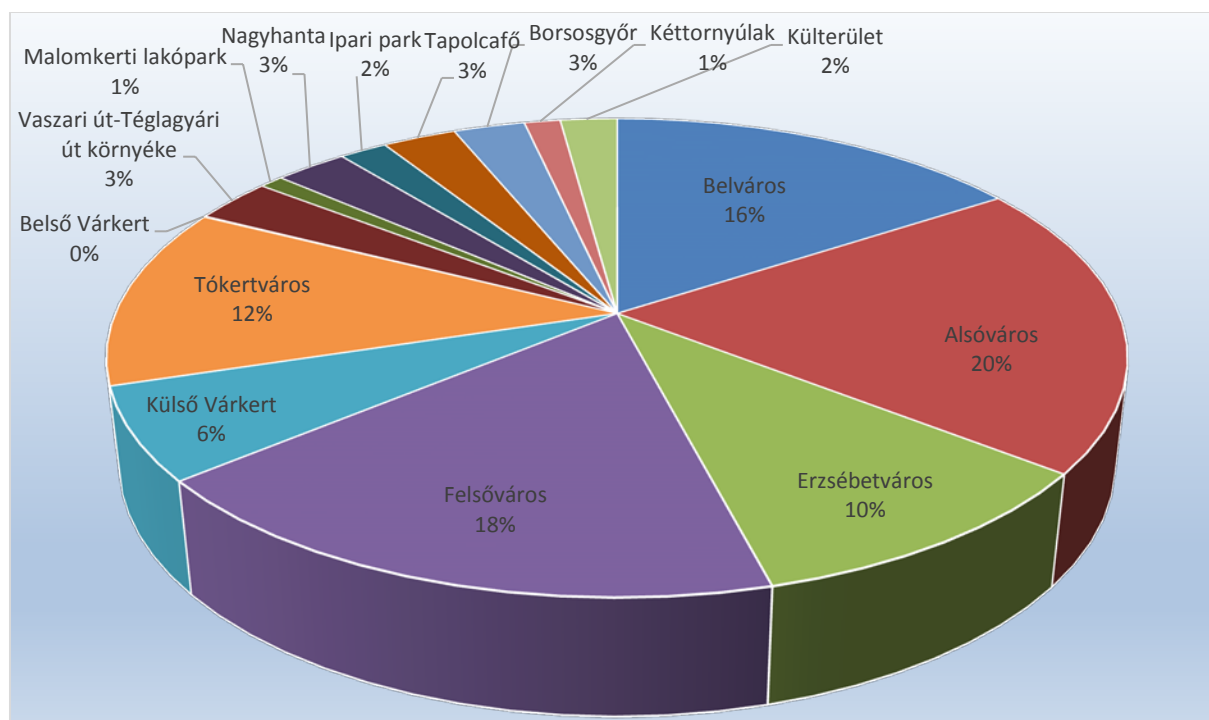
A lakhatási viszonyok a városnak ebben a városrészében a legrosszabbak. A 397 lakás 34,3%-a alacsony komfort fokozatú, az érték kimagasló, a városi átlagérték közel hétszerese. A komfort nélküli és félkomfortos és szükséglakások arány szintén itt a legmagasabb 26,5%-os értékével, szintén

hétszerese a városi átlagnak. Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül 28,0%, a városrészek értékei közül a legmagasabb.

Munkanélküliek aránya itt a legmagasabb a városban (18,7%), és a tartós munkanélküliek aránya (12,4%) is csaknem kétszerese a városi átlagérték, a Belső Várkert városrész kiugró értékétől jelentősen elmaradva, mégis a második legmagasabb értéket képviseli.

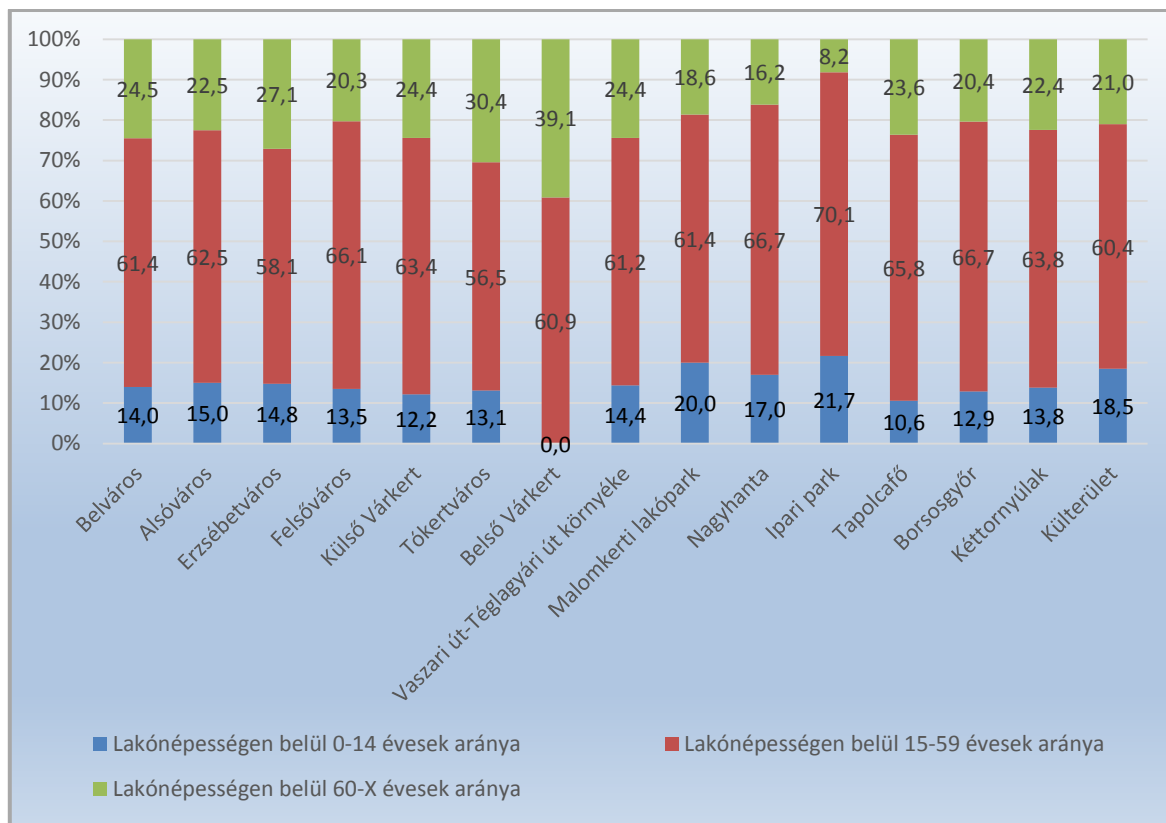
Összefoglalóan az alábbi diagram mutatja a városrészek lakónépességének arányát az összlakossághoz viszonyítva a 2011-es népszámlálási adatok szerint

48. ábra - Városrészek lakónépességének megoszlása

forrás: KSH 2011-es népszámlálási adatok

49. ábra - Városrészek lakónépességének kor szerinti megoszlása

forrás: KSH 2011-es népszámlálási adatok

3.3.2 Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek

1. szegregátum (Rigó lakótelep - Gém utcától északkeletre Terv utca Téglagyári út között kivéve észak felé első és második keresztutca által határolt terület)

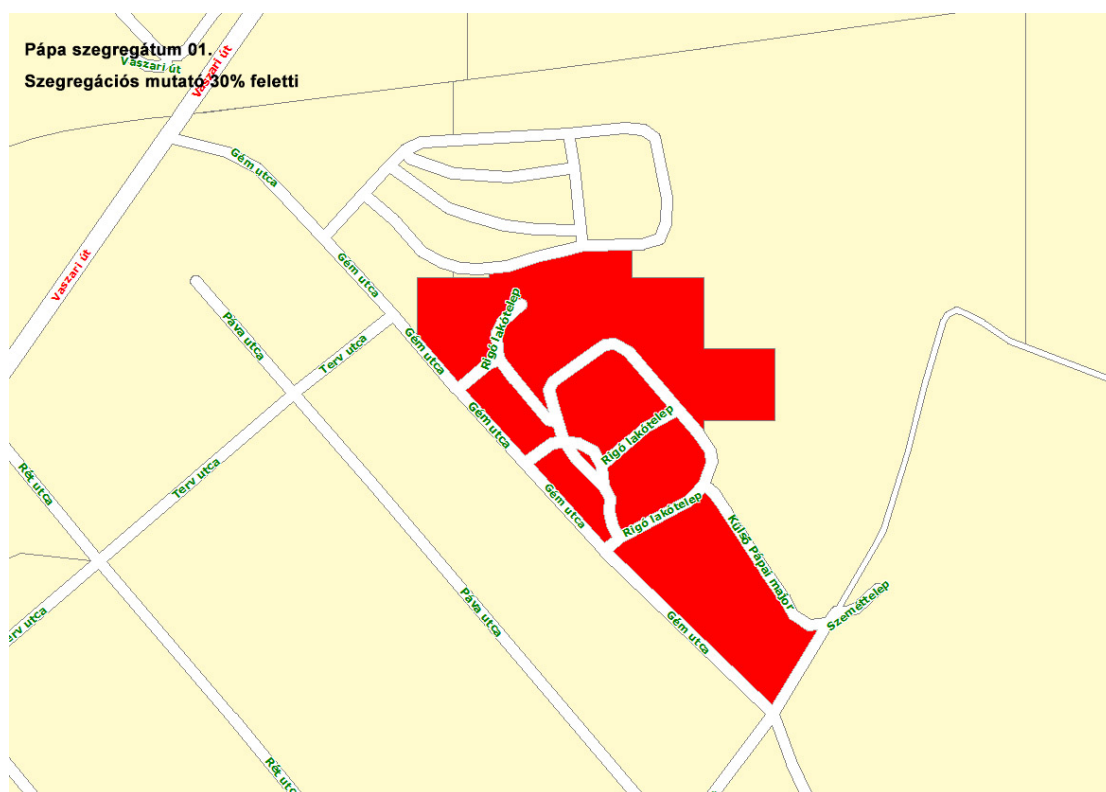
Pápán ez a második legnagyobb szegregátum a maga 194 fős lakónépességével. A korosztályok szerinti megoszlást vizsgálva megállapítható, hogy városi tendenciával összhangban a 15-59 éves korosztály tagjai vannak a legtöbben (66%), ám a 14 éven aluliak aránya jóval magasabb (28,9%), míg a 60 éven felüliek aránya sokkal kevesebb (5,2%) a városi átlagnál.

Az aktív korúaknak 62,5%-a rendelkezik legfeljebb általános iskolai végzettséggel, és a 25 év felettiek alig 1,1%-ának van felsőfokú végzettsége.

A munkanélküliségi ráta ebben a szegregátumban a legmagasabb (64,6%), csakúgy, mint a tartósan munkanélküliek aránya (46,2%).

Ebben a szegregátumban található a legtöbb lakás, összesen 68 db. Ezeknek a fele alacsony komfortfokozatú, illetve 43,9%-a a komfort nélküli, félkomfortos és szükségslakás kategóriába sorolt. A lakások egyharmada (33,3%) egyszobás.

50. ábra - 1. szegregátum

forrás: KSH 2011-es népszámlálási adatok

2. szegregátum (Búzavirág u. - Huszár P. u. - Csillag u. - Fecske u.)

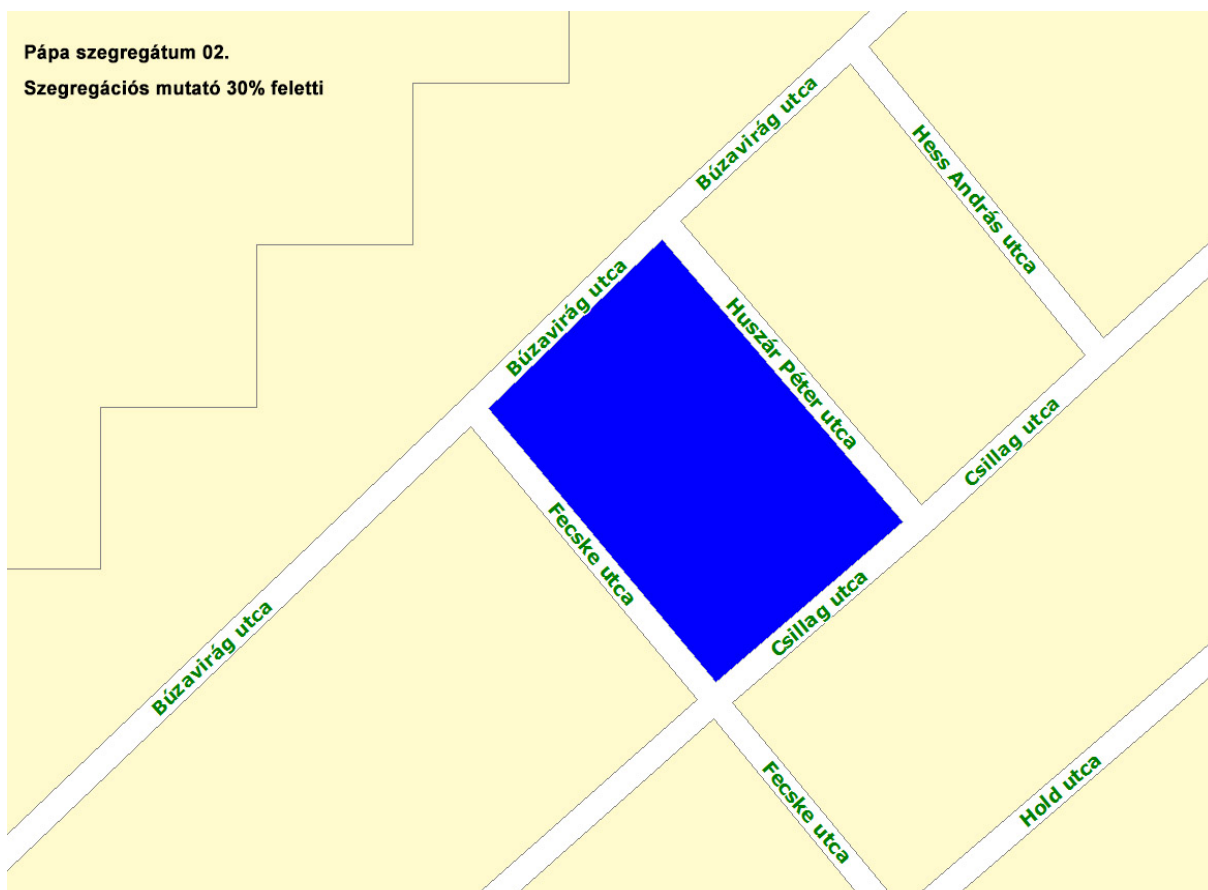
Ennek a szegregátumnak van a legkevesebb lakója, összesen 52 fő. A korosztályok szerinti megoszlás a városi átlaghoz képest eltérően alakul: a 14 éven aluliak aránya (25%) magasabb, a 60 évnél idősebbek (28,8%) és a 15-59 évesek aránya (46,2%) pedig alacsonyabb.

Igazodva a lakosok kis számához, ebben a szegregátumban igen kevés lakás található, összesen 14 db. Ezek egyike sem alacsony komfortfokozatú, illetve egy lakás sem tartozik a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakás kategóriába.

A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül 57,1%. A munkanélküliségi ráta 46,2%, a tartósan munkanélküliek aránya 30,8%.

A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 45,8%.

51. ábra - 2. szegregátum

forrás: KSH 2011-es népszámlálási adatok

3. szegregátum (Virág B. u. - Bethlen G. u. - Celli út - Szegfű u.)

Ebben a szegregátumban 76 lakos lakik. A legtöbben a 15-59 éves korosztályba tartozik (55,3%), ezt követően a 60 évesek vannak a legtöbben (26,3%), míg a 14 éven aluliak aránya 18,4%.

A területen 28 db lakás van. Ebben a szegregátumban a legkisebb az alacsony komfortfokozatú lakások aránya (10,7%), ha azokat a szegregátumokat vizsgáljuk ahol található alacsony komfortfokozatú lakás. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakás kategóriába szintén a lakások 10,7% tartozik.

A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességben belül 64,5%. A munkanélküliségi ráta 44,4%, a tartósan munkanélküliek aránya 37%.

A felsőfokú végzettségűek aránya 8%, míg a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 38,1%.

52. ábra - 3. szegregátum

forrás: KSH 2011-es népszámlálási adatok

4. szegregátum (Török B. u. - Csatorna u. - Celli út - Vásár u.)

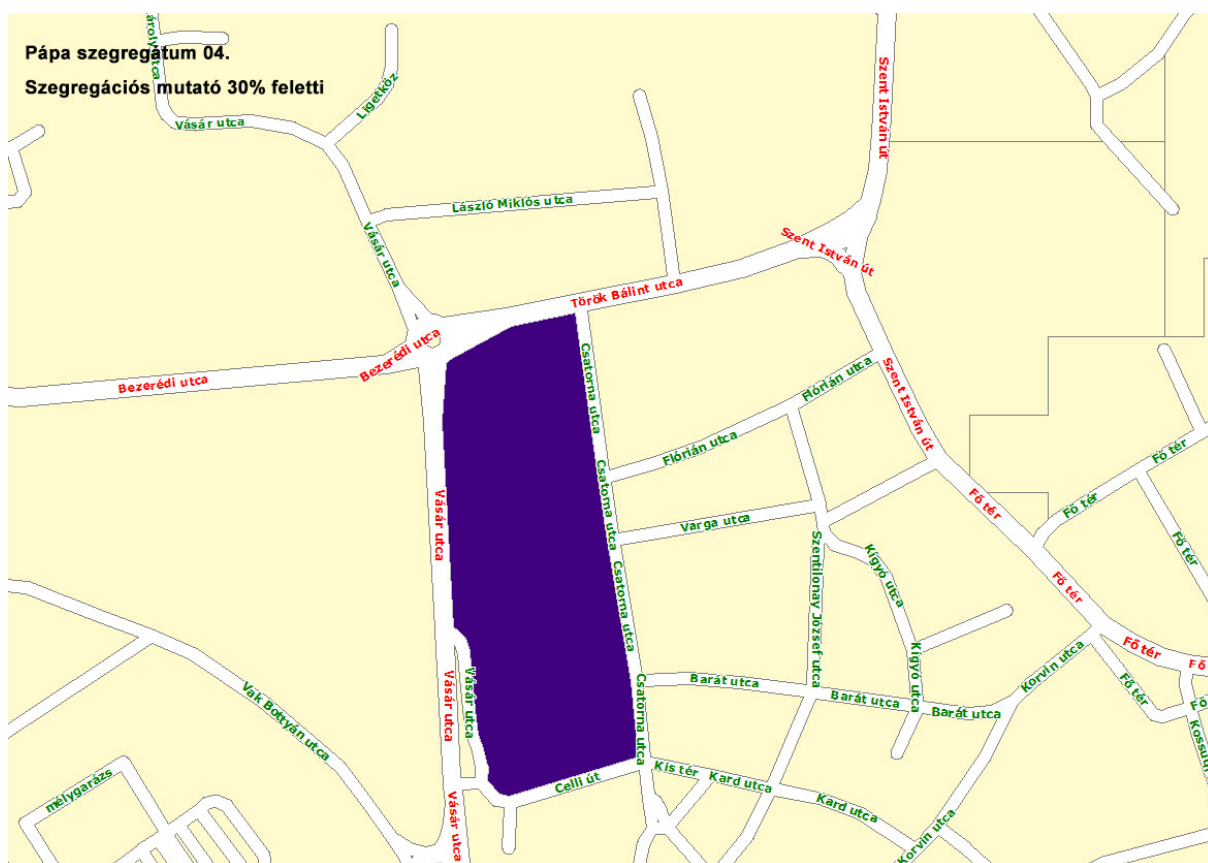
Ebben a szegregátumban 204 lakos lakik, melyek közül a 15-59 éves korosztályba tartozók aránya (54,4%), míg a 60 évesnél idősebbek aránya 16,2%, a 14 éven aluliak aránya pedig 29,4%.

A területen 74 db lakás van, melyek 14,9%-a alacsony komfortfokozattal rendelkezik, míg a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakás kategóriába a lakások 15,4%-a tartozik. A lakások több mint negyede egyszobás.

A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül 67,2%. A munkanélküliségi ráta pedig 22,4%, a tartósan munkanélküliek aránya 37%.

A felsőfokú végzettségűek aránya 9,6%, míg a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 45%.

53. ábra - 4. szegregátum

forrás: KSH 2011-es népszámlálás

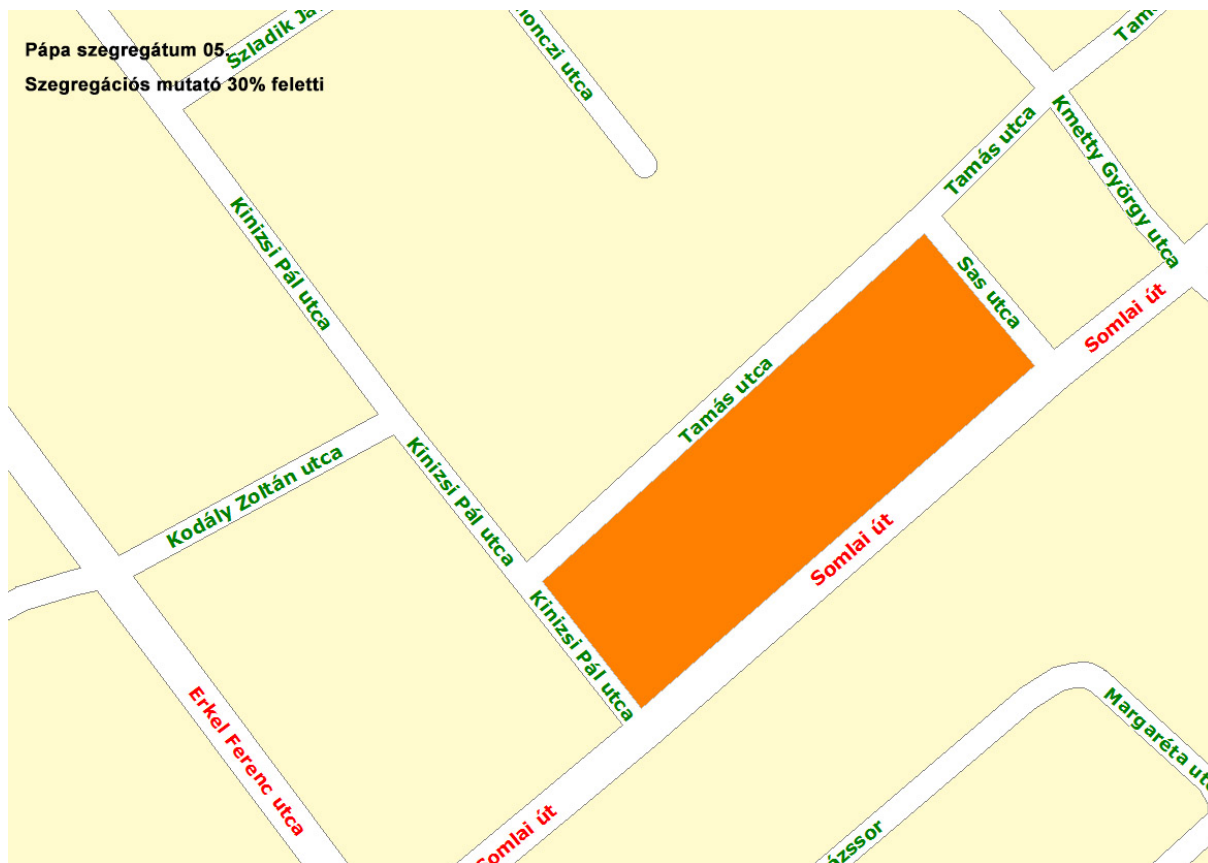
5. szegregátum (Tamás u. - Sas u. - Somlai út - Kinizsi P. u.)

A szegregátumok közül a második legkisebb lakónépességű, hiszen csupán 57 lakója van. A 15-59 éves korosztályba tartozik ennek 57,9%-a, míg a 60 évesnél idősebbek aránya 24,6%, a 14 éven aluliaké pedig 17,5%.

Mindössze 19 db lakás található ezen a részen, melyek 10,5%-a alacsony komfortfokozatú, 11,1%-a pedig komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakás kategóriába tartozik.

A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül 68,4%. A munkanélküliségre, tartós munkanélküliségre vonatkozóan nincsenek adatok. Ezzel szemben a felsőfokú végzettségűek aránya 10,3%, míg a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 30,3%.

54. ábra - 5. szegregátum

forrás: KSH 2011-es népszámlálás

Hódoskamajor (Külterület)

Ezen a területen 61 fő lakik. A 15-59 évesek korosztályába a lakosok 59%-a tartozik, a 14 éven aluliak aránya 37,7%, míg a 60 éven felüliek aránya 3,3%.

A lakónépesség 25 évnél idősebb tagjai közül senki sem rendelkezik felsőfokú végzettséggel, míg a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 83%.

A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 80,6%. A munkanélküliek aránya 61,1%, a tartósan munkanélküliek aránya 38,9%.

Itt található a legkevesebb lakás, összesen 13 db. Ezek túlnyomó része (84,6%) alacsony komfort fokozatú, illetve 83%-a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakás kategóriájú. A lakások fele egyszobás.

3.3.3 Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek

Az előző alfejezetekben a városrészek elemzésével a város minden beavatkozást igénylő területe bemutatásra került, egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek a városban nem találhatóak.

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra - Az ország jövőképe és fejlesztési célrendszere a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban
2. ábra –Prioritások és fejlesztési tématerületek a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban
3. ábra - A „sikeres város” stratégiájának alapelemei a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentumban
4. ábra –Pápa várostérsége
5. ábra - Pápa az OTTrT szerkezeti tervében
6. ábra - Pápa a VMTrT szerkezeti tervében
7. ábra - A VMTrT korlátozó övezeteinek Pápát érintő lehatárolása
8. ábra - Természetes szaporodás (fogyás)
9. ábra - Vándorlási különbség mutató 2000-2013 között
10. ábra - Foglalkoztatottak foglalkozási főcsoport szerint Pápán (2011. év)
11. ábra - Regisztrált munkanélküliek száma Pápán 2000-2013 között
12. ábra - Felhasznált segélyek összege Pápán 2009. és 2013. években
13. ábra – Általános iskolai tanulók száma Pápán 2001-2013. között
14. ábra - Egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték (1000 Ft) alakulása 2004-2012. között
15. ábra - Működő mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, halászati szektorba tartozó vállalkozások számának alakulása Pápán 2000-2012. között
16. ábra - Működő vállalkozások számának alakulása a feldolgozó- és építőiparban Pápán 2000-2012. között
17. ábra - Működő vállalkozások száma a kereskedelem, (gépjármű)javítás nemzetgazdasági ágban Pápán, 2000-2012. között
18. ábra - Vendégéjszakák számának alakulása Pápán 2000-2013. között
19. ábra - Lakásállomány alakulása Pápán 2000-2013. között
20. ábra - Fenntartott önkormányzati lakásbérlemények aránya a teljes lakásállományon belül (%)
21. ábra - Egy lakosra jutó zöldterület nagysága (m²)
22. ábra - Vízellátottság fejlődése 2000-2014 között
23. ábra - Vízellátás műszaki hálózati rendszere (vízbázis, hidrogeológia, hálózati rendszer)
24. ábra -Felszín alatti vízbázisok védőidomai
25. ábra - Szennyvízelvezetés fejlődése 2000-2014 között
26. ábra - Szennyvízelvezetés műszaki hálózati rendszere (szennyvízkezelés, hálózati rendszer)
27. ábra -Vízéróziónak kitett terület övezete
28. ábra - Villamosenergia ellátottság változása 2000-2014 között
29. ábra - Pápa villamosenergia ellátásának alapellátó rendszere
30. ábra - Földgáz ellátottság fejlődése 2000-2014 között
31. ábra - Pápa földgázellátásának alapellátó hálózati rendszere
32. ábra - Bartholy – Radics – Bohoczky (2003), A szél energiája Magyarországon
33. ábra - Az évi átlagos szélesebességek [m/s] és az uralkodó szélirányok Magyarországon (2000-2009)
34. ábra - A globálisugárzás (MJ/m²) átlagos évi összege Magyarországon (2000-2009)
35. ábra - Az évi átlagos napfénytartam (óra) Magyarországon az 1971-2000 közötti időszak alapján
36. ábra - Kogutowicz K.Vízimunkálatok Magyarország területén, 1921 (Kogutowicz két ábrája alapján szerk. Hajdú Zoltán)
37. ábra - Megújuló energiaforrások hasznosítására javasolt területek
38. ábra - Magyarország 50 C-nál melegebb hévíz feltárására alkalmas területe Összeállította: Bélteki Lajos, Dr. Kőrössi László Felsőpannon alapján, 1962
39. ábra - Magyarország geotermikus energiahordozó hasznosítási lehetősége
40. ábra –Analóg távbeszélő fővonalak számának alakulása
41. ábra –Mobil távközlés

- 42. ábra – Kábel tv ellátottság alakulása
- 43. ábra - A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban (közcsatornában) elvezetett összes szennyvíz mennyisége egy lakosra (m³)
- 44. ábra - Közműves szennyvíztisztító telepek tervezett kapacitása
- 45. ábra - Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya(%)
- 46. ábra - A villámárvíz-veszély mértéke Magyarországon
- 47. ábra - Pápa városrészei
- 48. ábra - Városrészek lakónépességének megoszlása
- 49. ábra - Városrészek lakónépességének kor szerinti megoszlása
- 50. ábra - 1. szegregátum
- 51. ábra - 2. szegregátum
- 52. ábra - 3. szegregátum
- 53. ábra - 4. szegregátum
- 54. ábra - 5. Szegregátum

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1. táblázat - A VMTrT Pápa területét is érintő övezetei, és az érintett területek nagysága
2. táblázat - Hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemei
3. táblázat - Pápa népességszám változása 2001-2011-2013
4. táblázat - Pápa népmozgalmi adatai (2001-2011)
5. táblázat - A népesség korösszetétele Pápán (2001. és 2013.)
6. táblázat - Pápa lakossága iskolai végzettség szerint megyei és országos összehasonlításban (2001, 2011)
7. táblázat - Lakásállomány a 2011-es népszámlálási adatok szerint
8. táblázat - Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézet Szakrendelő osztályai és ellátásai
9. táblázat - Problémák és fejlesztési lehetőségek összefoglalása
10. táblázat - Működő vállalkozások száma alkalmazotti létszám alapján (2012)
11. táblázat - Működő vállalkozások nemzetgazdasági áganként, 2012-ben
12. táblázat - Pápa Város Önkormányzatának 2015. évi költségvetési előirányzata
13. táblázat - Pápa Város Önkormányzatának tulajdonában lévő gazdasági társaságok
14. táblázat - Forgalomszámálási adatok
15. táblázat - A város erősségei és gyengeségei
16. táblázat - A város lehetőségei és a veszélyek

Pápa város integrált településfejlesztési stratégiája

II. STRATÉGIA

KDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Közép-Dunántúli Operatív Program – Fenntartható
településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált
Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Készült: a Belügyminisztérium megbízásából
a KDOP-6.2.1/K-13-2014-0002 sz. projekt keretében

Készítette: **KD-ITS KONZORCIUM**

Konzorciumvezető: **Közép-Pannon Regionális Fejlesztési Zrt.**

A konzorcium tagjai:

- *Ex Ante Tanácsadó Iroda Kft.*
- *Lechner Lajos Tudásközpont Területi, Építésügyi, Örökségvédelmi és Informatikai Nonprofit Kft.*
- *MAPI Magyar Fejlesztési Iroda Zrt.*
- *PESTTERV Pest megyei Terület-, Település-, Környezet Tervező és Tanácsadó Kft.*
- *TRENECON COWI Tanácsadó és Tervező Kft.*
- *VÁROS-TEAMPANNON Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.*

Témafelelős: Pápa Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája a **PESTTERV Kft** tervezésében készült.

Felelős tervező:

Károlyi János
vezető tervező
okl. geográfus, okl. szociológus
építész kamarai névjegyzéki szám: 13-1017
tervezői jogosultság: TR

Pápa – Budapest – Székesfehérvár, 2015.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	5
1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	8
1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása.....	8
1.2. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása.....	17
2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK	20
2.1. Akcióterületek kijelölése	20
2.1.1. Belváros.....	21
2.1.2. Ipari gazdasági akcióterület	24
2.1.3. Szociális városrehabilitáció akcióterülete	26
2.2. Az egyes akcióterületeken megvalósításra kerülő fejlesztések	29
2.2.1. Belváros.....	29
2.2.2. Ipari gazdasági akcióterület	31
2.2.3. Szociális városrehabilitáció akcióterülete	32
2.3. Az akcióterületeken kívüli fejlesztések.....	32
2.3.1. Kulcsprojektek.....	32
2.3.2. Hálózatos projektek	34
2.3.3. Egyéb projektek	35
2.3.4. A tervezett fejlesztések illeszkedése a stratégia céljaihoz.....	37
2.4. A településfejlesztési akciók vázlatos pénzügyi terve és ütemezése	42
2.4.1. A fejlesztések ütemezése.....	42
2.4.2. A fejlesztések összehangolt, vázlatos pénzügyi terve.....	48
3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	52
3.1. A település szegregátumainak és szegregáció által veszélyeztetett területeinek bemutatása.....	52
3.2. Az elmúlt években tervezett, illetve megvalósított, a szegregátumokat érintő beavatkozások	58
3.3. Anti-szegregációs intézkedési terv	63
3.3.1. A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések.....	63
3.3.2. A tervezett fejlesztések szegregációs hatásainak kivédésére hozott intézkedések	72
3.3.3. A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések	72
3.3.4. Az Anti-szegregációs Program megvalósításának nyomon követése – monitoring	73
4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	74
4.1. Külső összefüggések.....	74
4.1.1. Illeszkedés EU 2020 tematikus célkitűzéseire	74

4.1.2. Illeszkedés az országos és megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz.....	75
4.1.3. A városi fejlesztési és rendezési dokumentumokkal való összhang	79
4.2. Belső összefüggések.....	81
4.2.1. A célok logikai összefüggései	81
5. A MEGVALÓSÍTHATÓSÁG KOCKÁZATAI	87
6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	91
6.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	91
6.2. A stratégia megvalósításának szervezeti keretei.....	93
6.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok	95
6.4. Monitoring rendszer kialakítása.....	98
MELLÉKLETEK	106
Az ITS-ben tervezett beavatkozások, projektek legfontosabb adatainak ismertetése	106
Államigazgatási egyeztetési eljárás során érkezett vélemények feldolgozása.....	194

BEVEZETÉS

Pápa Városa 2007-ben dolgozta ki és 2008-ban fogadta el az Integrált Városfejlesztési Stratégiáját (IVS). Az azóta eltelt időszakban a stratégia megvalósítását befolyásoló belső és külső tényezőkben olyan jelentős változások következtek be, ami indokoltá tette e stratégia felülvizsgálatát, módosítását:

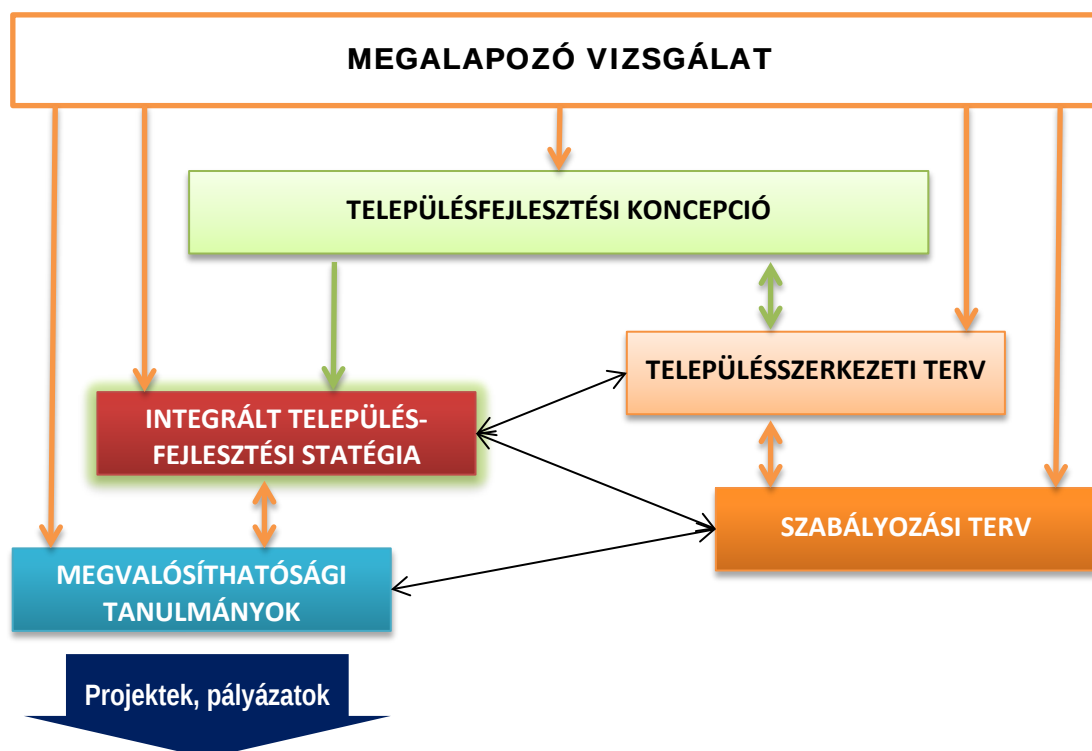
- a 2008-2009-es pénzügyi, gazdasági válságot követően a piaci, befektetői környezet változásai
- demográfiai trendek, a társadalmi környezet megváltozása
- az önkormányzatok feladat- és hatáskörének módosulásai, átalakuló jogszabályi környezet
- a településfejlesztést érintő szakpolitikai és jogszabályi környezet változásai, aminek legfontosabb elemei:
 - Az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmi és egyes eljárásrendi elvárásait rögzítő **314/2012. (XI.8) Korm. rendelet** megalkotása
 - Az országos fejlesztési és rendezési dokumentumok, mint tervezési kereteket meghatározó dokumentumok elfogadása: **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** (elfogadva az 1/2014 OGY. határozattal); **Országos Területrendezési Terv** (OTRT) 2014. február 1-től hatályos módosítása
 - A **megyei területfejlesztési koncepciók és programok** 2014-ben történt felülvizsgálata, illetve megalkotása, amelyek alapján a korábbiakhoz képest nagyobb lehetőség nyílik a megye, a megyei jogú városok és a megye többi városát érintő fejlesztések összehangolására
- A változások közt kiemelt jelentőségű, hogy megalkotásra és kidolgozásra kerültek az Európai Unió 2014-2020-as programozási időszakának támogatáspolitikai célkitűzései, és az azokhoz kapcsolódó uniós és hazai tervdokumentumok, jogszabályok:
 - Elfogadták az **EU 2020 Stratégiát**, amelyben az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést érdekében az EU öt alapcélra tűzött ki maga elé a foglalkoztatás, az innováció, az oktatás, a társadalmi befogadás és a klíma/energiapolitika területén. A 2014-2020-ban elérhető uniós támogatások e célok elérését szolgálják minden tagországban, így Magyarországon is.
 - az EU 2020 stratégiához igazodóan kidolgozásra és Brüsszel által is elfogadásra került a **Partnerségi Megállapodás**, amely a hazánkban elérhető uniós források, az Európai Strukturális és Beruházási Alapok eredményes és hatékony felhasználásának hazai alapfeltételeit rögzíti
 - a Partnerségi Megállapodásban foglaltak mentén kidolgozták a következő támogatási időszak **Operatív Programjait**, amelyek nagyobb részét 2015 elejére már az Európai unió is jóváhagyta.

- Az Operatív Programok közül a városok számára az egyik legjelentősebb forrásokat tartogató Terület és Településfejlesztési Operatív Programhoz (TOP) kapcsolódóan a stratégia készítésével párhuzamosan zajlik **megyei Integrált Területi Programok (ITP)** tervezése és ehhez kapcsolódóan a városi fejlesztési elképzelések összegyűjtése, rendszerezése.

A Belügyminisztérium EU-s források igénybevitelével a **járasszékhelyek** számára pénzügyi és szakmai támogatást nyújt a stratégiai tervezési feladatokhoz a „Fenntartható településfejlesztés a kis-, és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása ” című projekt keretében. Ennek eredményeként az ország összes járásszékhelyére egy időben, egymással párhuzamosan történik a korábbi IVS-ek felülvizsgálata, az Integrált Településfejlesztési Stratégiák (ITS) elkészítése a 314/2012. (XI.8) Kormány rendeletben foglaltaknak megfelelően.

A jogszabályi előírásokból, de a tervezési logikából is fakadóan az ITS egy **átfogó tervezési rendszer** egyik eleme. A rendszer alapelemeit és azok egymásra épülését az alábbi ábra foglalja össze

A településfejlesztési és -rendezési tervek rendszere

A stratégia elkészítését részletes helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészekből álló **Megalapozó vizsgálat** előzte meg. A Településfejlesztési Koncepció hosszú távú célrendszerének felülvizsgálata, illetve az időközben megváltozott jogszabályi követelményeket is teljesítő új településfejlesztési koncepció kidolgozása indokolt. E feladatának a város új településrendezési terve készítésével egyidőben kíván eleget tenni.

A **Megalapozó vizsgálat** számos tématerületet elemezve mutatja be a város térségi szerepkörét, társadalmi és gazdasági helyzetét, településrendezési háttérét, a stratégia-alkotás számára meghatározva a város és az egyes városrészek legfőbb erősségeit, gyengeségeit, illetve a külső környezet városfejlesztési szempontból releváns jellemezőit. E munkafázis eredményeit külön dokumentumban összegeztük.

A hosszú távú településfejlesztési koncepció 15 éves időtávban jelöli ki a város átfogó fejlesztési célját és rész céljait. Ezekhez kapcsolódva, ezekkel összhangban kerültek megfogalmazásra az ITS középtávra (mintegy 7-8 éves időszak) szóló átfogó illetve tematikus céljai. Azok az elemek képezik az ITS céljainak tartalmát, melyek megvalósulása már középtávon reális.

A **stratégia-alkotás** fázis a megalapozó vizsgálaton túl nagymértékben támaszkodott az egyéb releváns helyi koncepciókra és programokra. A vizsgálat tárgyát képezte a stratégiában megfogalmazott fejlesztések összhangja a hatályos Településszerkezeti Tervvel is (ami szükség esetén a Szerkezeti Tervre vonatkozó módosítási javaslatokat is generálhat). Mindezek mellett a stratégia-alkotás fontos inputját jelentette a tervezési folyamatot végigkísítő partnerség (szakmai konzultációk, munkacsoport ülések, workshopok); a helyi társadalom, a gazdasági és civil szféra szereplői véleményének, elképzeléseinek megismerése.

A munka eredményeként megalkotott **Integrált Településfejlesztési Stratégia** jelen dokumentumban ölt testet. E stratégia a város **középtávú** fejlesztési irányait, célrendszerét, az ezek elérése érdekében tervezett beavatkozásokat, továbbá a megvalósítás és nyomonkövetés eszközeit és módszereit rögzíti. Legfontosabb célja, hogy stratégiai tervezés eszközeivel segítse elő a következő 7-8 év városfejlesztési tevékenységeinek eredményességét. A stratégia akkor válhat eredményessé, ha:

- annak segítségével a városa ki tudja használni fejlődési potenciálját;
- a célok és azok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek (projektek) döntő részben meg is valósulnak a 2014-2020-as időtávban, kihasználva az uniós támogatások adta lehetőségeket;
- a városban a fejlesztések térben és időben egymással összehangoltan valósulnak meg;
- az ITS a városfejlesztés különböző szereplői közötti kommunikáció eszközévé válik;
- az abban foglalt kiszámítható, világos célrendszer révén a közsztéma mellett a magánsztéma fejlesztéseit is képes ösztönözni.

1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

1.1. A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

A városfejlesztés stratégiai illetve tematikus céljai elsősorban a korábbi IVS célrendszerének felülvizsgálatával, illetve aktualizálásával kerültek megfogalmazásra. A város egészére vonatkozó tematikus célok egy-egy ágazatra, konfliktusterületre, fejlesztési kérdéskörre fókuszálnak. Pápa Város Önkormányzata lehatárolta a sajátos jegyek alapján elkülöníthető városrészeket, amelyekre a KSH adatokat is szolgáltatott. A városrészi helyzetelemzésekre építve az ITS megfogalmaz városrészi célokat is.

Az átfogó cél, és a tematikus célok alapvetően azokra a megalapozó helyzetelemzésben feltárt problémákra, konfliktusokra, illetve fejlesztési potenciálokra fókuszálnak, amelyek megoldása középtávon szükséges és reális. Hasonlóan, a városrészi szintű célok is a rövid ill. középtávon legfontosabbnak ítélt feladatokat határozza meg.

A tematikus célok megfogalmazása olyan módon történt, hogy azok kapcsolódjanak az EU 2020 11 tematikus céljához; illetve Veszprém megyei területfejlesztési koncepciója és programja céljaihoz (ahogyan ez a későbbiekben külön is bemutatásra kerül). Az Európai Unió forrásból nem finanszírozható prioritások szerepe a stratégiában alárendelt.

A célok nem kizárólag önkormányzati kompetenciákhoz kapcsolódnak. A Stratégia nem az önkormányzaté, hanem a város egésze számára készült. A megvalósításban is az önkormányzati, a vállalkozói és a civil szféra összefogására szükséges építeni.

A tematikus célokat hármas csoportosításban kezeli a Stratégia:

- gazdaság
- társadalom
- épített és természeti környezet

E három nagy egység vonatkozásában tűz ki célokat. Az ITS összesen 7 tematikus célt tartalmaz, közülük 2 gazdasági, 2 társadalmi vonatkozású, 3 pedig az épített és természeti környezet témakörébe tartozik.

Jövőkép

Olyan város és kistérségi központ kialakítása, amely értékeit megőrizve, azt továbbfejlesztve egyaránt vonzó a befektetők, az idelátogató vendégek és a napjaikat itt élő városlakók számára.

A jövőkép, mindhárom, a város szempontjából fontos célcsoportot megszólítja. Egy mondatban nehéz a jövőképet jól megfogalmazni, de a város által megfogalmazott jövőkép implicit módon az elérendő célállapotokat is tartalmazza, az alábbiak szerint:

- a városban befektetési környezet, a meglévő ipari területek, illetve az ipari parki szolgáltatások javításával erős, fenntartható gazdasági fejlődés indul el, amely a foglalkoztatottság növelésének köszönhetően kedvező szociális hatásokat is eredményez, ennek hatására a munkanélküliség a környező városok átlagára csökken (megfeleződik);
- megtörténik a részben barnamezős ipari területek revitalizációja vagy funkcióváltása (Erzsébetváros, Felsőváros)
- a város megőrzi és megújítja épített és természeti örökségét (Belváros, Fő-tér, Fő utca, Esterházy kastély, Belső-Várkert), így Európa egyik ismert és építészeti értékei, valamint sajátos városképe és programlehetőségei révén is látogatott barokk kisvárosává válik;
- a város még meglévő infrastrukturális szűk keresztmetszetei felszámolásra kerülnek (pl. Malomkert lakópark);
- a városban, és a város kistérségében élők magas színvonalú városi szolgáltatásokat vehetnek igénybe (egészségügy, oktatás);
- a turisztikai kínálat és fogadóképesség bővítésével (Külső-Várkert) a város országosan ismert és kedvelt turisztikai célponttá válik, erős, a jelenlegi két-háromszorosát elérő turisztikai forgalmat generálva a városban,
- eltűnnek a város leromlott részei (Vaszari út és Téglagyári út környéke), és megtörténik fenyegetett városi területek (lakótelepek) és környezetük rehabilitációja
- megoldódnak a szociális problémák, a hátrányos helyzetű csoportok haszonélvezői lesznek a városban kibontakozó gazdasági fellendülésnek,
- mindezzel párhuzamosan megőrződik Pápa sajátos polgárvárosi identitása.

A stratégiai tervezés célrendszere és eszközrendszere a fenti jövőkép elérését szolgálják.

Átfogó cél

A város stratégiai célja az alábbiakban ragadható meg: **Térségi központi szerepét szem előtt tartó, örökségeit és hagyományait fejlesztve őrző, vonzó és erős gazdaságú város megteremtése.**

Tematikus célok**Gazdaság:****G1 - A gazdasági aktivitás és a foglalkoztatottság növelése, szakképzési rendszer fejlesztése**

Területi hatóköre: elsősorban az ipari park, az Erzsébetváros ipari létesítményei, az Alsóváros (Pápai Hús Zrt. telepe) illetve kisebb részben a Belváros (a rehabilitáció már megvalósult illetve soron következő lépései során megvalósuló kereskedelmi-szolgáltatói élénkülés révén), illetve a Külső-Várkertben történő turisztikai fejlesztések is hozzájárulnak a foglalkoztatottság növeléséhez. A tematikus cél elsősorban az ipari parki infrastruktúra továbbfejlesztését érinti. A szakképzési rendszer helyi igényekhez történő igazítása a feladat. A cél magába foglalja az élelmiszeripar fejlesztését is, lévén Pápa térsége mezőgazdasági hasznosítású terület, valamint a Papai Hús Zrt.-nek (es jogelődjeinek) évszázados múltja van, melynek révén a városban felhalmozódott szakmai tudás jelentős értéket képvisel, erre alapozó innovatív fejlesztés nemzetgazdasági szempontból is kiemelkedő eredményeket biztosíthat.

G2 - A turizmusfejlesztés megvalósult eredményeire építve komplex turisztikai termékek kialakítása és piacra juttatása, további attrakciók létrehozása

Területi hatóköre: elsősorban a Külső-Várkert, a Várkertfürdő, illetve a Kemping. Kisebb részben a barokk Belváros, a vonzó promenád kialakítása révén.

Társadalom:**T1 - Városi közszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése**

A városi közszolgáltatások, oktatási és egészségügyi intézmények infrastrukturális helyzete vegyes. Elsődleges cél az egészségügyi és szociális alapellátás infrastruktúrájának fejlesztése, másodsorban az oktatás-nevelés alapellátást kiszolgáló infrastruktúra fejlesztése. Kapacitásbővítés nem szükséges, az intézmények korszerűsítése a feladat, kiemelten az energiahatékonyságot növelő fejlesztéseket. Egyes, magas kihasználtsággal működő oktatási intézmények felújítását végre kell hajtani (Türr István Gimnázium – Belváros), az Esterházy kórház bővítése, szolgáltatásainak fejlesztése jelenleg folyik. Ehhez részben kapcsolódik egyes városi területek alapszolgáltatásainak bővítése (pl. Tapolcafő).

T2 - Leromlott, illetve leromlással fenyegetett városrészek rehabilitációja

A tematikus cél területi hatóköre hármas: egyrészt a nagyvárosias lakókörnyezet, lakótelepek (Vajda – Külső-Várkert, Bástya - Belváros, Fáy és Huszár - Felsőváros, Kilián - Alsóváros, Igal - Nagyhanta) megújítására terjed ki. Másrészt a szociális problémákkal terhelt városrész Vasvári út és Téglagyári út által határolt városrész, azon belül is a Rigó utca társadalmi és infrastrukturális helyzetének javítására. Harmadrészt pedig a város leromlott állapotú lakóterületeinek (téglaépületek) megújítására.

Épített és természeti környezet:

K1 - Örökségőrző városrehabilitáció

Területi hatóköre: elsősorban a Belváros, illetve a Belső-Várkert. A tematikus cél a Belváros történeti épületállománya felújításának folytatása. Ezzel párhuzamosan a pápai promenád, a Kossuth utca infrastrukturális, burkolati és városképi megújítása is cél, a vonzó történelmi belváros részeként. A történelmi épületek és a sétáló utca megújítása a funkciók (kereskedelmi és szolgáltató) funkciók fejlesztésével, illetve burkolatcserével történik.

K2 - Közlekedésfejlesztés, a városi infrastruktúra fejlesztése és rekonstrukciója

A térség elérhetősége, mind közúti, mind vasúti megközelíthetőségének javítása jelentősen növeli a turisztikai attrakciók iránti keresletet, támogatja a gazdaságfejlesztésre irányuló intézkedéseket. Ezért stratégiai cél a regionális és térségi közlekedési kapcsolatok fejlesztésén, a közösségi közlekedési rendszer korszerűsítésén keresztül a járás településeinek külső elérhetősége, és a belső kapcsolatainak javítása. Pápa úthálózata rekonstrukcióra szorul, de az infrastruktúra színvonalnövelésének célja nem merülhet ki a gyűjtő- és lakóúthálózat fejlesztésében, hanem egyúttal a település csapadékvíz-elvezetését is rendezni kell. Pápa belvárosának rehabilitációjával párhuzamosan tematikus cél a gyalogos közlekedés támogatása, a fontosabb utasforgalmi célpontok akadálymentes, biztonságos megközelíthetőségének biztosítása, valamint a forgalomcsillapított övezet bővítése. Fontos cél továbbá az országos kerékpáros hálózathoz – a 81. sz. Balaton-Rába, illetve a 83. sz. Rába-Bakonyalja kerékpárutakhoz – kapcsolódó, valamint a Pápát érintő három térségi jelentőségű, és a megyei területrendezési tervben rögzített hálózathoz kapcsolódó, és a járás belső kerékpáros forgalmi igényeit kielégítő hálózat kiépítése, a meglévő útvonalak bővítésével.

A városi infrastruktúra rekonstrukciója gyakorlatilag minden városrészben folyamatos feladat. elsősorban útfelújításokról, a csapadékvíz-elvezetés fejlesztéséről és rekonstrukciójáról van szó a város csaknem minden városrészében (folyamatos feladat). Emellett egyes, a várostesten kívül eső városrészek felé a megközelítést javítani kell (Tapolcafő).

K3 - Városi zöldfelületek rekonstrukciója, új zöldfelületek létesítése

A tematikus cél hatóköre: Erzsébetváros (Erzsébet-liget), Belső-Várkert (kastélypark), Tókertváros (Kis-Liget). Új zöldfelületek létesítésének célterületei a Csengő Park, Külső Várkert és Csókailiget.

*A jövőkép, az átfogó cél és a tematikus célok rendszere***Jövőkép:**

Olyan város és kistérségi központ kialakítása, amely értékeit megőrizve, azt továbbfejlesztve egyaránt vonzó a befektetők, az idelátogató vendégek és a napjaikat itt élő városlakók számára.

Hosszú távú átfogó cél:

Térségi központi szerepét szem előtt tartó, örökségeit és hagyományait fejlesztve őrző, vonzó és erős gazdaságú város megteremtése.

Városi tematikus célok**Gazdaság**

G1 - A gazdasági aktivitás és a foglalkoztatottság növelése, szakképzési rendszer fejlesztése

G2 - A turizmusfejlesztés megvalósult eredményeire építve komplex turisztikai termékek kialakítása és piacra juttatása, további attrakciók létrehozása

Társadalom

T1 - Városi közszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése

T2 - Leromlott, illetve leromlással fenyegetett városrészek rehabilitációja

Épített és természeti környezet

K1 - Örökségőrző város-rehabilitáció

K2 - Közlekedésfejlesztés, a városi infrastruktúra fejlesztése és rekonstrukciója

K3 - Városi zöldfelületek rekonstrukciója, új zöldfelületek létesítése

A részcélok kapcsolata, egymásra hatása (halvány szín - gyenge kapcsolat, erős szín – szoros kapcsolat)

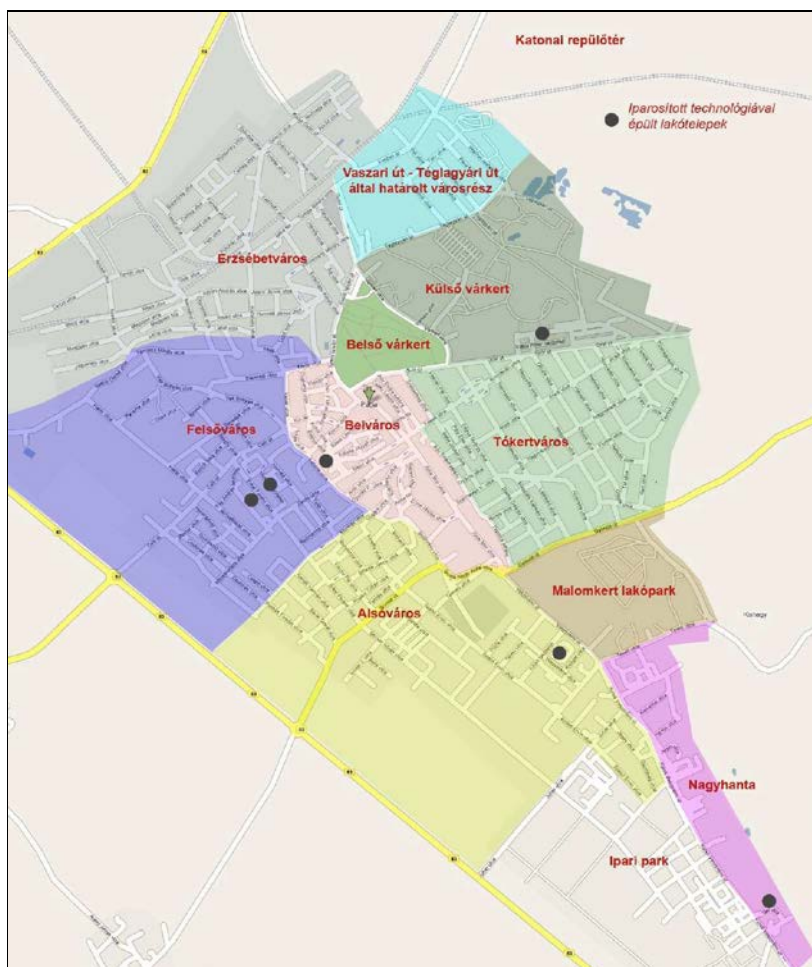
Részcélok		GAZDASÁG		TÁRSADALOM		ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET		
		A gazdasági aktivitás és a foglalkoztatottság növelése, szakképzési rendszer fejlesztése	A turizmusfejlesztés megvalósult eredményeire építve komplex turisztikai termékek kialakítása és piacra juttatása, további attrakciók létrehozása	Városi közszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése	Leromlott, illetve leromlással fenyegetett városrészek rehabilitációja	Örökségőrző városrehabilitáció	Közlekedésfejlesztés, a városi infrastruktúra fejlesztése és rekonstrukciója	Városi zöldfelületek rekonstrukciója, új zöldfelületek létesítése
GAZDASÁG	A gazdasági aktivitás és a foglalkoztatottság növelése, szakképzési rendszer fejlesztése	-						
	A turizmusfejlesztés megvalósult eredményeire építve komplex turisztikai termékek kialakítása és piacra juttatása, további attrakciók létrehozása		-					
TÁRSADALOM	Városi közszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése			-				
	Leromlott, illetve leromlással fenyegetett városrészek rehabilitációja				-			
ÉPÍTETT ÉS TERM. KÖRNYEZET	Örökségőrző városrehabilitáció					-		
	Közlekedésfejlesztés, a városi infrastruktúra fejlesztése és rekonstrukciója						-	
	Városi zöldfelületek rekonstrukciója, új zöldfelületek létesítése							-

Városrészek

Pápa város ma hat-nyolc fő városrészeire osztható. A város egy központtal jellemezhető település (Belváros), alközpontként esetleg a 70-es években a városhoz csatolt kistelepülések, ezek közül is Tapolcafő jöhet szóba, de népessége miatt itt is legfeljebb „faluközpontról” lehet szó. A Belvárosban koncentrálódik a város legtöbb igazgatási, kereskedelmi és szolgáltató funkciója – kivéve a nagyáruházakhoz kapcsolóan kialakult szolgáltatás sűrűsödéseket. A többi városrész döntően lakóövezetként funkcionál, illetve egyes városrészek vegyes funkcióúak, ipari és lakó övezetek. A vasút és a nagyobb iparterületek jelenléte miatt Erzsébetváros az egyik legjellegzetesebb vegyes funkcióú városrész. A város legfontosabb értéke a központjában található, felújított és a nagyközönség számára átadott Esterházy-kastély, és a valamikori angol kert, ma Belső-Várkert, melyek együtt Pápa „zöld szívét” alkotják. A kastély, a Várkert és a vele folytonos egységet képviselő barokk belváros unikális, történelmi városképe sok tekintetben Európában is egyedülálló.

A városrészek lehatárolásának folyamata a város korábbi IVS-ének készítése során megtörtént. Azóta nem mentek végbe olyan jelentős változások, átstrukturálódások, amelyek ezeknek a városrész határoknak a módosítását indokolnák. Ezért az ITS a korábbi városrészekre vonatkozóan, változatlan lehatárolás mellett fogalmazza meg a városrészi célokat.

Pápa városrészei

A lehatárolt városrészek mindegyike a város bel- és külterületének lakó, gazdasági és egyéb vegyes funkcióval bíró területeit foglalja magába. A városrészek lehatárolása egyrészt követte a településrendezési tervben szereplő területfelhasználási egységek határait, másrészt a fejlesztések jellege és fizikai kapcsolódásai is befolyásolták azt. A városrészek határait közlekedési útvonalak is nagyban befolyásolták. Nagy szerepe volt továbbá a városfejlődés során különböző időszakokban kialakult, eltérő beépítési karaktert hordozó beépítési módok, stílusok területi elterjedésének, a fejlődéstörténeti történelmi háttérnek, a telekkialakítás és beépítés jellegének (teleknagyság, utcafront), valamint az utcák és városrészek organikus együttélésének, valós és potenciálisan kialakítható alközpontok térszervező erejének. Valamennyi városrész további kisebb területegységekre osztható funkcionális jellemzői, morfológiai típusjegyei, társadalmi, szociális viszonyai illetve szerkezeti kialakulásának és fejlődésének jellegzetességei okán.

A városrészek céljai

Belváros: A barokk belváros örökségőrző, városképjavító rehabilitációja és fejlesztése

A barokk belváros műemléki rehabilitációja elsődleges feladat. A Fő tér és Fő utca megújításával megkezdődött folyamat folytatásaként a Pálos tér és a Csáky utca rehabilitációja a soron következő kiemelt feladat. A Belvárosban új funkciók telepítése a kiürült, illetve jelenleg nem hasznosított épületállomány esetében merül fel, de a Fő tér, Fő utca, Kossuth utca esetében új funkciók telepítésére alapvetően nincs szükség, hanem a meglévők (kereskedelmi és szolgáltató funkciójú sétálóutca, „promenáda”) megerősítése, megújítása. Ezzel párhuzamosan érvényesíteni kell a közelmúltban elkészült közlekedésfejlesztési koncepció belvárosra vonatkozó elemeit. A célcsoportot a teljes város, illetve a turisták, a befektetők, a jelenleg és a jövőben a városrész területén tevékenykedő kereskedelmi, szolgáltató vállalkozások.

Vaszari út és Téglagyári út által határolt városrész: A leromlott, szegregált területek felszámolása

A városrészben a rossz szociális körülmények között élő népesség életkörülményeinek javítására van szükség elsősorban a Rigó lakótelep területén. A beavatkozás antiszegregációs tervet igényel. A városrész elérhetősége jó. A célcsoportot elsősorban a szegregált területeken élők jelentik.

Erzsébetváros: Az Erzsébetliget zöldterületi fejlesztése, a lakókörnyezeti infrastruktúra fejlesztése

A városrész elérhetősége, alapellátás és funkciói megfelelőek. Az ipari területek és épületek folyamatosan átépülnek, illetve újra funkciót kapnak. A városrészben emiatt az ipari tevékenység ösztönzése (pl. adókedvezményekkel), és a lakókörnyezeti felszíni infrastruktúra folyamatos javítása a cél (csapadékvíz-elvezetés). A városrész elérhetősége jó. A célcsoportot a városrészben, lakótelepeken lakók jelentik.

Felsőváros: Az iparosított technológiával épült lakótelepek rekonstrukciója, a lakókörnyezet minőségének fejlesztése

A városrészben a Fáy és a Huszár lakótelepek rekonstrukciója, illetve a lakókörnyezetek minőségének fejlesztése a legfontosabb feladat. Új funkciók, illetve jelentős infrastrukturális szűk keresztmetszetek nincsenek a városrészben, a kereskedelmi és egyéb szolgáltatások bővítése ebben a városrészben már nem indokolt. A városrész elérhetősége jó. A célcsoportot a városrészben, lakótelepeken lakók jelentik.

Alsóváros: A volt Kilián lakótelep és a nem ipari technológiával épült épületek tömbrehabilitációja, a lakókörnyezet minőségének fejlesztése.

A városrészben a Kilián lakótelep problémáit szükséges kezelni. A további infrastrukturális fejlesztések folyamatos feladatot jelentenek. A városrész megközelíthetősége jó. A célcsoportot a városrészben (a lakótelepen) élők jelentik.

Külső-Várkert: A turisztikai kínálat továbbfejlesztése

A területen a következő évben a legfontosabb feladat a turisztikai kínálat továbbfejlesztése, azon belül is fürdő funkcióinak és szolgáltatásainak bővítése. További fejlesztési igény a Perutz Stadion teljeskörű fejlesztése, valamint megközelíthetőségének infrastrukturális javítása (parkoló-építés). A városrészben szabadidőközpont létesítése tervezett, amely szálláshelyfejlesztést is magába foglal. A városrész elérhetősége jó. A célcsoportot a városrészben lakók, illetve a turisták és a turisztikai szolgáltatásokat fejlesztő befektetők jelentik.

Tókertváros: A Kisliget zöldterületi rekonstrukciója, sportlétesítmények fejlesztése, közlekedési infrastruktúra (járda) fejlesztés

A városrész elsősorban lakóterület, így ezen a részen elsősorban az alapszolgáltatások és a lakókörnyezet minőségének fejlesztésére van szükség. A városrész elérhetősége jó. A célcsoportot a városrészben lakók jelentik.

Malomkert lakópark: Az alapvető infrastrukturális hiányosságok felszámolása

A közelmúltban fejleszteni kezdett területen az alapvető infrastruktúra részben hiányzik (pormentes utak, felszíni csapadékvíz-elvezetés, járdák). Ezek megvalósítása nélkül a városrész beépülése lefékeződhet. A városrész elérhetősége jó, de belső úthálózatának fejlesztése indokolt. A célcsoport a városrészben élők, és a beköltözők, itt építkezők, ingatlan-befektetők. Hódoskamajornál indokolt a gyalogút kiépítése.

Nagyhanta: Az Igal lakótelep tömbrehabilitációja, a lakókörnyezet minőségének fejlesztése

A városrészben az Igal lakótelep rehabilitációja képezi a legfontosabb feladatot. Ezen felül itt található egy várostörténeti emlék, a Nagyhantai malom, ennek felújítása is felmerült az elképzelések között. A városrész elérhetősége jó. A fejlesztések célcsoportját a városrészben élők jelentik.

Ipari Park: Betelepülések ösztönzése, az ipari parki infrastruktúra továbbfejlesztése, a meglévő vállalkozások újrafejlesztése, a 83-as főútra történő rákötés

Az ipari park alapvető infrastruktúrája kiépült, további fejlesztésre a betelepülésekkel párhuzamosan van szükség. A város a foglalkoztatottsági helyzet javítására a betelepülések ösztönzésével (pl. célzott támogatások megszerzésével, kedvező ingatlanárakkal, az infrastruktúra továbbfejlesztésével) tud hatást gyakorolni. A városrész elérhetősége jó. A célcsoportot a befektetők, illetve az ipari parkban működő vállalkozások jelentik. Tágabb értelemben célcsoport a város összes foglalkoztatottja.

Tapolcafő, Borsosgyőr, Kéttornyúlak: Alapszolgáltatások fejlesztése, az elérhetőség javítása

A városhoz csatolt aprófalvak közül Tapolcafő fejlesztése indokolt, egyrészt az elérhetőség javításával (kerékpárút építése), másrészt pedig a településrészi alapszolgáltatások fejlesztésével. A célcsoportot a városrészben élők jelentik.

1.2. A TEMATIKUS ÉS A TERÜLETI CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA

Egy áttekintő táblázat segítségével mutatjuk be a tematikus illetve a területi (városrészi) célok közötti összefüggéseket, kapcsolódási pontokat és a kapcsolat erősségét. A kapcsolat erőssége három fokozatú skálán (színezéssel) jelölve (halvány szín - gyenge kapcsolat, erős szín – szoros kapcsolat).

Részcélok Városrészi célok	GAZDASÁG		TÁRSADALOM		ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET		
	A gazdasági aktivitás és a foglalkoztatottság növelése, szakképzési rendszer fejlesztése	A turizmusfejlesztés megvalósult eredményeire építve komplex turisztikai termékek kialakítása és piacra juttatása, további attrakciók létrehozása	Városi közszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése	Leromlott, illetve leromlással fenyegetett városrészek rehabilitációja	Örökségőrző városrehabilitáció	Közlekedésfejlesztés, a városi infrastruktúra fejlesztése és rekonstrukciója	Városi zöldfelületek rekonstrukciója, új zöldfelületek létesítése
<u>Belváros:</u> A barokk belváros örökségőrző, városképjavító rehabilitációja és fejlesztése							
<u>Vaszari út és Téglagyári út által határolt városrész:</u> A leromlott, szegregált területek felszámolása							
<u>Erzsébetváros:</u> Az Erzsébetliget zöldterületi fejlesztése, a lakókörnyezeti infrastruktúra fejlesztése							
<u>Felsőváros:</u> Az iparosított technológiával épült lakótelepek rekonstrukciója, a lakókörnyezet minőségének fejlesztése							
<u>Alsóváros:</u> A volt Kilián lakótelep és a nem ipari technológiával épült épületek tömbrehabilitációja, a lakókörnyezet minőségének fejlesztése.							
<u>Külső-Várkert:</u> A turisztikai kínálat továbbfejlesztése							
<u>Tókertváros:</u> A Kisliget zöldterületi rekonstrukciója, sportlétesítmények fejlesztése, közlekedési infrastruktúra (járda) fejlesztés							
<u>Malomkert lakópark:</u> Az alapvető infrastrukturális hiányosságok felszámolása							
<u>Nagyhanta:</u> Az Igal lakótelep tömbrehabilitációja, a lakókörnyezet							

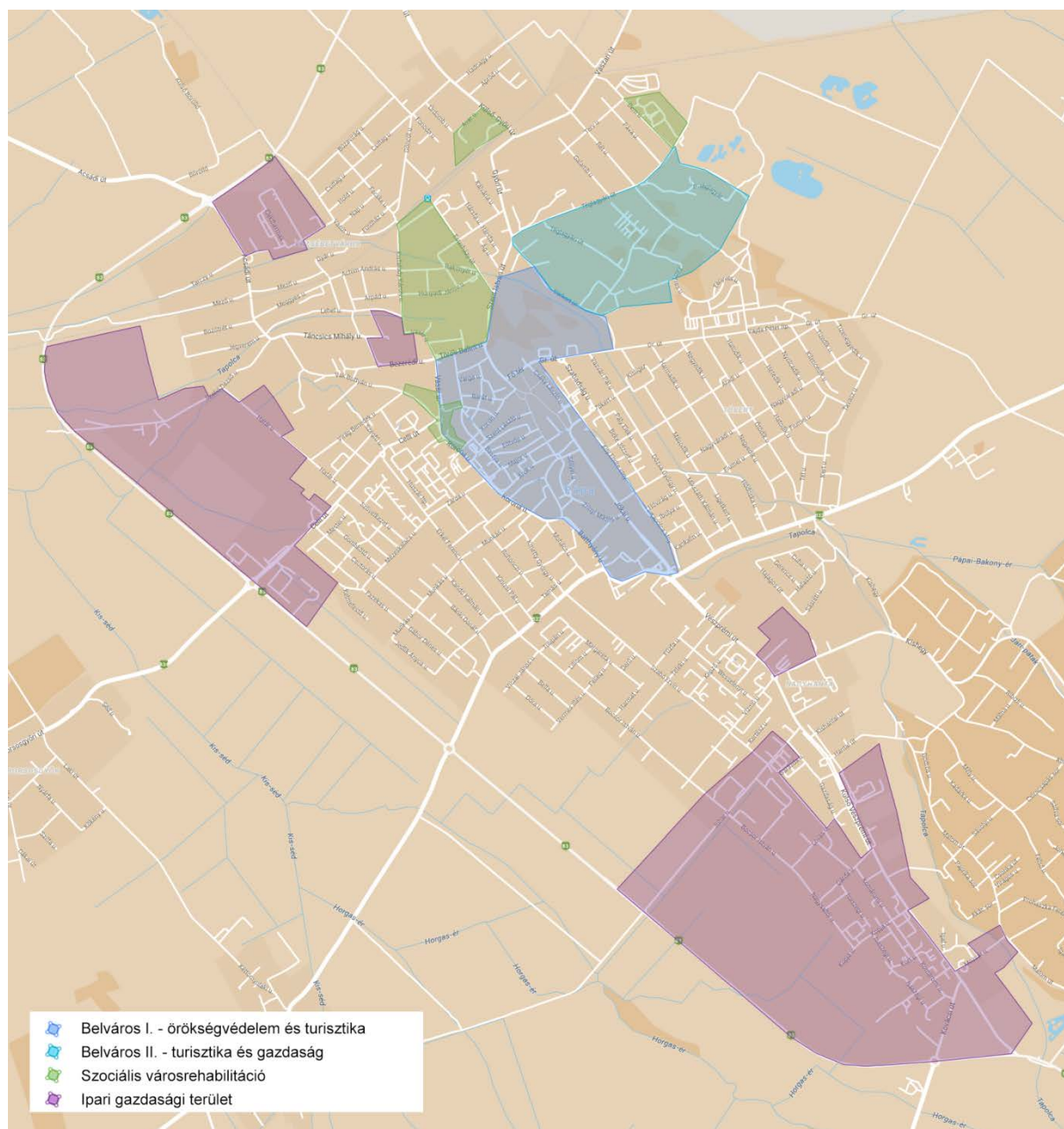
minőségének fejlesztése							
<u>Ipari Park:</u> Betelepülések ösztönzése, az ipari parki infrastruktúra továbbfejlesztése, a meglévő vállalkozások újrafejlesztése, a 83-as főútra történő rákötés							
<u>Tapolcafő, Borsosgyőr, Kéttornyulak:</u> Alapszolgáltatások fejlesztése, az elérhetőség javítása							

2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

2.1. AKCIÓTERÜLETEK KIJELELÉSE

Az akcióterületek a városfejlesztés gócpontjai, kiemelt fejlesztési célterületei, ahol több, egymással összefüggő beavatkozás, projekt valósul meg. Az ITS keretében három akcióterület került kijelölésre a városban. A három akcióterület közül kettő a gazdaságfejlesztés - azon belül is egyrészt a turizmusfejlesztés és örökségvédelem illetve bemutatás, másrészt a munkahelyteremtés és vállalkozásfejlesztés műszaki, területi feltételeinek, illetve szervezeti feltételeinek megteremtése – erőteljes dinamizálására irányul. A harmadik akcióterület a társadalmi és részben műszaki problémákkal terhelt, leromlott állapotú lakóterületek rehabilitációját célozza. Az akcióterületeken megvalósítani tervezett beavatkozások is ezt a célt szolgálják. Pápán a három kijelölt akcióterület az alábbi:

- Belváros
 - I. - örökségvédelem és turisztika,*
 - II. - turisztika és gazdaság*
- Ipari gazdasági terület
- Szociális városrehabilitáció

A városfejlesztés akcióterületei**2.1.1. Belváros**

Helyszín: Az akcióterület Pápa történelmi belvárosát és a Várkertet foglalja magába. A határait a hatályos településszerkezeti terv lehatárolása adja. Az akcióterületet az alábbi utcák határolják: Szent István út – Török Bálint utca. – Vásár utca – Korona utca – Batthyány utca – Jókai utca – Ady Endre sétány – Gr. Esterházy út – Várkerti út – Fenyves utca – P téglagyár utca – Téglagyári út – Szent István út.

Az akcióterület kiterjedése mintegy 165 hektár, az egyes részterületek: 102, illetve 63 hektár

Pápa első számú akcióterülete a város örökségmegőrzési, idegenforgalmi, igazgatási és funkcionális centrumterületét foglalja magában. Itt található a város legfontosabb épített értékei, látványosságai, a barokk belváros, a közigazgatási funkciók, az alapfokú oktatás-nevelés funkcióinak egy része, továbbá számos szolgáltatás. Az Akcióterület magába foglalja a Főtér, az Esterházy-kastély és a Várkertfürdő területét.

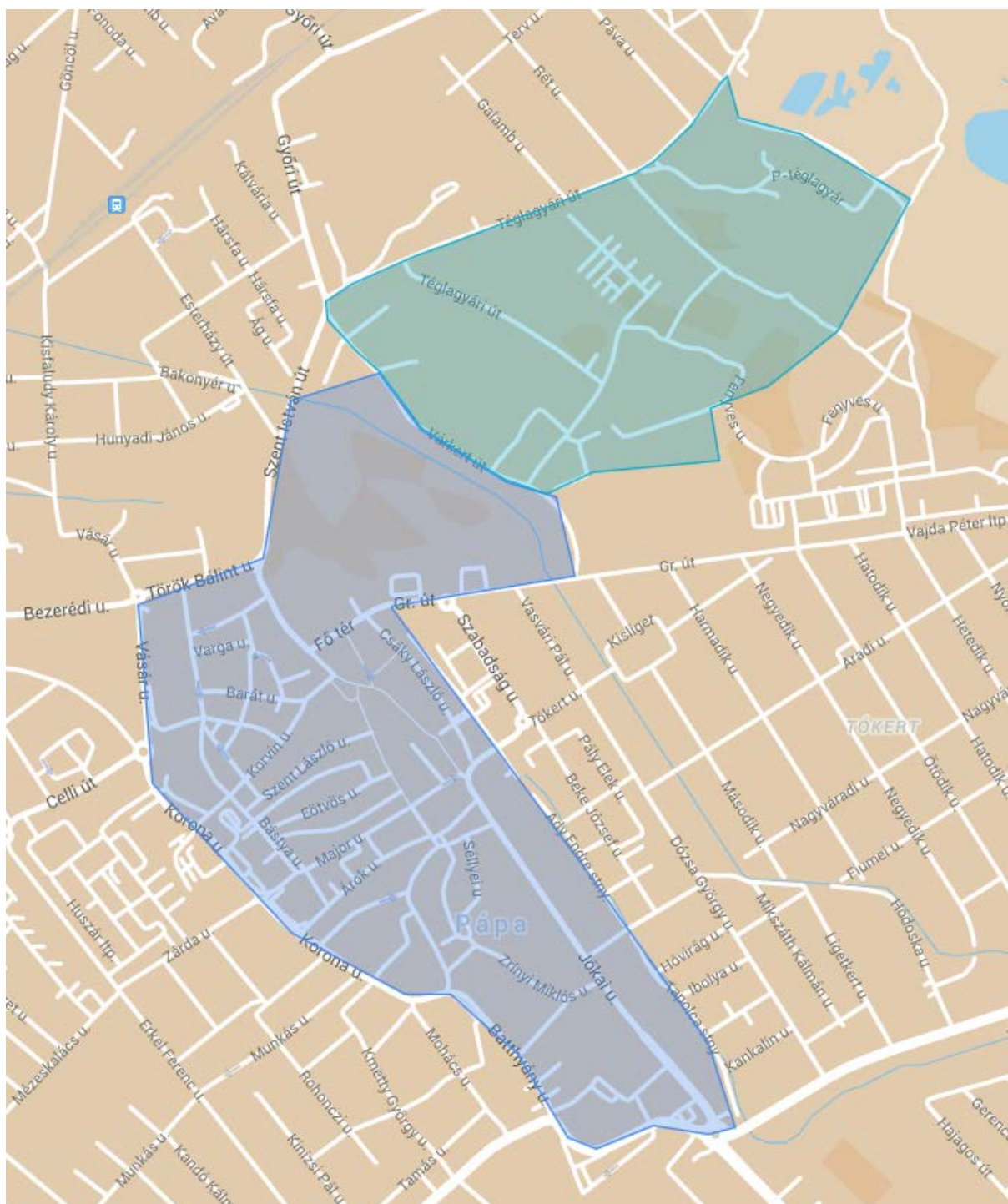
Jellemzők: A pápai belváros nagy részére kiterjedő akcióterület gazdag barokk építészeti örökségekben. Pápa Közép-Európa egyik legszebb barokk belvárosával és főterével rendelkezik, amelynek védelme és rekonstrukciója a városfejlesztés legfontosabb feladata. A belváros kiterjedt kereskedelmi és szolgáltató funkcióknak ad helyet, itt található a város közigazgatása és több oktatási intézmény.

A város jellegzetes, imázsteremtő épülete, az Esterházy-kastély, amely az egykori belső vár alapjainak felhasználásával épült. Az épület – az alapként felhasznált várfalak elhelyezkedése miatt – kissé szabálytalan „U” alakjával északról zárja le a Fő teret. Az épület állaga évtizedeken át romlott, de felújítása mára megtörtént. A Belső-Várkert (a kastélypark) a város legfontosabb zöldterülete.

A Fő téren áll nagytemplom (plébániatemplom), az egyhajós csarnoktemplom, amely már nem a barokk túldíszített stílusában, de annak jegyeit még magán viselve, a klasszicizmus fele hajló barokkban, copf stílusban épült meg. A katolikus egyház tulajdonában lévő nagytemplom rekonstrukciója esedékes. A város másik ismert temploma a református templom a belváros közepén, a Március 15. téren, az 1531-ben alapított Pápai Református Kollégium mellett található.

Az akcióterületen, a Külső-Várkertben található a Várkertfürdő, a város központjának közelében, a Sportcsarnok és a Petőfi Sándor Gimnázium mögötti területen, kellemes környezetet nyújtva a pihenéshez, fürdéshez, úszáshoz, az egészség megőrzéséhez. Pápán feltörő termálvizet 2005-ben nyilvánították gyógyvízzé. A Várkertfürdő szolgáltatásai között mind az egészség megőrzését és az aktív sportolást biztosító tevékenységi formák, mind az aktív pihenést, a regenerálódást elősegítők megtalálhatók.

Az ITS az egész belvárost és a várat egy egységes építészeti és idegenforgalmi egységként kezeli és egymásra épülően fogalmazza meg építészeti és idegenforgalmi értékeit megőrző és hasznosító célokat és beavatkozásokat.

A Belváros akcióterület

Fejlesztési cél: Az akcióterület fejlesztése egyidejűleg több célt szolgál. Általános cél, hogy a Pápa belvárosának megújulása, épülése az előző években megkezdett folyamat részeként folytatódjon. Az akcióterülethez tartozó Várkertfürdőhöz valamint az Esterházy-kastélyhoz kapcsolódóan olyan attrakció teremtő beavatkozások megvalósítása a cél, amelyek komplett, vonzó és jól értékesíthető idegenforgalmi programcsomagokat eredményeznek. Cél az idegenforgalmi termékpaletta bővítése mellett a kereskedelem és szolgáltatásfejlesztés, intézményfejlesztés és korszerűsítés, újabb

közösségi területek létrehozása illetve meglévők megújítása, parkolófejlesztés, zöldfelületfejlesztés összehangolva, az ott élők, illetve a város erős idegenforgalmi szerepköréből fakadó igényeit. Az akcióterületi célok elősegítik a város középtávú céljainak megvalósulását.

Szükséges beavatkozások: Az akcióterületen szükséges beavatkozások sokrétűek, mind a terület sajátos szerkezete, mind a kialakult magas funkciósűrűsége miatt. Itt összpontosul számos városi és térségi funkció, intézmények, de ugyanakkor kiemelkedő műemléki környezet és idegenforgalmi célterület is egyben. E kettős funkciósűrűsödés jelöli ki azokat a fókuszokat amelyekre az akcióterületi beavatkozások, projektek irányulnak. A fejlesztések közül az akcióterületi beavatkozások közé elsősorban az egyházi épületek megújításával, valamint az itt található városi közszolgáltató intézmények fejlesztésével kapcsolatos projektek kerültek. Szintén az akcióterületen valósulnak meg, ám stratégiai fontosságuk okán kulcsprojektnek minősülnek a Belváros rekonstrukció II. ütemének fejlesztései, az Esterházy-kastély felújításának további ütemei, és az attrakcióteremtő turisztikai fejlesztések, szállodaépítés, szabadidőközpont kialakítása.

2.1.2. Ipari gazdasági akcióterület

Helyszín: Az akcióterület Pápa gazdasági célú fejlesztési területeit foglalja magába. Az akcióterület kiterjed az Ipari Park területére, továbbá a hatályos településszerkezeti tervben gazdasági célra kijelölt ipari gazdasági területekre, valamint kiegészül ma még a hatályos tervben nem szereplő, de gazdasági célra hasznosítani kívánt barnamezős, illetve zöldmezős területekkel is.

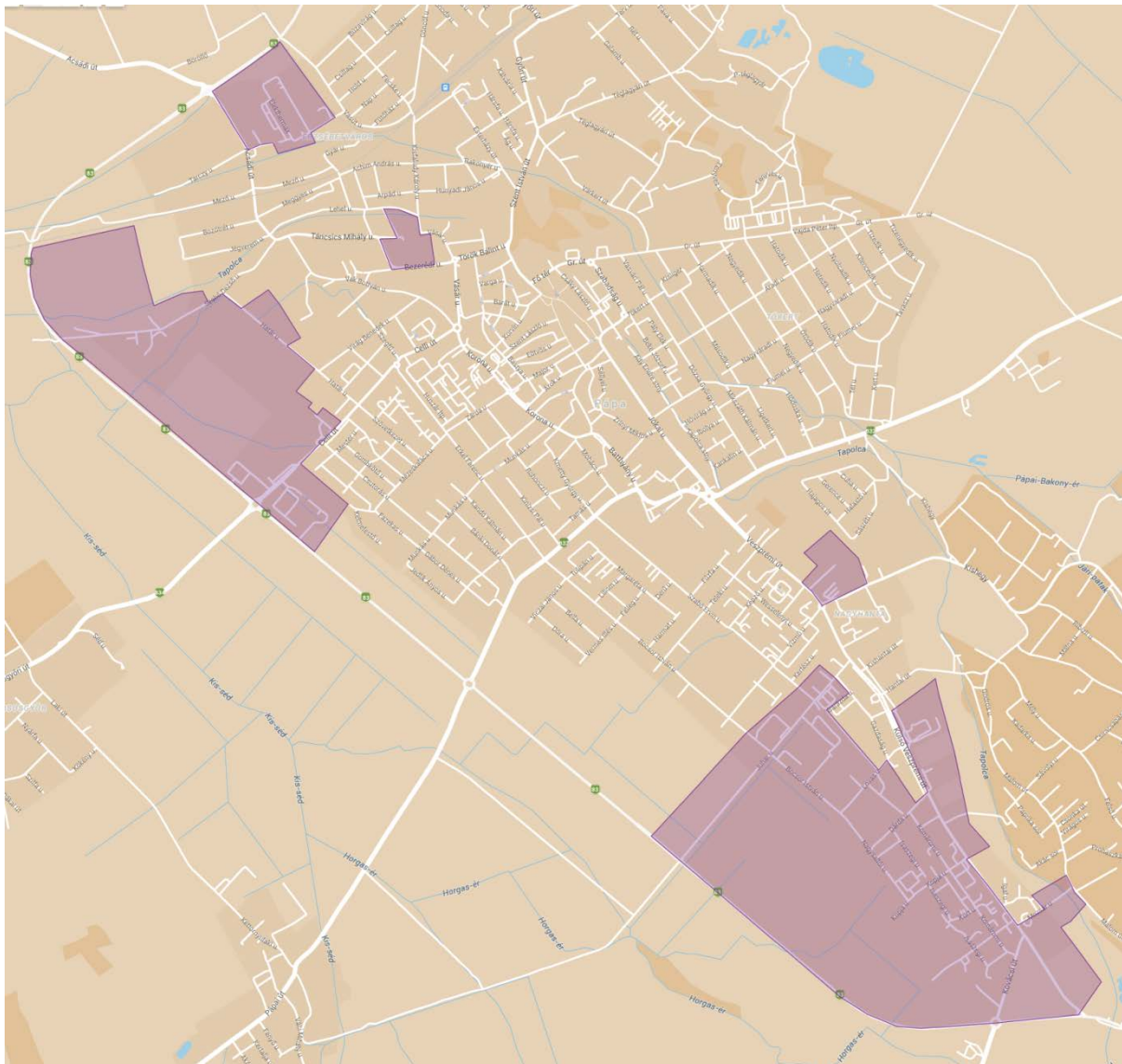
Az akcióterület kiterjedése összesen: 362 hektár. Az egyes részterületek hozzávetőleges nagysága: 114; 215; 20; 5,7; 7,4 hektár

Jellemzők: Az akcióterület öt részterületből tevődik össze. A két legnagyobb terület a 83. sz. főút mellett a város kialakult lakóterületétől nyugati illetve déli irányban fekszik, részben az Ipari Park területén, részben ma még mezőgazdasági hasznosítású területen, ahol azonban néhány gazdasági vállalkozás már ma is működik. A kisebb részegységek esetében a város beépült területeinek átstrukturálásával jön létre a gazdasági funkció.

A Pápai Ipari Park Kft. az elsők között 1997-ben nyerte el az „Ipari Park” címet. Az objektív paraméterek alapján végzett minősítések eredményeként a Pápai Ipari Park a magyarországi ipari parkok élmezőnyéhez tartozik, hiszen a megye és a régió fejlesztésében jelentős szerepet játszik, a megvalósult és folyamatban lévő fejlesztésekkel, a képzett munkaerő számára új munkalehetőséget teremt. Az Ipari Parkban a hasznosítható szabad terület jelenleg 57 hektár, 40 hektáron már betelepült vállalkozások vannak. A 83. sz. főút mentén elhelyezkedő, a város és az út által közrefogott több mint 200 hektár nagyságú terület nagyobb része a településszerkezeti tervben kereskedelmi gazdasági besorolású, a fennmaradó rész tervezett erdőterület. Tulajdonviszonyai vegyesek, önkormányzati és több magántulajdonos között oszlik meg.

A Veszprémi út menti részterületen az egykori autókereskedések területén, illetve szabad területeken jelentős szabad területek állnak rendelkezésre.

Ipari gazdasági akcióterület

Fejlesztési cél: Az akcióterület fejlesztésének célja a város gazdaságának további megerősítése, dinamizálása, a foglalkoztatás bővülése és a fiatalok településen tartása, szorosan kapcsolódva a város G1 számú tematikus céljához. Az Ipari Park esetében a még szabad területek vállalkozásokkal feltöltése a cél. A várostól nyugatra, a 83-as menti terület nagy részén cél zöldmezős beruházások megvalósítása, a területek előkészítése és vállalkozások, telephelyek, cégközpontok fogadására alkalmassá tétele. A Veszprémi út menti részterületeken részben zöldmezős, részben barnamezős beruházások megvalósítása a cél.

Mindezek eredményeképp Pápán cél növelni a foglalkoztatottságot új munkahelyek létrehozásával, a munkanélküliség mértékét csökkenteni, és a kényszerű ingázást a helybeni foglalkoztatási

lehetőségekkel kiváltani. Az akcióterületi fejlesztések járuljanak hozzá a város térségi foglalkoztató központi szerepkörének erősítéséhez.

Szükséges beavatkozások:

Az akcióterület (részterületek) fejlesztése több - egymással összefüggő - beavatkozást igényel. A nyugati részterület esetében szükségessé válik a településszerkezeti tervben már kijelölt és a még csak tervezett gazdasági célú területek ütemezett előkészítése, fejlesztésre alkalmassá tétele. Településszerkezeti terv módosítás is szükséges a tervben rögzítettekhez képest nagyobb gazdasági területek kijelöléséhez. A területek fejlesztésbe vonása érdekében a tulajdonosok közötti összefogás szükséges. A területelőkészítés magába foglalja a fejlesztőkkel való megállapodások (településrendezési szerződések) megkötését, a tényleges igénybevételhez szükséges tervek, illetve engedélyek beszerzését, továbbá terepi előkészítő munkálatokat is.

A „településrendezési szerződések” olyan tartalommal kell, hogy megfogalmazásra és megkötésre kerüljenek, amelyek garantálják, hogy az ingatlanfejlesztések teljes költségeit a fejlesztők vállalják. A területek használatbavételéhez szükséges infrastruktúrafejlesztéseket (beleértve szükség szerint a vízellátás biztosítását, a tűzivíz megoldását, a szennyvíz elvezetését, a felszíni vízelvezetés megoldását, a gázellátást, az elektromos ellátást, a távközlési hálózat kiépítését, a feltáró és gyűjtő utak valamint a járdák kiépítését és a közterületek kertészeti rendezését) - a fejlesztési projektek szerves költségeinek kell tekinteni, amelyet a Fejlesztő finanszíroz. Területelőkészítő feladatok finanszírozása csak az önkormányzati tulajdonú területek esetében támogatott közpénzek felhasználásával.

A terület potenciáljának megfelelő hasznosítását szolgáló marketingmunka is szükségessé válik az akcióterület tényleges gazdasági területté válása érdekében.

Az Ipari Park esetében a kijárási, a marketingmunka az elsődleges.

A Veszprémi út menti területen az autószerelőhelyek helyén barnamezős beruházás keretében szükséges új fejlesztési területeket kialakítani. A terület kisebb részén zöldmezős beruházás előkészítés szükséges. E részterületen kisebb cégek, raktárak elhelyezése javasolt. A szükséges övezeti átsorolás érdekében településszerkezeti terv módosítás szükséges.

2.1.3. Szociális városrehabilitáció akcióterülete

Helyszín: Az akcióterület Pápa szociális nehézségekkel terhelt, leromlott állapotú lakóterületeit foglalja magába. Az akcióterület négy ilyen lakóterületet foglal magába. A Külső Győri út – Avar utca – Vasútállomás határolja az első részterületet, a másik részterület a Gém utcai Rigó lakótelep, a harmadik pedig a Vásár út – Celli út – Korona utca – Vak Bottyán utcák találkozási térségében kialakult lakóterület.

Az akcióterület kiterjedése összesen: 44,6 hektár, az egyes részterületek hozzávetőleges nagysága: 4,6; 4,5; 5; 30,6 hektár.

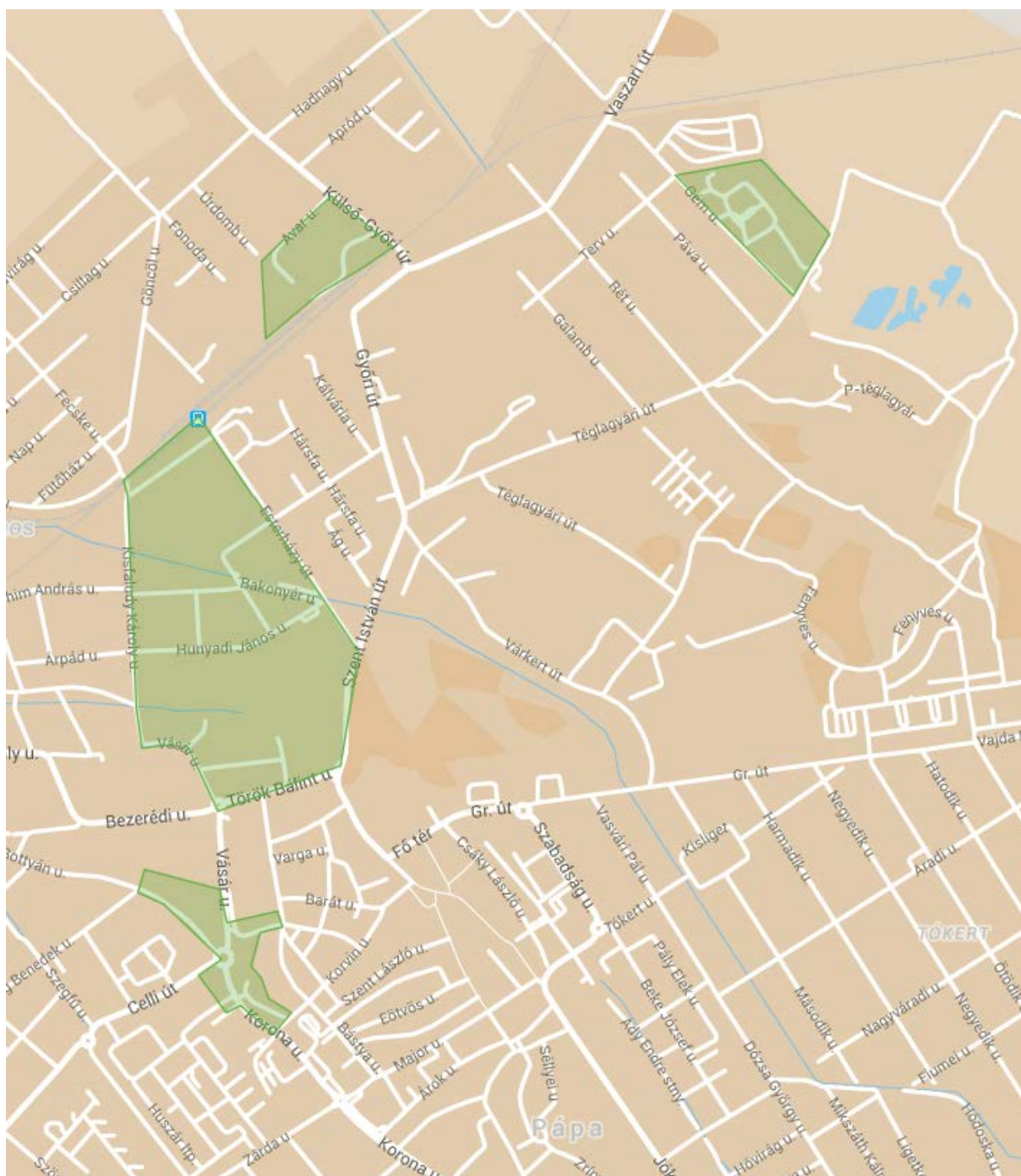
Jellemzők: Az akcióterület valamennyi részterületén a rossz szociális helyzetben lévő, leszakadó társadalmi csoportok élnek. Az akcióterület részben átfed a megalapozó vizsgálatok során feltárt szegregátumok területével. Az akcióterület elsősorban azokat a szegregálódás veszélye által érintett illetve már kialakult szegregátumokat foglalja magába, ahol önkormányzati tulajdonú lakások, épületek is rendelkezésre állnak, továbbá egykori üzemek funkcióváltásra javasolt területeit.

A Rigó lakótelepen döntően önkormányzati bérlakásokban él a jellemzően roma nemzetiségű lakosság. Az ingatlanok átlagéletkora 14-15 év körüli, de ennek ellenére állapotuk rendkívül rossz, teljesen lelakottak. A területen a közelmúltban került átadásra a Csillagpont nevű szolgáltatóház meglévő ingatlanok felújításával, ahol napközi ellátási, mosási és egyéb lehetőséget biztosít az önkormányzat az ott élők számára. Szociálpedagógus is foglalkozik a rászorulókkal.

Az Avar utca és a Vasútállomás menti területen önkormányzati illetve magántulajdonban lévő ingatlanok egyaránt megtalálhatók. Az önkormányzat az egykori malomépületben szociális bérlakásokat alakított ki.

A Sulyok Dezső tér környéke, a Spar szupermarket melletti részterület fejlesztési szempontból jó adottságú (belváros-közelbeli fekvés, jó megközelíthetőség, csomóponti térség), ennek ellenére rendkívüli mértékben leromlott állagú, lelakott ingatlanok vannak a területen. A terület egykor iparterület volt, az épült be későbbiek során lakóházakkal. Műszakilag leromlott állapotú, városképi jelentőségű épületek találhatók a területen. Lakónépesség szociálisan hátrányos helyzetű. Beavatkozás nélkül a további állagromlás visszafordíthatatlan folyamatokat indíthat el. A helyi védelemre javasolt épületek építészeti értékei elveszhetnek.

Az akcióterület magába foglalja a volt dohánygyár, a régi textilgyár, a régi húsgyár és a régi strandfürdő területét is. A volt dohánygyár területén ma a Haas+Sohn Fűtőkészülékgyártó és Kereskedő Kft telephelye működik.

Szociális városrehabilitáció akcióterület

Fejlesztési cél: El kell érni, hogy az érintett területek lemaradásai mérséklődjenek és a város egészéhez mért relatív helyzetük javuljon, a lakhatási feltételek, a kommunális infrastruktúra, a közterületi és zöldfelületi ellátottság, a közfunkciók száma és a szolgáltatások terén egyaránt. Mindezek eredményeként középtávon javuljanak az érintett területek társadalmi mutatói. A volt dohánygyár területén teljes struktúraváltással kulturális központ létrehozása a városi cél. A régi textilgyár épületének rehabilitációja szükséges, a strandfürdő esetében is az épület rehabilitációja a cél, hasonlóan a húsgyár épület esetében is.

Szükséges beavatkozások: A Rigó lakótelepen a lelakott, erősen leromlott állagú épületek felújítása, és magasabb komfortfokozatú lakások kialakítása szükséges.

A Spar melletti területen (Sulyok Dezső tér környezete) a Celli és Korona utcák elején a régi iparterületen épült lakóingatlanok esetében magántulajdonból önkormányzati tulajdonba vétel, lebontás, majd a terület újrahasznosítása szükséges. A régi vámházban – három szintes ingatlanban - kialakított szociális bérlakások rehabilitációja szükséges.

Az Avar utcai részterületen a magántulajdonú lakások és a malomépületben lévő önkormányzati szociális bérlakások rehabilitációja szükséges.

A volt dohánygyár területén kialakításra kerülő új kulturális központ a város ITS-ének egyik kulcsprojektje. A terület teljes átalakítása valósul meg.

2.2. AZ EGYES AKCIÓTERÜLETEKEN MEGVALÓSÍTÁSRA KERÜLŐ FEJLESZTÉSEK

A fejezet bemutatja, hogy melyek azok a beavatkozások, melyek megvalósításával az adott akcióterületre vonatkozó célok elérhetők, és melyeket az önkormányzat és partnerei az akcióterületen az elkövetkezendő években elvégeznek vagy terveznek elvégezni az akcióterület fizikai, társadalmi-gazdasági és környezeti megújítása érdekében. A beavatkozások projektek/projektcsomagok megvalósítását jelentik. Az ITS-ben megjelenítendő projektek listája indikatív jellegű.

Az akcióterületi projektek közös jellemzői:

- egymással szinergikus hatást fejtenek ki, az egyes projektelemek segítik más projektek megvalósulását illetve hatásának kiteljesedését;
- az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra,
- volumenük, így várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen

2.2.1. Belváros

A Belváros akcióterületen megvalósítandó konkrét intézkedéseket összefoglalóan mutatja be a következő táblázat. Az egyes projektek részletes adatlapja a Mellékletek között szerepel.

Sorszám	Beavatkozás/Projekt megnevezése	Célja, elvárt eredmények	Kapcsolódás a tematikus célokhoz
1.	Turisztikai attrakció és szolgáltatás fejlesztése a Dunántúli Református Egyházkerületben	A projekt eredményeként a Pápai Ótemplom tervezett átalakításával és az ott berendezett kiállítással egy olyan vallási-kulturális látogatóközpont jön létre, amely funkcióját tekintve az év minden szakában képes turisztikai attrakciót jelenteni	G2
2.	Reformáció temploma a Lutheránus szigeten -Pápán	A templom megfelelő műszaki állapot helyreállítása a cél. A tető helyreállítása, toronysüveg felújítása, toronybelső részének megújítása,, vizesedés, süllyedés, falak repedéseinek megszüntetése. Tönkrement padok részeinek cseréje, finom belsőépítészeti munkák elvégzése.	K1
3.	Közösségi tér a pincében a Lutheránus szigeten	A Lutheránus szigeten egy olyan helyiség kialakítása 52 m ² -en, amelyben a belvárosba érkezők számára bemutatható Pápa mint a somlai borok városa. A hegy kitűnő borait a Szent Márton Pincészet termékeiként mutatnákk be	G2
4.	Pápai Református Templom épületenergetikai korszerűsítése.	A 74 éves Pápai Református Újtemplom energetikai korszerűsítésével szeretnénk a templom, mint közösségi tér használatát egész évre kiszélesíteni, illetve azt komfortosabbá tenni. Az épület energetikai korszerűsítésével és az energiatermelő beruházással – legideálisabb esetben – el szeretnénk érni, hogy a templom energetikai szempontból „passzív ház”-ként üzemelhessen	K1
5.	Esperesi hivatal és evangélikus lelkészlakás külső megújulása	A kémények javítása, hőszigetelés pótlása. Utcafronton a lábazat előtt járdát szükséges építeni. A héjazaton a cserépfedés javítása, bádogos elemek cseréje. A padlás szigetelése. A pincének bejárati ajtó építése udvari megközelítéssel.	K1
6.	Türr István Gimnázium épület rekonstrukciója	Az épület teljes körű felújítása, infrastrukturális fejlesztése, új tornaterem építése a hatályos szakmai előírások figyelembevételével	T1
7.	Gondozási Központ közösségi terének kialakítása	A gyermekjóléti szolgálat és a családsegítő szolgáltatás ezen a helyszínen megtartott	T1

		esetkonferenciáival, ifjúságvédelmi kerekasztalaival, kábítószer egyeztető fórum üléseivel, tréningjeivel színvonalas akadálymentesített helybiztosítással és technikai felszereltségével hozzájárul Pápa város Drogstratégiájának és a Helyi Esélyegyenlőségi Program részterületének a megvalósításához
8.	Bentlakásos intézmény (Idősek Otthona) akadálymentesítése	Az épület adottságai miatt 2 helyiség T1 akadálymentesítéséhez mobilrampa beszerzése és beépítése.
9.	Bentlakásos Intézmény (Idősek Otthona) telephelyének energiahatékonyság növelése	A teljes megvalósítás lényeges energia T1 megtakarítást eredményez

2.2.2. Ipari gazdasági akcióterület

Az ipari gazdasági akcióterületen megvalósítandó konkrét intézkedéseket összefoglalóan mutatja be a következő táblázat. Az egyes projektek részletes adatlapja a Mellékletek között szerepel.

Sorszám	Beavatkozás/Projekt megnevezése	Célja, elvárt eredmények	Kapcsolódás a tematikus célokhoz
10.	10.a. Zöld és barnamezős beruházások előkészítése a Pápai Ipari Parkban 10.b. Ipari gazdasági terület bővítése a nyugati városrészben (Celli út – Határ u. – Vasút környéke), és az északnyugati városrészben (Acsádi út – 83-as elkerülő út – Vasút környéke)	Ingatlanhasznosítás, betelepülő vállalkozások támogatása. Gazdasági és kereskedelmi területek kínálatának bővítése. Kis- és közepes cégek letelepedésének elősegítése.	G1
11.	Ingatlanvétel és felújítás	Pápán az ipari park területén lévő, már több éve nem hasznosított ingatlan együttes megvétele, felújítása	G1
12.	Schocobon Édességnagykereskedés kft. logisztikai telephely	A szolgáltatás gazdaságosabbá színvonalasabbá, tétele, a jelenlegi piaci részvétel biztosítása, és annak növelése érdekében, határon túlra is (export növelése), és ezáltal a hosszú távú munkahely megőrzés biztosítása (jelenleg 43 fő)	G1

2.2.3. Szociális városrehabilitáció akcióterülete

A szociális városrehabilitáció akcióterületén megvalósítandó konkrét intézkedéseket összefoglalóan mutatja be a következő táblázat. Az egyes projektek részletes adatlapja a Mellékletek között szerepel.

Sorszám	Beavatkozás/Projekt megnevezése	Célja, elvárt eredmények	Kapcsolódás a tematikus célokhoz
13.	Egykori Dohánygyár épületének rehabilitációja, kulturális központ kialakítása, melyben ipartörténeti gyűjtemény elhelyezését, kistérségi néprajzi emlékek összegyűjtését tervezzük	Belterületen fekvő barnamezős területek rehabilitációja, leszakadó városrész funkcióbővítése. Turisztikai potenciálok erősítése	T2/G2
14.	Vaszari út és Téglagyári út által határolt városrész, Rigó-lakótelep, Sulyok Dezső tér környéke és Avar utca komplex városrész rehabilitációja, szegregáció felszámolása	A leromlott, szegregált területek felszámolása, rehabilitációja, oktatás, foglalkoztatás bővítése	T2

2.3. AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜLI FEJLESZTÉSEK

A fejezet a három akcióterületen kívül végrehajtandó, a város vagy a járás egésze szempontjából jelentős fejlesztéseket mutatja be aszerint, hogy azok a kulcsprojektek, a hálózatos projektek, vagy az egyéb projektek közé sorolhatóak-e, illetve hogy mely városi szintű középtávú fejlesztési célhoz illeszkednek a leginkább.

2.3.1. Kulcsprojektek

Akcióterületen kívüli kulcsprojektek azok a tervbe vett fejlesztések, melyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem vagy csak kismértékben érhető el. Gyakran a kulcsprojekt (ami jellemezően nagyobb összegű projekt) megvalósulása előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásai érvényesülésének. Az egyes projektek részletes adatlapja a Mellékletek között szerepel.

Sorszám	Beavatkozás/Projekt megnevezése	Projekt célja, elvárt eredmények	Kapcsolódás a tematikus célokhoz
15.	Pápa Város komplex turisztikai fejlesztése	Fejlesztési célok egységes, komplex turisztikai csomagban kezelése. Mindezek a városi turisztikai honlapon megjelenhetnek, okos-telefonos alkalmazással könnyen elérhetővé válhatnak	G2
16.	Belváros rekonstrukció II. ütem megvalósítása	Élhető környezet kialakítása, vállalkozások segítése, közlekedésbiztonság növelése	K1
17.	Az Esterházy-kastélyhoz tartozó egykori lovarda épületének rekonstrukciója, közösségi térre történő alakítása	Az Esterházy-kastélyhoz tartozó egykori lovarda épületének rekonstrukciója, közösségi térre történő alakítása. A megújuló kastély épülethez tartozó egykori lovarda rekonstrukcióját követően a városban hiányt pótló méretű és funkciójú közösségi színtérre való kialakítása. A belváros és a kastély hasznosítása, önfenntartóvá, gazdaságossá történő átalakítása. Egységes turisztikai és gazdasági hasznosítása.	K1
18.	Esterházy-kastély park/ Kisliget / Belső Várkert értékmegőrző felújítása	Kastély környezetének rendezése, belvárosi zöldterületek rendezése. Turisztikai potenciálok erősítése, a meglévők szolgáltatási színvonalának növelése, járási turisztikai attrakció-fejlesztés	K3
19.	Esterházy-kastély felújítás további ütemei: kastélykert-kastélypark rekonstrukció kastélypince felújítás, őrházak rekonstrukció	A megújuló kastély épület környezetének rendezése. A belváros és a kastély hasznosítása, önfenntartóvá, gazdaságossá történő átalakítása. Egységes turisztikai és gazdasági hasznosítása. Kastély kerítés és kapcsolódó létesítmények rekonstrukciója, őrházak felújítása, hasznosítása	G2
20.	Négycsillagos wellness hotel megvalósítása a pápai Várkert fürdő szomszédságában	A Várkert Hotel Kft. stratégiai célja, hogy egy új, műszakilag kifogástalan, esztétikailag igényes létesítményt hozzon létre egy új szálloda képében. A stratégiai cél alapján értelmezett szálloda főfunkciói, amelyeket a jövőben, az operatív működés során el kell tudni látni: - szálláslehetőség - vendéglátás - konferenciák és rendezvények - wellness szolgáltatás	G2
21.	Külső-Belső-Várkertben szabadidős központ kialakítása	Pápa városában élők számára az aktív és egészséges élethez kapcsolódó közösségi infrastruktúra fejlesztése	T1
22.	Ferences kolostor fejlesztése és	A műemléki védettségű, mára rossz műszaki	G2

	turisztikai célú hasznosítása, szálláshely kialakítása	állapotú épületegyüttes rehabilitációja, turisztikai célú hasznosítása, valamint egyházi zárandokutak alkalmával szálláshelyek biztosítása	
23.	Repülőtér vegyes hasznosítása a győri autóipari centrum és Nyugat-Dunántúli Autóipari Klaszter logisztikai ellátására	Az Észak-Dunántúlon kialakult autóipari centrum logisztikájának biztosítása. A fejlesztéssel a régió piacra jutási lehetőségei növekedhetnek	G1

2.3.2. Hálózatos projektek

Akcióterületen kívüli hálózatos projektek több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből állnak, melyek Pápa egészére vagy annak jelentős részére kiterjednek, a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik. Az egyes projektek részletes adatlapja a Mellékletek között szerepel.

Sorszám	Beavatkozás/Projekt megnevezése	Célja, elvárt eredmények	Kapcsolódás a tematikus célokhoz
24.	a, Pápai Kóter Turistaszálló energetikai felújítása; b, Városi Óvodák energetikai felújítása; c, Zichy Ház energetikai felújítása d, egyéb közintézmények energetikai felújítása	A települési infrastrukturális létesítményekben – önkormányzati tulajdonú, közfeladatokat ellátó intézményekben és az önkormányzati bérházakban – az energiahatékonyság növelése és a megújuló energia felhasználás támogatása	T1
25.	Egészségügyi alapellátás és önkormányzati járó beteg ellátás infrastrukturális fejlesztése	Egészségügyi alapellátás és önkormányzati járó beteg ellátás infrastrukturális fejlesztése	T1
26.	A település önkormányzati intézményeiben, ingatlanjaiban az energiahatékonyság növelése és a megújuló energia felhasználása	A település önkormányzati intézményeiben, ingatlanjaiban az energiahatékonyság növelése és a megújuló energia felhasználása	T1
27.	Meglévő önkormányzati feladat ellátást szolgáló intézmények akadálymentesítése, családbarát funkció kialakítása	Színház épület, Kékfestő Múzeum, Huszár ltp. közösségi ház és Zichy-ház akadálymentesítése	G2
28.	Nagyvárosias lakókörnyezetek megújítása	Közterületi létesítmények, járdák, parkolók, belső feltároló utak felújítása, szabadidős létesítmények (játsszótérek) felújítása, zöldterület rendezés, köztéri bútorok elhelyezése	K2
29.	Akadálymentes gyalogátkelőhelyek létesítése,	A város területén meglévő gyalogátkelőhelyek akadálymentesítése, tartós burkolati jellel való	K2

	a meglévők fejlesztése	ellátása. Nagy forgalmú belső utakon új átkelőhelyek kialakítása	
30.	Illegális hulladéklerakók megszüntetése a városban és a kistérségben; Bakony-ér/Tapolca folyómedrének rekultivációja	A környezettudatos magatartás széleskörű elterjesztése, környezetkárosító illegális hulladéklerakók megszüntetése	K2
31.	Szennyvíztisztítás fejlesztése	A szennyvíztisztító telep továbbfejlesztése, a stratégiai terveknek megfelelően iszapkezelés egységes megvalósítása, energetikai program végrehajtása, környezetvédelmi előírások alapján létesítmények lefedése	K2
32.	Közutak és közterületek fejlesztése, felújítása (belvároson kívüli területek)	Közlekedési feltételek javítása, közösségi infrastruktúrák kiépítése a város területén	K2
33.	P + R parkolók kialakítása környezetbarát tömegközlekedés fejlesztése	A város belső területeit terhelő közúti gépjármű forgalom mérséklése, a közösségi közlekedés támogatása.	K2
34.	Kerékpáros hivatásforgalom és turizmus fejlesztése	Kerékpáros közlekedés erősítése, figyelemfelhívó akciók szervezése	K2
35.	Kerékpárút építése az egészséges életmód jegyében	Pápakovácsit Tapolcafővel összekötő föld – illetve murvás földút teljes egészében murvás burkolattal történő ellátása, kerékpárút építése az egészséges életmód jegyében.	K2
36.	Győr-Cellőmölk vasútvonal villamosítása	Eredményeképp a személyszállítás is gyorsabbá, kulturáltabbá válhat	K2
37.	83-as főút Győr-Pápa közötti szakaszának modernizációja (ill. Devecserig történő meghosszabbítása)	A város becsatolása a nemzetközi hálózatba, az autópálya biztonságos elérhetőségének biztosítása	K2
38.	Pápa város keleti elkerülő út megépítése	Összesen 8 km országos főút minőségű út építése új nyomvonalon	K2

2.3.3. Egyéb projektek

Akcióterületen kívüli egyéb projektek az alábbiak (az egyes projektek részletes adatlapja szintén a Mellékletek között szerepel).

Sorszám	Beavatkozás/Projekt megnevezése	Célja, elvárt eredmények	Kapcsolódás a tematikus célokhoz
39.	Múltunk és értékeink a reformációtól kezdetétől- Evangélikus szellemi örökség - Evangélikus Gyűjteményi Központ	Egy új épület kialakítását tervezi az egyházközség, amelyben az egyházhoz kapcsolódó könyvtár, levéltár, múzeum funkciót kívánnak elhelyezni. Az igény egy szintes összesen kb. 250m ² alapterületű épület, ami szervesen illeszkedik a már kialakult épület együtteshez.	K1
40.	Gyurátz Ferenc Evangélikus Általános Iskola bővítése - tornaterem és aula építése	Tornaterem (öltözők, mosdók), aula, valamint melegítőkonyha kialakítása	T1
41.	Napsugár bölcsőde felújítása, bővítése	A felújítás és a férőhelyek bővítése nagyon fontos a munkahelyek megőrzése és a nők elhelyezkedésének szempontjából	T1
42.	Szociális alapszolgáltatás (étkeztetés) infrastrukturális fejlesztés	A szociális étkeztetést nyújtó Gondozási Központ területén működő tálaló, konyha és étkező felújítása, akadálymentesítése, energiatakarékos működtetése és a HACCP előírásoknak megfelelő tálalóeszközök, berendezések, bútorzatok beszerzése	T1
43.	Hátrányos helyzetű gyermekek nyári táboroztatása	„Komplex humán szolgáltatás fejlesztése Pápa város szegregátumi településrészén” című TÁMOP-5.3.6-11/1-2012-0058 számú projekt megvalósításához kapcsolódóan a hátrányos helyzetű iskoláskorú gyermekek 2 x 1 hetes bentlakásos Balaton parti nyári táboroztatása	T1
44.	Kisméretű, környezetbarát helyi tömegközlekedési autóbuszok beszerzése	Alacsony szén-dioxid-kibocsátást célzó stratégiák támogatása. Tömegközlekedési eszközök (autóbuszok) cseréje	K2
45.	Hagyományörző és tematikus ifjúsági táborok szervezése a város/kistérség intézményeiben/turisztikai látványosságáiban	Térségi és helyi jelentőségű közösségfejlesztést támogató programok, közösségi kezdeményezések, akciók megvalósítása	G2
46.	Helyi identitás és kohézió erősítése kulturális programok szervezése által	A 800 éves Pápa város történelmi múltjának kulturális programokon történő megjelenítése, a jelenkorban élő pápai polgárok identitásának erősítése	G2
47.	Fenntartható település közlekedés fejlesztés, kerékpáros közlekedés elősegítése, korszerű bérleti lehetőséggel	Város és környékének testközelben bemutatása azáltal, hogy 40 db kijelölt kerékpár bérleti pont mellett 100 db nagy strapabírású kerékpár beszerzése, melyből 30 db elektromos (vegyes hajtású)	K2
48.	A pápai múmia évezredes titkai	Olyan informatikai pont kialakítása, mely az	G2

		iskolabarát múzeum és levéltár virtuális oktatópontjaként értelmezhető (biztosítja a digitális hozzáférést, IKT infrastruktúrával megfelelően felszerelt, internet-csatlakozással rendelkezik)	
49.	Új orgona építése a Pápai Református Újtemplomba	A Pápai Református Templomban egy új, 31 regiszteres, francia romantikus stílusú orgona kialakítása, amely magas szintű orgonakonzertek, valamint orgonával kísért koncertek megrendezését teszi lehetővé. Emellett a szükséges átalakítások elvégzése azért, hogy megfelelő minőségű koncertteremként állhasson a látogatók rendelkezésére a templom	K1
50.	A jelenleg működő kutató labor továbbfejlesztése a Pápai Hús 1913. Kft. termékeire vonatkozóan	A jelenlegi termékínálat fejlesztése, új termékek fejlesztése, piacra vitele	G1
51.	Városi Pisztrángos és Kertészet kialakítása	Helyi termékek előállítását célzó gazdaságfejlesztés	G1
52..	Benzinkút fejlesztése	Pápa forgalmas, jól megközelíthető főútvonal mentén található benzinkút vásárlók részére történő megnyitása	K2
53.	Portálmosó berendezés, napkollektoros beruházás	Kefés gépjárműmosó berendezés telepítése nagyforgalmú önkiszolgáló autómosó és benzinkut területére. Szolgáltatási paletta bővítésével munkahelyek létesülnek. Napkollektorok telepítésével kazán kiváltása.	G1
54.	Gyűjtőprojekt: Mikroállalkozások gazdaságfejlesztési tárgyú kisprojektjei	Olyan mikroállalkozások által megvalósítani kívánt kisberuházások és fejlesztések, amelyek döntő többsége a G1 tematikus cél megvalósulásához járul hozzá.	G1

2.3.4. A tervezett fejlesztések illeszkedése a stratégia céljaihoz

Az egyes fejlesztési projektjavaslatok és a városi tematikus célok kapcsolata

Középtávú városi célok	Kulcsprojektek	Akcióterületi projektek	Hálózatos projektek	Egyéb tematikus projektek
G1 A gazdasági aktivitás és a foglalkoztatottság növelése, szakképzési	Repülőtér vegyes hasznosítása a győri autóiipari centrum és Nyugat-Dunántúli Autóiipari Klaszter logisztikai	Zöld és barnamezős beruházások előkészítése a Pápai Ipari		A jelenleg működő kutató labor továbbfejlesztése a Pápai Hús 1913. Kft. termékeire

rendszer fejlesztése	ellátására	Parkban. Ipari gazdasági terület bővítése a nyugati városrészben (Celli út – Határ u. – Vasút környéke), és az északnyugati városrészben (Acsádi út – 83-as elkerülő út – Vasút környéke	vonatkozóan	
		Ingatlanvétel és felújítás	Városi Pisztrángos és Kertészet kialakítása	
		Schocobon Édességnagykeresk edés kft. logisztikai telephely	Portálmosó berendezés, napkollektoros beruházás	
			Gyűjtőprojekt: Mikrovállalkozások gazdaságfejlesztési tárgyú kisprojektjei	
			A jelenleg működő kutató labor továbbfejlesztése a Pápai Hús 1913. Kft. termékeire vonatkozóan	
G2 A turizmusfejlesztés megvalósult eredményeire építve komplex turisztikai termékek kialakítása és piacra juttatása, további attrakciók létrehozása	Pápa Város komplex turisztikai fejlesztése	Turisztikai attrakció és szolgáltatás fejlesztése a Dunántúli Református Egyházkerületben	Meglévő önkormányzati feladat ellátást szolgáló intézmények akadálymentesítése , családbarát funkció kialakítása	Hagyományőrző és tematikus ifjúsági táborok szervezése a város/kistérség intézményeiben/turisztikai látványosságai
	Esterházy-kastély felújítás további ütemei: kastélykert-kastélypark rekonstrukció kastélypince felújítás, őrházak rekonstrukció	Közösségi tér a pincében a Lutheránus szigeten		Helyi identitás és kohézió erősítése kulturális programok szervezése által
	Négycsillagos wellness hotel megvalósítása a pápai Várkert fürdő szomszédságában			A pápai múmia évezredes titkai
	Ferences kolostor fejlesztése és turisztikai célú hasznosítása, szálláshely			

	kialakítása			
	Pápa Város komplex turisztikai fejlesztése			
	Esterházy-kastély felújítás további ütemei: kastélykert-kastélypark rekonstrukció kastélypince felújítás, őrházak rekonstrukció			
	Négycsillagos wellness hotel megvalósítása a pápai Várkert fürdő szomszédságában			
	Ferencs kolostor fejlesztése és turisztikai célú hasznosítása, szálláshely kialakítása			
T1 Városi közszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése	Külső-Belső-Várkertben szabadiidős központ kialakítása	Türr István Gimnázium épület rekonstrukciója	a, Pápai Kóter Turistaszálló energetikai felújítása; b, Városi Óvodák energetikai felújítása; c, Zichy Ház energetikai felújítása d, egyéb közintézmények energetikai felújítása	Gyurácz Ferenc Evangélikus Általános Iskola bővítése - tornaterem és aula építése
		Gondozási Központ közösségi terének kialakítása	Egészségügyi alapellátás és önkormányzati járó beteg ellátás infrastrukturális fejlesztése	Napsugár bölcsőde felújítása, bővítése
		Bentlakásos intézmény (Idősek Otthona) akadálymentesítése	A település önkormányzati intézményeiben, ingatlanában az energiahatékonyság növelése és a megújuló energia felhasználása	Szociális alapszolgáltatás (étkeztetés) infrastrukturális fejlesztés
		Bentlakásos Intézmény (Idősek Otthona) telephelyének energiahatékonyság		Hátrányos helyzetű gyermekek nyári táboroztatása

		növelése	
T2 Leromlott, illetve leromlással fenyegetett városrészek rehabilitációja		Egykori Dohánygyár épületének rehabilitációja, kulturális központ kialakítása, melyben ipartörténeti gyűjtemény elhelyezését, kistérségi néprajzi emlékek összegyűjtését tervezzük	
		Vaszari út és Téglagyári út által határolt városrész, Rigó-lakótelep, Sulyok Dezső tér környéke és Avar utca komplex városrész rehabilitációja, szegregáció felszámolása	
K1 Örökségőrző városrehabilitáció	Belváros rekonstrukció II. ütem megvalósítása	Reformáció temploma a Lutheránus szigeten -Pápán	Múltunk és értékeink a reformációtól kezdetétől - Evangélikus szellemi örökség - Evangélikus Gyűjteményi Központ
	Az Esterházy-kastélyhoz tartozó egykori lovarda épületének rekonstrukciója, közösségi térré történő alakítása	Pápai Református Templom épületenergetikai korszerűsítése.	Új orgona építése a Pápai Református Újtemplomba
		Esperesi hivatal és evangélikus lelkészlakás külső megújulása	
K2 Közlekedésfejlesztés, a városi infrastruktúra fejlesztése és rekonstrukciója		Nagyvárosias lakókörnyezetek megújítása	Kisméretű, környezetbarát helyi tömegközlekedési autóbuszok beszerzése
		Akadálymentes gyalogátkelőhelyek létesítése, a meglévők fejlesztése	Fenntartható település közlekedés fejlesztés, kerékpáros közlekedés elősegítése,

		korszerű bérleti lehetőséggel
	Illegális hulladéklerakók megszüntetése a városban és a kistérségben; Bakony-ér/Tapolca folyómedrének rekultivációja	Benzinkút fejlesztése
	Szennyvíztisztítás fejlesztése	
	Közutak és közterületek fejlesztése, felújítása (belvároson kívüli területek)	
	P + R parkolók kialakítása környezetbarát tömegközlekedés fejlesztése	
	Kerékpáros hivatásforgalom és turizmus fejlesztése	
	Kerékpárút építése az egészséges életmód jegyében	
	Győr-Cellőmölk vasútvonal villamosítása	
	83-as főút Győr- Pápa közötti szakaszának modernizációja (ill. Devecserig történő meghosszabbítása)	
	Pápa város keleti elkerülő út megépítése	
K3 - Városi zöldfelületek rekonstrukciója, új zöldfelületek létesítése	Esterházy-kastély park/ Kisliget / Belső Várkert értékmegőrző felújítása	

2.4. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE ÉS ÜTEMEZÉSE

2.4.1. A fejlesztések ütemezése

A munka jelenlegi fázisában az is fontos, hogy az egyes projektek időzítését legfeljebb fél éves pontossággal megbecsüljük, illetve reális nagyságrendi becslést adjunk a tervezett beavatkozások, projektek forrásigényére vonatkozóan.

A fejlesztések ütemezésénél a város azt a stratégiát követi, hogy a húzóprojektek - ezek többségében kulcsprojektek és akcióterületi projektek - megvalósítására törekszik a tervezési időszak első éveiben. Ezek a projektek olyan szinergikus hatással bírnak, ami további - pontszerű, vagy kisebb hálózatos projektek - beindítását is elősegítik. A kulcsprojektek foglalkoztatás növelő szerepe miatt élvez prioritást, és ezek a komplex turisztikai kínálatbővítő projektek az idegenforgalmi ágazatnak ad újabb lökést, amelyre további kisebb fejlesztések (projektek) fűzhetők fel. Ebbe a sorba illeszkedik mindhárom akcióterület fejlesztése is. A Belváros esetében az egyházi épületek, intézmények felújítása kulcsfontosságú, mivel a város turisztikai kínálatát gazdagítja, az egyházi turizmus szerepét növeli. Az ipari-gazdasági akcióterületen, az Ipari Parkban a beruházások tervezett előkészítése és a gazdasági terület bővítése munkahelyteremtő, a Szociális városrehabilitáció akcióterülete pedig azon túl, hogy társadalmi problémákat old meg, többeket segít visszavezetni a munka világába is.

Fenti projektek beindítása egyrészt bevételeket is teremt az önkormányzat számára, másrészt turizmusgeneráló hatásúak, amelyek jó alapot biztosítanak a további – jellemzően hálózatos vagy egyéb, egyedi - projektek megvalósításához. Ezek nagyobb részben az életminőség javítását, az ellátás helyi rendszereinek (szociális szolgáltatások, oktatás-nevelés, egészségügy, kommunális szolgáltatások, közlekedési fejlesztések) a színvonal emelését segítik elő. Ezek a fejlesztések ráfordítás igényesek, amely pénzügyi háttér előteremtése egyrészt pályázati források útján, másrészt már megvalósult gazdaságélénkítő és turisztikai beruházások hozadékaként tervezhető.

Tehát a város a turisztikai tárgyú kulcsprojektjeit, és a részben turisztikai, részben gazdaságfejlesztési hatású akcióterületi projektjeinek ad prioritást. Természetesen az elérhető források rendelkezésre állása is befolyásolja a tényleges megvalósítást.

A fejlesztések tervezett ütemezése

Fejlesztések	Kezdés	Befejezés	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév	2023. I. félév	2023. II. félév
Belváros akcióterület																				
Turisztikai attrakció és szolgáltatás fejlesztése a Dunántúli Református Egyházkerületben	2015.10.	2017.10.																		
Reformáció temploma a Lutheránus szigeten - Pápán	2015. 11.	2017. 02.																		
Közösségi tér a pincében a Lutheránus szigeten	2016. 03.	2016. 11.																		
Pápai Református Templom épületenergetikai korszerűsítése.	2016. 02.	2018.02.																		
Esperesi hivatal és evangélikus lelkészlakás külső megújulása	2015.10.	2017. 01.																		
Türr István Gimnázium épület rekonstrukciója	2015. 11.	2018. 11.																		
Gondozási Központ közösségi terének kialakítása	2015. 12.	2016. 12.																		
Bentlakásos intézmény (Idősek Otthona) akadálymentesítése	2015. 10.	2016. 04.																		
Bentlakásos Intézmény (Idősek Otthona) telephelyének energiahatékonyság növelése	2015. 11.	2016. 05.																		
Ipari gazdasági akcióterület																				
Zöld és barnamezős beruházások előkészítése a Pápai Ipari Parkban Ipari gazdasági terület bővítése a nyugati városrészben (Celli út – Határ u. – Vasút környéke), és az északnyugati városrészben (Acsádi út – 83-as elkerülő út – Vasút környéke)	2015.12.	2020. 12.																		
Ingatlanvétel és felújítás	2015. 11.	2016. 05.																		
Schocobon Édességnagykereskedés kft.	2015. 12.	2017. 03.																		

Fejlesztések	Kezdés	Befejezés	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév	2023. I. félév	2023. II. félév
logisztikai telephely																				
Szociális városrehabilitáció akcióterülete																				
Egykori Dohánygyár épületének rehabilitációja, kulturális központ kialakítása, melyben ipartörténeti gyűjtemény elhelyezését, kistérségi néprajzi emlékek összegyűjtését tervezzük	2015. 10.	2017. 10.																		
Vaszari út és Téglagyári út által határolt városrész, Rigó-lakótelep, Sulyok Dezső tér környéke és Avar utca komplex városrész rehabilitációja, szegregáció felszámolása	2015. 10.	2019. 10.																		
Kulcsprojektek																				
Pápa Város komplex turisztikai fejlesztése	2015. 11.	2020. 11.																		
Belváros rekonstrukció II. ütem megvalósítása	2015. 10.	2020. 10.																		
Az Esterházy-kastélyhoz tartozó egykori lovarda épületének rekonstrukciója, közösségi térré történő alakítása	2015. 12.	2020. 12.																		
Esterházy-kastély park/ Kisliget / Belső Várkert értékmegőrző felújítása	2015. 10.	2018. 10.																		
Esterházy-kastély felújítás további ütemei: kastélykert-kastélypark rekonstrukció kastélypince felújítás, őrházak rekonstrukció	2015. 10.	2020. 10.																		
Négycsillagos wellness hotel megvalósítása a pápai Várkert fürdő szomszédságában	2015. 11.	2017. 07.																		
Külső-Belső-Várkertben szabadidős központ kialakítása	2015. 10.	2017. 10.																		
Ferences kolostor fejlesztése és turisztikai célú hasznosítása, szálláshely kialakítása	2015. 10.	2020. 10.																		
Repülőtér vegyes hasznosítása a győri autóipari	2015. 12.	2020. 12.																		

Fejlesztések	Kezdés	Befejezés	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév	2023. I. félév	2023. II. félév
centrum és Nyugat-Dunántúli Autóipari Klaszter logisztikai ellátására																				
Hálózatos projektek																				
a, Pápai Kóter Turistaszálló energetikai felújítása; b, Városi Óvodák energetikai felújítása; c, Zichy Ház energetikai felújítása; d, egyéb közintézmények energetikai felújítása	2015. 10.	2020. 10.																		
Egészségügyi alapellátás és önkormányzati járó beteg ellátás infrastrukturális fejlesztése	2015. 11.	2020. 11.																		
A település önkormányzati intézményeiben, ingatlanaiiban az energiahatékonyság növelése és a megújuló energia felhasználása	2015. 10.	2020. 10.																		
Meglévő önkormányzati feladat ellátást szolgáló intézmények akadálymentesítése, családbarát funkció kialakítása	2015. 11.	2020. 11.																		
Nagyvárosias lakókörnyezetek megújítása	2015. 10.	2020. 10.																		
Akadálymentes gyalogátkelőhelyek létesítése, a meglévők fejlesztése	2015. 10.	2017. 10.																		
Illegális hulladéklerakók megszüntetése a városban és a kistérségben; Bakony-ér/Tapolca folyómedrének rekultivációja	2015. 10.	2020. 10.																		
Szennyvíztisztítás fejlesztése	2015. 10.	2020. 10.																		
Közutak és közterületek fejlesztése, felújítása (belvároson kívüli területek)	2015. 11.	2020. 11.																		
P + R parkolók kialakítása környezetbarát tömegközlekedés fejlesztése	2015. 10.	2018. 10.																		
Kerékpáros hivatásforgalom és turizmus fejlesztése	2015. 10.	2020. 10.																		
Kerékpárút építése az egészséges életmód	2016. 04.	2016. 05.																		

Fejlesztések	Kezdés	Befejezés	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév	2023. I. félév	2023. II. félév
jegyében																				
Győr-Celldömölk vasútvonal villamosítása	2015. 10.	2020. 10.																		
83-as főút Győr-Pápa közötti szakaszának modernizációja (ill. Devecserig történő meghosszabbítása)	2015. 11.	2020. 11.																		
Pápa város keleti elkerülő út megépítése	2015. 10.	2018. 10.																		
Egyéb fejlesztések																				
Múltunk és értékeink a reformációtól kezdetétől- Evangélikus szellemi örökség - Evangélikus Gyűjteményi Központ	2016. 03.	2017. 06.																		
Gyurátz Ferenc Evangélikus Általános Iskola bővítése - tornaterem és aula építése	2018. 07.	2019. 07.																		
Napsugár bölcsőde felújítása, bővítése	2015. 10.	2017. 10.																		
Szociális alapszolgáltatás (étkeztetés) infrastrukturális fejlesztés	2015. 11.	2016. 11.																		
Hátrányos helyzetű gyermekek nyári táboroztatása	2015. 10.	2016. 01.																		
Kisméretű, környezetbarát helyi tömegközlekedési autóbuszok beszerzése	2015. 12.	2018. 12.																		
Hagyományőrző és tematikus ifjúsági táborok szervezése a város/kistérség intézményeiben/turisztikai látványosságaiban	2015. 10.	2020. 10.																		
Helyi identitás és kohézió erősítése kulturális programok szervezése által	2015. 11.	2020. 11.																		
Fenntartható település közlekedés fejlesztés, kerékpáros közlekedés elősegítése, korszerű bérleti lehetőséggel	2015. 10.	2020. 10.																		
A pápai múmia évezredes titkai	2015. 12.	2016. 09.																		

Fejlesztések	Kezdés	Befejezés	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév	2023. I. félév	2023. II. félév
Új orgona építése a Pápai Református Újtemplomba	2016. 02.	2017. 02.																		
A jelenleg működő kutató labor továbbfejlesztése a Pápai Hús 1913. Kft. termékeire vonatkozóan	2015. 10.	2018. 10.																		
Városi Pisztrángos és Kertészet kialakítása	2015. 11.	2016. 07.																		
Benzinkút fejlesztése	2015. 10.	2016. 06.																		
Portálmosó berendezés, napkollektoros beruházás	2015. 11.	2016. 05.																		
Gyűjtőprojekt: Mikro vállalkozások gazdaságfejlesztési tárgyú kisprojektjei																				

2.4.2. A fejlesztések összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

A forrásigénnyel kapcsolatban fontos megjegyezni, hogy a tervezett beavatkozásoknál, projekteknel a teljes költségigény jelenik meg és nem csak a támogatási igény. Ennek oka, hogy a Stratégia mostani fázisában nem tudunk pontos adatokat megadni a későbbi támogatási arányokra, összegekre vonatkozóan. A következő táblázat tehát vázlatosan mutatja be a tervezett beavatkozások, projektek költségvonzatát, valamint a projektekre felhasználható összeg releváns forrását. Ez legtöbbször a 2014-2020-as programozási ciklus európai uniós fejlesztési források lehívását elősegítő Operatív Programok, de állami, kormányzati szintű forrásbevonás (hazai forrás), illetve nemzetközi jellegű pályázati források (Norvég alap, Svájci alap) is szóba jöhetnek.

Az Operatív Programok kapcsán a Területfejlesztési Operatív (TOP) program érdemli a legnagyobb figyelmet, mert az önkormányzati célú fejlesztések többsége ebből lesz majd finanszírozható. A források hatékony, innovatív felhasználását segíti a Veszprém megyére is elkészített Integrált Területi Program (ITP), amely tartalmazza a megyére érvényes tervezett forrásallokációkat. Veszprém megye egészére várhatóan összesen 45,17 Mrd Ft TOP fejlesztési forrás fog jutni.

A gazdasági környezet fejlesztése szempontjából a Gazdaság és Innováció Operatív Program (GINOP) lesz döntő jelentőségű. Ezen kívül a Környezet és Energiahatékonyság Operatív Program (KEHOP), az Emberi-erőforrás Fejlesztés Operatív Program (EFOP) kapcsán várhatóak forrásallokációk.

Az ITS keretében megvalósítani tervezett projektek forrásigénye (mintegy 48.978 millió Ft) jelentősen meghaladja a tervezési időszakban reálisan bevonható források mértékét, ami, optimista becslés esetén sem várható, hogy meghaladja ezt az összeget. Mivel az elérhető források összetétele sem ismert, az ITS ténylegesen végrehajtásra kerülő beavatkozásai sem azonosíthatóak. Az elérhető forrásokhoz kapcsolódó feltételek folyamatos figyelése, lehetőség szerinti alakítása és ez alapján a végrehajtandó projektek kiválasztása az ITS menedzselésének részét képezi.

Veszprém megye ITP 2.0 változatában a megyére jutó becsült allokált keret a TOP-ból 45.170 millió Ft. Ez alapján lakosságárányosan Sümeg városa 4.034 millió forintba számíthat. Ha a járás népesség arányát tekintjük, akkor mintegy kétszeres nagyságú forrásra lehet számítani. Mindehhez hozzáadandó a többi operatív programból, illetve egyéb hazai fejlesztési forrásokból várhatóan Pápán felhasználható források nagysága. Ezek azonban jelenleg nem becsülhetők. Mindazonáltal az ITS-ben megnevezett összes fejlesztés együttesen hozzávetőleg 48 milliárd forint forrást igényel.

Pápa városa az előző 7 éves ciklus során összességében mintegy 13,6 milliárd forint megítélt támogatáshoz jutott, és ez az összeg csaknem teljes egészében szerződéssel is lekötésre került. Hasonló forrásszerzési hatékonysággal a város az ITS-ben megvalósítani tervezett fejlesztések többségének megvalósítására képes lehet, ha a teljes megvalósulás nem is lesz elérhető. Az éves monitoring során a menedzsment feladata lesz a fejlesztések közötti prioritizálás az ismertté váló fejlesztési források függvényében.

Az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztések indikatív forrásigénye (MFt)

Projektek	Indikatív költségigény (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
Belváros akcióterület		
Turisztikai attrakció és szolgáltatás fejlesztése a Dunántúli Református Egyházkerületben	433	TOP-1.2
Reformáció temploma a Lutheránus szigeten -Pápán	182	KEHOP-5.2
Közösségi tér a pincében a Lutheránus szigeten	14	HAZAI FORRÁS
Pápai Református Templom épületenergetikai korszerűsítése.	170	KEHOP-5.2
Esperesi hivatal és evangélikus lelkészlakás külső megújulása	40	HAZAI FORRÁS
Türr István Gimnázium épület rekonstrukciója	2000	RÉSZBEN TOP-3.2 és EFOP-4.1
Gondozási Központ közösségi terének kialakítása	25	RÉSZBEN TOP-4.2
Bentlakásos intézmény (Idősek Otthona) akadálymentesítése	2	EFOP-2.2
Bentlakásos Intézmény (Idősek Otthona) telephelyének energiahatékonyság növelése	3	KEHOP-5.2
Ipari gazdasági akcióterület		
Zöld és barnamezős beruházások előkészítése a Pápai Ipari Parkban Ipari gazdasági terület bővítése a nyugati városrészben (Celli út – Határ u. – Vasút környéke), és az északnyugati városrészben (Acsádi út – 83-as elkerülő út – Vasút környéke	1500	RÉSZBEN TOP-1.1
Ingatlanvétel és felújítás	105	HAZAI FORRÁS
Schocobon Édességnagykereskedés kft. logisztikai telephely	60	GINOP-1.2
Szociális városrehabilitáció akcióterülete		
Egykori Dohánygyár épületének rehabilitációja, kulturális központ kialakítása, melyben ipartörténeti gyűjtemény elhelyezését, kistérségi néprajzi emlékek összegyűjtését tervezzük	3000	RÉSZBEN TOP-1.2 és 2.1
Vaszari út és Téglagyári út által határolt városrész, Rigó-lakótelep, Sulyok Dezső tér környéke és Avar utca komplex városrész rehabilitációja, szegregáció felszámolása	2500	TOP-4.3
Kulcsprojektek		
Pápa Város komplex turisztikai fejlesztése	2000	RÉSZBEN TOP-1.2
Belváros rekonstrukció II. ütem megvalósítása	5000	RÉSZBEN TOP-2.1
Az Esterházy-kastélyhoz tartozó egykori lovarda épületének rekonstrukciója, közösségi térré történő alakítása	2500	RÉSZBEN TOP-1.2 vagy 7.1
Esterházy-kastély park/ Kisliget / Belső Várkert értékmegőrző felújítása	600	RÉSZBEN TOP-2.1
Esterházy-kastély felújítás további ütemei: kastélykert-kastélypark rekonstrukció kastélypince felújítás, őrházak rekonstrukció	2500	RÉSZBEN TOP-1.2
Négycsillagos wellness hotel megvalósítása a pápai Várkert fürdő szomszédságában	1200	HAZAI FORRÁS
Külső-Belső-Várkertben szabadidős központ kialakítása	200	HAZAI FORRÁS
Ferences kolostor fejlesztése és turisztikai célú hasznosítása, szálláshely kialakítása	1500	HAZAI FORRÁS

Repülőtér vegyes hasznosítása a győri autóipari centrum és Nyugat-Dunántúli Autóipari Klaszter logisztikai ellátására	-	HAZAI FORRÁS
Hálózatos projektek		
a, Pápai Kóter Turistaszálló energetikai felújítása; b, Városi Óvodák energetikai felújítása; c, Zichy Ház energetikai felújítása; d, egyéb közintézmények energetikai felújítása	500	RÉSZBEN TOP-1.4 és 3.2
Egészségügyi alapellátás és önkormányzati járó beteg ellátás infrastrukturális fejlesztése	250	RÉSZBEN TOP-4.1
A település önkormányzati intézményeiben, ingatlanjaiban az energiahatékonyság növelése és a megújuló energia felhasználása	150	RÉSZBEN TOP-1.4 és 3.2
Meglévő önkormányzati feladat ellátást szolgáló intézmények akadálymentesítése, családbarát funkció kialakítása	54	RÉSZBEN TOP-4.2
Nagyvárosias lakókörnyezetek megújítása	1500	RÉSZBEN TOP-2.1
Akadálymentes gyalogátkelőhelyek létesítése, a meglévők fejlesztése	30	TOP-3.1
Illegális hulladéklerakók megszüntetése a városban és a kistérségben; Bakony-ér/Tapolca folyómedrének rekultivációja	200	RÉSZBEN TOP-2.1
Szennyvíztisztítás fejlesztése	2000	KEHOP-2.3
Közutak és közterületek fejlesztése, felújítása (belvároson kívüli területek)	1000	RÉSZBEN TOP-3.1
P + R parkolók kialakítása környezetbarát tömegközlekedés fejlesztése	100	TOP-3.1
Kerékpáros hivatásforgalom és turizmus fejlesztése	300	RÉSZBEN TOP-1.2 és 3.1
Kerékpárút építése az egészséges életmód jegyében	12	HAZAI FORRÁS
Győr-Celldömölk vasútvonal villamosítása	n.a.	IKOP-2.1
83-as főút Győr-Pápa közötti szakaszának modernizációja (ill. Devecserig történő meghosszabbítása)	7500	IKOP-4.1
Pápa város keleti elkerülő út megépítése	8000	IKOP-4.1
Egyéb fejlesztések		
Múltunk és értékeink a reformációtól kezdetétől-Evangélikus szellemi örökség - Evangélikus Gyűjteményi Központ	130	TOP-1.2
Gyurácz Ferenc Evangélikus Általános Iskola bővítése - tornaterem és aula építése	264	EFOP-4.1
Napsugár bölcsőde felújítása, bővítése	130	TOP-1.4
Szociális alapszolgáltatás (étkeztetés) infrastrukturális fejlesztés	4	TOP-4.2
Hátrányos helyzetű gyermekek nyári táboroztatása	1	EFOP-1.2
Kisméretű, környezetbarát helyi tömegközlekedési autóbuszok beszerzése	600	RÉSZBEN TOP-3.1
Hagyományőrző és tematikus ifjúsági táborok szervezése a város/kistérség intézményeiben/turisztikai látványosságaiban	40	TOP-5.4
Helyi identitás és kohézió erősítése kulturális programok szervezése által	97	TOP-5.4
Fenntartható település közlekedés fejlesztés, kerékpáros közlekedés elősegítése, korszerű bérleti lehetőséggel	69	TOP-3.1
A pápai múmia évezredes titkai	42	TOP-1.2
Új orgona építése a Pápai Református Újtemplomba	115	HAZAI FORRÁS
A jelenleg működő kutató labor továbbfejlesztése a Pápai Hús 1913. Kft. termékeire vonatkozóan	100	GINOP-2.1
Városi Pisztrángos és Kertészet kialakítása	181	MAHOP-1
Benzinkút fejlesztése	25	GINOP-1.2

Portálmósó berendezés, napkollektoros beruházás	50	GINOP-1.2
Gyűjtőprojekt: Mikroállalkozások gazdaságfejlesztési tárgyú kisprojektjei		HAZAI FORRÁS, GINOP

3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

3.1. A TELEPÜLÉS SZEGREGÁTUMAINAK ÉS SZEGREGÁCIÓ ÁLTAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEINEK BEMUTATÁSA

A szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület a 314/2012 (XI.8.) Korm. rendelet értelmezésében a szegregációs mutatóval lehatárolt olyan egybefüggő terület, amelyen az alacsony társadalmi státuszú családok koncentráltan élnek együtt vagy a társadalmi státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók, ezért a területen közösségi beavatkozás szükséges. Lehet önálló településrész, de részét képezheti egy vagy több településrésznek is.

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján a KSH négy szegregált és két szegregációval veszélyeztetett területet határolt le, melyek összes lakónépessége meghaladja a 640 főt.

A szegregált területek, vagyis amelyek esetében a KSH adatai alapján a 35%-ot meghaladja a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül, az alábbiak:

1. Szegregátum

(Rigó lakótelep a Gém utcától északkeletre, a Terv utca és a Téglagyári út által határolt terület)

A városközponttól mintegy 2 km-re fekszik ez az 50'-es években épült telep, melynek lakói döntő többségben cigány származásúak. Az infrastrukturális ellátottság hiányos, illetve közüzemi tartozások miatt sok lakásban szüneteltetik a szolgáltatásokat, a villanyórát is több helyen kikapcsolta a szolgáltató. A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosított. Az óvodáskorúak nagy része részesül óvodai ellátásban. A telepí gyerekek a környék iskoláiban tanulhatnak integrált oktatás keretein belül.

Jellemző adatok a szegregátumra:

- *Társadalom (demográfia):*
 - o Lakónépesség száma: 194 fő;
 - o Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya: 28,9%;
 - o Lakónépességen belüli 15-59 évesek aránya: 66,0%;
 - o Lakónépességen belül 60-X évesek aránya: 5,2%.
 - o Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül: 62,5%
 - o Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában: 1,1%
- *Társadalom (foglalkoztatottság/segélyezés):*
 - o Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül: 82,0%;

- o Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül: 53,1%;
- o Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül: 17,3%;
- o Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya: 77,6%;
- o Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya: 82,6%;
- o Gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül: 66,5%;
- o Munkanélküliségi ráta: 64,6%;
- o Tartós munkanélüliek aránya: 46,2%;
- *Lakáshelyzet:*
 - o Lakásállomány: 86 db;
 - o Alacsony komfort fokozatú lakások aránya: 30,2%;
 - o Komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül: 29,8%;
 - o Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül: 14,3%.

2. Szegregátum

(Búzavirág utca - Huszár P. utca - Csillag utca - Fecske utca által határolt terület)

A városközponttól kb. 1,5 km-re fekszik ez a terület, melynek közművekkel való ellátottsága megfelelőnek mondható. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosított az itt élők számára. Jellemző adatok a szegregátumra:

- *Társadalom (demográfia):*
 - o Lakónépesség száma: 52 fő;
 - o Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya: 25,0%;
 - o Lakónépességen belüli 15-59 évesek aránya: 46,2%;
 - o Lakónépességen belül 60-X évesek aránya: 28,8%.
 - o Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül: 45,8%
 - o Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában: 2,9%
- *Társadalom (foglalkoztatottság/segélyezés):*
 - o Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül: 70,8%;
 - o Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül: 45,8%;
 - o Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül: 23,3%;
 - o Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya: 76,5%;
 - o Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya: 57,1%;
 - o Gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül: 75,0%;
 - o Munkanélküliségi ráta: 46,2%;

- o Tartós munkanélküliek aránya: 30,8%;
- *Lakáshelyzet:*
 - o Lakásállomány: 14 db;
 - o Alacsony komfort fokozatú lakások aránya: n.a;
 - o Komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül: n.a;
 - o Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül: n.a.

3. Szegregátum

(Virág Benedek utca - Bethlen Gábor utca - Celli út - Szegfű utca által határolt terület)

A városközponttól kb. 1,5 km-re fekvő terület közművekkel való ellátottsága szintén megfelelőnek mondható. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosított az itt élők számára. Jellemző adatok a szegregátumra:

- *Társadalom (demográfia):*
 - o Lakónépesség száma: 76 fő;
 - o Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya: 18,4%;
 - o Lakónépességen belüli 15-59 évesek aránya: 55,3%;
 - o Lakónépességen belül 60-X évesek aránya: 26,3%.
 - o Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül: 38,1%
 - o Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában: 8,0%
- *Társadalom (foglalkoztatottság/segélyezés):*
 - o Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül: 69,0%;
 - o Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül: 38,1%;
 - o Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül: 28,8%;
 - o Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya: 60,7%;
 - o Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya: 33,3%;
 - o Gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül: 64,5%;
 - o Munkanélküliségi ráta: 44,4%;
 - o Tartós munkanélküliek aránya: 37,0%;
- *Lakáshelyzet:*
 - o Lakásállomány: 28 db;
 - o Alacsony komfort fokozatú lakások aránya: 10,7%;
 - o Komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül: 10,7%;
 - o Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül: 7,1%.

Hódoskamajor (külterület)

A legkedvezőtlenebb szociális, képzettségi, foglalkoztatási és lakhatási mutatókkal rendelkező szegregátum. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézsége az azokhoz való távolság miatt jelentős, mely még inkább nehezíti az itt élő – többnyire – cigány családok helyzetét. Rendkívül lepusztult állapotban vannak az itt található lakások, több helyen csupán udvari WC szolgál mellékhelyiség gyanánt. Jellemző adatok a szegregátumra:

- *Társadalom (demográfia):*
 - o Lakónépesség száma: 61 fő;
 - o Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya: 37,7%;
 - o Lakónépességen belüli 15-59 évesek aránya: 59,0%;
 - o Lakónépességen belül 60-X évesek aránya: 3,3%.
 - o Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül: 83,3%
 - o Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában: 0,0%
- *Társadalom (foglalkoztatottság/segélyezés):*
 - o Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül: 80,6%;
 - o Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül: 69,4%;
 - o Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül: 18,9%;
 - o Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya: 50,0%;
 - o Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya: 100,0%;
 - o Gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül: 70,5%;
 - o Munkanélküliségi ráta: 61,1%;
 - o Tartós munkanélküliek aránya: 38,9%;
- *Lakáshelyzet:*
 - o Lakásállomány: 13 db;
 - o Alacsony komfort fokozatú lakások aránya: 84,6%;
 - o Komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül: 83,3%;
 - o Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül: 50,0%.

A szegregációval veszélyeztetett területek, vagyis amelyek esetében a KSH adatai alapján a 30-35% között van a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül, az alábbiak:

4. Szegregátum

(Török B. utca - Csatorna utca - Celli út - Vásár utca által határolt terület)

A városközponttól közvetlen szomszédságában lévő terület közművekkel való ellátottsága szintén megfelelőnek mondható. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosított az itt élők számára. Jellemző adatok a szegregátumra:

- *Társadalom (demográfia):*
 - o Lakónépesség száma: 204 fő;
 - o Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya: 29,4%;
 - o Lakónépességen belüli 15-59 évesek aránya: 54,4%;
 - o Lakónépességen belül 60-X évesek aránya: 16,2%.
 - o Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül: 45,0%
 - o Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában: 9,6%
- *Társadalom (foglalkoztatottság/segélyezés):*
 - o Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül: 53,2%;
 - o Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül: 32,4%;
 - o Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül: 43,7%;
 - o Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya: 50,0%;
 - o Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya: 40,4%;
 - o Gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül: 67,2%;
 - o Munkanélküliségi ráta: 22,4%;
 - o Tartós munkanélküliek aránya: 14,9%;
- *Lakáshelyzet:*
 - o Lakásállomány: 74 db;
 - o Alacsony komfort fokozatú lakások aránya: 14,9%;
 - o Komfort nélküli, félkomfortos és szükség lakások aránya a lakott lakásokon belül: 15,4%;
 - o Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül: 27,7%.

5. Szegregátum

(Tamás utca – Sas utca – Somlai út – Kinizsi Pál utca által határolt terület)

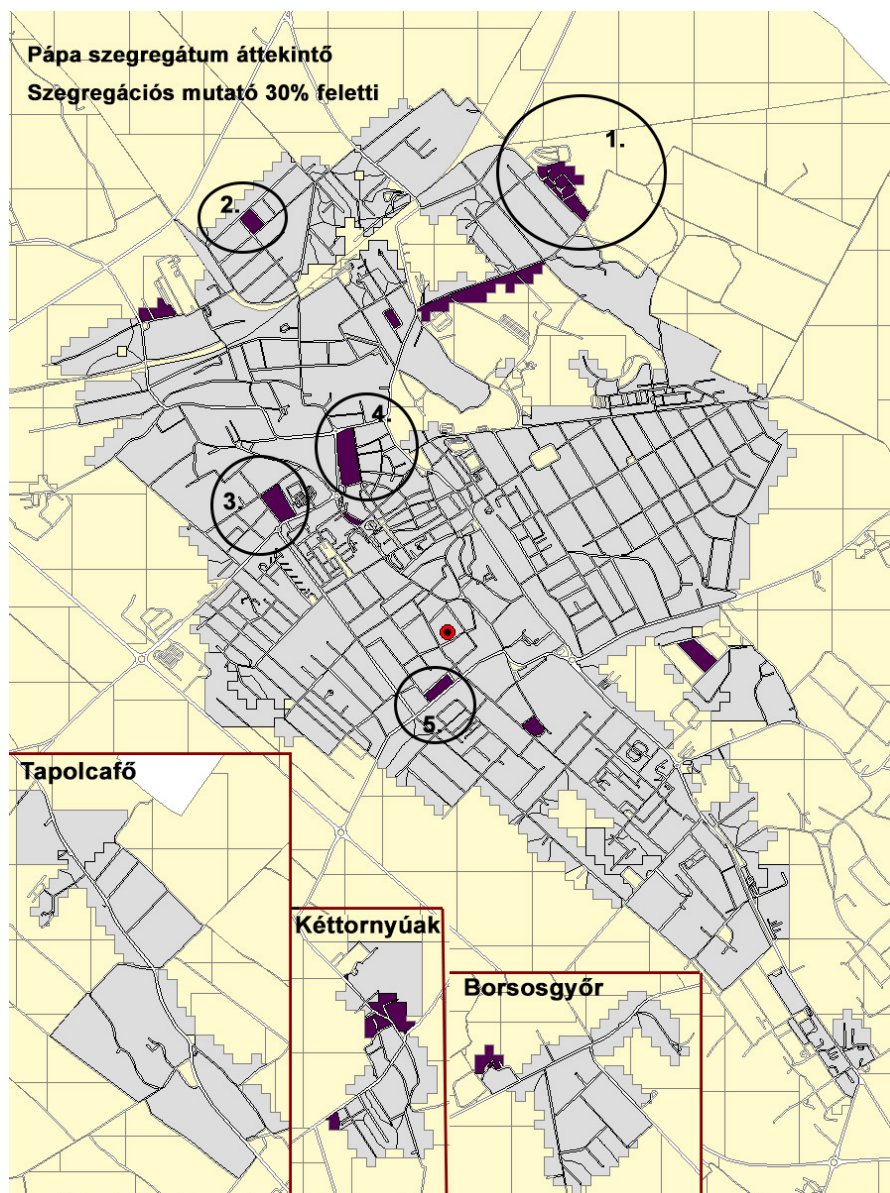
A városközponttól közel 2 km-re lévő terület közművekkel való ellátottsága szintén megfelelőnek mondható. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosított az itt élők számára. Jellemző adatok a szegregátumra:

- *Társadalom (demográfia):*
 - o Lakónépesség száma: 57 fő;
 - o Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya: 17,5%;
 - o Lakónépességen belüli 15-59 évesek aránya: 57,9%;

- o Lakónépességen belül 60-X évesek aránya: 24,6%.
 - o Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül: 30,3%
 - o Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában: 10,3%
- *Társadalom (foglalkoztatottság/segélyezés):*
 - o Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül: 45,5%;
 - o Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül: 30,3%;
 - o Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül: 50,0%;
 - o Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya: 45,0%;
 - o Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya: 44,4%;
 - o Gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül: 68,4%;
 - o Munkanélküliségi ráta: n.a;
 - o Tartós munkanélküliek aránya: n.a;
- *Lakáshelyzet:*
 - o Lakásállomány: 19 db;
 - o Alacsony komfort fokozatú lakások aránya: 10,5%;
 - o Komfort nélküli, félkomfortos és szükség lakások aránya a lakott lakásokon belül: 11,1%;
 - o Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül: 0,0%.

Az önkormányzat adatai alapján a KSH által készített térkép pontos, a város egyéb területein sem szegregációval veszélyeztetett terület, sem szegregátum nem található.

Pápa szegregátumokat bemutató térképe. 2011. évi népszámlálás, KSH.

Forrás: KSH 2011-es népszámlálás

3.2. AZ ELMÚLT ÉVEKBEN TERVEZETT, ILLETVE MEGVALÓSÍTOTT, A SZEGREGÁTUMOKAT ÉRINTŐ BEAVATKOZÁSOK

A város 2008-ban elkészített Integrált Városfejlesztési Stratégiája (IVS) akkor csupán a Gém utca és a szeméttelép által határolt cigánytelepet (Rigó lakótelep) jelölte ki szegregátumként. Ezen a részen voltak a legrosszabbak a mutatók, különösen nagy eltérés mutatkozott akkor is az iskolázottságban, a gazdasági aktivitásban, a lakások minőségi jellemzőiben.

Ez rész már akkor is olyan, erősen szegregált terület volt, ahol a gazdasági és társadalmi problémák egymást erősítő, komplex rendszere határozta meg a telepszerű környezetben élők kilátásait. A kirekesztettség alapja a szegénység, az alacsony jövedelem, és iskolai végzettség, a munkaerőpiacra való bejutás lehetetlensége, a gyenge vagy hiányzó társas támogatórendszer, a területi és szomszédsági hatások, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőtlensége volt akkor is.

Az akkori IVS a problémák kezelése érdekében három tematikus célt határozott meg, melyekhez különböző feladatokat rendelt az alábbiak szerint:

Pápa 2008-as IVS-ének tematikus céljai és a feladatok

Tematikus cél	Feladat
Kitörési lehetőségek biztosítása	Jó minőségű oktatáshoz való hozzáférés esélyegyenlősége
	A tanulás fizikai-pénzügyi lehetőségeinek biztosítása
	A telepről való elköltözés segítése, támogatása
Szociális és jövedelmi helyzet javítása	Foglalkoztathatóság javítása
	Munkaerőpiaci reintegráció
	A lakásminőség javítása
	Egészségi mutatók javítása
Városrész élhetőségének fejlesztése	Közösségi terek kialakítása és szolgáltató funkciók fejlesztése kialakítása
	Szeméttelep felszámolása, utak aszfaltozása

Forrás: Pápa integrált városfejlesztési stratégiája, 2008.

A tervezett feladatokhoz konkrét beavatkozások kerültek hozzárendelésre, melyek végrehajtása révén kívánta az akkori Stratégia kezelni a feltárt problémákat rövid-, közép- és hosszú távon. A következő táblázat összefoglalóan mutatja be a 2008-as IVS-ben az antiszegregációs szempontból tervezett beavatkozásokat és azok időbeli ütemezését, valamint azokat az intézkedéseket, eredményeket, melyek az elmúlt években a problémák megoldására születtek.

A 2008-as IVS-ben megfogalmazott rövid távú (1 év alatt elérendő) célkitűzések és a megtett intézkedések

Feladat (probléma) megfogalmazása	Intézkedés leírása	A megvalósulás határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor	Megtett intézkedések, eredmények rövid leírása
Meglévő vállalkozások munkaerő igényének feltérképezése	Felmérni azokat a meglévő vállalkozásokat a településen, amelyek alacsony végzettségűek foglalkoztatását is tudják biztosítani, illetve a hiányszakmák felmérése	2009. január	Adatbázis és frissítési mechanizmusának megléte	-
Alacsony iskolai végzettség az aktív korú népességben belül	„Lépj egyet előre!” program beindítása	2008. december	„Lépj egyet előre!” program beindítása, 10-15 ember bekapcsolódik a programba	-
Roma lakosságon belüli munkanélküliség	A településen lévő vállalkozások ösztönzése a roma lakosság foglalkoztatására támogatások nyújtásával	folyamatos	Csökken a munkanélküliek száma a romák körében	A roma lakosság foglalkoztatása (alacsony iskolai végzettségük miatt) többnyire közfoglalkoztatásban, önkormányzati fenntartású intézményekben valósul meg.
Kompetencia mérés eredményei	Szakértő segítségével program kidolgozása	2008. december	2 év alatt mérhető emelkedés a program alapján	-
Szociális ügyek intézésének nehézségei a közlekedésből adódóan	Családgondozók aktív kapcsolattartása a szociálisan rászoruló családokkal, tájékoztatás, segélyekkel kapcsolatos formanyomtatványok kitöltésének segítése	folyamatos	Szociális ügyek egyszerűsödése, papírmunka helybeni elintézése	A családgondozók a feladatellátás során nagy hangsúlyt fektetnek a terepmunkára, segítve a szociális ügyek ügyintézését. Aktív kapcsolatot tartanak a Polgármesteri Hivatallal annak érdekében, hogy folyamatosan tájékozódjanak az önkormányzati rendeletben meghatározott ellátási formák benyújtásához szükséges formanyomtatványokról és a csatolandó mellékletekről.
Egészségre káros problémák megléte a lakóépületekben	Pénzbeli támogatás nyújtása	folyamatos	Kevesebb olyan lakóépület, amelyben ezek a problémák fennállnak	Nem állt rendelkezésre pályázati forrás, hogy a szegregátumi településrészen felvizesedés elleni szigetelését megoldjuk. Az önkormányzati tulajdonú szociális bérlakások komfortosak a településrészen. A magántulajdonú ingatlanok jelentős részében a higiénés szolgáltatások hiányoznak.

A 2008-as IVS-ben megfogalmazott középtávú (3 év alatt elérendő) célkitűzések és a megtett intézkedések

Feladat (probléma) megfogalmazása	Intézkedés leírása	A megvalósulás határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor	Megtett intézkedések, eredmények rövid leírása
Alacsony iskolai végzettség az aktív korú népességben belül	Térségi Integrált Szakképzőben, valamint a Munkaügyi Központ által minél több olyan képzés indítása, amely 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők számára van meghirdetve, illetve hiányszakmák képzése	2011-ig	Képzéseken való minél magasabb számú részvétel, hiányszakmák képzésének elindítása	Az önkormányzat 2014 évben támogatásban részesült a TÁMOP-5.3.6-11/1-2012-0058 azonosítószámú, „Komplex humán szolgáltatások fejlesztése Pápa város szegregatívumi településrészén” című projekt keretében. A pályázat célja akkreditált és OKJ-s képzések lebonyolítása az alacsony iskolai végzettségű személyek részére. Ennek keretében 2015 márciusáig település karbantartó képzést (17 fő), gyógynövénygyűjtő képzést (17 fő), segédmezőgazdász képzést (22 fő) végezte el. A hátrányos helyzetűek elhelyezkedését segítő jelenleg is folyamatban lévő képzések gyártósori összeszerelő, parkgondozó, hulladékgyűjtő, térburkoló.
Alacsony iskolázottságúak elhelyezkedésének segítése	A felmért adatbázisban szereplő vállalkozások ösztönzése arra, hogy alacsonyabb iskolázottságúakat is foglalkoztassanak	2011-ig	Legalább 4-5 alacsony iskolázottságú személy elhelyezkedése	
Általános iskolából tovább tanulók aránya	Ösztöndíj nyújtásával ösztönözni a továbbtanulást	2011-ig	3 éven belül nő a továbbtanulók aránya	
Rigó telepi lakások minőségének javítása	CKÖ-vel közösen felmérni az igényeket, a lakók ösztönzése az egészségesebb környezet megteremtésére	2011-ig	Lakások komfortja	A lakások komfort fokozata nem változott, ugyanakkor a szolgáltatás hiányos településrészen a TÁMOP-5.3.6-11/1-2012-0058 azonosítószámú, „Komplex humán szolgáltatások fejlesztése Pápa város szegregatívumi településrészén” című projekt keretében felépült a Csillag-Szolgáltatópont és Csillagház, amelyben biztosítottak - többek között - a higiénés szolgáltatások. Közfoglalkoztatás keretében a szegregatívumban élők végzik a telepen évek óta felhalmozott hulladék összegyűjtését és teszik tisztába a környezetüket.

A 2008-as IVS-ben megfogalmazott hosszú távú (6 év alatt elérendő) célkitűzések és a megtett intézkedések

Feladat (probléma) megfogalmazása	Intézkedés leírása	A megvalósulás határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor	Megtett intézkedések, eredmények rövid leírása
Alacsony iskolázottságúak elhelyezkedésének segítése	Minél nagyobb számú elhelyezkedés	2014-ig	Legalább egy ilyen 20-30 főt foglalkoztató cég betelepülése	
A Rigó Lakótelep melletti szeméttelep rekultivációja	Élhetőbb, parkosított, aszfaltozott terület kialakítása	2014-ig	Zöldfelületek kialakulása, aszfaltozott utak kialakítása a Rigó lakótelepen	

3.3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS INTÉZKEDÉSI TERV

3.3.1. A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések

Antiszegregációs célok

A társadalmi és térbeli szegregáció mérséklése és megszüntetése sokrétű és kizárólag hosszútávon megvalósítható folyamat.

Az anti-szegregáció elleni küzdelemben meghatározó szempont, hogy a helyi önkormányzat, a civil szervezetek, egyházi és oktatási-nevelési intézmények feladatokat vállaljanak a helyi szegregációs jelenségek felszámolásának érdekében. A város a szegregációs jelenségek megszüntetésére törekszik, amit egy hosszú távú, számos tényezőt figyelembe vevő, s az adott terület sajátosságainak megfelelően elkészített, továbbá a városfejlesztési koncepciójához is jól illeszkedő stratégia segítségével képes megvalósítani. Az egész város jövője, kiegyensúlyozott fejlődése szempontjából fontos az elmaradott városrészek rehabilitációja, a helyi társadalom felzárkóztatása, de ez nem lehet eredményes széles körű központi és uniós segítségnyújtás nélkül. Az önkormányzatok lehetőségei korlátozottak, hiszen a szociális ellátásokra, programokra fordítható keretek szűkösek. Az anti-szegregációs terv végrehajtása olyan mértékű finanszírozást igényel, melyet sem az érintett szolgáltatást nyújtó intézmények, sem a fenntartó önkormányzat önerőből nem képes biztosítani.

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése Pápa számára is az egyik legfontosabb célkitűzés. Alapfeltétele, hogy mindenki számára egyelően legyen biztosítva az oktatás, a munkavállalás, a lakhatás és az alapvető infrastrukturális ellátáshoz való hozzáférés. Ennek érdekében törekedni kell a már meglévő szegregátumok felszámolására és további szegregátumok kialakulásának megakadályozására.

A szociális városrehabilitáció közterületi fejlesztései a szegregátumban élők életkörülményeit javítják, a kialakításra került többcélú helyiség rendezvényei révén pedig segítséget kapnak a társadalmi felzárkózáshoz és integrációhoz.

Az anti-szegregációs terv horizontális céljai és alcéljai

Horizontális célok	Alcélok
1. Az esélyegyenlőség biztosítása a város minden fejlesztési beavatkozásánál, annak figyelembe vételével, hogy semmilyen fejlesztés nem járulhat hozzá a településen belüli, vagy kívüli szegregáció kialakulásához és erősödéséhez	- Az esélyegyenlőség, a szegregáció-mentesség biztosítása a településen
2. Oktatási integráció biztosítása	- Az iskolai sikeresség feltételeinek megteremtése - A lemorzsolódás csökkentése
3. Az alacsony státuszú lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása	- A rendszeres munkajövedelemmel rendelkezők számának emelkedése

	- Az elsődleges munkaerő-piacon megjelenők számának növekedése
4. A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	- A szociális szolgáltatások színvonalának emelkedése - Új szociális szolgáltatások biztosítása
5. Közösségi terek biztosítása	- A szabadidő hasznos eltöltése feltételeinek biztosítása - Az iskolán kívüli, iskolai sikerességet segítő, programok helyszíneinek biztosítása - Minden korosztály részére biztosítani a közösségi tereket

Általános fő célkitűzés, hogy a város lakóinak életkörülményei, a megélhetési viszonyok, a városi élet körülményei, mint a komfortosság, az esztétikai minőség, az egészséges és biztonságos környezeti feltételek jelentősen és tartósan javuljanak úgy, hogy a fejlesztési erőforrások tartósan fennmaradjanak. Mindezek a fenntartható fejlődés elvének érvényesítéséből következnek. Azaz az egyik oldalon biztosítja Pápa folyamatos fejlődését, ami a városban élők életkörülményeinek jelentős és tartós javulásban kell, hogy tükröződjön, míg a másik oldalon a jelentős javulás csak akkor válhat tartóssá, ha a fejlesztés erőforrásai, mint a természeti, és kiemelten a humán és civilizációs erőforrások megőrződnek, fennmaradnak.

Az oktatási integrációval kapcsolatban elérendő, hogy

- valamennyi HHH-s gyermek, tanuló bekerüljön az ellátási körbe;
- arányosan vegyenek részt a hátrányos helyzetű tanulók a város egyes közoktatási intézményeiben;
- csak ténylegesen indokolt esetben, a tanulói érdek maximális figyelembe vételével jöhesse létre a magántanulói státusz;
- a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minél korábbi bekapcsolása az óvodai ellátásba;
- sajátos nevelési igényű gyermekek számának csökkentése;
- oktatás hatékonyságában és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai eredményességén való eltérés további csökkentése;
- HHH és integrálható SNI-s tanulók arányos elhelyezése az oktatási intézményekben, illetve a párhuzamos osztályokban ne legyen hátrányos megkülönböztetés;

További feladat a szegregátumokban a védőnők, a gyermekorvosok és a gyermekjóléti szolgálat munkatársaival együttműködve a minél korábbi (3 éves korban történő) teljes körű „beóvodázás” szinten tartása. Különös figyelmet kell fordítani azokra a gyerekekre, akik nem részesülnek óvodai képzésben.

Az önkormányzat kiemelt fejlesztési célnak jelölte meg a szolgáltatások könnyebb elérése érdekében a közintézmények akadálymentesítését. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. Törvényben foglaltaknak megfelelően az önkormányzat kiemelten kezeli a középületek és közterületi közlekedési rendszerek akadálymentesítését.

Az egészségügy területén szükségesnek tartja a pozitív diszkriminációt, vagyis a többletjogok, többletfeltételek biztosítását annak érdekében, hogy a fogyatékos személyek megfelelő egészségügyi ellátásban részesüljenek.

Kiemelt fejlesztési célok között szerepel, hogy a fogyatékos gyermekek nem részesülhetnek szegregációban, a szegregációt csökkenteni kell, és az integrációban résztvevő intézmények számát növelni szükséges.

Általános – horizontális anti-szegregációs intézkedések

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése és ezen belül a területi vagy más típusú szegregáció feloldása Pápa számára a fenntartható városfejlődés egyik záloga. Ennek tudatában a város messzemenőig figyelembe veszi a jövőben megvalósuló fejlesztéseinél, hogy azok nem okozhatják sem horizontálisan, sem területileg a szegregáció kialakulását, vagy erősödését. Emellett az önkormányzat a Cigány Kisebbségi Önkormányzattal közösen Anti-diszkriminációs jelzőrendszert működtet annak érdekében, hogy a településen az esélyegyenlőség és a szegregáció-mentesség a mindennapok részévé váljon.

Az anti-szegregációs beavatkozások egyes elemei megkülönböztethetők a szerint, hogy az adott beavatkozás „kemény” (alapvetően fizikai jellemzők szerint mérhető, pl. infrastrukturális) vagy „puha” (alapvetően humán tényezőkre irányuló) jellegű-e. Általában elmondható, hogy önmagában a kemény, illetve a puha beavatkozás ritkán vezet eredményre, hatásos és maradandó eredmény ezek optimális kombinációjával érhető el. Ennek megfelelően a város által alkalmazott intézkedések tartalmazznak kemény és puha elemeket egyaránt.

A városvezetés meggyőződése, hogy az esélyteremtés legfontosabb eszközét a megfelelő színvonalú és mindenki számára hozzáférhető oktatás jelenti. Ugyanakkor már az óvodába lépés előtt szükségesek olyan fejlesztések, melyek a korai fejlesztés és egyéb szociális szolgáltatások körébe tartoznak. Ennek érdekében Biztos Kezdet Gyerekházat alakít ki és a szolgáltatást működteti. Itt lehetőség nyílik többek között a szülők pedagógia és pszichológiai tudásának bővítésére, a szülői kompetenciák fejlesztésére is.

Az óvodai nevelésben résztvevő feladat-ellátási helyek között a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes eloszlását biztosítani kell.

A Biztos Kezdet Gyerekház mellett az óvodai feladatellátási helyeken növelni kell a gyógypedagógus óvónők számát. Az óvodában heti egy alkalommal biztosítani szükséges Alapozó terápiát az 5. életévet betöltött gyermekek részére. A terápia rendkívül alkalmas a képességek sokirányú fejlesztésére, esetleges képességbeli hiányosságok pótlására, illetve a megkésett beszédfejlődésű, valamint a különböző részfunkció zavaros (térirány zavaros, dyslexia, dysgráfia veszélyeztetett) gyermekek fejlesztésére. Nagyon jól alkalmazható továbbá figyelem- és magatartás zavaros gyermekek kezelésére is.

A devianciák kiszűrése, a megfelelő fejlődés és a sikeres felnőtté válás érdekében létre kell hozni egy szakmaközi hálózatot, amely a rendszeresen megtartott szakmai műhelyek keretében összehangoltabb, eredményesebb és hatékonyabb szolgáltatásokat tud biztosítani, a szükséges jelzőrendszer kialakításával. A hálózatban az alábbi szakterületek képviselői kerülnek meghívásra:

közüoktatási intézmények munkatársai, egészségügyi intézmények, szociális és családsegítő munkatársak, igazgatási és foglalkoztatási intézmények munkatársai.

A szegregátumok területén olyan foglalkozások lebonyolítására van szükség, melyek biztosítják a gyermekek felzárkózási esélyeinek növelését és a szabadidő értelmes eltöltését. A hátrányos helyzetű általános iskolás tanulók egyéni és csoportos fejlesztését, illetve a szabadidő hasznos eltöltését célzó tanoda létrehozása szükséges. A nem formális tanulási módszerekre épülő kompetencia-fejlesztés elősegíti az iskolai sikerességet és erősíti a továbbtanulási motivációkat. Emellett egy ifjúsági információs és tanácsadó iroda létrehozása is cél, amely jól megközelíthető a célcsoport számára. Az információs pont mellett pedig olyan közösségi teret, helységet kell kialakítani, ahol alacsony küszöbű, ifjúságsegítő szolgáltatásokkal és erre épülő strukturált programokkal, foglalkozásokkal segíthetik az ifjúsági korosztályt.

A hátrányos helyzetű gyermekek lemorzsolódásának megelőzése, az utcai devianciák, a fiatalkori bűnözővé válás elkerülése és a tanulási és magatartási problémákkal (BTM) nehézségekkel küzdő gyermekek problémáiban való segítségnyújtás biztosítása érdekében Kortárs-segítők képzése is támogatandó. A KLIK helyi tankerületével együttműködve segíteni kell az iskolai dropprevenció, a stressz prevenció és a családi életre nevelés témakörökből rendhagyó órák rendezését. A kortárscsoport fontos helyszín a serdülők számára, hogy elsajátítsák a személyiségfejlődésükhöz szükséges készségeket, a társas viselkedési formákat.

Civil fórum létrehozásával, a civil szervezetek esélyegyenlőséget előmozdító tevékenységeik elősegítésével, az erre irányuló szemléletváltás érdekében képzést szervezünk a településen működő civil szervezetek részére.

Nyári napközi biztosítása szükséges, nyári étkeztetéssel, a hátrányos helyzetű tanulók részére.

A középiskolába járó hátrányos helyzetű diákok körében rendkívül magas a lemorzsolódók aránya. Ennek csökkentésére az önkormányzat visszaállítja és bővíti korábban működő ösztöndíjrendszerét, amely motiválja a diákok iskolai sikerességét és az intézményben történő bennmaradását.

A megfelelő színvonalú szociális munka biztosítása érdekében rendkívül fontos a szociális területen dolgozók továbbképzése. Új gyakorlatok, lehetőségek megismerésére és újfajta tevékenységek bevezetésére van szükség. Emellett rendkívül fontos, hogy a segítő szakemberek számára támogatást nyújtson a város a segítő munka során jelentkező testi, szellemi, érzelmi kimerülés megelőzése érdekében, a családsegítő munka fejlesztésében. Mindezek mellett rendkívül fontos, hogy a szociális szakemberek rendkívül leterheltek, ezért a szociális intézmény családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást ellátó részlegét 1-1 fővel szükséges növelni.

A szegregátumokban élő érettségizett fiatalok részére felnőttképzést szervezése szükséges a szociális ágazatban (szociális gondozó és ápoló, szociális asszisztens, ifjúságsegítő, idősgondozó) és a képzettségek megszerzését követően biztosítani, segíteni kell a foglalkoztatásukat.

Az alacsony státuszú lakosok foglalkoztatásának elősegítése érdekében az önkormányzat előnyben részesíti a beruházások során azon vállalkozásokat, akik alacsony státuszú lakosságból választanak munkavállalókat. Számukra helyi adókedvezmények biztosítunk.

Az anti-szegregációs terv tervezett, horizontális intézkedései

Horizontális cél	Megvalósítást célzó intézkedés	Felelős	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja
1. Esélyegyenlőség biztosítása	Anti-diszkriminációs jelzőrendszer működtetése	Jegyző, együttműködve a Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnökével	Saját forrás	2015-
2. Oktatási integráció biztosítása	A HHH gyerekek aránya kiegyenlítetttségének biztosítása az óvodai feladatellátási helyek között	Polgármester	Nem releváns	2015-
	Alapozó terápia biztosítása szűrést követően az 5. életévét betöltött óvodások részére	Óvodavezető	Saját forrás	2016-
	Az óvodapedagógusok ösztönzése gyógypedagógus végzettség megszerzésére, beiskolázás	Polgármester	Saját forrás	2015-
	Nyári napközi biztosítása, étkeztetéssel	Polgármester	Saját forrás és/vagy TOP szociális városrehabilitáció	2015-
	Tanoda létrehozása	Polgármester	Saját forrás és EFOP	2016-
	Kortárs-segítők képzése	szociális intézmény vezetője	Saját forrás és/vagy TOP szociális városrehabilitáció	2016-
	HHH középiskolás diákok ösztöndíj támogatási rendszerének kialakítása és megvalósítása	Polgármester	Saját forrás	2015-
	Ifjúsági információs és tanácsadó iroda létrehozása	polgármester	saját forrás, EFOP	2017-
	Drogprevenció	szociális intézmény vezetője	Saját forrás	2016-
	Alacsony státuszú lakosokat foglalkoztató vállalkozások adókedvezményben részesítése	Polgármester	Saját forrás	2015-
3. Az alacsony státuszú lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása	Szociális szövetkezet létrehozásának megteremtése	Polgármester	Saját forrás, majd EFOP, vagy GINOP-forrás	2016-
	Felnőttképzés biztosítása a szociális ágazatban	Polgármester	saját forrás	2016-
	A korai fejlesztés érdekében Biztos Kezdet Gyerekház, vagy Biztos Kezdet jellegű szolgáltatás működtetése/biztosítása	Polgármester	Hazai forrás	2016-
4. A	Szakmaközi hálózat	Jegyző	Nem releváns	2015-

szociális szolgáltatások hoz való hozzáférés javítása	működtetése, szakmai műhelyek szervezése a jelzőrendszer sikeresebb működése érdekében			
	Szociális szakemberek továbbképzése	szociális intézmény vezetője	EFOP	2017-
	Civil Fórum folyamatos munkájának elősegítése, a civil szervezetek részére esélyegyenlőségi képzés és esélyegyenlőséget célzó projektek megvalósítása érdekében projekttervezési képzés biztosítása	Polgármester	saját forrás	2015-
5. Közöségi terek biztosítása	A közösségi háznak helyet adó épület alkalmassá tétele a szolgáltatások biztosítására	Polgármester	Saját forrás és/vagy TOP szociális városrehabilitáció	2016-

Terület (szegregátum) specifikus anti-szegregációs intézkedések

Az egyes területek esetében alapvetően rehabilitációs programok alkalmazására van szükség, ugyanakkor folyamatosan segíteni kell az ott élőket is mobilizációs intézkedésekkel annak érdekében, hogy azon területeken is oldódjon a szegregáció.

A Rigó lakótelep (1. szegregátum) és Hódoskamajor esetében elsődleges feladat a lakókörnyezet rehabilitációja, az illegális szemétlerek felszámolása, a területek rekultivációja. A szemétlerek újbóli megjelenésének elkerülése érdekében térfigyelő rendszer kiépítése szükséges. Azon ingatlanok lakóit, ahol hiányzik az illemhelyiség, kötelezni kell minimálisan az utcai árnyékszék kialakítására. Biztosítani kell továbbá az itt élő HHH gyerekek oktatásban, óvodai ellátásban való esélyegyenlőségét és az alacsony státuszú lakosok munkához jutását, valamint javítani szükséges a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségét.

A többi terület esetében elsődlegesen az alacsony státuszú lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása és a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, közösségi terek kialakítása a cél. Folyamatosan segíteni kell az ott élőket annak érdekében, hogy oldódjon a szegregáció.

Az anti-szegregációs terv tervezett, szegregátum specifikus intézkedései

Szegregátum	Konkrét intézkedés/ beavatkozás	Érintett terület specifikus cél	Felelős partner	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja
1., 2., 3., 4., 5. és Hódoskamajor	Mobilizációs program kidolgozása az alacsony státuszú lakosság koncentrációjának csökkentése érdekében	A szegregáció oldása	Polgármester	Saját forrás	2015
1., Hódoskamajor	Bérlakások kialakítása integrált lakókörnyezetben	A szegregáció oldása	Polgármester	TOP és saját forrás	2017-
1., Hódoskamajor	Bérlakásokba költöző családok szociális munkával történő segítése	szegregáció megszüntetése	szociális intézmény vezetője	TOP	2016-
1., Hódoskamajor	Rossz állagú házak elbontása	A szegregáció oldása	Polgármester	TOP és saját forrás	2017-
Hódoskamajor	Külterületi szegregátumok felszámolása	Szegregáció megszüntetése	Polgármester	TOP és saját forrás	2017-
1., Hódoskamajor	Illegális szemétlarakók megszüntetése	Lakókörnyezet rehabilitációja	Polgármester	KEHOP 3. prioritástengely	2016-
1., Hódoskamajor	Bérlakásokba költöző családok szociális támogatása, mentorálása	A szegregáció oldása	Polgármester	TOP és saját forrás	2017-
1., Hódoskamajor	Kártyás mérőórák elhelyezése	Az elvárható életminőséghez szükséges feltételek elősegítése	szociális intézmény vezetője	Nem releváns	2015-
2., 3., 4., 5.	Zöldfelületek növelése	Lakókörnyezet rehabilitációja	Polgármester	Saját forrás	2016-

Az anti-szegregációs beavatkozások ütemezése*Az anti-szegregációs terv intézkedéseinek ütemezése*

Intézkedés	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Anti-diszkriminációs jelzőrendszer működtetése	X	X	X	X	X	X	X	X
A HHH gyerekek aránya kiegyenlítetttségének biztosítása az óvodai feladatellátási helyek között	X	X	X	X	X	X	X	X
Alapozó terápia biztosítása szűrést követően az 5. életévét betöltött óvodások részére		X	X	X	X	X	X	X
Az óvodapedagógusok ösztönzése gyógypedagógus végzettség megszerzésére, beiskolázás	X	X	X	X	X	X	X	X
Nyári napközi biztosítása, étkeztetéssel	X	X	X	X	X	X	X	X
Tanoda létrehozása		X	X	X	X	X	X	X
Kortárs-segítők képzése		X	X	X	X	X	X	X
HHH középiskolás diákok ösztöndíj támogatási rendszerének kialakítása és megvalósítása	X	X	X	X	X	X	X	X
Ifjúsági információs és tanácsadó iroda létrehozása			X	X	X	X	X	X
Drogprevenció		X	X	X	X	X	X	X
Alacsony státuszú lakosokat foglalkoztató vállalkozások adókedvezményben részesítése	X	X	X	X	X	X	X	X
Szociális szövetkezet létrehozásának megteremtése		X	X	X	X	X	X	X
Felnőttképzés biztosítása a szociális ágazatban		X	X	X	X	X	X	X
A korai fejlesztés érdekében Biztos Kezdet Gyerekház, vagy Biztos Kezdet jellegű szolgáltatás működtetése/biztosítása		X	X	X	X	X	X	X

Szakmaközi hálózat működtetése, szakmai műhelyek szervezése a jelzőrendszer sikere érdekében	X	X	X	X	X	X	X	X
Szociális szakemberek továbbképzése			X	X	X	X	X	X
Civil Fórum folyamatos munkájának elősegítése, a civil szervezetek részére esélyegyenlőségi képzés és esélyegyenlőséget célzó projektek megvalósítása érdekében projekttervezési képzés biztosítása	X	X	X	X	X	X	X	X
A közösségi háznak helyet adó épület alkalmassá tétele a szolgáltatások biztosítására		X	X	X	X	X	X	X
Mobilizációs program kidolgozása az alacsony státuszú lakosság koncentrációjának csökkentése érdekében	X							
Bérlakások kialakítása integrált lakókörnyezetben			X	X	X	X	X	X
Bérlakásokba költöző családok szociális munkával történő segítése		X	X	X	X	X	X	X
Rossz állagú házak elbontása			X	X	X	X	X	X
Külterületi szegregátumok felszámolása			X	X	X	X	X	X
Illegális szemétlakók megszüntetése		X	X	X	X	X	X	X
Bérlakásokba költöző családok szociális támogatása, mentorálása			X	X	X	X	X	X
Kártyás mérőórák elhelyezése	X	X	X	X	X	X	X	X
Zöldfelületek növelése		X	X	X	X	X	X	X

3.3.2. A tervezett fejlesztések szegregációs hatásainak kivédésére hozott intézkedések

A projektfejlesztés során általánosan tartózkodni kell attól, hogy bárminemű beavatkozás esélyegyenlőtlenséghez, diszkriminációhoz, szegregációhoz, vagy ezek konzerválódásához járuljon hozzá. A projektfejlesztés dokumentumainak, a település stratégiai dokumentumainak és a település helyi rendeleteinek elkészítésekor ugyanezen elvek kell, hogy érvényre jussanak.

A projektfejlesztés során a város elemi érdeke a tervezett tevékenységek társadalmi elfogadottsága. Mind az előkészítés, mind a megvalósítás során biztosítani kell a társadalmi párbeszéd lehetséges formáit. Pápa Cigány Kisebbségi Önkormányzatát is értelem szerűen be kell vonni ezen folyamatokba.

Célirányos kampányt kell folytatni minden fejlesztés, program, a település életét befolyásoló esemény, illetve a településen megjelenő szolgáltatás, esemény széles körű megismertetésére, a hátrányos helyzetű csoportok tájékoztatására.

3.3.3. A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések

A társadalmi szegregációt csökkentő intézkedések:

- Segély helyett munka: közhasznú és közcélú munkák;
- A pénzbeli szociális juttatások egyre nagyobb részének természetbeni ellátásként való biztosítása (pl.: rendkívüli szociális segély, és rendkívüli gyermekvédelmi támogatás esetében különösen);
- A pénzbeli ellátások mellé szociális szolgáltatás (pl.: adósságkezelési szolgáltatás);
- Megfelelő információk beszerzése a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókról;
- Az oktatási infrastrukturális fejlesztések összekapcsolódása a szükséges szakmai (tartalmi, módszertani) fejlesztésekkel;
- A kompetencia alapú és integrált szemléletű korszerű pedagógiai módszerek alkalmazása (és ehhez a pedagógusok képzése);
- Az oktatás hatékonyságának, eredményességének javítása érdekében az oktatási szektorban dolgozók szakmai kompetenciáinak fejlesztése, korszerűsítése, azaz befektetés az oktatási ágazat humán-erőforrás-fejlesztésébe;
- Az oktatási intézmények vezetői szabályozzák a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók nyilvántartásának rendjét, az adatszolgáltatás tartalmát és gyakoriságát;
- A város, az általa fenntartott intézményekben többlet-forrásokat biztosít azoknak az intézményeknek, amelynek a tanulói között nagyobb számban vannak jelen a hátrányos helyzetűek;
- A városi esélyegyenlőségi programmal összhangban törekedni kell a kirívóan magas fogyatékosná minősítési arányok visszaszorítására, az alacsony óvodáztatási arányok további javítására, az oktatási szolgáltatásokhoz történő egyenlőtlenségek hozzáférés biztosítására és a halmozottan hátrányos helyzetűek lemorzsolódásának csökkentésére;
- Egyenlőség az egészségért egészségügyi program bevezetése.

Fentiek mellett kiemelten kell kezelni a szegregációban élők foglalkoztathatóságát. Olyan munkát kell biztosítani, ami segíti a többségben alacsony iskolai végzettségűek munkavállalását. A programnak elsősorban az érintettek mentális és társadalomban elfoglalt helyzetén kell változtatnia. Célja, hogy a résztvevők hosszútávon, lépésről-lépésre jobb élethelyzetbe kerüljenek.

Közvetett beavatkozásokkal csökkenthetőek a negatív térbeli folyamatok. A fejlesztések térbeli mintázatát úgy kell megtervezni, hogy a szegregált állapotot mérséklő intézkedések prioritást élvezzenek, és semmiképpen ne alakuljon ki újabb szegregátum. Önkormányzati bérlakások esetében lehetőség van egyfajta átgondolt lakás-kiutalási rendszer kialakítására, amely nagyobb hangsúllyal veszi figyelembe az anti-szegregációs szempontok érvényesítését.

3.3.4. Az Anti-szegregációs Program megvalósításának nyomon követése – monitoring

Az önkormányzat Integrációs kerekasztalt hoz létre. A Kerekasztal tagjai közé meghívja Pápa Cigány Kisebbségi Önkormányzatát, a program megvalósításába bevont (szociális, köznevelési) intézmények vezetőit, illetve a releváns civil szervezeteket. A Kerekasztal látja el a Programban leírt tervezett intézkedések monitoringját is.

A Kerekasztal folyamatosan nyomon követi a projektek megvalósítását, gondoskodik az érintettek véleményének kikéréséről, alternatív javaslatok felvetéséről, a megvalósult intézkedésekkel kapcsolatos elégedettség méréséről. A feladatok teljesítéséről, a fejlesztések állásáról az egyes intézkedések felelősei félévente beszámolnak a képviselőtestületnek. A Kerekasztal monitoring munkája kiterjed az egyes intézkedések relevanciájának vizsgálatára is.

Pápa Város Önkormányzata a fennhatósága alatt álló valamennyi terület egészére nézve kötelezettséget vállal az Anti-szegregációs Intézkedési Tervben foglaltak érvényesítésére. A fennhatósága, felügyelete alá tartozó szervek és intézmények tekintetében kötelezővé teszi, hogy döntéseik, tevékenységük során a kialakult területi és/vagy etnikai szegregációs folyamatok megfordítására kell törekedjenek, azok a szegregációt semmilyen formában nem segíthetik elő.

4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

4.1. KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

A fejezet célja annak bemutatása, hogy az ITS tematikus céljai hogyan illeszkednek az EU kapcsolódó stratégiájához, valamint az országos és a Veszprém megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz és az egyéb városi fejlesztési és rendezési dokumentumokhoz.

4.1.1. Illeszkedés EU 2020 tematikus célkitűzéseire

Az EU 2020 stratégia (intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés) megvalósítása érdekében kijelölt 2014-2020 közötti EU kohéziós politika tematikus célkitűzései az alábbiak:

- 1) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;
- 2) az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása;
- 3) a kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése;
- 4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;
- 5) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása;
- 6) a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;
- 7) a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban;
- 8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;
- 9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;
- 10) az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;
- 11) a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.

A tematikus célokhoz beruházási prioritások kerültek kijelölésre. Az ITS keretében a városra megfogalmazott középtávú fejlesztési célok EU tematikus célkitűzésekhez való illeszkedését mutatjuk be.

A középtávú tematikus célok illeszkedése az EU 2020 céljaihoz

Városi tematikus cél	EU 2020 cél
G1 A gazdasági aktivitás és a foglalkoztatottság növelése, szakképzési rendszer fejlesztése	- a kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a

	növelése; - a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;
G2 A turizmusfejlesztés megvalósult eredményeire építve komplex turisztikai termékek kialakítása és piacra juttatása, további attrakciók létrehozása	- a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása; - a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;
T1 Városi közszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése	- a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás. - a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;
T2 Leromlott, illetve leromlással fenyegetett városrészek rehabilitációja	- a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;
K1 Örökségőrző városrehabilitáció	- a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása; - az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;
K2 Közlekedésfejlesztés, a városi infrastruktúra fejlesztése és rekonstrukciója	- a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban; - a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;
K3 Városi zöldfelületek rekonstrukciója, új zöldfelületek létesítése	- a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;

4.1.2. Illeszkedés az országos és megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz

A 2014. januárban elfogadott Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) négy hosszú távú – 2030-ig szóló – átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében tizenhárom specifikus célt, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt fogalmaz meg.

- Szakpolitikai célok:
 - Versenyképes, innovatív gazdaság

- Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése
- Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság
- Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I
- Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom
- Jó állam, szolgáltató állam és biztonság
- Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme
- Területi célok:
 - Az ország makro-regionális szerepének erősítése
 - A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat
 - Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése
 - Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése
 - Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése
 - Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása

A város középtávú tematikus céljai a következőképpen illeszkednek az OFTK-ban megfogalmazott szakpolitikai célokhoz:

A középtávú tematikus célok illeszkedése az OFTK céljaihoz

Városi tematikus cél	OFTK cél
G1 A gazdasági aktivitás és a foglalkoztatottság növelése, szakképzési rendszer fejlesztése	- Versenyképes, innovatív gazdaság - Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése - Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése
G2 A turizmusfejlesztés megvalósult eredményeire építve komplex turisztikai termékek kialakítása és piacra juttatása, további attrakciók létrehozása	- Versenyképes, innovatív gazdaság - Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság - Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése - Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése - Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme
T1 Városi közszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése	- Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I - Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom - Jó állam, szolgáltató állam és biztonság
T2 Leromlott, illetve leromlással fenyegetett városrészek rehabilitációja	- Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom
K1	- Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható

Örökségőrző városrehabilitáció	használata, környezetünk védelme
K2 Közlekedésfejlesztés, a városi infrastruktúra fejlesztése és rekonstrukciója	- Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása - A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat
K3 Városi zöldfelületek rekonstrukciója, új zöldfelületek létesítése	- Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme

Veszprém Megye Területfejlesztési Koncepciója a 62/2013. (XII.19.) MÖK határozattal került elfogadásra. A dokumentum 3 átfogó célt tűz ki:

- Gazdasági növekedés, a térségi potenciálokra építő, a versenyképességet fokozó gazdaságfejlesztés
- A lakosság életminősége javítása, „jól léte” biztosítása, a társadalom fejlesztése
- A térszerkezet tudatos alakítása, a versenyképességet segítő szerkezetfejlesztés, várostérségek összehangolt fejlesztése

Az átfogó célokhoz stratégiai célokat rendel. Alábbiakban az ITS-nek e megyei stratégiai célokhoz való illeszkedését mutatjuk be.

A középtávú tematikus célok illeszkedése a Veszprém megyei stratégiai célokhoz

Városi tematikus cél	Megyei stratégiai célok
G1 A gazdasági aktivitás és a foglalkoztatottság növelése, szakképzési rendszer fejlesztése	- Gazdasági növekedés, versenyképes, innovatív gazdaság, kitörési pontokra épülő gazdaságfejlesztés a fejlődési potenciált hordozó ágazatok fejlesztésével, a foglalkoztatás bővítésével - Kreatív, tudásalapú társadalom, korszerű gyakorlati tudás biztosítása
G2 A turizmusfejlesztés megvalósult eredményeire építve komplex turisztikai termékek kialakítása és piacra juttatása, további attrakciók létrehozása	- A térségi és a helyi erőforrások fenntartható kihasználására épülő gazdaságfejlesztés: a Balaton térségére és az ipari-, innovációs tengelyekre specializált prioritásokkal - Gazdasági növekedés, versenyképes, innovatív gazdaság, kitörési pontokra épülő gazdaságfejlesztés a fejlődési potenciált hordozó ágazatok fejlesztésével, a foglalkoztatás bővítésével - Természeti-, táji és egyéb stratégiailag fontos erőforrások megőrzése, fenntartható használata, energiahatékonyság és környezetünk védelme
T1	- Egészséges társadalom megteremtése

Városi közszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése	- Kreatív, tudásalapú társadalom, korszerű gyakorlati tudás biztosítása - A városok és várostérségek összehangolt és integrált fejlesztése
T2 Leromlott, illetve leromlással fenyegetett városrészek rehabilitációja	- Közösségi megújulás, értéktudatos és szolidaris társadalom kialakítása
K1 Örökségőrző városrehabilitáció	- Természeti-, táji és egyéb stratégiaileg fontos erőforrások megőrzése, fenntartható használata, energiahatékonyság és környezetünk védelme
K2 Közlekedésfejlesztés, a városi infrastruktúra fejlesztése és rekonstrukciója	- A városok és várostérségek összehangolt és integrált fejlesztése - A mobilitás támogatása, az elérhetőség javítása, a közlekedés fejlesztése
K3 Városi zöldfelületek rekonstrukciója, új zöldfelületek létesítése	- Természeti-, táji és egyéb stratégiaileg fontos erőforrások megőrzése, fenntartható használata, energiahatékonyság és környezetünk védelme

Veszprém megye 2014-ben elfogadott területfejlesztési programja 4 prioritástengelyt jelöl ki, melyek összesen 20 intézkedést tartalmaznak. A város ITS-ének tematikus céljai az alábbiak szerint illeszkednek Veszprém megyei prioritásaihoz:

A középtávú tematikus célok illeszkedése a Veszprém megyei prioritásokhoz

Városi tematikus cél	Megyei prioritások
G1 A gazdasági aktivitás és a foglalkoztatottság növelése, szakképzési rendszer fejlesztése	1. prioritás - A térségi és a helyi gazdaság fejlesztése, foglalkoztatás bővítése a megye hagyományos foglalkoztató központjaiban illetve vidéki térségeiben
G2 A turizmusfejlesztés megvalósult eredményeire építve komplex turisztikai termékek kialakítása és piacra juttatása, további attrakciók létrehozása	2. prioritás - A sajátos területi - természeti erőforrás, agroökológiai és turisztikai - potenciálok kiaknázása, fenntartható erőforrás gazdálkodás 1. prioritás - A térségi és a helyi gazdaság fejlesztése, foglalkoztatás bővítése a megye hagyományos foglalkoztató központjaiban illetve vidéki térségeiben
T1 Városi közszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése	4. prioritás - A lakosság életminőségének javítása, a diszkrimináció mentesség, valamint a közösségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosításával. A helyi közösségek fejlesztése.
T2 Leromlott, illetve leromlással fenyegetett városrészek rehabilitációja	4. prioritás - A lakosság életminőségének javítása, a diszkrimináció mentesség, valamint a közösségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségének

	biztosításával. A helyi közösségek fejlesztése.
K1 Örökségőrző városrehabilitáció	2. prioritás - A sajátos területi - természeti erőforrás, agroökológiai és turisztikai - potenciálok kiaknázása, fenntartható erőforrás gazdálkodás
K2 Közlekedésfejlesztés, a városi infrastruktúra fejlesztése és rekonstrukciója	3. prioritás - A mobilitás támogatása, az elérhetőség javítása, a helyi és térségi közlekedési infrastruktúra fejlesztése
K3 Városi zöldfelületek rekonstrukciója, új zöldfelületek létesítése	2. prioritás - A sajátos területi - természeti erőforrás, agroökológiai és turisztikai - potenciálok kiaknázása, fenntartható erőforrás gazdálkodás

4.1.3. A városi fejlesztési és rendezési dokumentumokkal való összhang

Településfejlesztési koncepció

Pápa településfejlesztési koncepciója 2001-ben készült és került elfogadásra. A településfejlesztési koncepció Pápa új településrendezési tervének elkészítéséhez tartalmaz stratégiai, szakmai javaslatokat.

A településfejlesztési koncepció szerint „Pápa a dunántúli térség egyik legkarakteresebb régi települése: jellegzetes arculata, szép városképe sok évszázados, folyamatos fejlődés során alakult ki. A település sajátos jellegét fenn kell tartani, ezért a település fejlesztése nagy körültekintést és különös gondosságot igényel.”

A koncepció készülő településrendezési tervekhez az alábbi településfejlesztési stratégiát ajánlja (kivonat, a rendezési terv elkészítésével kapcsolatos fontosabb ajánlások közül):

- a készülő tervek erősítsék tovább a település történelmileg kialakult, hagyományos kistérségi központ szerepét;
- a tervek kiemelten foglalkozzanak a gazdaságfejlesztéssel elsősorban a munkahelyteremtésre alkalmas területek biztosításával, bővítésével;
- a település fejlesztése során a település „kultúrváros” jellegét továbbra is meg kell tartani és lehetőség szerint erősíteni;
- külön hangsúly fektetendő az idegenforgalom – kultúr-, egészség- és sportturizmus – fejlesztésére.
- a városszerkezet fejlesztése tekintse a történeti városszerkezetet olyan adottságnak, mely megtartandó ill. a mai kor igényei szerint továbbfejleszthető;
- a történetileg kialakult vegyes terület-felhasználást – ésszerű keretek között, figyelembe véve korunk igényeit is – szükséges fenntartani;
- a városfejlődés során az adott területen „idegenné” vált vagy aktualitását veszített terület-felhasználású tömböket felül kell vizsgálni és új funkciókat kell meghatározni;

- a település jellegét a megfontolt, nem túlzó területi fejlesztéssel, a hagyományos városszerkezet megtartásával lehet megővni;
- a lakott területeken belül a folyamatos, zökkenőmentes közlekedés biztosítása, a közlekedés megcsendesítése a fő cél;
- a város kerékpárút-hálózatát teljessé kell tenni, beleértve a csatolt településrészeket.

Áttekintve a stratégia által megcélzott fejlesztési irányokat, megállapítható, hogy az ITS maradéktalanul megfelel a településfejlesztési koncepció elvárásainak. Az ITS-ben kitűzött átfogó cél és a középtávú célok tehát összhangban vannak a településfejlesztési koncepció ajánlásaival. Ennek ellenére a város településfejlesztési koncepciójának felülvizsgálata és az új jogszabályi követelményeknek is megfelelő tartalommal történő aktualizálása szükséges feladat.

Településrendezési Terv

Pápa hatályos településrendezési eszközei több évvel az ITS kidolgozása előtt készültek:

- Pápa Településszerkezeti Tervének jóváhagyása a 98/2002. (VII.4.) Kt. határozattal történt. A terv azóta többször módosításra került, utoljára a 85/2009. VI. 30.) Kt. határozattal elfogadott módosítás készült.
- A többször módosított 10/2002. (VII. 5.) ör. Pápa Helyi Építési Szabályzatáról és ennek mellékletei: övezeti térképek és a város részterületeire készült Szabályozási Tervek (9 db).
- Hatályos még a 8/2003. (IV.17.) önk. rendelettel jóváhagyott Malomkerti lakóterület Helyi Építési Szabályzata és Szabályozási Terv melléklete.

Az ITS-ben meghatározott akcióterületi fejlesztések ebből következően nem állhatnak minden egyes fejlesztési területet érintően teljes összhangban a korábban készült településszerkezeti tervvel. Azonban a három akcióterület lehatárolásánál a településszerkezeti terv irányadó volt, viszont több részterület esetében is az ITS-ben meghatározottak nyomán a településszerkezeti terv módosítása válik szükségessé. Az ipari-gazdasági akcióterület esetében javasol az ITS területi bővítést illetve átsorolást a hatályos tervben rögzített képest. Az ITS akcióterületi beavatkozásaival összhangban a szabályozás módosítására is szükség lesz. A Képviselőtestület által jóváhagyott ITS-ben meghatározott konkrét fejlesztési tevékenységek megvalósításához szükséges településszerkezeti tervi módosítások a lehető legrövidebb időn belül elkészítendő, biztosítva ezáltal a konkrét fejlesztések teljes településrendezési előkészítettségét. A város a közeljövőben megkezdi településrendezési eszközei felülvizsgálatát, így a szükséges tervmódosítások átvezetése biztosított.

Gazdasági Program

Pápa város gazdasági programja a 2015–2020 közötti időszakra az ITS készítésének idején még nem készült el. A 2014-ig terjedő ciklusra készült gazdasági program értékelése már nem releváns. Azonban az látszik, hogy a 2011-2014 közötti időszakra szóló gazdasági program sarokpontjai a munkahelyteremtés, a foglalkoztatás növelése, a turizmusfejlesztés, és a közszolgáltatások, városi humán és műszaki infrastruktúrák fejlesztése voltak. Ezek az ITS tematikus céljainak is a prioritásai. Várhatóan a soron következő ciklusra szóló gazdasági program is ezen irányvonal mentén a

megkezdett fejlesztések folytatására helyezi a hangsúlyt. Ezáltal a készülő gazdasági program 2020-ig szóló feladatainak megvalósítása az ITS-ben foglaltak elérését is elősegíti majd.

Települési Környezetvédelmi Program

Pápa város környezetvédelmi programja több mint 10 évvel ezelőtt készült. Ezért az egyes környezetvédelmi programfeladatokkal való összhang vizsgálata nem releváns. Általánosságban elmondható, hogy az ITS természetesen nem szolgálhatja közvetlenül sem a jelenlegi, sem egy új környezetvédelmi program valamennyi céljának elérését, illetve feladatainak megvalósulását, azonban az ITS-ben meghatározott fejlesztések tekintettel vannak a környezetvédelmi célokra is. Számos ITS-javaslat - közterület és zöldterületbővítés, közműhiányok felszámolása, energiahatékonyság növelése, közlekedésszervezés, elkerülő út létesítése, környezetbarát közlekedési módok, forgalomcsillapítás - a környezetvédelmi program céljainak elérését közvetlenül és konkrétan előmozdítja. Ugyanakkor az ITS - műfajából adódóan - kitűz olyan gazdaságfejlesztési célokat is, amelyek a város gyarapodását, a munkahelyteremtést, a gazdasági bevételeinek növekedését irányozzák elő, ami gazdasági területek kijelölését és tényleges igénybevételét teszi szükségessé. Lehetőség szerint a környezetbarát technológiák városba hozását kell támogatni.

4.2. BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

4.2.1. A célok logikai összefüggései

Jelen fejezet célja annak bemutatása, hogy a stratégiában meghatározott célok teljesülése hogyan és milyen mértékben segíti elő a megalapozó vizsgálatban meghatározott városi problémák mérséklődését, illetve hogy a célok milyen mértékben építenek a város definiált adottságaira. Az alábbi táblázatokban összefoglalva kerültek bemutatásra a tematikus célok, valamint a problémák és adottságok közötti összefüggések. Ezek erősségét egy 0-3 fokozatú skála jelöli, ahol a „0” a kapcsolódás hiányát, míg a „3” érték az erős kapcsolódást jelenti. A problémák és az adottságok a Megalapozó vizsgálat helyzetértékelése alapján kerülnek azonosításra.

Ahogy a lenti összefoglaló-értékelő táblából látszik, a problémák mérséklése szempontjából a város legfontosabb célkitűzése a helyi adottságokra alapozó gazdaságfejlesztés és munkahelyteremtés, az idegenforgalmi ágazat több szegmensének összehangolt fejlesztése, a szociális városrehabilitáció megvalósítása, valamint a városi infrastruktúra elsősorban minőségi fejlesztése.

A célok elérése során – amint ez az alábbi második táblázatból látszik – a város legnagyobb mértékben gazdasági erejére, fejleszthető iparára, idegenforgalmi vonzerejére, országos jelentőségű és hírű épített örökségi értékeire, az ebből adódó számtalan erőforrásra támaszkodhat. A középtávon megvalósítandó fejlesztések jelentős része a turizmuságazatban megvalósult fejlesztések eredményeire alapozott komplex programcsomagok kialakítására törekszik. A gazdaságfejlesztésen

belül az ipari ágazat hagyományai nagy múltra tekintenek vissza, és a város jelentős logisztikai szerepkörökkel is rendelkezik. Az adottságok elsősorban a feldolgozóipari ágazatok további megtelepítésére sarkallják a várost.

A középtávú tematikus célok és a városi problémák kapcsolatai

VÁROSI PROBLÉMÁK	TEMATIKUS CÉLOK						
	G1 - A gazdasági aktivitás és a foglalkoztatottság növelése, szakképzési rendszer fejlesztése	G2 - A turizmusfejlesztés megvalósult eredményeire építve komplex turisztikai termékek kialakítása és piacra juttatása, további attrakciók létrehozása	T1 - Városi közszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése	T2 - Leromlott, illetve leromlással fenyegetett városrészek rehabilitációja	K1 - Örökségőrző városrehabilitáció	K2 - Közlekedésfejlesztés, a városi infrastruktúra fejlesztése és rekonstrukciója	K3 - Városi zöldfelületek rekonstrukciója, új zöldfelületek létesítése
Csökkenő lakónépesség	2	2	2	2	1	2	1
A 83. Számú főút állapota leromlott, ez nehézkes közúti megközelítést eredményez	1	1	1	0	1	3	0
Mind a járási településeket összekötő, mind a belvárosi utak minősége gyenge	1	1	1	0	1	3	0
A kerékpárutak nem hálózatba rendezettek	1	1	1	0	1	3	0
A közösségi közlekedés járműparkja elavult	1	1	1	0	1	3	0
Komoly problémák a csapadékvíz-elvezetés terén, elöntések	1	1	1	0	1	3	1
Városközpontot kivéve az egész terület kis esésű, a talajvíz szinte mindenütt a terepszint közelében van	1	1	1	0	1	3	1

A Belváros, mint középkori utcahálózattal rendelkező településrész, zöldfelületekben szegény, utcáinak kb. a fele fásítatlan	1	3	1	0	3	1	3
Avult a közvilágítás	1	1	2	2	1	3	1

A középtávú tematikus célok és a város adottságainak kapcsolatai

TEMATIKUS CÉLOK	VÁROSI ADOTTSÁGOK						
	G1 - A gazdasági aktivitás és a foglalkoztatottság növelése, szakképzési rendszer fejlesztése	G2 - A turizmusfejlesztés megvalósult eredményeire építve komplex turisztikai termékek kialakítása és piacra juttatása, további attrakciók létrehozása	T1 - Városi közszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése	T2 - Leromlott, illetve leromlással fenyegetett városrészek rehabilitációja	K1 - Örökségőrző városrehabilitáció	K2 - Közlekedésfejlesztés, a városi infrastruktúra fejlesztése és rekonstrukciója	K3 - Városi zöldfelületek rekonstrukciója, új zöldfelületek létesítése
Fejlesztések iránt elkötelezett önkormányzat	3	3	3	3	3	3	3
Meghatározó feldolgozóipari és szolgáltatási központi státusz	3	3	2	2	3	2	2
Infrastrukturálisan fejlett Ipari Park	3	1	2	1	1	2	1
Erősödő gazdaság, jelentős munkahely-teremtési potenciállal	3	2	2	2	1	2	1

Jelentős a gépipari munkakultúrával is rendelkező szakképzett munkaerő	3	1	1	0	1	1	1
Nagy számú helyi civil szervezet	0	2	2	1	2	1	1
Megfelelő oktatási infrastruktúra, jelentős a technikusképzés	2	1	2	2	1	1	1
A nyugati elkerülő részben tehermentesíti a tranzitforgalom alól a belvárost	2	3	0	0	3	3	1
Forgalomcsillapított belvárosi övezet	0	3	1	0	3	2	2
Szennyvízhálózat kiépítettsége és a kiváló rákötöttség, saját településen belül üzemelő szennyvíztisztító telep	1	1	2	2	1	3	1
A rendszeres hulladékgyűjtés majdnem teljes körű a település lakásainak vonatkozásában, a bevont lakások aránya kicsivel a térségi, a megyei és az országos átlag felett van, 97%-os aránnyal	1	1	2	2	1	3	1
Turisztikai vonzerő az épített környezetnek és a Várkertfürdőnek köszönhetően	1	3	2	1	3	1	3

A jövőkép, az átfogó és tematikus célok és a projektek rendszere

JÖVŐKÉP	Olyan város és kistérségi központ kialakítása, amely értékeit megőrizve, azt továbbfejlesztve egyaránt vonzó a befektetők, az idelátogató vendégek és a napjaikat itt élő városlakók számára.
---------	---

ÁTFOGÓ CÉL	Térségi központi szerepét szem előtt tartó, örökségeit és hagyományait fejlesztve őrző, vonzó és erős gazdaságú város megteremtése.
------------	---

TEMATIKUS CÉLOK	G1 - A gazdasági aktivitás és a foglalkoztatottság növelése, szakképzési rendszer fejlesztése	G2 - A turizmusfejlesztés megvalósult eredményeire építve komplex turisztikai termékek kialakítása és piacra juttatása, további attrakciók létrehozása	T1 - Városi közszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése	T2 - Leromlott, illetve leromlással fenyegetett városrészek rehabilitációja	K1 - Örökségőrző városrehabilitáció	K2 - Közlekedésfejlesztés, a városi infrastruktúra fejlesztése és rekonstrukciója	K3 - Városi zöldfelületek rekonstrukciója, új zöldfelületek létesítése
-----------------	---	--	---	---	-------------------------------------	---	--

Kulcs-projektek	23.	15., 19., 20., 22.	21.	16., 17.	18.
Hálózatos projektek		27.	24., 25., 26.	28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38.	
Akció-területi projektek	10., 11., 12.	1., 3.	6., 7., 8., 9.	13., 14.	2., 4., 5.
Egyéb projektek	50., 51., 53., 54.	45., 46., 48.	40., 41., 42., 43.	39., 49.	44., 47., 52..

Megjegyzés: A Projektek sorszám és cím szerinti felsorolását lásd korábbi fejezetekben, illetve a mellékletek között

5. A MEGVALÓSÍTHATÓSÁG KOCKÁZATAI

A megvalósíthatóság kockázatainak azonosítása és azok kezelési tervének, stratégiájának célja a prevenció, a kockázati tényezők hatásainak minimalizálása. A lehetséges kockázatokat két fő szempont szerint csoportosíthatjuk:

- az ITS tervezett lebonyolítását veszélyeztető belső kockázatok (helyi társadalom, gazdasági szempontok)
- a tervezett vagy az ITS által javasolt beavatkozások megvalósíthatóságát, fenntarthatóságát veszélyeztető külső kockázatok (politikai tényezők, szabályozási környezet, gazdasági trendek, stb.)

A kockázatok kezeléséhez szükséges megbecsülni a bekövetkezés valószínűségét, az esetleges bekövetkezés hatásait, azok befolyását a stratégia sikerességére valamint azok korrekcióját.

Az előzetesen felmért kockázatokat valószínűségük és hatásuk alapján kockázati szintekhez szükséges rendelni:

- az alacsony kockázati szintű tényezőket ellenőrizzük
- a közepes kockázati szintű tényezőket folyamatosan figyeljük és szükség esetén beavatkozunk
- a magas kockázati szintű tényezőket lehetőség szerint megelőzzük vagy hatásukat intézkedésekkel csökkentjük.

A kockázatok kezeléséhez a tervezett intézkedések előkészítő fázisában részletes kockázatkezelési terv készítendő, amit a megvalósítás folyamán szükség esetén aktualizálni kell. A kockázatkezelési terv az alábbi elemeket tartalmazza:

- a kockázatok meghatározása és dokumentálása
- a kockázatok rangsorolása azok bekövetkezési valószínűségeinek és hatásainak elemzése, vagy becslése és összerendelése alapján
- az azonosított kockázatok projektcélokra gyakorolt hatásának elemzése
- akciók kidolgozása a fenyegetettség csökkentése és a projektcélok elérését pozitívan befolyásoló kockázatok erősítése érdekében, valamint a bekövetkező kockázati események miatt szükségessé váló intézkedések megtervezése
- kockázatkezelési akciók kidolgozása
- a beazonosított kockázatok nyomon követése, a megmaradó kockázatok figyelése
- a kockázatkezelési akciók és intézkedések végrehajtása és ezek hatékonyságának kiértékelése.

Kockázat megnevezése	Várható hatása, következménye	Valószínűség	Hatás	Megelőző / korrekciós intézkedés
Pénzügyi, gazdasági jellegű kockázatok				
G1 – A tervezett intézkedés pénzügyi fedezete nem áll rendelkezésre	Az intézkedés megvalósítása elhúzódik, elmarad.	magas	magas	Pályázatok benyújtása, támogatás igénylése, a költségvetés felülvizsgálata.
G2 – A területre nem települnek be ipari cégek, nagyfoglalkoztatók, így nem jönnek létre új munkahelyek	A fiatalok elvándorlása, elöregedő népesség, gazdasági leépülés.	közepes	magas	Ipari területek kijelölése, adókedvezmények biztosítása, fejlesztések iránt elkötelezett önkormányzat, infrastrukturálisan fejlett Ipari Park létrehozása
G3 – A turisztikai potenciálban nem látnak további perspektívát a befektetők	A turisztikai célú látogatók száma csökken az egyre alacsonyabb szolgáltatási színvonal okán.	közepes	magas	Ösztönző kampányok bevezetése, turisztikai stratégia kialakítása, adókedvezmények biztosítása, együttműködő önkormányzat.
G4 – Nem a város érdekeit szolgáló közlekedési fejlesztések valósulnak meg a megyében, az utak állapota tovább romlik.	A települések elérése a környező megyeszékhelyektől tovább romlik, a települések közötti kapcsolat a hiányos infrastruktúra okán megszűnik, a népesség a fejlettebb területekre vándorol, a befektetők elmaradnak.	magas	magas	A közútfejlesztésekre támogatás igénylése, a költségvetés felülvizsgálata, közlekedésfejlesztési tervek és stratégiák elkészítése.
G5 – Az önkormányzatok költségvetési finanszírozása negatív irányba változik.	A kistépülések gazdaságilag összeomlanak, a népesség a fejlettebb területekre vándorol.	közepes	magas	A költségvetés felülvizsgálata, tartalékképzés.
G6 - Költségvetési támogatások csökkenése, elvonása, nem tervezhető központi intézkedések.	Az önkormányzatok költségvetési hiánya okán létszámléépítések, megszorítások.	alacsony	közepes	A költségvetés felülvizsgálata, támogatások igénylése, tartalékképzés.
Jogi, intézményi jellegű kockázatok				
J1 – A forrást jelentő pályázatok nem jelennek meg vagy feltételrendszerük nem teszi lehetővé azok elérését.	A tervezett intézkedések nem valósulnak meg.	közepes	magas	Tartalékképzés, a tervezett intézkedések felülvizsgálata, priorizálása, befektetők ösztönzése.
J2 - A jogszabályok, fenntartói, felügyeleti rendelkezések és egyéb szabályok korlátozhatják a kívánt tevékenységek terjedelmét.	A tervezett intézkedések nem vagy csak részben valósulnak meg.	alacsony	közepes	A tervezett intézkedések felülvizsgálata az esetleges jogszabályi környezet változása okán.

J3 - A jogi szabályozási, politikai, gazdasági stb. környezeti változásokat nem követik a belső szabályozások.	A szabályozások követhetlenné válnak, hibás döntések születnek.	alacsony	közepes	A jogi szabályozási, politikai, gazdasági környezeti változások folyamatos nyomon követése, gyors reagálás.
J4 - A szabályozási környezet túl gyakran változik, a szabályozás és a gyakorlat különbözik, eltérő jogszabály-értelmezés, az intézmények nem értesülnek időben a vonatkozó jogszabályok köréről, változásairól.	A szabályozások követhetlenné válnak, hibás döntések születnek	alacsony	közepes	A jogi szabályozási, politikai, gazdasági környezeti változások folyamatos nyomon követése, gyors reagálás, intézményen belüli képzések.
Társadalmi jellegű kockázatok				
T1 – Csökkenő lakónépesség	A fiatal, tanult munkaerő elvándorol, a társadalom elöregszik.	magas	magas	Befektetők, cégek térségbe vonzása, a gazdasági környezet vonzóvá tétele.
T2 – Fokozódó, erősödő konfliktusok a többségi és a kisebbségi társadalom között, szegregációs folyamatok megindulása.	Növekszik a bűncselekmények száma, elégedetlen lakosság, a lakónépesség elvándorlása.	alacsony	közepes	Szegregációs terv készítése, a szegregátumok felszámolása.
T3 – Növekszik a gépjárműhasználók aránya	Csökken a kerékpárosok és közösségi közlekedést használók száma, nő a légszennyezés.	alacsony	közepes	A közösségi közlekedés színvonalának fejlesztése, kerékpárutak építése, biztonságos gyalogos közlekedés feltételeinek megteremtése.
T4 – A felsőfokú végzettségű vagy szakképzett munkaerő száma tovább csökken.	A térségbe nem érkeznek további befektetők, nem települnek be cégek, nagyfoglalkoztatók.	közepes	magas	Munkáltatói igény szerinti oktatások, képzések, tanfolyamok szervezése.

A kockázatok besorolása a kockázat mértéke szerint

Valószínűség	magas			G1; G4; T1;
	közepes			G2; G3; G5; J1; T4;
	alacsony	...	G6; J2; J3; J4; T2; T3;	
		alacsony	közepes	magas
		Hatás		

Kritikus kockázat, cél a megelőzés
Közepes kockázat; figyelemmel kísérendő
Alacsony kockázat, nem igényel jelentősebb erőforrásokat

6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

6.1. A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

Az önkormányzat elsődlegesen a jogszabályokban meghatározott és előírt eszközökkel segíti a településfejlesztés, így mindenekelőtt ide sorolható a tervezett fejlesztések megvalósításának jogi (és részben fizikai, illetve pénzügyi) lehetőségét megteremtő helyi jogszabályok, a képviselőtestület által hozott rendeletek (pl. szabályozási terv, építési szabályzat, vagyonrendelet, költségvetési rendelet stb.) Ezeket egészítik ki a jogszabályi kötelezettséget nem feltétlenül jelentő stratégiák, koncepciók, amelyek a társadalmi, gazdasági élet egy-egy részterületének fejlesztési irányait határozzák meg (környezetvédelmi program, közlekedésfejlesztési koncepció, intézményhálózat fejlesztési terve stb.).

A nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek körébe tartoznak:

- a szabályozási tevékenységek,
- településfejlesztési és -rendezési szerződések,
- ingatlangazdálkodás
- városmarketing célú tevékenységek,
- helyi kedvezmények biztosítása (magántőke mobilizálása érdekében)
- koordinációs és egyeztetési mechanizmusok kialakítása és működtetése

Pápa város Önkormányzata az első integrált városfejlesztési stratégiája kidolgozásával egyidejűleg alakított ki stratégiai mélységű tervet a város rehabilitációs és fejlesztési tevékenységében alkalmazandó módszerekről. Ezek többségét sikeresen alkalmazta a város, ennek eredményei a városfejlesztésben az elmúlt 5 évben megvalósult beruházások. Az eredményesen alkalmazott módszerek továbbvitelére az ITS-ben rögzített fejlesztések, beavatkozások következetes végig viteléhez is szükség lesz.

A stratégia megvalósulását szolgálhatja az önkormányzati vagyonnal (ingatlanokkal) történő hatékony vagyongazdálkodás. Ennek érdekében szükségessé válhat a vagyonelemek racionalizálása: a forgalomképes vagyon áttekintése és a vagyonelemek összevetése a stratégiai illetve operatív fejlesztési célokkal. Ennek eredményeként egyes vagyonelemek értékesítésére illetve új vagyonelemek megszerzésére (megvásárlására) kerülhet sor, annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló vagyon a fejlesztési célok érdekében jobban hasznosítható legyen. A városfejlesztési célok szempontjából az alábbi területekre célszerű figyelmet fordítani:

- Az Esterházy-kastélyhoz tartozó egykori lovarda épületének rekonstrukciója, közösségi térré történő alakítása együttműködésben a magyar állammal
- Szociális városrehabilitációval érintett városrészekben a Celli és Korona utcák elején a régi iparterületen épült lakóingatlanok esetében magántulajdonból önkormányzati tulajdonba vétel, lebontás, majd a terület újrahasznosítása. Másutt az önkormányzati szociális bérlakások rehabilitációja.

- Ipari, gazdasági célú területek előkészítése, közművesítése, kiejánlása. Összefogás a tulajdonosokkal, településrendezési szerződések megkötése az ingatlanfejlesztőkkel.
- A leginkább perspektivikus és a város céljaihoz nagymértékben hozzájárulni képes projektek esetében indokolt lehet, ha az önkormányzat stratégiai befektetésekkel is elősegíti a projekt megvalósulását.

Az önkormányzat adópolitikája egyrészt a tervezett önkormányzati fejlesztésekhez szükséges saját erő biztosítása miatt fontos szempont, másrészt azonban a befektetésösztönzési és vállalkozástámogatási célok megvalósításának is fontos eszköze. Ennek érdekében továbbra is fontos szempont, hogy a helyi adók rendszere legyen kiszámítható, és az ne veszélyeztesse a vállalkozások működését.

A nagyobb adóbevétel természetesen az önkormányzati gazdálkodás stabilitása szempontjából kívánatos, azonban ezt semmiképpen sem új adók bevezetésével vagy a meglévők növelésével célszerű elérni. Az adóbevételek növekedése sokkal inkább várható az új, lehetőleg nagyobb termelő vállalkozások városba vonzásától, a turizmuságazatban termelődő bevételekből, illetve a már itt lévő vállalkozások megerősítésétől.

Városmarketing tekintetében elmondható, hogy Pápa megjelenése a térség településeinek sorában központi szerepköréhez méltó, hangsúlyos. Elmondható az is, hogy a város Veszprém megyén belüli központi szerepe is kifejezésre jut, amire gazdasági súlya, és kulturális, épített örökségére alapozott növekvő idegenforgalma egyaránt predesztinálja. Az ITS-ben kijelölt városfejlesztési célok elérése és a konkrét beavatkozások sikere érdekében szükséges a város egységes marketing stratégiájának kidolgozása, e mentén pedig az eredményes marketingkommunikáció működtetése. A marketingstratégia sarkalatos pontja a gazdasági szerepkör és tradíciók, a repülőtér és a barokk város illetve Magyar Athén imázs, és a mindebből származtatható előnyök kihasználása.

Az ITS lebonyolíthatósága érdekében a városnak a meghatározott általános marketingstratégiai iránynak megfelelően nagyobb nyilvánosságot kell biztosítania az ITS-ben foglalt fejlesztéseknek a lakosság körében és a megvalósításban való vállalkozói részvételt illetően egyaránt. A választott eszközök segítségével a belső és külső célcsoportokhoz szükséges eljuttatni az ITS tartalmának vonatkozó információit. Minden információt meg kell adni a szándékolt fejlesztésekről és az azokhoz kapcsolódó konkrét befektetési lehetőségekről a potenciális befektetők számára.

Az Önkormányzat a város területén tevékenykedő ingatlanfejlesztőkkel kölcsönösen előnyös településfejlesztési megállapodások megkötésére törekszik. Ezen egyezségek célja, hogy a Képviselőtestület építési jogokat keletkeztető - településszerkezeti tervi, szabályozási tervi jóváhagyásáról szóló - döntései nyomán felértékelődő területek ingatlan-érték különbözetének egy része az Önkormányzat közcélú fejlesztéseire legyen fordítható. Az ilyenfajta Önkormányzat és magánbefektetők között létrejövő megállapodások megfelelő formáját jelenti a településrendezési szerződés. A megegyezések eredményeképp a város közcélra - pl. zöldfelületfejlesztés, parkolók, játszóterek létesítése, intézményfejlesztés, közműfejlesztés céljára - felhasználható telkekhez, ingatlanokhoz jut, esetleg a vállalkozó konkrét fejlesztést, illetve fejlesztési források biztosítását ajánlja fel.

Pápának elemi érdeke, hogy a befektetőkért folytatott települések közötti versenyben jobb pozícióba kerüljön hasonló adottságú riválisainál. A város gazdaságfejlesztési területeit vonzóvá akarja tenni a

potenciális betelepülő vállalkozások számára. Ennek módszere - a területekre célirányosan kidolgozott marketing mellett - befektető vonzó ösztönzők alkalmazása, helyi adókedvezmény nyújtása. A város megközelíthetőségének javítása érdekében a repülőtérfejlesztési, vasútvillamosítási, közútfejlesztési célok uniós illetve hazai központi források bevonásával történő megvalósítása fontos várospolitikai feladat.

6.2. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEI

A stratégia sikere nagymértékben múlik azon, hogy sikerül-e olyan jól működő és hatékony szervezeti megoldásokat kialakítani, ahol a szervezet minden tagja (szervezeti egység és személy) megfelelő kompetenciákkal bír és egyrészt képes a stratégia egészének folyamatos kontrolljára, szükség esetén a korrekciós intézkedések meghozatalára, másrészt a stratégia hatékony operatív végrehajtására. Ennek megfelelően a szervezeti kereteket két szinten, a stratégiai és operatív menedzsment szintjén szükséges vizsgálni.

A **stratégiai menedzsment** fő feladatai:

- Az ITS megvalósulásának folyamatos nyomonkövetése, értékelése. Ennek keretében az elhatározott fejlesztések megvalósulásának nyomon követése, azok elvárt eredményeinek és hatásainak értékelése, az ITS által kitűzött célok teljesülésének figyelemmel kísérése.
- A városfejlesztés társadalmi, gazdasági és szabályozási környezete változásának figyelemmel kísérése, a külső feltételrendszer változásainak a stratégiai célokra és eszközökre gyakorolt hatásainak elemzése, értékelése.
- A városi társadalom és gazdaság igényeinek és lehetőségeinek feltárása, azok változásainak beépítése az ITS cél- és eszközszerébe.

A stratégiai menedzsment szervezeti kereteit egyrészt az önkormányzat SZMSZ-ében rögzítettek szerint, az általános gyakorlatnak megfelelően a város *polgármestere, képviselő testülete* és annak *szakbizottságai* – kiemelten a *Városfejlesztési és Városüzemeltetési Bizottság* és a *Pénzügyi és Gazdasági Bizottság* – adják, amely testületek egyben a szükséges döntési kompetenciával is rendelkeznek. Specifikusabb szakmai kérdésekben – kultúrával összefüggő vagy társadalompolitikai, szociális ügyekben – a *Humán erőforrás Bizottság* és az *Egészségügyi és Szociális Bizottság* - állásfoglalását is kérni kell.

A bizottságok egyben a társadalmi partnerség (nem kizárólagos) fórumai is, miután azokban nem képviselő tagok is közreműködnek, akiket a bizottság hatáskörébe tartozó kérdésekben a képviselőkkel azonos jogkörök illenek meg. A társadalmi partnerek bekapcsolását biztosítja továbbá, hogy mind a képviselő testület, mind a bizottságok nyilvános ülésein tanácskozási joggal vesznek részt a különböző társadalmi szervezetek képviselői.

Az ITS kidolgozása, megvalósítása INTEGRÁLT jellegénél fogva többszereplős és erős koordinációt igénylő feladat. A városfejlesztés felelőse és döntéshozója - az Önkormányzatokról szóló törvénnyel összhangban - a város Képviselőtestülete. A *polgármester*, a *városi főépítész*, a *civil szféra* egyes szakterületeinek kiemelt képviselői, illetve a szakmai szervezetek képviselői bevonásával javaslatot tesz a Képviselő-testület számára a közép és hosszú távú várospolitikai célok megvalósítására.

A stratégia menedzsment szervezete összekapcsolódik a város önkormányzatának szervezeti rendszerével. A hivatal részéről a fejlesztési feladatok elsődlegesen a *városi főépítészhöz* valamint a hivatal *Városfejlesztési Osztályához* tartoznak. A hivatal szakapparátusának pontos feladatmeghatározásán túl az SzMSz megfelelő intézményes megoldásokat ad az egyes részlegek közti együttműködés és információáramlás biztosítására, így a stratégia végrehajtása újabb formák és megoldások bevezetését nem indokolja. A projektek kivitelezhetőségére a megvalósíthatóság feltételeire vonatkozóan is a *Városfejlesztési Osztály* rendelkezik a legfontosabb ismeretanyaggal. Az Osztály feladata tehát az illetékes szaktanácsadók által aktuálisnak ítélt feladatok végrehajtásával kapcsolatos konzultáció azok megvalósíthatóságával kapcsolatban. A *Városfejlesztési Osztály* mellett - a bizottsági egyeztetésekhez hasonlóan - más adminisztratív csoportok is szerepet játszanak, akikkel egyrészt a kapcsolódó bizottságaik, illetve maga a *Városfejlesztési Osztály* is kapcsolatot tart a fejlesztések hangsúlyát meghatározó igények és a szakpolitikai területeken bekövetkező változások nyomon követése érdekében. Hangsúlyos szerep jut a pályázati ügyekért is felelős önkormányzati osztályoknak és irodáknak is.

A Városfejlesztési Osztályhoz két csoport tartozik. A Városfejlesztési osztály illetve az Építésügyi Csoport és Beruházási Csoport hatáskörébe tartozó feladatok:

Városfejlesztési Osztály:

- környezetvédelmi feladatok,
- telepengedélyezés,
- vízügyek, közlekedési és egyéb kommunális ügyek.
- Építésügyi Csoport
 - építésügyi hatósági engedélyezés, építésügyi hatósági ellenőrzések,
 - településrendezés,
 - műemlékvédelem,
 - helyi építészeti értékek védelme
- Beruházási Csoport
 - önkormányzati beruházások szervezése, pályázatok előkészítése és lebonyolítása, fejlesztési tervek előkészítése, műszaki ellenőrzés, energia ügyek

Az **operatív menedzsment** alapvető feladata:

- A stratégiai célok érdekében hozott intézkedések megvalósítása, azaz lényegében a projektelőkészítési és projektmenedzsment feladatok ellátása, beleértve a monitoring részét képező adatgyűjtést, elemzést is.

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia sikeres végrehajtásnak feltétele, hogy a városfejlesztésért felelős, illetve abban szerepet vállaló szervezetek vezetői és munkatársai:

- vegyenek részt a dokumentum elkészítésében,
- legyenek tisztában annak tartalmával, tartalmi összefüggéseivel,
- lássák át a teendőket, kommunikáljanak a megvalósításban részt vállaló partnerekkel,
- legyenek naprakészek az érintett szakpolitikai változások tekintetében (városi és országos szinten),
- kövessék a finanszírozhatóságot meghatározó pályázati feltétel rendszereket,
- legyenek rugalmasak a tevékenységek prioritizálása tekintetében.

Pápán az előző integrált városfejlesztési stratégia megvalósításával kapcsolatos feladatok ellátására létrehozták a Pápai Városfejlesztő Társaság Kft-t. A szervezet alaptevékenysége a városfejlesztési projektek előkészítése és megvalósítása. A Kft azóta is működik, feladatai most az új ITS-ben megfogalmazott célok, beavatkozások megvalósításának elősegítésére, a stratégia időszakos felülvizsgálatára, az akcióterületi tervek előkészítésére irányulnak. A Városfejlesztő Társaság kft feladata a projektek lebonyolítása, a tervezési szakasztól kezdve a közbeszerzettetésen át az adott projekt monitoringjáig. A Városfejlesztő Társaság tevékenységi körébe az alábbi feladatok tartoznak:

- Közbeszerzési eljárások lebonyolítása
- Szerződések előkészítése az önkormányzat részére a tervezési, megvalósítási, monitoring és ellenőrzési feladatokra
- A tervezési folyamatok lebonyolítása
- Közbeszerzési eljárásban nyertes vállalkozók építési tevékenységének koordinálása
- Adminisztratív feladatok ellátása
- Önkormányzat beruházásában megvalósuló tevékenységek koordinálása
- Pénzügyi egyensúly biztosítása
- Kapcsolattartás az önkormányzattal, lakossággal, bankokkal
- Partnerség és PR tevékenység
- Műszaki ellenőrzés
- Jelentések elkészítése

A Városfejlesztő Társaság Kft működése hatékonyabb, rugalmasabb, átláthatóbb és nem utolsósorban piaci szemléletű menedzsmentet biztosít. A társaság középtávon olyan forrás és tervezési koordinációt valósít meg, mely révén az önkormányzat városfejlesztési és a város rehabilitációs tevékenységei tervezhetőek lesznek, finanszírozásuk kiszámíthatóbbá válik, és lehetőséget teremt a magántőke bevonására.

6.3. TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK

Pápa város Integrált Településfejlesztési Stratégiája alapvetően a város gazdaságának dinamizálását, és a már megvalósult eredményekre építő, jövedelemtermelő turizmusfejlesztést alapozza meg. A

keletkező bevételek a városfejlesztéssel összefüggő lényeges feladatok finanszírozási háttérét is biztosítják. Azonban az ITS olyan céllal és szemlélettel készült, hogy a Stratégia több vonatkozásban is hatással van a várostérség településeire is. A város céljait javasolt összehangolni a térség településeinek céljaival. A város vezetése tudatosítja a térség településeivel, hogy Pápa céljainak megvalósulásával milyen típusú fejlesztések veszik kezdetüket a városban. Ez azért lényeges feladat, mert az ITS több olyan városfejlesztés kompetenciájába tartozó témakört is tárgyal, amelyek a közigazgatási határon túl is éreztetik majd hatásukat.

Pápa gazdaságának dinamizálása az Ipari Park és az újabb gazdasági területek fejlesztésével, valamint a turizmuságazatban létesíthető új munkahelyekkel feltétlenül településhatáron túlmutató jelentőségű, hiszen a létrejövő új munkahelyek - természetesen a helyi lakosság mellett - a térség több, hagyományosan magas ingázó lakossággal rendelkező települései vonatkozásában is hozzájárulnak a munkaerőpiac bővüléséhez, a napi munkabájtás távolságának csökkentéséhez. Az ITS-ben megfogalmazott iparfejlesztési és turisztikai tárgyú fejlesztési célok megvalósítása akkor lehet eredményes, ha létrejön a térségi önkormányzatok közötti egyetértés és összhang a szükséges beavatkozások tekintetében. A város nagyszabású – és tovább bővülő - idegenforgalmi attrakciói, projektjei a pápai várostérség kistépülései pontszerű fejlesztései számára is biztosítanak rácsatlakozási lehetőséget (szállásadás, helyi láttnivalók rendszerbe szervezése és bemutatása, stb.). Így a turizmusfejlesztés térségi rendszerbe szervezése jöhet létre. Ehhez az érintett önkormányzatok együttműködését meg kell valósítani.

A továbbiakban javasolt, hogy Pápa város - Képviselőtestület által jóváhagyott - ITS dokumentuma stratégiai fejezetének tartalma kerüljön egyeztetésre a járás településeivel annak érdekében, hogy a közös feladatok és az együttműködési lehetőségek megerősítést nyerjenek. A korábbi többcéltú kistérségi társulásból létrejött Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Intézménye illetve a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulás bevonása szintén javasolt a közös fejlesztések - településhatárokon átvélő pl. ellátási, gazdaságfejlesztési, turizmusfejlesztési, közlekedésfejlesztési kérdésekben az esetleges közös finanszírozás - kérdéseiben. A város érdeke a Pápa-Győr kapcsolatrendszer erősítése is, ezért szükséges az ITS egyeztetése és a kapcsolódási pontok megtalálása Győr MJV stratégiájával. A településközi egyeztetések mindenképpen Pápa város ITS céljainak megvalósítását támasztják alá, és segítséget jelentenek a város számára térségi feladatnak magasabb színvonalú ellátásához.

A megye északi határán fekvő térség kettős kötődésű. Egyrészt meghatározza Győr közelsége, a győri gazdaság nyújtotta foglalkoztatási és gazdasági együttműködési lehetőségek, másrészt a hagyományosan Veszprém megyei kötődés és identitás. E területen (a megye területének 22%-án) él a népesség 16%-a, 60.823 fő. Térszerkezetében elkülönül a Pápa-Győr tengely menti (és közeli) települések zónája az attól távolabb fekvő, jellemzően hátrányokkal terhelt, Vas, illetve a Győr-Moson-Sopron megyékkel határos térségektől. Iparát Pápa gazdasága határozza meg, amelyben a győri járműipari kapcsolatok mellett az élelmiszeripar, a feldolgozóipar a meghatározó. Várostérsége jellemzően vidéki, mezőgazdasági térség.

Pápa térségéhez tartozó települések: Pápa (járás(térség)központ), Adásztevel Bakonyjákó Bakonykoppány Bakonypölöske Bakonyság Bakonyszentiván Bakonyszücs Bakonytamási Béb Békás Csót Dáka Döbrönte Egyházaskesző Ganna Gecse Gic Homokbödöge Kemeneshőgyész

Kemenesszentpéter Kup Külsővat Lovászpátona Magyaragencs Malomsok Marcalgergelyi Marcaltő Mezőlak Mihályháza Nagyacsád Nagydém Nagygyimót Nagytevel Nemesgörzsöny Nemesszalók Németbánya Nóráp Nyárad Pápadereske Pápakovácsi Pápasalamon Pápateszér Takácsi Ugod Vanyola Vaszar Várkesző Vinár.

Pápa térségével együttműködve számos közös, a térség egésze szempontjából alapvető fejlesztési cél elérését tervezi. Cél a kölcsönös érdekeken alapuló térségi együttműködés elmélyítése és a jobb térségi pozíciók elérése.

A térségi kapcsolatok erősítése

- Pápa – Győr kapcsolatrendszer erősítése
- A kapcsolatok kétirányúvá tétele, Pápa turisztikai potenciáljának erősítése (a pápai fürdő, a pápai kulturális értékekhez kötődő szolgáltatások, a horgászati lehetőségek, a borutak) mint a győriek által is kedvelt célpontok, szabadidő eltöltési lehetőségek bővítése
- A város dinamikus fejlesztése, a városkörnyék élhetővé tétele

A térségi gazdaság fejlesztése

- Foglalkoztatás bővítését szolgáló gazdaságfejlesztés megvalósítása a térség népességmegtartó képessége növeléséért.
- Stratégiai ágazatok fejlesztése, az autóiparhoz kapcsolódó (és beszállító) járműalkatrész előállító vállalkozások fejlesztése.
- A húsiipari vertikum fejlesztése (az állattenyésztés technológiai fejlesztésétől a „pápai hús” márkaértékét biztosító meglévő és az új feldolgozógyárakon át a – a fűszeriparban, a húshulladék feldolgozásban működő – vállalkozások fejlesztéséig).
- A tejipari vertikum fejlesztése (állattenyésztéstől tejfelvásárláson át a feldolgozásig, sajátosan térségi termékek előállításáig) kiemelten a megyehatár menti Sokorói tengely mentén Nagydértől Bakonytamásin keresztül Gicig.
- Textilgyártás 100 éves hagyományának folytatása (a termelési hagyományok és a mesterségbeli tudás hasznosítása a piac várható ismételt átrendeződése során), kézművesség
- A környezetipar fejlesztése (nagy állattartó telepek trágya hasznosítására biogáz üzemek fejlesztése, állati eredetű melléktermékek és alapanyagok feldolgozása és hasznosítása, növényi (és erdészeti) eredetű alapanyagok és hulladékok hasznosítása, a termálvíz többirányú hasznosítása kertészeti termelésben.)
- A mezőgazdaság támogatása (a nagyüzemek, a kisüzemek, a családok önfenntartó gazdálkodását biztosító kisüzemek és a kereset-kiegészítést biztosító háztáji kisgazdaságok gazdálkodásának összehangolt támogatása különösen a megyehatárok melletti településekben) egészséges termékek előállítása, helyi (térségi) piac létesítése.
- A vidékstratégia érvényesítése a városkörnyék fejlesztése érdekében kiemelten a megyehatár melletti területeken
- A gazdaság fejlesztéséhez szükséges képzett munkaerő biztosítása
- Műszaki diplomások a győri gazdasághoz kapcsolódó járműiparban, illetve szakmunkások képzése a húsiiparban
- A turizmus fejlesztése
- A városi TDM-ből térségi hálózat és szervezet létrehozása

- A kultúra szerepének erősítése a turizmus fejlesztésében
- Egészségturizmus, a termálfürdőbe látogatók számára háttérprogramok szervezése, a vallási turizmus fejlesztése (Tapolca + Pápa), a lovas turizmus fejlesztése, az egyedi kezdeményezések (esetenként megyehatáron is túlnyúló) hálózatba szervezése, a falusi vendéglátás támogatása
- A kerékpárutak térségi rendszerbe fejlesztése, egyes kijelölt erdészeti utak bekapcsolása a kerékpárút hálózatba.

A térszerkezet továbbfejlesztése:

- Keszthely irányából a Devecser – Pápa kapcsolat erősítése Győr felé
- A vidéki térséget megélhetését biztosító hálózatfejlesztés
- Az úthálózat fejlesztése a települések közötti együttműködésben, az utak állapotának javítása

6.4. MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA

A stratégia tervezése számos olyan feltevésen alapszik, amelyek a jelenlegi információk birtokában helyesnek és megalapozottnak tűnnek, s így okkal alapozhatjuk rájuk a stratégiai célokat és az azok elérése érdekében hozott intézkedéseket. Ugyanakkor részint az információk hiányos jellege miatt (pl. a jelenleg még pontosan nem ismertek a 2014-2020-as időszak pályázati feltételei), részint a külső és a belső környezet (pl. gazdasági, szabályozási környezet) folytonos változásai miatt a célok teljesülése, az elvárt eredmények és hatások létrejötte nem tekinthető automatikusnak. A hatásmechanizmusokat számos olyan tényező befolyásolja, amit jelenleg nem vagy csak hiányosan ismerünk, illetve amelyek befolyásolhatósága a stratégia megvalósítását menedzselő szervezet számára erősen korlátozott.

Mindezekből adódóan a stratégia sikeres megvalósítása elképzelhetetlen egy olyan **visszacsatolási mechanizmus** nélkül, amely alapján a stratégia-alkotási folyamat minden pontján újból és újból beavatkozhatunk, elvégezve a szükséges korrekciókat. E visszacsatolást a **monitoring rendszer** biztosítja. Alapja a megvalósításra vonatkozó folyamatos adatgyűjtés, információgyűjtés, ami alapján ellenőrizni tudjuk, hogy a kitűzött célok irányába haladnak-e a folyamatok, várható-e a tervezett hatások elérése. Ha ennek során kiderül, hogy a szándékoltól eltérően haladnak a folyamatok, s a célok várhatóan nem, vagy csak részben teljesülnek, akkor a monitoring rendszer feltárja az eltérés okait is, s ezzel lehetőséget teremt a döntéshozók számára, hogy beavatkozzanak a folyamatokba. Az eltérés jellegétől és mértékétől függ a szükséges korrekciós intézkedés, pl. módosítani szükséges a tevékenységek menetét, a stratégia végrehajtásának mikéntjét, a szervezeti kereteket, a feladatokhoz rendelt erőforrásokat. Ha a korrekció a meglévő tervek keretein belül nem végezhető el, akkor a tervek, de végső soron a stratégiai célok korrekciójára is sor kerülhet.

E logikából következik, hogy a monitoring rendszer elsődlegesen a stratégiáért felelős menedzsment eszköze a megvalósítás kontrolljában, ami csak akkor tölti be funkcióját, ha azt folyamatosan működtetik.

Pápa város ITS dokumentuma iránymutatást jelent a város elkövetkező években történő fejlesztéseinek vonatkozásában. Meghatározza a fejlesztés fókuszpontjait tematikus rendszerben és területi szempontból, azaz a városon belül is. Bármennyire is konkrét, projekt szintű megfogalmazásban tartalmazza a dokumentum a beavatkozásokat, figyelembe kell venni, hogy a külső feltételek és a belső adottságok átvértékelődésével a stratégia tartalma és tevékenységeinek prioritizálása megváltozhat. Az ITS rugalmas rendszer, tehát végrehajtásakor és eredményeinek áttekintésekor tekintetbe kell venni azokat a körülményeket, amelyek között a megvalósulás zajlott. Eredményességét az egyes idő intervallumokban eszerint kell vizsgálni.

Az ITS végrehajtásának menetét, dinamizmusát és eredményességét a rendszeren belül érdemes és javasolt felülvizsgálni bizonyos időközönként. A stratégia a 2014-2020 közötti tervezési időszakra javasolt fejlesztéseket tartalmazza (figyelembe véve az időbeni csúszást, emiatt 2015-től kezdődően és a 2020-as éven némileg túlmutat). Az ITS az első olyan dokumentum a város életében, amely ilyen struktúrában vette számba a szükséges beavatkozásokat, tehát biztosan elmondható, hogy az első „feltár” a teljesíthetőséghez képest több elemet tartalmaz. Azaz az ITS rögzít olyan középtávra szóló fejlesztési feladatokat is, amelyek megvalósulása a 2020-ig terjedő időszakot követően várható.

A belső monitoring feladata, hogy nyomon kövesse azoknak a stratégiai fontosságú beavatkozásoknak a megvalósulási ütemét, amelyek magukkal húzzák a többi elemet és egészében dinamizálják a várost. Pápa esetében ilyenek a turizmushoz és örökségvédelemhez, valamint a gazdaságfejlesztéshez kötődő kulcsprojektek megvalósulása. E stratégiai fejlesztési elemek sikere döntő, ezek nélkül több tervezett beavatkozás nem áll meg a saját lábán.

Eredmények áttekintése és értékelése:

Az ITS átható monitoringja: a 2020-as évet követően kerül rá sor, amikor a következő EU tervezési és költségvetési időszakra kezd felkészülni a város. Ebben a fázisban már nincs mód korrekcióra, a dokumentumban lefektetett célok, indikátorok megvalósultak vagy nem. A monitoring tevékenység célja ebben a stádiumban az ITS sikerességének áttekintése és az új tervezési időszak feladatának meghatározása. Annak érdekében, hogy ne ebben a stádiumban szembesüljön a város esetleges lemaradásaival, köztes időtávok beiktatása javasolt.

Akciótervi periódusonként, azaz kétévente elvégzett monitoring (2017, 2019): Amíg az ITS közép távon határozza meg a beavatkozásokat, az akciótervi időszakok kétéves bontásban újabb lehetőségeket nyitnak meg a város előtt. A kétéves periódus lezárásával áttekinthetők az elvégzett feladatok a stratégia szintjén. A monitoring célja, felhívni a döntéshozók és a megvalósításért felelős szervezet figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre, és összegezni az operatív szinten elvégzett feladatokat.

Egyéves monitoring feladatok: Ebben az időintervallumban a monitoring feladata sokkal inkább a stratégia finomra hangolásának, azaz operatív feladatai végrehajtásának ellenőrzésére koncentrálódik. Az operatív feladatok elvégzése tartja irányban a rendszert. Feladat a számszerűsített indikátorok, valamint a hatás és az eredmény indikátorok időarányos megvalósulásának nyomonkövetése. A rövid távú monitoring számot vet azzal, hogy éppen milyen projektek megvalósítása van folyamatban, azok milyen stratégiai célt szolgálnak (stratégiai, avagy másodlagos

vagy áttételes fontosságúak) milyen stádiumban vannak a tervezett ütemezéshez képest, mi az esetleges lemaradás oka, és a lemaradás hogyan orvosolható. Az éves monitoring feladata ezen túlmenően a város területét, illetve tágabb térségét érintő egyéb fejlesztések jelentőségének és hatásának értékelése. Szükséges a vonatkozó ágazati stratégiák esetleges megváltozásának nyomonkövetése, csakúgy mint az időközben elkészült járási, megyei, és - amennyiben releváns - az országos területfejlesztési, területrendezési tervek hatásának értékelése.

A rövid távú monitoring tevékenység célja, hogy a kisebb korrekciók elvégezhetők legyenek, mielőtt a lemaradás vagy a céloktól való eltérés jelentősebb nagyságrendet ölt. Ezen túl a két éves - akciótervi - időszak végén nagyobb korrekciók avagy esetlegesen teljesen új forgatókönyv szükségességét is megállapíthatja.

A monitoringon alapuló visszacsatolás

A monitoring rendszer felépítése, működése

A fent bemutatott általános szabályokból adódóan a monitoring rendszer működtetése a stratégiai menedzsment és az operatív menedzsment számára egyaránt ad feladatokat.

Az **operatív menedzsment** (hivatali szakapparátus) feladata a stratégia végrehajtásával kapcsolatos információk és adatok gyűjtése, rendszerezése és feldolgozása, a célokhoz rendelt indikátorértékek alakulásának figyelemmel kísérése.

E feladatok ellátásához részletesen meg kell tervezni az információgyűjtés és feldolgozás módját és technikáját, ami ugyancsak az operatív menedzsment feladata. Ennek keretében meghatározandó:

- A pontos adattartalom:
 - egyrészt az indikátorokat, másrészt a Megalapozó vizsgálatban alkalmazott mutatókat, statisztikai adatokat körét javasolt használni

- A monitoring kiterjed az egyes beavatkozások, projektek megvalósításának nyomon követésére is. Ennek adatigényét a konkrét projekt határozza meg, de az önkormányzati projektek esetében mindenképpen ki kell terjednie a tervezett ütemezés és projektköltségvetés kontrolljára is.
- Az adatok forrása:
 - Egyrészt az önkormányzatnál egyébként is meglévő adatok szisztematikus figyelését és összegzését kell elvégezni (pl. szociális ügyek, város- és intézmény-üzemeltetési kiadások, adóbevételek)
 - Másrészt szükséges beszerezni az egyéb szervezeteknél (pl. TDM szervezet) és külső adatforrásokból (elsődlegesen a KSH-tól) elérhető információkat (pl. idegenforgalmi adatok, vállalkozások száma és összetétele).
 - Mindezek mellett pl. a lakosság vagy a városba látogató turisták véleményének, elvárásainak megismerése egyedi célirányos információgyűjtést is szükségessé tehet, pl. kérdőíves felmérés formájában.

Az adatforrások kiválasztásánál törekedni kell arra, hogy könnyen és minimális költségen elérhető adatokra támaszkodjon a monitoring.

- Az adatfrissítés gyakorisága: Ezt alapvetően az adattartalom determinálja; az önkormányzati adatok jellemzően folyamatosan frissíthetőek, míg pl. a KSH tipikusan évenként frissülnek. Az egyedi adatgyűjtéseknek – egyebek közt azok költségigénye miatt – ugyancsak az éves, vagy annál ritkább alkalmazása célszerű.
- Az adatok gyűjtése és tárolása:
 - A monitoring rendszerhez egy egyszerű elektronikus adatbázis kialakítása szükséges, ami a rendelkezésre álló kapacitások függvényében egy egyszerű excel táblától (tábla rendszertől) az összetettebb adatbázisig változatos formában valósulhat meg.
 - A hozzáférhetőség biztosítása és az adatbiztonság érdekében a felhő alapú megoldások preferálhatók.
 - Az adattárat úgy kell kialakítani, hogy különböző időpontokra és különböző területi egységekre vonatkozó adatok mindenkor rendelkezésre álljanak, lehetővé téve ezzel az időbeli és területi összehasonlításokat.

Az operatív menedzsment az adatbázisban foglalt adatok feldolgozásával kétféle típusú jelentést készít és küld meg a stratégiai menedzsment számára:

- Tájékoztató jelleggel féléves gyorsjelentések néhány kiemelt jelentőségű területre vonatkozóan (pl. turistaforgalom, érdeklődő befektetők száma).
- Éves áttekintő értékelés a stratégia előrehaladásáról, kitérve a külső környezet esetleges változásaira is (pl. jogszabályváltozások, intézményrendszeri változások)

A **stratégiai menedzsment** a monitoring jelentések alapján:

- Évenként értékeli az előrehaladást, szükség esetén dönt a végrehajtás kisebb korrekcióiról (pl. módosítja az ütemezést, az intézkedések prioritási rangsorát, az alkalmazott szervezeti és koordinációs megoldásokat)
- Az önkormányzat gazdasági programjához igazodóan átfogóan értékeli és felülvizsgálja a stratégia addigi megvalósulását, szükség esetén dönt a célok módosításáról.

A fenti döntések a város képviselőtestületének hatáskörébe tartoznak ugyan, azonban fontos, hogy a monitoring során is érvényesüljön a partnerség egyebek közt a jelentések nyilvánosságával, vagy a testületi üléseket megelőzően a korábban említett konzultációs fórumok, bizottsági ülések összehívásával, tájékoztatásával.

Az indikátorok rendszere

A stratégia megvalósulásának nyomon követése, ezen belül a célok elérésének megbízható ellenőrzése csak akkor lehetséges, ha biztosított a célok mérhetősége. Ennek érdekében a stratégiában megfogalmazott valamennyi célhoz **objektíven ellenőrizhető mutatókat, indikátorokat** rendelünk. Az indikátorok meghatározása az alábbi alapelvek mentén történik:

- legyen specifikus, azaz konkrétan az adott célhoz kapcsolódjon
- legyen objektíven mérhető, egyértelmű
- legyen hozzáférhető (beszerzése / előállítása reális költségigényű)
- adjon releváns információt az előrehaladásról a stratégiai menedzsment számára
- egy célhoz több indikátor is kapcsolódhat, de a különböző célok indikátorai különbözőek

Az indikátorok definícióját az alábbi táblázat összegzi, amelyben egyben azok forrását (mérési módját és gyakoriságát) is meghatározásra kerül. Az indikátorok beszerzése (mérése, előállítása) az operatív menedzsment feladata.

Az indikátorok a középtávú célok elérését mérik, így eredmény jellegűek. Célértékük meghatározása a várhatóan bevonható források nagyságrendi becslése alapján kell, hogy megtörténjen. Fontos annak szem előtt tartása, hogy a stratégia megvalósításához rendelkezésre álló forrás mennyisége nem ismert valamint nem ismert pl. a támogatásokból elérhető források tematikus (ágazati) összetétele sem.

Ennél fogva az ITS intézkedéseire tartozó indikátorok bázis- és célértékeinek meghatározása a jelenleg rendelkezésre álló anyagok és ismeretek alapján igen nehézkes. Azoknál az indikátoroknál, ahol nem sikerült bázis- és célértékeket azonosítani, ott az ITS monitorozása (első éves felülvizsgálata) során kell majd azokat pótolni. Jelenleg az ITS-ben meghatározott indikátorok számszerűsített értékei helyett a várható/tervezett változást (növekedés, csökkenés, nem változik) szerepeltetjük az adott indikátorra vonatkozóan. Ezek a település törekvéseit fejezik ki, emellett az ITS végrehajtásának értékelését hivatottak segíteni.

A stratégia célrendszerének indikátorai

Cél	Indikátor megnevezése, definíciója	Mértékegysége	Tervezett változás	Forrása (mérési módja)	Mérés gyakorisága
Átfogó cél					
Térségi központi szerepét szem előtt tartó, örökségeit és hagyományait fejlesztve őrző, vonzó és erős gazdaságú város megteremtése	Az átfogó cél elérésének mértéke – komplexitásánál fogva – a tematikus célokhoz rendelt indikátorok összességével mérhető.				
Tematikus célok					
G1 A gazdasági aktivitás és a foglalkoztatottság növelése, szakképzési rendszer fejlesztése	- Előkészített, közművesített ipari-gazdasági terület nagysága	db	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
	- Támogatásban részesülő vállalkozások száma	db	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
	- A foglalkoztatás növekedése a támogatott vállalkozásoknál	teljes munkaidő egyenérték	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
	- A vállalkozásoknak közpénzből nyújtott támogatáshoz illeszkedő magánberuházás (vissza nem térítendő támogatás)	millió Ft (EUR)	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
	- A kkv-k nettó árbevétele	millió Ft (EUR)	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
	- A kkv-k exportárbevételének a teljes kkv árbevételhez viszonyított részaránya	%	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
G2 A turizmusfejlesztés megvalósult eredményeire építve komplex turisztikai termékek kialakítása és piacra juttatása, további attrakciók létrehozása	- A foglalkoztatás növekedése a támogatott vállalkozásoknál	teljes munkaidő egyenérték	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
	- A vállalkozásoknak közpénzből nyújtott támogatáshoz illeszkedő magánberuházás (vissza nem térítendő támogatás)	EUR	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
	- A természeti és a kulturális örökségnek, illetve	látogatás/év	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente

	látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	millió Ft (EUR)	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
	- Hazai és nemzetközi turisták költségeinek növekedése	m ²	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
	- Létrehozott vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek	db	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
T1 Városi közszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése	- A programokba bevont személyek száma	fő	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
	- Támogatott civil szervezetek száma	db	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
	- Jobb idősgygyi szolgáltatásokban részesülő lakosság	fő	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
	- A fejlesztés révén megújult oktatási-nevelési intézményekben tanulók száma	fő	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
	- Akadálymentesített épületek száma	db	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
T2 Leromlott, illetve leromlással fenyegetett városrészek rehabilitációja	- Szociális városrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma	fő	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
	- Helyreállított lakóegységek	lakóegység	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
	- A programokba bevont személyek száma	fő	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
K1 Örökségőrző városrehabilitáció	- Felújított épületrészek	m ²	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
K2 Közlekedésfejlesztés, a városi	- Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	km	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente

infrastruktúra fejlesztése és rekonstrukciója	-	Az újraépített vagy felújított közutak teljes hossza	km	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
	-	Akadálymentes gyalogátkelőhelyek száma	db	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
	-	Új szennyvízcsatornahálózat hossza	km	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente
K3 Városi zöldfelületek rekonstrukciója, új zöldfelületek létesítése	-	Létrehozott vagy helyreállított nyitott városi terek	m ²	növekedés	Pápa Város Önkormányzata, KSH	évente

MELLÉKLETEK

AZ ITS-BEN TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK, PROJEKTEK LEGFONTOSABB ADATAINAK ISMERTETÉSE

Belváros akcióterület projektjei

A projekt címe	1. Turisztikai attrakció és szolgáltatás fejlesztése a Dunántúli Református Egyházkerületben
A projekt indokoltsága, szükségesség	A Pápan létrejövő vonzerő fejlesztés révén egy olyan protestáns turisztikai központ jöhet létre a Dunántúlon, amely kiindulópontja lehet az egész térségre kiterjedő vallási turizmusnak
A projekt tartalma	A Dunántúli Református Egyházkerület vezetése úgy döntött, hogy a hosszú távú stratégiai cél a pápai Ótemplom teljes felújítása és átalakítása a templom mellett található parókiával együtt, annak érdekében, hogy itt jöjjön létre a dunántúli református örökséget a széles nagyközönség számára elérhetővé tévő állandó kiállítás. Az új tér kialakítása megteremti a közvetlen kapcsolatot a műtárgyakkal, egy térbe kerülnek a tapintható műkincsek és az interaktív foglalkozások, alkotó tevékenységek is. Ezzel összekapcsolódva, az egyedi értéket képviselő óegyiptomi múmia is megfelelő kiállítóteret kapna. A Dunántúli Református Egyházkerület Pápan és környékén egy olyan sajátos vallási turisztikai szolgáltatást kíván létrehozni, amely szellemiségében, minőségében megkülönböztethető a látogatók számára. Az Egyházkerület vallási-liturgikus valamint történelmi, kulturális és épített örökségének sokszínű, élményszerű bemutatásával új kínálati elemként jelenik meg a hazai turisztikai palettán, hiszen a vallási-kulturális élményt ígérő turisztikai attrakciók eddig csak a katolikus egyház vonatkozásában valósultak meg. A Pápan létrejövő vonzerő fejlesztés révén egy olyan protestáns turisztikai központ jöhet létre a Dunántúlon, amely kiindulópontja lehet az egész térségre kiterjedő vallási turizmusnak. A magyar Unió elnökség időszaka alatt, 2011-ben elfogadott Duna Régió Stratégia is kulcsszerepet szán a turizmusnak az együttműködés megvalósításában. Ennek keretében megfogalmazott egy olyan határokon átvelő programot, amelynek középpontjába az épített egyházi örökség bemutatását és védelmét helyezte. A projekt eredményeként a Pápai Ótemplom tervezett átalakításával és az ott berendezett kiállítással egy olyan vallási-kulturális látogatóközpont jön létre, amely funkcióját tekintve az év minden szakában képes turisztikai attrakciót jelenteni. A kiállítás három fő fejezetre tagolódik, de a harmadikban, a gyülekezeti élet fő jellemzőinek bemutatása hat kisebb egységben történik. Az Ótemplom szakrális tere is a kiállítás része. A tematikához illeszkedő ismeretterjesztő előadásokat és múzeumpedagógiai foglalkozásokat is kifejlesztünk. Az előadások multimédiás technika igénybevételével, változatos audiovizuális eszközökkel teszik könnyen érthetővé és élményszerűvé a megidézett múltat (mobileszközökre fejlesztett multimédiás audiovizuális guide, LCD kijelzők, érintőképernyős terminálok, LED-es fényvetők, interaktív tábla, 3D kivetítő). Az Ótemplom rendezvényhelyszínként is funkcionál majd
A projekt célja, elvárt eredmények	A projekt eredményeként a Pápai Ótemplom tervezett átalakításával és az ott berendezett kiállítással egy olyan vallási-kulturális látogatóközpont jön létre, amely funkcióját tekintve az év minden szakában képes turisztikai attrakciót jelenteni
Projektgazda	Dunántúli Református Egyházkerület
Partnerek, stakeholderek	A Dunántúli Református Egyházkerület Tudományos Gyűjteményei
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt azonnal indítható (nem engedélyköteles, vagy minden szükséges terv, engedély rendelkezésre áll) Szükséges dokumentumok: szükségletfelmérés: - Marketingstratégia és marketing kommunikációs terv

	- Intézményfejlesztési koncepció - Közművelődési hasznosítási terv - Múzeumpedagógiai terv - műtárgyvédelmi, állományvédelmi szempontok restaurátor által kidolgozott tanulmánya - A Dunántúl reformátussága címen néprajzkutatói elemzés, cselekvési terv - Átfogó költségvetés és pénzügyi terv - Együttműködési szerződések - Építészeti tervdokumentáció látványtervekkel - Az örökségvédett Ótemplomra vonatkozó jogerős építési engedély Meglévő dokumentumok: a tematikus útvonal egészéhez kidolgozott anyagok: - A Dunántúli Református Egyházkerület vallásturisztikai koncepciójának részletesen kidolgozott háttér tanulmánya - A tanulmányhoz szakember által készített szükségfelmérés - A tematikus útvonal vallási és világi attrakcióiról készített prezentáció - A Felvidékre átnyúló kidolgozott kirándulási tervek - A térség ökoturisztikai és kerékpárturisztikai háttér tanulmánya A Pápan megvalósítandó beruházás elkészült anyagai: - Szükségfelmérés - Marketingstratégia és marketing kommunikációs terv - Intézményfejlesztési koncepció - Közművelődési hasznosítási terv - Múzeumpedagógiai terv - műtárgyvédelmi, állományvédelmi szempontok restaurátor által kidolgozott tanulmánya - A Dunántúl reformátussága címen néprajzkutatói elemzés, cselekvési terv - Átfogó költségvetés és pénzügyi terv - Együttműködési szerződések - Építészeti tervdokumentáció látványtervekkel - Az örökségvédett Ótemplomra vonatkozó jogerős építési engedély
Költségigény (M Ft)	433.434923
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 24

A projekt címe	2. Reformáció temploma a Lutheránus szigeten - Pápán
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Az elképzeléseinket az a meggyőződés vezérelte, hogy a keresztyén élet és nevelés alapja a XXI. században is a templom és iskola marad, Reményik Sándor sorai nem veszítették aktualitásukat. Munkánk során a tradíciónak az életben tartását tartottuk szem előtt, az itt folyó remélhetőleg generációkon át ívelő szellemi és lelki munkának próbálunk teret teremteni. Az „oltalom és nyitottság” gondolata mellett egy olyan szigeten próbálunk megújulni, újat alkotni, mely biztosítja lakói védelmét, de nyitva áll minden Isten kereső, jószándékú ember előtt. A templom megfelelő műszaki állapot helyreállítása a cél. A tető helyreállítása, toronysüveg felújítása, toronybelső részének megújítása, vizesedés, süllyedés, falak repedéseinek megszüntetése. Tönkrement padok részeinek cseréje, karzatban a padok oly mértékű elhelyezése, hogy abból mindenki tudja figyelni az istentisztelet menetét. Lambéria eltávolítása a falakról, finom belsőépítészeti munkák elvégzése. Az oltárkörül /jobbra-balra/ mobil énekkari lépcsők elhelyezése (süllyesztett állapotba vissza), belső világítás korszerűsítése és a templomtorony külső szolid megvilágítása. A Lutheránus sziget lelke az udvar, mely körbeöleli a tömb súlypontjában levő templomot. A parkosítást, vízelvezetést udvari bútorok elhelyezést is tervezzük. Az evangélikus templom (hrs.: 3477) magában foglal egy barokk templomot, amely a templomhajó. Építési ideje 1784-1786. A türelmi rendelet tette lehetővé 1781-ben, hogy udvarban torony nélkül épüljön először evangélikus templom. Az oratórium elé 1884. évben építettek először toronyt. Alapterület: 28, 1 m x 13, 2m. A templomhajó gerincmagassága 16, m, toronymagassága: 36 m. A falak terméskő és téglafalazatok, a földemek csapos gerendaföldemek, melyeket öntöttvas oszlopok és feltehetőleg acél mestergerendák gyámolítanak. A kötőgerendás, fiókváltós, torokgerendás tetőszerkezet fenyőből készült. Az egyhajós templom neogótikus stílusban épült, dél-keleti oldalon karcsú, 34 m magas toronnyal. A toronyban két harang lakik: a nagyharang és a kisharang. Mindkettőt 1927-ben öntötték. A műemléki templom szimmetrikus tetőalaprajzú, nyeregteretű, kötőgerendás, mellfás, két állószékes, középszelemenes fedélszékes építésű, a fő homlokzat felől harangtorony kialakítással. A tetőfedés kettős hódfarkú cserépfedés normál tetőlécezésre helyezve. A bádogos szerkezetek horganyzott acélból készültek. A torony süveg bádogozása s az eredeti faszervezet javítása konzerválása szükséges. A harangtorony főfali (ablakra emlékeztető) nyílásai felül nyitottak, így oda a csapadékot a szél akadálytalanul bejuttatja. A toronyba vezető fenyőfa lépcsők és pihenők károsodtak. A pihenőn a harangot tartó súlyos járom található. Ezek műszaki állapota rossz, cseréjük elengedhetetlen. A teljesen elázott és elkorhadt. A teljes felújítás elengedhetetlen, mert balesetveszélyes. A torony alatti főbejárati kétszárnyas ajtó felújítása, a sekrestyébe, a karzatra felvezető két lépcsőház előtt található oldalsó bejárati ajtók cseréje szükséges. Az ajtók ma nem közelítik meg a mai követelmény értékeit. Ti. Megszállt az ajtók és vetemedés jelei láthatóak. Hőszigetelésük nincs. A por beszáll az épület, mivel nem zárnak rendesen. A torony alatti cintórium, a lépcsőház, azaz a karzatra felvezető helyiségek padozatainak cseréje, szigetelés szükséges. A falak vizesedését meg kell szüntetni. A toronytól jobbra és balra látható, a főhomlokzaton megjelenő, ún. gótikus ablakok, (kerámia keretes) felújítása, kezelése s benne ablakok cseréje aktuális gond. A templomfalától a csapadékvíz elvezetését drén rendszer kiépítésével és az eső csatorna felújításával tudjuk elősegíteni. Az egész templom elektromos felújítása szabványszerinti rendszer kiépítése aktuális feladat lesz. A belső tér világítása ma nem megoldott sok az árnyékolt terület. A belsőter megvilágítása segíti az énekeskönyv használatát is. A hangosítás is elavult. A tetőszerkezet egyes elemei a beázások következtében elkorhadtak, valamint a különböző fetrőzések miatt (gomba, rovarkár) szilárdságuk csökkent. Ez a károsodás több tartószerkezeti eleme tekintetében olyan mértékűvé vált, hogy azok eltörtek, illetve teljesen elkorhadtak. A csökkent teherbírás miatt a tetőszerkezet egyes részeit a zárófödémre terhelték, ahol szintén károsodások alakultak ki. A fent ismertetett állapotok miatt a tetőszerkezet állékonyságának helyreállítása beavatkozást igényel. A probléma megoldásra a szakma következőt javasolta. A kötőgerendát a csapos gerendafödémhez alá kell támasztani. A vízszintes erő felvételét lapos

	acélból készített kétoldali L alakú szerelvénnel meg kell oldani. A tetőről teljes felújítási tervet kell készíteni. Célszerű lenne ezt a csapos gerendafödémekkel együtt kezelni. A templom belső hajó padozata süllyedt, a falakon és a mennyezeten repedések láthatóak. A padozatot fel kell újítani. A lábazaton körben vizesedés nyomok láthatóak, a nedves falszerkezetet 40-50 évvel ezelőtti műanyag lambériával takarták el. Lélegző vakolat kialakítása és újra festés szükséges. A templom 8 ablak cserére szorul. Nem záródnak, hőtechnikai okokból nem megfelelőek. Nehéz nyitni azokat. A padok alatt található deszkázat és az oltár körüli deszkázat tönkrement cserére szorul. A padokat illeszteni, felújítani szükséges a mázolásig. A sekrestye padozat, falai vizesek, fala repedezettek. A karzaton a padok nagy része szűtte. Kialakításuk úgy lenne jó, hogy abból a benne ülő is látná a templomban történeteket. A rendeltetésének megfelelően nem használható. A pad alatti fűtés korszerűsítésre szorul
A projekt célja, elvárt eredmények	A templom megfelelő műszaki állapot helyreállítása a cél. A tető helyreállítása, toronysüveg felújítása, toronybelső részének megújítása, vizesedés, süllyedés, falak repedéseinek megszüntetése. Tönkrement padok részeinek cseréje, karzatban a padok oly mértékű elhelyezése, hogy abból mindenki tudja figyelni az istentisztelet menetét. Lambéria eltávolítása a falakról, finom belsőépítészeti munkák elvégzése. Az oltárkörül /jobbra-balra/ mobil énekkari lépcsők elhelyezése (süllyesztett állapotba vissza), belső világítás korszerűsítése és a templomtorony külső szolid megvilágítása
Projektgazda	Polgárdi Sándor esperes
Partnerek, stakeholderok	MEE
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt rendelkezik a megvalósításhoz szükséges tervek, engedélyek egy részével Szükséges dokumentumok: engedélyezési terv (beleértve a szak és restaurátori tervezést is), faanyagvédelmi szakvélemény, statikai dokumentáció, építéstörténeti kutatás (Magyar Nemzeti Múzeum), falkutatás, falnedvességi vizsgálat, katasztrófavédelemtől (villámvédelem) engedély, kivitelezési terv, kertépítési terv, templom digitális felmérése, épületdiagnosztika Meglévő dokumentumok: ami elkészült az mind lejárt
Költségigény (M Ft)	182
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 12--15

A projekt címe	3. Községi tér a pincében a Lutheránus szigeten
A projekt indokltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	A lelkési hivatal alatt található pincét harminc évvel ezelőtt feltöltötték és lebetonozták. Gyurátz Ferenc lelkészé és püspökként ebben a helyiségben vívott azaz tartott edzéseket. Ma ezt a helyiséget a látogatóközpont, az evangélikus templomhoz érkezők számára, akik miután a templomtoronyból megtekintették a pápai panorámát egy-egy pohár somlai bor kínálására is lenne lehetőség. S mind e mellett itt tárolnánk azokat a palackokat, amelyeket az ide látogató turisták számára kínálunk, vagy épp gyülekezetek úrvacsorai borként kívánnak felhasználni. A Lutheránus szigeten egy olyan helyiséget alakíthatnánk ki 52 m²-en, amely a belvárosba érkezők számára bemutatnánk, azt az értéket, hogy Pápa a somlai borok városa. A hegy kitűnő borait a, mint a Szent Márton Pincészet termékeiként mutatnánk be. Egy szakrális ital, amely gasztronómiai érték, a maga nemében savakban és ásványi anyagokban gazdag igazi magyar bort, terméket kívánunk bemutatni és felkínálni a vendégeknek és turistáknak
A projekt célja, elvárt eredmények	A Lutheránus szigeten egy olyan helyiséget alakíthatnánk ki 52 m ² -en, amely a belvárosba érkezők számára bemutatnánk, azt az értéket, hogy Pápa a somlai borok városa. A hegy kitűnő borait a, mint a Szent Márton Pincészet termékeiként mutatnánk be
Projektgazda	Polgárdi Sándor esperes
Partnerek, stakeholderek	MEE
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: forrás hiányában még nem készült. Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	14.655
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2016 Megvalósítás időtartama: 8

A projekt címe	4. Pápai Református Templom épületenergetikai korszerűsítése.
A projekt indokoltsága, szükségesség	A Veszprém megyei stratégiai program horizontális céljai között szerepel az energiatudatosság, amelyet messzemenőig szem előtt tart a Pápai Református Templom felújításának tervezete. A tervezett projekt szervesen kapcsolódik Pápa város vezérprojektjéhez, hiszen a beruházással a templom turisztikai célú felhasználhatósága (koncertek, előadói estek, hangversenyek) nem csupán április és október között, hanem egész évben megvalósulhat, ezzel elősegíti a város turisztikai potenciáljának erősítését. Az energetikai beruházás ökológiai szempontból is indokolt, hogy a közösségi tér energiatudatossága egyenlege minél inkább a nullszaldó felé tendáljon. Ez az elhatározás találkozik nem csak Európai Unió elvárásokkal, hanem a környezetünk védelme iránti keresztyén hitünkben fakadó elköteleződésünkkel. Az energetikai beruházás lehetővé teszi, hogy az év hidegebb időszakában (október-március) a templomi rendezvényen résztvevők számára komfortosabb teret biztosíthasson a református gyülekezet. (Nem csak a vasárnapi istentiszteletre látogatók számára, hanem a templomot használó Református Gimnázium diákjai, a Pápai Református Teológiai Akadémia hallgatói, vagy akár a város által szervezett kulturális rendezvény közönsége számára is) Szükséges esetben amúgy a templom belső hőmérséklete nem is engedi meg benti rendezvény megtartását. (5-8 fok) Különösen is indokolja a beruházást az, hogy a templomba tervezett új orgona megépülése által maga templom is új turisztikai vonzerőt jelenthet a városban, amely fenntartása érdekében fontos, hogy egész évben (akár télen is) helyet adhasson kulturális rendezvényeknek. A város által korábban a templom szervezett koncertek, kulturális rendezvények megrendezési időszakát teljes évre biztosítja a beruházás. (Korábbi koncertek: Csík zenekar, Szekeres Adrienn koncert, Zorán koncert, Rákász Gergely orgonakoncert, Xavér orgonakoncert, Pitti Katalin koncert)
A projekt tartalma	A 74 éves Pápai Református Újtemplom épületenergetikai korszerűsítése során a következő munkálatokat szeretnénk elvégezni: A 74 éve meglévő nyílászárókat szeretnénk kicserélni korszerű, hőszigetelt (3 rétegű) üvegezésű fa nyílászárókra. A templom falainak hőszigetelése azok vastagsága miatt nem indokolt, fontos, azonban a vasbeton földem teljes hőszigetelése, amelyet szálal hőszigetelő anyaggal kell megoldani (tűzvédelmi okokból polisztirol hőszigetelés nem elképzelhető) A templom tetején lévő több mint 70 éves héjazat cseréje indokolt, a korábban meglévő pala fedést modern pala felhasználásával végeznénk el. Tervezzük a meglévő fűtési rendszer teljes modernizálását, ami jelenti új hőközpont kialakítását, a meglévő elektromos padfűtés modernizálását, és kiegészítését, a rásegítő gázfűtés modernizálását. A templom légterének temperálására levegő-hőszivattyú-rendszert szeretnénk kiépíteni. Ezzel megoldható lenne a téli hónapokban állandó hőmérséklet biztosítása. Ez azért is lehetséges, mert a templom építéskor eredetileg is légfűtéses technológiával oldották meg a templom fűtését, de később - a kazánok korszerűtlensége miatt – ennek használata megghiúsult. Úgy gondoljuk, hogy a mai modern technológia segítségével a levegő befűző nyílásokkal egy folyamatos temperáló fűtés biztosítható a templomtérben. Ezért a beruházás során szeretnénk ezt a légfűtési rendszert modern technológia alkalmazásával rekonstruálni. Az épületenergetikai rendszer egyik fontos része lenne az energiatermelő egység, ami elképzelhető akár napelem, akár napkollektorral, de ennek a helyi kivitelezési lehetőségeit még körbe kell járni
A projekt célja, elvárt eredmények	A 74 éves Pápai Református Újtemplom energetikai korszerűsítésével szeretnénk a templom, mint közösségi tér használatát egész évre kiszélesíteni, illetve azt komfortosabbá tenni. Az épület energetikai korszerűsítésével és az energiatermelő beruházással – legideálisabb esetben – el szeretnénk érni, hogy a templom energetikai szempontból „passzív ház”-ként üzemelhessen
Projektgazda	Pápai Református Egyházközség
Partnerek, stakeholderok	Pápai Református Eklézsia Alapítvány Dunántúli Református Egyházkerület
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt rendelkezik a megvalósításhoz szükséges tervek, engedélyek egy részével

	Szükséges dokumentumok: építészeti, épületgépészeti kiviteli tervdokumentáció - pályázati dokumentáció Meglévő dokumentumok: építészeti felmérés és költségbecslés
Költségigény (M Ft)	170
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2016 Megvalósítás időtartama: 24

A projekt címe	5. Esperesi hivatal és evangélikus lelkeszlakás külső megújulása
A projekt indokoltsága, szükségesség	Igen. Épített örökség felújítása
A projekt tartalma	A lelkeszlakást s egyben esperesi hivatal magában foglaló épület műemlék./Gyurátz Ferenc u. 1./ A tetőszerkezet megerősítése és javítása aktuálissá vált. A héjazat alatti fólia elhelyezése 14 év után sok kívánni valót hagyott maga mögött. A kémények javítását el kell végezni. A párkányok az elmúlt években megrepedtek s időközben lehullott a vakolat. Utcai homlokzaton a műemlék elvárásának megfelelően szükséges a helyreállítás, ott ahol ez érvényes. Építéstörténeti és falkutatói vizsgálatot fognak végezni. Cementből készült lábazat helyett lélegző vakolat kialakítása szükséges. A járda szintezése, ti. a csapadékvíz a lábazathoz folyik. Vízelvezető ereszcatornák cseréje. A lakás udvar felőli bejáratánál látható, hogy nem cserép héjazat van, hanem bádóg. Annak idején a bádóg alá nem tettek hőszigetelést. Ezt pótolni szükséges. Utcafronton a lábazat előtt járdát szükséges építeni. A héjazaton a cserépfedés javítása, bádogos elemek cseréje. A padlást szigetelni kell. A pincét elzárták a külvilágtól, annak bejáratí ajtót kellene építeni udvari megközelítéssel
A projekt célja, elvárt eredmények	A kémények javítását el kell végezni Annak idején a bádóg alá nem tettek hőszigetelést. Ezt pótolni szükséges. Utcafronton a lábazat előtt járdát szükséges építeni. A héjazaton a cserépfedés javítása, bádogos elemek cseréje. A padlást szigetelni kell. A pincét elzárták a külvilágtól, annak bejáratí ajtót kellene építeni udvari megközelítéssel
Projektgazda	Polgárdi Sándor esperes
Partnerek, stakeholderek	MEE
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt rendelkezik a megvalósításhoz szükséges tervek, engedélyek egy részével Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: 2009. évben a Lutheránus sziget fejlesztési koncepcióban szerepelt. Engedélyezési terv is készült. Forrás hiányában nem valósult meg.koncepcióban Forrás hiánya miatt nem tudjuk elkezdni.
Költségigény (M Ft)	40.39
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 12--15

A projekt címe	6. Türr István Gimnázium épület rekonstrukciója
A projekt indokltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Az épület teljes körű felújítása, infrastrukturális fejlesztése, új tornaterem építése a hatályos szakmai előírások figyelembevételével
A projekt célja, elvárt eredmények	A gimnáziumnak otthont adó épület felújítása, bővítése
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderek	KLIK
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt rendelkezik a megvalósításhoz szükséges tervek, engedélyek egy részével Szükséges dokumentumok: engedélyes és kiviteli tervek Meglévő dokumentumok: felülvizsgálandó tervek
Költségigény (M Ft)	2000
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 36

A projekt címe	7. Gondozási Központ közösségi terének kialakítása
A projekt indoklása, szükségesség	Veszprém Megyei Gazdaságfejlesztési Részprogram 4. A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével
A projekt tartalma	A szociális alapszolgáltatást nyújtó Gondozási Központ 6 szakfeladaton keresztül nyújt szolgáltatást, mintegy 1200 fő részére. Korcsoportonkénti bontásban az ellátotti kör a teljes életciklust magába foglalja (újszülöttől aggastyánig). Az igénybe vevők minden rétegből megtalálhatók. Jelenleg 2 épületömbben funkcionálnak az ellátások, melyekhez egyik területen sem tartozik közösségi helyiség, illetve egy minimum 80-100 fő befogadására alkalmas tárgyaló, előadó. A meglévő ingatlanon megépítendő új közösségi terem indokoltságát alátámasztja a napi feladat ellátási tevékenységek infrastrukturális hátterének javítása, az Egyesített Szociális Intézmény további feladat ellátásaiba való közös használat, valamint a „Komplex humán szolgáltatások fejlesztése Pápa város szegregátumi településrészén” című pályázati projektben résztvevő hátrányos helyzetű csoportok nagyobb létszámú közösségi rendezvényeinek, oktatásának lebonyolítása, fejlesztése
A projekt célja, elvárt eredmények	A gyermekjóléti szolgálat és a családsegítő szolgáltatás ezen a helyszínen megtartott esetkonferenciáival, ifjúságvédelmi kerekasztalaival, kábítószer egyeztető fórum üléseivel, tréningjeivel színvonalas akadálymentesített helybiztosítással és technikai felszereltségével hozzájárul Pápa város Drogstratégiájának és a Helyi Esélyegyenlőségi Program részterületének a megvalósításához
Projektgazda	Pápa Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: engedélyes és kiviteli tervek Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	25
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 12

A projekt címe	8. Bentlakásos intézmény (Idősek Otthona) akadálymentesítése
A projekt indokoltsága, szükségesség	Veszprém Megyei Gazdaságfejlesztési Részprogram 4. A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével
A projekt tartalma	A bentlakásos intézmény telephelyének akadálymentesítése részben megvalósult. Az épület adottságai miatt 2 helyiség akadálymentesítéséhez mobilrampa beszerzése és beépítése szükséges
A projekt célja, elvárt eredmények	Az épület adottságai miatt 2 helyiség akadálymentesítéséhez mobilrampa beszerzése és beépítése.
Projektgazda	Pápa Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	2.5
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 6

A projekt címe	9. Bentlakásos Intézmény (Idősek Otthona) telephelyének energiahatékonyság növelése
A projekt indokoltsága, szükségesség	Veszprém Megyei Gazdaságfejlesztési Részprogram 4. A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével
A projekt tartalma	A telephely nyílászáróinak cseréje részlegesen megtörtént. A teljes megvalósítás lényeges energia megtakarítást eredményez
A projekt célja, elvárt eredmények	A teljes megvalósítás lényeges energia megtakarítást eredményez
Projektgazda	Pápa Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	3
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 6

Ipari – gazdasági akcióterület projektjei

A projekt címe	10.a. Zöld és barnamezős beruházások előkészítése a Pápai Ipari Parkban
A projekt indokoltsága, szükségesség	
A projekt tartalma	A környezetvédelmi stratégiában meghatározott célok végrehajtása, lakóövezetből vállalkozások kitelepülésének elősegítése. Befektetők számára vonzó, infrastrukturálisan jól ellátott ipari park további fejlesztése, megismertetése
A projekt célja, elvárt eredmények	Ingyanhasznosítás, betelepülő vállalkozások támogatása
Projektgazda	Pápai Ipari Park
Partnerek, stakeholderok	Pápa Város Önkormányzata
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt rendelkezik a megvalósításhoz szükséges tervek, engedélyek egy részével Szükséges dokumentumok: ingatlanhasznosítási terv Meglévő dokumentumok: rendelkezésre áll
Költségigény (M Ft)	1000
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 60

A projekt címe	10.b. Ipari gazdasági terület bővítése a nyugati városrészben (Celli út – Határ u. – Vasút környéke), és az északnyugati városrészben (Acsádi út – 83-as elkerülő út – Vasút környéke)
A projekt indokoltsága, szükségesség	Gazdasági és kereskedelmi területek kínálatának bővítése. Kis- és közepes cégek letelepedésének elősegítése.
A projekt tartalma	Zöldmezős beruházásokhoz infrastrukturális fejlesztések végrehajtása. - Területelőkészítés - Közműépítés - Útépítés
A projekt célja, elvárt eredmények	Munkahelyteremtés bővítésének, a befektetői feltételek kialakításának elősegítése. Gazdaságfejlesztés ösztönzése.
Projektgazda	Pápa Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderok	Pápa Város Önkormányzata, magántulajdonosok
Előkészítettség	Projektötlet
Költségigény	500
Ütemezés	

A projekt címe	11. Ingatlanvétele és felújítás
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Az ingatlanon használt cikkek forgalmazásához piac kialakítása, üzemeltetése
A projekt célja, elvárt eredmények	Pápán az ipari park területén lévő, már több éve nem hasznosított ingatlan együttes megvétele, felújítása
Projektgazda	-
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: működési engedély Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	105
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 6

A projekt címe	12. Schocobon Édességnagykereskedés kft. logisztikai telephely, 8500 Pápa Juhar u. 7.
A projekt indokltsága, szükségesség	Veszprém Megyei Gazdaságfejlesztési Részprogram 1. Ipari és gazdasági területek, telephelyek szolgáltatás és infrastruktúra fejlesztése a munkahelyteremtés érdekében (Ipari Parkok, ipari területek, barnamezős területek, Innovációt segítő inkubátorházak, Tudományos parkok fejlesztése, bővítése illetve KKV támogatása) Pápai Járási Vezérprojekt(ek) 1.4. Iparterületi fejlesztések támogatása
A projekt tartalma	A jelenleg 2 külön telephelyen lévő jelen kor elvárásainak már nem piacképes és gazdaságos háttérrel biztosító bérlemények , (2*1200nm) kiváltása, egy telephelyre történő konvertálásával egy a saját tulajdonban lévő ipari területen fekvő épületegyüttes (1000 nm) részleges felújításával, és kibővítésével,(2-2500nm) a fő tevékenységünknek (nagykereskedelem,és import-export) megfelelő , a jelenleg elérhető legfejlettebb és optimális, fizikai ill. technikai (raktártechnika , logisztikai -raktárkezelő program, web áruház) adottságok fejlesztésének kihasználásával
A projekt célja, elvárt eredmények	A szolgáltatás gazdaságosabbá színvonalasabbá, tetele, a jelenlegi piaci részvétel biztosítása, és annak növelése érdekében, határon túlra is (export növelése), és ezáltal a hosszú távú munkahely megőrzés biztosítása (jelenleg 43 fő)
Projektgazda	Schocobon édességnagyker kft.
Partnerek, stakeholderek	Kivitelező cégek (építőipar, számítástechnika, raktár gépészet, állványrendszerek
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	60
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 15

Szociális városrehabilitáció akcióterület projektjei

A projekt címe	13. Egykori Dohánygyár épületének rehabilitációja, kulturális központ kialakítása, melyben ipartörténeti gyűjtemény elhelyezését, kistérségi néprajzi emlékek összegyűjtését tervezzük
A projekt indokoltsága, szükségesség	Turisztikai potenciálok erősítése, a meglévők szolgáltatási színvonalának növelése, járási turisztikai attrakció-fejlesztés
A projekt tartalma	2012-ig ipari tevékenység folyt a volt Dohánygyárban. A fejlesztéssel lehetővé válik az épület rehabilitációja, így új turisztikai elemmel bővíthet városunk
A projekt célja, elvárt eredmények	Belterületen fekvő barnamezős területek rehabilitációja, leszakadó városrész funkcióbővítése
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	3000
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 24

A projekt címe	14. Vaszari út és Téglagyári út által határolt városrész, Rigó-lakótelep, Sulyok Dezső tér környéke és Avar utca komplex városrész rehabilitációja, szegregáció felszámolása
A projekt indokltsága, szükségesség	Műszakilag leromlott állapotú, városképi jelentőségű épületek. Lakónépesség szociálisan hátrányos helyzetű. Beavatkozás nélkül a további állagromlás visszafordíthatatlan folyamatokat indíthat el. A helyi védelemre javasolt épületek építészeti értékei elveszhetnek.
A projekt tartalma	A városrészben a rossz szociális körülmények között élő népesség életkörülményeinek javítására van szükség elsősorban a Rigó lakótelep területén. A Sulyok Dezső tér környezetében: Épületek rekonstrukciója, homlokzatok helyreállítása: Kis tér 2. Korona u 1. bontása Csatorna u. 2. Celli út 8. épületrész bontása Celli út 2. Irhás u. 7., 13., 19. Vak B. u. 3., 11., Kösterületrendezés, zöldfelületek felújítása (Víztorony, Vásár u., Sulyok D. tér) Avar utcában: Épületek állagmegóvása, felújítása. Kösterület rendezés, útépités. Közvilágítás rekonstrukciója.
A projekt célja, elvárt eredmények	Emberi környezet kialakítása. Városrészek megjelenésének városi átlagszintre hozása. A leromlott, szegregált területek felszámolása, rehabilitációja, oktatás, foglalkoztatás bővítése.
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderek	Magántulajdonosok, Városgondnokság
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: IVS, tanulmány engedélyes és kiviteli tervek Meglévő dokumentumok: IVS
Költségigény (M Ft)	2500
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 48

Kulcsprojektek

A projekt címe	15. Pápa Város komplex turisztikai fejlesztése
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	A városi turisztikai fejlesztések összefogása azaz • a Várkertfürdő fejlesztésének (külső vízfelület növelése, csúszdakomplexumot téliésítése), • az Esterházy-kastély továbbépítése, • a szabadtéri színpad helyreállítása és a kastélypark rendezése, • a kastélykapu és a kerítés visszaállítása, • a zsinagóga felújítása, • a Hagyományok Hegyén kilátó építése, • a Nagyhantai-malom felújítása és • egy pisztrángos szabadidőpark kialakítása Infrastrukturális fejlesztésként a projekt tartalmazná • a kastély-park, szabadtéri színpad és a Belső-Várkert felújítását • a Várkertben szabadidős központ kialakítását a meglévő gyermekjátszótér felújítása mellett felnőtt játszótér kialakításával, • a jelentős történelmi kulturális emlékhely zsinagóga első ütemének kialakítását, valamint • a városi turisztikai honlap fejlesztését, okostelefonos alkalmazások kiépítését, emlékhelyek digitális megjelölését
A projekt célja, elvárt eredmények	Fejlesztési célok egységes, komplex turisztikai csomagban kezelése. Mindezek a városi turisztikai honlapon megjelenhetnek, okos-telefonos alkalmazással könnyen elérhetővé válhatnak
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: tanulmányterv, építéshez Meglévő dokumentumok: felülvizsgálandó tervek
Költségigény (M Ft)	2000
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 60

A projekt címe	16. Belváros rekonstrukció II. ütem megvalósítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Kossuth u., Március 15. tér, buszpályaudvar, piac, Türr Gimnázium rekonstrukciója, Fő u. közterület rendezése, Pápai áruház területének revitalizációja, Petőfi Sándor utca közterület rendezése, Csáky u. közterület rendezése, Korvin u. közterület rendezése, Pálos tér közterület rendezése, Vásár u. közterület rendezése
A projekt célja, elvárt eredmények	Élhető környezet kialakítása, vállalkozások segítése, közlekedésbiztonság növelése
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderek	KLIK
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt rendelkezik a megvalósításhoz szükséges tervek, engedélyek egy részével Szükséges dokumentumok: engedélyes és kiviteli tervek Meglévő dokumentumok: részben rendelkezésre áll, felülvizsgálandók
Költségigény (M Ft)	5000
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 60

A projekt címe	17. Az Esterházy-kastélyhoz tartozó egykori lovarda épületének rekonstrukciója, közösségi térré történő alakítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	A megújuló kastély épülethez tartozó egykori lovarda rekonstrukcióját követően a városban hiányt pótló méretű és funkciójú közösségi színtérré való kialakítása. A belváros és a kastély hasznosítása, önfenntartóvá, gazdaságossá történő átalakítása. Egységes turisztikai és gazdasági hasznosítása
A projekt célja, elvárt eredmények	Az Esterházy-kastélyhoz tartozó egykori lovarda épületének rekonstrukciója, közösségi térré történő alakítása
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderek	Magyar Állam
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt rendelkezik a megvalósításhoz szükséges tervek, engedélyek egy részével Szükséges dokumentumok: engedélyes tervek, kiviteli tervek Meglévő dokumentumok: részben
Költségigény (M Ft)	2500
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 60

A projekt címe	18. Esterházy-kastély park/ Kisliget / Belső Várkert értékmegőrző felújítása
A projekt indoklása, szükségesség	A járási vezérprojekt része - Turisztikai potenciálok erősítése, a meglévők szolgáltatási színvonalának növelése, járási turisztikai attrakció-fejlesztés
A projekt tartalma	Kis léptékű települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések Kastély környezetének rendezése, belvárosi zöldterületek rendezése
A projekt célja, elvárt eredmények	Kis léptékű települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések Kastély környezetének rendezése, belvárosi zöldterületek rendezése
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: engedélyes és kiviteli tervek Meglévő dokumentumok: részben
Költségigény (M Ft)	600
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 36

A projekt címe	19. Esterházy-kastély felújítás további ütemei: kastélykert-kastélypark rekonstrukció kastélypince felújítás, őrházak rekonstrukció
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	A megújuló kastély épület környezetének rendezése. A belváros és a kastély hasznosítása, önfenntartóvá, gazdaságossá történő átalakítása. Egységes turisztikai és gazdasági hasznosítása. Kastély kerítés és kapcsolódó létesítmények rekonstrukciója, őrházak felújítása, hasznosítása
A projekt célja, elvárt eredmények	A megújuló kastély épület környezetének rendezése
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderek	Magyar Állam
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt rendelkezik a megvalósításhoz szükséges tervek, engedélyek egy részével Szükséges dokumentumok: engedélyes tervek, kiviteli tervek Meglévő dokumentumok: részben
Költségigény (M Ft)	2500
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama:60

A projekt címe	20. Négycsillagos wellness hotel megvalósítása a pápai Várkert fürdő szomszédságában
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	A turizmus fejlesztése rendszerint kiemelt tényezőként szerepel a gazdasági programokban, akár egy ország, akár egy régió, vagy település területfejlesztéséről van szó. Elősegíti ugyanis az elmaradottabb térségek gazdasági felzárkózását, a lakosság életkörülményeinek javítását, illetve a természeti és kulturális értékek megőrzését. Magyarországon az idegenforgalom erősen szezonális, jórészt a fővárosra és a Balatonra koncentrálódik, a vendégek rövid időt, átlagosan 3-4 éjszakát töltenek el a kereskedelmi szálláshelyeken, illetve még mindig szegényes a belföldi kínálat. Ezen problémák leküzdésével a turizmus fejlesztése a magyar gazdaság növekedésének egyik ígéretes lehetőségévé válhat. Turizmus Pápa vonatkozásában: A várost Napjainkban dinamikus fejlődés és megújuló városkép jellemzi. Újjávarázsolt Főtere és épületei, virágos parkok teszik Pápát kellemes vidéki várossá. Idegenforgalmi szempontból is igen jelentős, rengeteg belföldi és külföldi turistát vonz a sok nevezetesség (Esterházy-kastély, Kékfestő múzeum, Bakony, Várkert fürdő stb.). A belvárosban, a sétálóövezetté alakított Főtér lenyűgözi a látogatókat, illetve számos program van a városban, ezáltal színvonalas szórakozási lehetőségeket nyújtva a vendégek számára. Pápa vonzerejét gyógyító erejű vize (Várkert Fürdő) jelenti. Magyarország Európában gyógyvíz-nagyhatalomnak számít. Forrásainknak többsége Európában egyedülállóan jótékony hatású a mozgásszervi megbetegedések gyógyításában. Így hazánk gyógy- és termálturizmusának fejlesztése arra épül, hogy minél jobban kiaknázásra kerüljön e rendkívül kedvező adottságunk. A mai trend szerint a hagyományos gyógy- és termálturizmus mellett erősödik a kapcsolódási és felüdülési élményeket nyújtó, testet-lelket kényeztető wellness turizmus. A turizmus ezen ágánál nem érvényesül a szezonális hatása, kiegyenlített vendégforgalmat biztosít egész éven át, ezenkívül a vendégfogadás egyéb területeihez képest hosszabb tartózkodási idő jellemzi. A Várkert Hotel Pápa első négycsillagos szállodája lenne a fürdő szomszédságában. Pápa város Önkormányzata a Fürdő melletti területet megpályáztatta, melyet a Várkert Hotel Kft. nyert el, és vásárolt meg. Ezen a területen szeretnénk megvalósítani a szálláshely fejlesztést. A hotelt egy folyosóval tervezzük összekötni a Várkert fürdővel, hogy a vendég egy fürdőköpenyben is át tudjon sétálni és igénybe venni a fürdő által kínált szolgáltatásokat, kezeléseket. A szálloda 40 db kétágyas, légkondicionált, magas igényeket kielégítő, nemdohányzó szállodai szobával áll a vendégek rendelkezésére. A szállodát és pár szobát akadály-mentesítenénk, hogy a kerekesszékekkel közlekedők számára is elérhetőek legyenek a szolgáltatások. A szobák mind berendezésükben, mind szolgáltatásaik színvonalában tökéletesen megfelelnek az üzleti utazó és pihenő vendégek elvárásainak. Rendezvények, megbeszélések ideális helyszíne a különterem, mely modern technikai felszereltségével segíti a vendégek üzleti tárgyalásait. A szálloda catering szolgálata magas színvonalon biztosítja a rendezvényekkel kapcsolatosan felmerülő igényeket a kávészünettől, a háromfogásos étkezésen át a díszvacsoráig. Kínálatunkban megtalálhatóak lesznek többek között a magyaros, a regionális, a tájjellegű, a mediterrán ízek mellett a „nemzetek konyháinak” ételajánlatai is.
A projekt célja, elvárt eredmények	A Várkert Hotel Kft. stratégiai célja, hogy egy új, műszakilag kifogástalan, esztétikailag igényes létesítményt hozzon létre egy új szálloda képében. A stratégiai cél alapján értelmezett szálloda főfunkciói, amelyeket a jövőben, az operatív működés során el kell tudni látni: - szálláslehetőség - vendéglátás - konferenciák és rendezvények - wellness szolgáltatás
Projektgazda	Várkert Hotel Kft.
Partnerek, stakeholderek	-

Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: építési engedélyezési terv a szükséges szakhatósági hozzájárulásokkal, kiviteli terv, költségvetés Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	1200
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 20

A projekt címe	21. Külső-Belső-Várkertben szabadidős központ kialakítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Pápán külső-belső Várkertben felnőtt játszótér kialakítása, mely lehetőséget biztosít az aktív pihenésre vágyók, az egészséges életmódra fogékony felnőttek számára hasznos szabadidő eltöltéséhez. Ennek érdekében felnőttek használatára szolgáló játék telepítése
A projekt célja, elvárt eredmények	Pápa városában élők számára az aktív és egészséges élethez kapcsolódó közösségi infrastruktúra fejlesztése
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	200
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 24

A projekt címe	22. Ferences kolostor fejlesztése és turisztikai célú hasznosítása, szálláshely kialakítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Az épület teljes körű felújítása, infrastrukturális fejlesztése, a működtetésre vonatkozó szakmai fejlesztés kidolgozása, valamint a célul kitűzött program megvalósítása
A projekt célja, elvárt eredmények	A műemléki védettségű, mára rossz műszaki állapotú épületegyüttes rehabilitációja, turisztikai célú hasznosítása, valamint egyházi zárandokutak alkalmával szálláshelyek biztosítása
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderek	Magyar Állam (tulajdonos)
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: engedélyes terv, kiviteli terv Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	1500
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 60

A projekt címe	23. Repülőtér vegyes hasznosítása a győri autóipari centrum és Nyugat-Dunántúli Autóipari Klaszter logisztikai ellátására
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	A meglévő katonai célokat szolgáló repülőtér közös hasznosításának biztosítása, polgári hasznosításhoz szükséges infrastruktúra kialakítása
A projekt célja, elvárt eredmények	Az Észak-Dunántúlon kialakult autóipari centrum logisztikájának biztosítása. A fejlesztéssel a régió piacra jutási lehetőségei növekedhetnek
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderok	Pápa Város Önkormányzata, Magyar Honvédség
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	-
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 60

Hálózatos projektek

A projekt címe	24. a, Pápai Kóter Turistaszálló energetikai felújítása; b, Városi Óvodák energetikai felújítása; c, Zichy Ház energetikai felújítása d, egyéb közintézmények energetikai felújítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	A települési infrastrukturális létesítményekben – önkormányzati tulajdonú, közfeladatokat ellátó intézményekben és az önkormányzati bérházakban – az energiahatékonyság növelése és a megújuló energia felhasználás támogatása. Nyílászárók cseréje, tartószerkezetek hőszigetelése, megújuló energiahordozók felhasználása, korszerű fűtési rendszer kialakítása
A projekt célja, elvárt eredmények	A települési infrastrukturális létesítményekben – önkormányzati tulajdonú, közfeladatokat ellátó intézményekben és az önkormányzati bérházakban – az energiahatékonyság növelése és a megújuló energia felhasználás támogatása
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderek	Érintett intézmények
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: engedélyes tervek Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	500
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 60

A projekt címe	25. Egészségügyi alapellátás és önkormányzati járó beteg ellátás infrastrukturális fejlesztése
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Egészségügyi alapellátás és önkormányzati járó beteg ellátás infrastrukturális fejlesztése. Új rendelő építése, régi rendelők felújítása, eszközbeszerzések
A projekt célja, elvárt eredmények	Egészségügyi alapellátás és önkormányzati járó beteg ellátás infrastrukturális fejlesztése
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderek	Egészségügyi Alapellátási Intézet
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt rendelkezik a megvalósításhoz szükséges tervek, engedélyek egy részével Szükséges dokumentumok: engedélyes és kiviteli tervek Meglévő dokumentumok: 1 db
Költségigény (M Ft)	250
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 60

A projekt címe	26. A település önkormányzati intézményeiben, ingatlanaiban az energiahatékonyság növelése és a megújuló energia felhasználása
A projekt indokoltsága, szükségesség	Ipari és gazdasági területek, telephelyek szolgáltatás és infrastruktúra fejlesztése a munkahelyteremtés érdekében (Ipari Parkok, ipari területek, barnamezős területek, Innovációt segítő inkubátorházak, Tudományos parkok fejlesztése, bővítése illetve KKV támogatása) Pápai Járási Vezérprojekt - Turisztikai potenciálok erősítése, a meglévők szolgáltatási színvonalának növelése, járási turisztikai attrakció-fejlesztés
A projekt tartalma	Óvodai konyha, városi könyvtár, Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ, bölcsődék, turistaszálló épületeinek ellátása korszerű szolár rendszerrel, meglévő fűtőberendezések cseréje energiatakarékos berendezésekre, nyílászárók cseréje, utólagos külső hőszigetelés
A projekt célja, elvárt eredmények	A település önkormányzati intézményeiben, ingatlanaiban az energiahatékonyság növelése és a megújuló energia felhasználása
Projektgazda	Pápa Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	150
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 60

A projekt címe	27. Meglévő önkormányzati feladat ellátást szolgáló intézmények akadálymentesítése, családbarát funkció kialakítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	Veszprém Megyei Gazdaságfejlesztési Részprogram 2. Együttműködésekre épülő, a tematikus utakhoz kapcsolódó szolgáltató fejlesztés a turisztikai vonzerőket és szolgáltatásokat érintő, összehangolt turisztikai fejlesztések érdekében Pápai Járási Vezérprojekt - Turisztikai potenciálok erősítése, a meglévők szolgáltatási színvonalának növelése, járási turisztikai attrakció-fejlesztés
A projekt tartalma	Színház épület, Képfestő Múzeum, Huszár ltp. közösségi ház és Zichy-ház akadálymentesítése
A projekt célja, elvárt eredmények	Színház épület, Képfestő Múzeum, Huszár ltp. közösségi ház és Zichy-ház akadálymentesítése
Projektgazda	Pápa Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	54
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 60

A projekt címe	28. Nagyvárosias lakókörnyezetek megújítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Nagyvárosias lakókörnyezet megújítása, vállalkozások környezetének rendezése Vajda ltp., Igal ltp., Veszprémi út és környéke, Fáy A. ltp., Bástya ltp., Huszár ltp. Közterületi létesítmények, járdák, parkolók, belső feltáró utak felújítása, szabadidős létesítmények (játsszótérek) felújítása, zöldterület rendezés, köztéri bútorok elhelyezése
A projekt célja, elvárt eredmények	Nagyvárosias lakókörnyezetek megújítása
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: engedélyes és kiviteli tervek Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	1500
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 60

A projekt címe	29. Akadálymentes gyalogátkelőhelyek létesítése, a meglévők fejlesztése
A projekt indokoltsága, szükségesség	Turisztikai potenciálok erősítése, a meglévők szolgáltatási színvonalának növelése, járási turisztikai attrakció-fejlesztés
A projekt tartalma	A város területén meglévő gyalogátkelőhelyek akadálymentesítése, tartós burkolati jellel való ellátása. Nagy forgalmú belső utakon új átkelőhelyek kialakítása
A projekt célja, elvárt eredmények	A települési környezet integrált és környezettudatos megújítása
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderok	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: engedélyes tervek, kiviteli tervek Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	30
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 24

A projekt címe	30. Illegális hulladéklerakók megszüntetése a városban és a kistérségben; Bakony-ér/Tapolca folyómedrének rekultivációja
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Nonprofit és civil szervezetek közösségi akcióinak programjainak támogatása, alternatív és kiegészítő fejlesztése – kiemelten településfejlesztési (pl.: megyei/térségi/települési szemétszedési, erdőtisztítási, folyópart rekultivációs, parkosítási, faültetési, virágosítási, közösségi intézmény felújítási akciók), örökség és kulturális, szociális, társadalmi befogadása. A városon átfolyó patakok környezetének rendezése, környezettudatos fejlesztése
A projekt célja, elvárt eredmények	A környezettudatos magatartás széleskörű elterjesztése, környezetkárosító illegális hulladéklerakók megszüntetése
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderek	Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, Pápakörnyéki Vízitársulat, Magyar Állam
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt rendelkezik a megvalósításhoz szükséges tervek, engedélyek egy részével Szükséges dokumentumok: engedélyes és kiviteli tervek Meglévő dokumentumok: Tapolca-patak revitalizációja projektjavaslat tervei
Költségigény (M Ft)	200
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 60

A projekt címe	31. Szennyvíztisztítás fejlesztése
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Meglévő létesítmények lefedése, védőterület csökkentése miatt, mely lakosság egészségi állapotát szolgálja. Iszapkezelés megvalósítása gázmotor beépítésével, keletkezett iszap hasznosításának továbbfejlesztése térségi fejlesztési program keretében
A projekt célja, elvárt eredmények	A szennyvíztisztító telep továbbfejlesztése, a stratégiai terveknek megfelelően iszapkezelés egységes megvalósítása, energetikai program végrehajtása, környezetvédelmi előírások alapján létesítmények lefedése
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderok	Pápai Vízmű Zrt.
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: engedélyes és kiviteli tervek Meglévő dokumentumok: tanulmány
Költségigény (M Ft)	2000
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 60

A projekt címe	32. Közutak és közterületek fejlesztése, felújítása (belvároson kívüli területek)
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Meglévő nagy forgalmú gyűjtőutak felújítása, átépítése, vízelvezető rendszerek kiépítése, felújítása, gyalogos közlekedési létesítmények járdák építése, felújítása, közvilágítás kiépítése, rekonstrukciója, közlekedésbiztonsági fejlesztések, leromlott utcák megújítása
A projekt célja, elvárt eredmények	Közlekedési feltételek javítása, közösségi infrastruktúrák kiépítése a város területén
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderok	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: engedélyes és kiviteli tervek Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	1000
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 60

A projekt címe	33. P + R parkolók kialakítása környezetbarát tömegközlekedés fejlesztése
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	A város belső területeit terhelő közúti gépjármű forgalom mérséklése, a közösségi közlekedés támogatása.
A projekt célja, elvárt eredmények	P + R parkolók létrehozása az Ipari Parkban, illetve a város bevezető útjai mentén, ahonnan a személyforgalom közösségi közlekedés igénybevételével történhet
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: engedélyes és kiviteli tervek Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	100
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 36

A projekt címe	34. Kerékpáros hivatásforgalom és turizmus fejlesztése
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Alacsony szén-dioxid kibocsátást célzó stratégiai program keretében a kerékpáros közlekedés segítése, kerékpár kölcsönzők létesítésével, turisták bevonása a programba, környék látványosságainak bemutatása. Szükséges hálózati elemek felmérése, tervezése, kialakítása. Kerékpáros közlekedés erősítése, figyelemfelhívó akciók szervezése
A projekt célja, elvárt eredmények	Kerékpáros közlekedés erősítése, figyelemfelhívó akciók szervezése
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: engedélyes és kiviteli tervek
Költségigény (M Ft)	300
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 60

A projekt címe	35. Kerékpárút építése az egészséges életmód jegyében
A projekt indokoltsága, szükségesség	Sokkal többen járnának kerékpárral, mert biztonságosabban tudnának közlekedni. Családok is igénybe tudnák venni
A projekt tartalma	Pápakovácsit Tapolcafővel összekötő föld – illetve murvás földút teljes egészében murvás burkolattal történő ellátása, amely azt a célt szolgálná, hogy a településen élők illetve a Devecser-Ajka-Balaton irányába közlekedő turisták kerékpárral biztonságosan elérjék a Tapolcafő-Pápa közötti kerékpárutat. A település nagyon közel esik Pápához, a kerékpározás azonban a két települést összekötő főúton nagyon balesetveszélyes a forgalom nagysága miatt. A projekt beleillik a Győr-Pápa-Devecser tengely fejlesztésébe
A projekt célja, elvárt eredmények	Kerékpárút építése az egészséges életmód jegyében
Projektgazda	Önkormányzat Pápakovácsi
Partnerek, stakeholderek	Önkormányzat Pápa
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	12
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2016 Megvalósítás időtartama: 1

A projekt címe	36. Győr-Cellödömök vasútvonal villamosítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	A nemzetközi teherforgalomban jelentős vasútvonal leromlott állapotának megszüntetése, modern, gazdaságos vontatási mód kialakítása. A pápai repülőtér polgári hasznosítása céljából a nemzetközi forgalommal szerepet játszó vasútvonal kapacitásának bővítése jelentős hatással jár. Eredményeképp a személyszállítás is gyorsabbá, kulturáltabbá válhat. Cellödömök-Pápa-Győr között 75 km hosszban pályarekonstrukció és villamosítás
A projekt célja, elvárt eredmények	Eredményeképp a személyszállítás is gyorsabbá, kulturáltabbá válhat
Projektgazda	MÁV Zrt.
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: RMT, engedélyes és kiviteli tervek Meglévő dokumentumok: RMT (MÁV)
Költségigény (M Ft)	-
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 60

A projekt címe	37. 83-as főút Győr-Pápa közötti szakaszának modernizációja (ill. Devecserig történő meghosszabbítása)
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	A város becsatolása a nemzetközi hálózatba, az autópálya biztonságos elérhetőségének biztosítása, a jelenleg veszélyes leromlott állapotú, a településeken áthaladó, ott baleseti gócpontokat képező nyomvonal kiváltása. A fejlesztés által a pápai repülőtér polgári hasznosítása is lehetővé válik. A nyomvonal Devecser felét történő meghosszabbítása egyben a Balaton ÉNY-i partvidékének megközelítési lehetőségeit javítja. Pápa és Győr között 45 km hosszban fő út paraméterű út kialakítása, átkelési szakaszok kiküszöbölése, Pápa és Devecser között új főútvonal szakasz kiépítése meglévő mellékút hálózat felhasználásával
A projekt célja, elvárt eredmények	A város becsatolása a nemzetközi hálózatba, az autópálya biztonságos elérhetőségének biztosítása
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderek	NIF Zrt., Magyar Állam
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: RMT, engedélyes és kiviteli tervek Meglévő dokumentumok: RMT (NIF Zrt.)
Költségigény (M Ft)	7500
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 60

A projekt címe	38. Pápa város keleti elkerülő út megépítése
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	A városon áthaladó kelet-nyugati forgalom (832-834-es utak) elterelése, a városon áthaladó nehéz teherforgalom kiküszöbölése, a balesetveszély csökkentése. A megkerülő út lehetőséget biztosít a tervezett repülőtér fejlesztéshez, közvetlenül kapcsolva a repülőteret a tervezett 83-as úton keresztül az európai folyosót jelentő M1 autópályához.
A projekt célja, elvárt eredmények	Összesen 8 km országos főút minőségű út építése új nyomvonalon
Projektgazda	NIF
Partnerek, stakeholderok	Pápa
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: RMT, engedélyes terv, kiviteli terv Meglévő dokumentumok: RMT
Költségigény (M Ft)	8000
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 36

Egyéb projektek

A projekt címe	39. Múltunk és értékeink a reformációtól kezdetétől-Evangélikus szellemi örökség - Evangélikus Gyűjteményi Központ
A projekt indoklása, szükségesség	A turisztikai vonzerőt s helyi és megyei értékek megőrzését növeli
A projekt tartalma	Veszprémi Evangélikus Egyházmegye a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület egyik legnagyobb megyéje. (26 anyagyülekezet él s ezen felül leányegyházközségek, fiókgyülekezetek -151 istentiszteleti hely van-70 költségvetést és zárszámadást tartunk nyilván- 12.000 evangélikus él a megyében) Pápai evangélikus egyházközség az egyházmegye legnagyobb gyülekezete. Múltunk már a reformáció kezdetéhez kapcsolható Az épületek számszerűségükben kiemelkednek az ország többi megyéjéhez viszonyítva. A templomok korát és stílusát tekintve rendkívül változatos terület. Itt található előfordulási arányát tekintve a legtöbb középkori eredetű evangélikus templom a mai Magyarországon. A megyéhez kötődik vagy épp itt született evangélikusok, akiknek a neve közismertté vált: Bél Mátyás, Sztáray Mihály, Huszár Gál Döbrentei Gábor, Tatay Sándor, Payr Sándor, Gyurátz Ferenc. Egyházközségeink értékes levéltári, könyvtári s muzeális jellegű eszközökkel rendelkeznek. Egy Evangélikus Gyűjteményi Központot kívánunk létrehozni 250m²-en. Azokat a hallatlan vagy reánk maradt értékeket kívánjuk megőrizni, konzerválni, rendezni, kutathatóvá tenni a megyében, amelyeket kincsként reánk hagytak. Célunk méltó helyet kialakítani s egyben itt tartani a megyében . Történeti örökségünk megóvása és gondozása egyházunkban mindez kiemelt feladat. Amikor a Reformáció 500. évfordulójára szeretnénk kialakítani ezt a központot, akkor az a meggyőződés vezérelt, hogy egyházunk és nemzetünk jövő nemzedékei számára megmaradjanak e pótolhatatlan értékű levéltáraink sokszor nem megfelelő helyen tartott több folyóméter állománya, könyvtáraink értékes darabjai, műtárgyaink egyaránt. Az iratanyag mindig őrzi a történelmi múltunk jelentőségét. A kereshetőség követelménye nagyon erős. Az egyházközségi, egyházmegyei és egyéb szervezeti iratok jelentős értéket képviselnek, mert egyedi és megismételhetetlen módon őrzik az evangélikus egyház egy-egy fontos egységének történetét. Az iratok károsodása, vagy ha épp elveszik, azokat pótolni nem lehet, tehát a történelem és a múlt egy darabja vesz el örökre. Egyházi törvényünk úgy fogalmaz "MEE IV.t.16§(3): Amennyiben az egyházi szervezet nem tudja biztosítani a biztonságos őrzés és szakszerű kezelés feltételeit, tulajdonjoga fenntartásával a gyűjteményi tárgyat átadhatja az egyházmegye kezelésébe." Elképzelésünk az egyházi törvényünk szellemiségével teljesen megegyezik, amely úgy fogalmaz IV. Tv. 15.§ (1)" Az egyházi szervezetek felelősek a tulajdonukban levő gyűjteményi anyag szakszerű és hiánytalan megőrzéséért." Egyházközségi könyvtárnak nevezünk minden olyan egyházközségi tulajdonban lévő gyűjteményt, amely bármely mennyiségű könyvből, folyóiratból vagy egyéb könyvtári dokumentumból áll. A könyvek között kiemelkedő jelentőségűek az ún. muzeális értékű, védett könyvek. Az egyházközségi (más gyülekezetek) és iskolai könyvtárnak, egyházmegyei levéltárnak, 1831-ben elhunyt Sikos István evangélikus lelkész könyvtári örökségét szeretnénk úgy elhelyezni, hogy az méltó legyen. Itt a holtak élnek és a némák beszélnek. Pótolhatatlan értékeket magában foglaló gyűjteményt mások számára akarjuk hozzáférhetővé tenni és megőrizni. A pótolhatatlanságra nagy hangsúlyt helyezünk, ti. ami ma nem hozzáférhető az nincs! 2017. évre a Reformáció 500 évfordulójára kívánjuk mindezt kialakítani. Szeretnénk bemutatni mi az a szellemi örökség, ami az evangélikus egyházat jellemzi, Pápán, a pápai járásban és Veszprém megyében. Egy új épület kialakítását tervezi az egyházközség, amelyben az egyházhoz kapcsolódó könyvtár, levéltár, múzeum funkciót kívánunk elhelyezni. Az igény egy szintes összesen kb. 250m² alapterületű épület, ami szervesen illeszkedik a már kialakult épület együtteshez. A telken jelenleg

	áll az evangélikus templom a hozzátartozó régi paplakkal és lelkeszi hivatallal, valamint egy turisztikai központtal. A beépítés kialakításakor a meglévő városszerkezetbe való harmónikus illeszkedésből indultunk ki., valamint abból, hogy a komplexum egyes elemeiből kialakított épületegyüttes védő bástyaként öleli körbe a belső teret, melynek centrumában a templom áll. Ennek az épületegyüttesnek a része a jelen projektben érintett épület. A koncepció megfelel a hatályos építési előírásoknak. A telek övezeti besorolás Vk-Zk (jellemzően zártosuló beépítési mód szerint beépíthető közintézmény terület.) Az építészeti koncepció szerint a földszinten kap helyet a múzeum (kiállítótér), amely egyben rendezvényteremként (múzeumi foglalkozás gyermekeknek, diákoknak) is szolgál és a kiegészítő funkciók (mosdók, teakonyha). Akadálymentesítés előírásoknak megfelelően a lépcsőház mellett felvonó is kerül kialakításra. Az emeletre kerül a könyvtár, melyhez tömegraktár és kutatószoba is tartozik. A pályázat részét képezi még a szükséges összes bútorzattal, valamint a templomkert kialakítása finom tereprendezéssel, udvari bútor, füvesítéssel, sövény és faültetéssel, térburkolattal és öntöző rendszer kialakításával
A projekt célja, elvárt eredmények	Egy Evangélikus Gyűjteményi Központot kívánunk létrehozni 250m ² -en. Azokat a hallatlan vagy reánk maradt értékeket kívánjuk megőrizni, konzerválni, rendezni, kutathatóvá tenni a megyében, amelyeket kincsként reánk hagytak. Célunk méltó helyet kialakítani s egyben itt tartani a megyében. Egy új épület kialakítását tervezi az egyházközség, amelyben az egyházhhoz kapcsolódó könyvtár, levéltár, múzeum funkciót kívánunk elhelyezni
Projektgazda	Polgárdi Sándor esperes
Partnerek, stakeholderek	Magyarországi Evangélikus Egyház
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: számítások történtek, a korábbi Lutheránus sziget (2009) fejlesztési tervben már volt hasonló elképzelés
Költségigény (M Ft)	130
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2016 Megvalósítás időtartama: 12--15

A projekt címe	40. Gyurácz Ferenc Evangélikus Általános Iskola bővítése - tornaterem és aula építése
A projekt indoklása, szükségesség	A minőségi oktatás erősödik az egyházi intézményben folytatott nevelői munkával. Külön szint jelent ez az oktatási palettán
A projekt tartalma	A Pápai Evangélikus Egyházközség 2000. évben alapította a Gyurácz Ferenc Evangélikus Általános Iskolát, amely 2001. évben kezdte meg a működését. 1913-ban épült egykori evangélikus iskolát az egyházközség kárpótlásban kapta vissza. Benne négy tanterem található. 2009-től az egykori evangélikus lelkészlakás szolgált az iskola többi osztályainak adott otthont. 2013. szeptember 1-én adtuk 430m²-en azt a négy osztályt folyosókat két nagy előtérrel lifttel és mosdó helyiségekkel, amellyel teljessé vált az eddig is 2008-tól nyolcosztályos általános iskolaként működő oktatási intézmény. Hiányzik a tornaterem (öltözők, mosdók) s az aula, valamint melegítőkonyha kialakítását is elhelyeztem. Az alapító okirat szerint 256 fő a legmagasabban felvehető létszám. Az oktatási intézmény népszerű a városban, létszám hiánya nincs. 2013./2014. tanévben 200 diák tanult az intézményben
A projekt célja, elvárt eredmények	Hiányzik a tornaterem (öltözők, mosdók) s az aula
Projektgazda	Polgárdi Sándor esperes
Partnerek, stakeholderok	MEE
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: engedélyezési terv, kivitelezési terv Meglévő dokumentumok: korábban készült fejlesztési terv, engterv 2009. évben - nem készült újabb
Költségigény (M Ft)	264.2
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2018 Megvalósítás időtartama: 12

A projekt címe	41. Napsugár bölcsőde felújítása, bővítése
A projekt indoklása, szükségesség	Veszprém Megyei Gazdaságfejlesztési Részprogram 4. A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével
A projekt tartalma	A gyermekek napközbeni ellátását biztosító bölcsődei férőhelyek száma iránti igény folyamatosan emelkedik a városban, amelyeket a 3 bölcsőde nem tud kielégíteni. A várakozók száma összesen 25 fő. További emelkedés várható amiatt, hogy a gyes mellett már 8 órában is dolgozhatnak a nők.
A projekt célja, elvárt eredmények	A felújítás és a férőhelyek bővítése nagyon fontos a munkahelyek megőrzése és a nők elhelyezkedésének szempontjából
Projektgazda	Pápa Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	Napsugár Bölcsőde
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: engedélyes és kiviteli tervek Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	130
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 24

A projekt címe	42. Szociális alapszolgáltatás (étkeztetés) infrastrukturális fejlesztés
A projekt indoklása, szükségesség	Veszprém Megyei Gazdaságfejlesztési Részprogram 4. A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével
A projekt tartalma	A szolgáltatást 250-300 fő idős, beteg, fogyatékos, rokkant, hajléktalan, rászoruló személy részére biztosít egyszeri meleg étkezést. A jelenlegi korszerűtlen, régi, elavult kiszolgáló helyiségek és azok berendezésének a cseréje mind szakmai, mind higiéniai szempontból elengedhetetlenül szükséges
A projekt célja, elvárt eredmények	A szociális étkeztetést nyújtó Gondozási Központ területén működő tálaló, konyha és étkező felújítása, akadálymentesítése, energiatakarékos működtetése és a HACCP előírásoknak megfelelő tálalóeszközök, berendezések, bútorzatok beszerzése
Projektgazda	Pápa Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: engedélyes és kiviteli tervek Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	4
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 12

A projekt címe	43. Hátrányos helyzetű gyermekek nyári táboroztatása
A projekt indoklása, szükségesség	Veszprém Megyei Gazdaságfejlesztési Részprogram 4. A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével
A projekt tartalma	„Komplex humán szolgáltatás fejlesztése Pápa város szegregátumi településrészén” című TÁMOP-5.3.6-11/1-2012-0058 számú projekt megvalósításához kapcsolódóan a hátrányos helyzetű iskoláskorú gyermekek 2 x 1 hetes bentlakásos Balaton parti nyári táboroztatása
A projekt célja, elvárt eredmények	„Komplex humán szolgáltatás fejlesztése Pápa város szegregátumi településrészén” című TÁMOP-5.3.6-11/1-2012-0058 számú projekt megvalósításához kapcsolódóan a hátrányos helyzetű iskoláskorú gyermekek 2 x 1 hetes bentlakásos Balaton parti nyári táboroztatása
Projektgazda	Pápa Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderok	Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	1.5
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 3

A projekt címe	44. Kisméretű, környezetbarát helyi tömegközlekedési autóbuszok beszerzése
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Alacsony szén-dioxid-kibocsátást célzó stratégiák támogatása Tömegközlekedési eszközök (autóbuszok) cseréje
A projekt célja, elvárt eredmények	Alacsony szén-dioxid-kibocsátást célzó stratégiák támogatása
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderek	Bakony Volán Zrt.
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: IVS, RMT Meglévő dokumentumok: IVS, RMT kidolgozás alatt
Költségigény (M Ft)	600
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 36

A projekt címe	45. Hagyományőrző és tematikus ifjúsági táborok szervezése a város/kistérség intézményeiben/turisztikai látványosságaiban
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Pápa város történelméhez kapcsolódó barokk hagyományokon, valamint a város katonai hagyományait magában foglaló tematikus tárlat elhelyezése lehetőséget biztosít a város és a városkörnyéki általános és középiskolás tanulói számára, hogy szervezett programokon keresztül megismerjék, átéljék a korabeli élet, hagyomány és viselet kultúráját
A projekt célja, elvárt eredmények	Térségi és helyi jelentőségű közösségfejlesztést támogató programok, közösségi kezdeményezések, akciók megvalósítása
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderek	Pápai Platán Kft.
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt azonnal indítható (nem engedélyköteles, vagy minden szükséges terv, engedély rendelkezésre áll) Szükséges dokumentumok: program tematika Meglévő dokumentumok: program tematika
Költségigény (M Ft)	40
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 60

A projekt címe	46. Helyi identitás és kohézió erősítése kulturális programok szervezése által
A projekt indokltsága, szükségesség	Veszprém Megyei Gazdaságfejlesztési Részprogram Az önkormányzat, intézmények, civil szervezetek, és magánemberek együttműködésére épülő kulturális programok, turisztikai események megvalósítása Pápai Járási Vezérprojekt(ek) 1.3. Turisztikai potenciálok erősítése, a meglévők szolgáltatási színvonalának növelése, járási turisztikai attrakció-fejlesztés
A projekt tartalma	Városunk barokk hagyományait az egykor Pápán élt, ám a II. világháború idején elhurcolt zsidó polgártársaink kultúrája, városunk katolikus, protestáns, evangélikus múltjából fakadó emlékek, hagyatékok stb. megjelenítése, bemutatása a város ifjúsága és felnőtt lakossága számára
A projekt célja, elvárt eredmények	A 800 éves Pápa város történelmi múltjának kulturális programokon történő megjelenítése, a jelenkorban élő pápai polgárok identitásának erősítése
Projektgazda	Pápa Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	Pápai Platán Kft., Esterházy Károly Múzeum, Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ, Barokk Hagyományörző Egyesület, Hagyományok Hegye Egyesület
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt azonnal indítható (nem engedélyköteles, vagy minden szükséges terv, engedély rendelkezésre áll) Szükséges dokumentumok: program tematika Meglévő dokumentumok: program tematika
Költségigény (M Ft)	97
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 60

A projekt címe	47. Fenntartható település közlekedés fejlesztés, kerékpáros közlekedés elősegítése, korszerű bérleti lehetőséggel
A projekt indokoltsága, szükségesség	Veszprém Megyei Gazdaságfejlesztési Részprogram 2. Együttműködésekre épülő, a tematikus utakhoz kapcsolódó szolgáltató fejlesztés a turisztikai vonzerőket és szolgáltatásokat érintő, összehangolt turisztikai fejlesztések érdekében Pápai Járási Vezérprojekt - Turisztikai potenciálok erősítése, a meglévők szolgáltatási színvonalának növelése, járási turisztikai attrakció-fejlesztés
A projekt tartalma	Város és környékének testközeli bemutatása azáltal, hogy 40 db kijelölt kerékpár bérleti pont mellett 100 db nagy strapabíró kerékpár beszerzése, melyből 30 db elektromos (vegyes hajtású)
A projekt célja, elvárt eredmények	Város és környékének testközeli bemutatása
Projektgazda	Pápa Város Önkormányzata
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	69
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 60

A projekt címe	48. A pápai múmia évezredes titkai
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	A projekt során a Kedvezményezett Tudományos Gyűjteményeinek múzeumi részlegét kívánjuk fejleszteni, elsősorban a múzeum jelenlegi egyiptomi kiállítóterének bővítésével, korszerűsítésével. Oktató múzeum és levéltár fejlesztése: Egy, akár 25 főből álló csoport befogadására alkalmas, mobil bútorzatának köszönhetően variálható elrendezésű oktató- foglalkoztató tér kialakítása.
A projekt célja, elvárt eredmények	Olyan informatikai pont kialakítása, mely az iskolabarát múzeum és levéltár virtuális oktatópontjaként értelmezhető (biztosítja a digitális hozzáférést, IKT infrastruktúrával megfelelően felszerelt, internet-csatlakozással rendelkezik)
Projektgazda	Dunántúli Református Egyházkerület
Partnerek, stakeholderok	Dunántúli Református Egyházkerület Tudományos Gyűjteményei
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: közbeszerzési eljárás lefolytatása, műszaki ellenőri és kivitelezői szerződések megkötése, eszközbeszerzés, menedzsment felállítása Meglévő dokumentumok: a menedzsment személyzet rendelkezésre áll, mely támogatottság esetén a közbeszerzési dokumentáció összeállításával megkezdheti a projektet.
Költségigény (M Ft)	42
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 9

A projekt címe	49. Új orgona építése a Pápai Református Újtemplomba
A projekt indokoltsága, szükségesség	Az országban egyedül álló orgona felépítése tovább szélesíti a város turisztikai potenciálját, hiszen a templom orgonakonzertekre, illetve orgona által kísérelhető művészek fellépései által az orgonazenét, illetve általában véve a komolyzenét szerető emberek is részesednek magas színvonalú művészi élményt adó rendezvényekben. A Pápai Református Templom jelenlegi orgonája már alig működőképes. Az Egyházközség istentiszteleti alkalmainak elengedhetetlen része a közös éneket vezető, használható orgona. De egy jól működő hangszer elengedhetetlen a Pápai Református Gimnázium vagy a Pápai Református Teológiai Akadémia ünnepségein, a Dunántúli Református Egyházkerület által szervezett programokon. A lassan 15 éve nyaranta működő Dunántúli Református Egyházkerület Kántorképző tanfolyamának is szüksége van egy jó minőségű orgonára. Mindezek mellett Pápa városában jelenleg nincs használható koncertorgona. Egy meglévő, jó minőségű, sőt egyedi tulajdonságokkal rendelkező orgona nagy turisztikai attrakció lehet a megújuló városban. A koncertorgona magában rejtje annak lehetőségét, hogy a városban rendszeres orgonakonzerteket lehessen tartani belföldi és külföldi neves orgonaművészekkel. Ezek azért fontosak, mert a megújuló város kulturális életében egy eddigi „fehér foltot színesíthetne be” a projekt. Meg kell említenünk, hogy a gyülekezet tervbe vette a templom energetikai megújítását, és a fűtésének jobb megoldását. Amennyiben az a projekt sikeres lesz, akkor a templom egész éven át képes helyet adni kulturális rendezvényeknek, orgonakonzerteknek is, így az új hangszer kihasználtsága sokkal nagyobb lehet, mint az eddigie
A projekt tartalma	A Pápai Református Újtemplom orgonája az 1950 és 1952 között épült, a korabeli leírások szerint nem volt minden rendben az építéskor sem, az akkor létrehozott elektro-pneumatikus rendszer, ami 2-3 átalakítás, felújítás után sem lett teljesen tökéletes rendszer. Az orgona sípjai sem mutatnak egységes képet, ami miatt el kellett gondolkodni az orgona teljes átépítésén. Az orgona állagának gyors leromlása miatt az utóbbi években csak olyan koncerteket tudtunk megvalósítani, ahol „hozott”, digitális orgonán játszott a művész (pl. Varnus Xavér, vagy Rákász Gergely) pedig korábban a hangszereken Lehotka Gábor, Sepsy Károly, vagy Pálúr János orgonaművészek is játszottak. Az orgona számtalan híresség koncertjén volt kísérelő hangszer: pl. Pitti Katalin, vagy Fodor Bernadett. Új orgona építésének ötlete a 2013. évben merült fel. Körbe járva a város többi templomát, egyértelművé vált, hogy a város ma nem rendelkezik megfelelő koncert orgonával. A Város turizmusfejlesztési irányait megismerve úgy éreztük, szabad úgy is gondolkozni a templom új orgonájáról, mint ami a város turizmusfejlesztési koncepciójához – hogy tudniillik további turisztikai potenciállal rendelkező projekteket kell elindítani – szervesen tud kapcsolódni. Elképzeléseink szerint ugyanis egy új, mechanikus csúszkaláda rendszerű, két manuális, 31 regiszteres, francia romantikus stílusú hangszer készülne el, amelyben a most meglévő orgonából 15 sípsort hasznosítanának restaurált, illetve átépített formában. Ez lenne Magyarország első újonnan épített francia romantikus orgonája, amely a korabeli építési elveket hordozza magában, így kiemelkedő orgona-turisztikai helyszínné is válhat a templom. Emellett megvalósítjuk a templom koncert teremként való használatához szükséges átalakításokat, a templompadok beszámozását, új párnázat elkészítését, fogadó-, jegyárusító, CD-árusító pult kialakítását, amelynek következtében a korábbinál komfortosabb körülmények segítenék a magas színvonalú koncertélményt. A megújuló orgona, mint kísérelő hangszer is sokféle módon jelenhet meg – szólóénekes kísérelte, szólóhangszer kísérelte, kórus kísérelte, zenekar kísérelte, valamint elképzelhető kisebb orgonafesztivál lebonyolítása is
A projekt célja, elvárt eredmények	A Pápai Református Templomban egy új, 31 regiszteres, francia romantikus stílusú orgona kialakítása, amely magas szintű orgonakonzertek, valamint orgonával kísért koncertek megrendezését teszi lehetővé. Emellett a projekten belül elvégezzük a szükséges átalakításokat azért, hogy megfelelő minőségű koncertteremként állhasson a látogatók rendelkezésére a templom
Projektgazda	Pápai Református Egyházközség
Partnerek, stakeholderek	Pápai Református Eklézsia Alapítvány Dunántúli Református Egyházkerület

Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt azonnal indítható (nem engedélyköteles, vagy minden szükséges terv, engedély rendelkezésre áll) Szükséges dokumentumok: tervezői/kivitelezői árajánlat - szerződés (pénzügyi keretek biztosítása után azonnal megköthető, és megkezdhető a kivitelezés) Meglévő dokumentumok: tervezői/kivitelezői árajánlat
Költségigény (M Ft)	115
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2016 Megvalósítás időtartama: 12

A projekt címe	50. A jelenleg működő kutató labor továbbfejlesztése a Pápai Hús 1913. Kft. termékeire vonatkozóan
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	A jelenleg működő kutató labor korszerűsítése, eszközök beszerzése annak érdekében, hogy a jelenlegi termékkínálatot a piaci viszonyokhoz igazítva módosítsuk
A projekt célja, elvárt eredmények	A jelenlegi termékkínálat fejlesztése, új termékek fejlesztése, piacra vitele
Projektgazda	Pápai Hús 1913 Kft.
Partnerek, stakeholderok	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	100
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 36

A projekt címe	51. Városi Pisztrángos és Kertészet kialakítása
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	A helyi adottságokon alapuló, a helyben található emberi erőforrásra alapozó, helyi termékek előállítását célzó gazdaságfejlesztés.
A projekt célja, elvárt eredmények	Helyi termékek előállítását célzó gazdaságfejlesztés
Projektgazda	Pápa Város
Partnerek, stakeholderek	Pápai Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola, Bakonyerdő Zrt.
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: engedélyes tervek, kiviteli tervek Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	181
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 8

A projekt címe	52. Benzinkút fejlesztése
A projekt indokoltsága, szükségesség	Munkahely teremtés, telephely kialakítása
A projekt tartalma	Pápa forgalmas, jól megközelíthető főútvonal mentén található benzinkút vásárlók részére történő megnyitása. A kiszolgálás minőségének javítása érdekében automata üzemanyagkút megvásárlása, üzembe helyezése. Jelenleg csak gázolaj tartály van elhelyezve a kúton, ezért szükséges lenne még egy benzines tartály vásárlása is. Rövid távú tervek között szerepel egy tartályautó megvásárlása, hogy szélesebb vásárlói réteget(mezőgazdasági vállalkozások, fuvarozó vállalkozások..) is ki tudjon szolgálni a társaság
A projekt célja, elvárt eredmények	Pápa forgalmas, jól megközelíthető főútvonal mentén található benzinkút vásárlók részére történő megnyitása
Projektgazda	-
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: Környezetvédelmi felügyeleti engedélyek Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	25
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 8

A projekt címe	53. Portálmósó berendezés, napkollektoros beruházás
A projekt indokoltsága, szükségesség	Járműipar fejlesztése, A környezetipar, ezen belül elsősorban a hulladékok újrahasznosításához valamint az alternatív energiahordozók hasznosításához kapcsolódó termékek fejlesztése és azok előállításának bővítése (elsősorban Veszprém, Pápa és Tapolca térségében) Prioritást élvez a fenti ágazatokba való beruházások és vállalkozásfejlesztések támogatása az erőforrás-hatékonyság, a fenntarthatóság és a környezetvédelmi szempontok érvényesítése mellett
A projekt tartalma	Kefés gépjárműmosó berendezés telepítése nagyforgalmú önkiszolgáló autómosónk és benzinkutunk területére. Szolgáltatási palettánk bővítésével munkahelyeket teremtünk, valamint nagyobb rétegeket tudunk kiszolgálni kevesebb várakozási idővel. Napkollektorok telepítésével felváltanánk a jelenleg is használt kazánunkat, mellyel energiát spórolunk meg
A projekt célja, elvárt eredmények	Kefés gépjárműmosó berendezés telepítése nagyforgalmú önkiszolgáló autómosónk és benzinkutunk területére. Szolgáltatási palettánk bővítésével munkahelyeket teremtünk. Napkollektorok telepítésével felváltanánk a jelenleg is használt kazánunkat, mellyel energiát spórolunk meg
Projektgazda	DreamWash Kft.
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: tervrajz, építési engedély, környezetvédelmi engedélyek, berendezések műszaki rajzai, leírásai Meglévő dokumentumok: berendezések műszaki rajzai, leírásai
Költségigény (M Ft)	50
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 6

A projekt címe	54. 1. Hús, húskészítmény feldolgozása, csomagolás, fagyasztás, logisztikai tevékenység
A projekt indokoltsága, szükségesség	A projekt kiemelten szükséges lehet a pápai gazdaság számára a húsgyári tevékenység tradíciója kapcsán
A projekt tartalma	Új munkahelyek realizálása, gazdaság fejlesztése
A projekt célja, elvárt eredmények	Új munkahelyek realizálása, gazdaság fejlesztése
Projektgazda	BFS-Trade" Kft.
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	250
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 10--16

A projekt címe	54. 2. Integrált fűszer, fűszerkeverék és sütőipari segédanyag keverő üzem és raktár együttes kialakítása a Böllér Kft-nél
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	A Böllér Kft 15 éve csomagol, kever és forgalmaz fűszereket, fűszerkeverékeket a kiskereskedelem, a gasztró és a húsipar részére Pápán, a Külső Veszprémi u. 40. székhely címe alatt. 2013-ban cégünk felvette tevékenységei közé a sütőipari segédanyagok keverését, csomagolását is, melyekkel elsősorban a hazai pékségeket (Metro, Tesco, Lipóti Pékség, Szent Erzsébet Pékség) látjuk el. Gyártói tevékenységét jelenleg egy 600 m²-es, 1994-ben épített fémvázaz 5 cm vtg.-u szigetelt panel falazattal ellátott, hő technikailag elavult csarnokban végzi. A gyártáshoz szükséges csomagolóanyagokat, alapanyagokat, segédanyagokat, valamint a gyártás során keletkezett fűszer, fűszerkeverék és sütőipari segédanyag késztermékeket, - raktári kapacitás hiány miatt – az 5 km távolságban lévő Pápa, Győri út 4. szám alatt található COPÉ Zrt.-től bérelt 1.500 m²-es raktárban tároljuk. Az anyagok szállítása a két telephely között tehergépjárművel történik, naponta 8-15 fordulót megtéve, a szezonális függvényében. A tehergépjármű éves üzemanyag szükséglete 2013-ban 1.267 l gázolaj volt, ami ~2,95 t/év CO₂ kibocsátással egyenértékű. A sütőipari segédanyagok igényének felfutása, az üzem épület hő technikai korszerűtlensége, a raktár-üzem közötti nagy szállítási távolság együttesen szükségessé teszi egy integrált fűszerkeverő és sütőipari segédanyag keverő üzem, valamint raktár együttes megépítését. Az üzem háromszintes kialakítása, - 2. emelet : előkeverés - 1. emelet: keverés - földszint: csomagolás lehetővé teszi az anyagok gravitációval történő mozgatását az alapanyagtól a késztermékig, ez által jelentős energia megtakarítás érhető el. Az épület, ami magában foglalja az üzemet és a raktárakat, könnyűszerkezetes vázzal, az előírásoknak megfelelő hőszigetelésű szendvicspanelek burkolásával valósul meg. Az elektromos áram egy részének megújuló energiával történő kiváltására napelemek, a HMV nagy részének megújuló energiával történő kiváltására napkollektorok elhelyezését tervezzük. Az üzemek és raktárak egy épülettömbben történő elhelyezésével megszűnik a két telephely közti ki-beszállítás, így jelentős üzemanyag megtakarítás és CO₂ kibocsátás csökkentés valósul meg. A sütőipari segédanyag gyártási igény növekedése miatt 5-6 fő létszámbővítést akarunk megvalósítani
A projekt célja, elvárt eredmények	A sütőipari segédanyagok igényének felfutása, az üzem épület hő technikai korszerűtlensége, a raktár-üzem közötti nagy szállítási távolság együttesen szükségessé teszi egy integrált fűszerkeverő és sütőipari segédanyag keverő üzem, valamint raktár együttes megépítését. Az üzem háromszintes kialakítása, - 2. emelet : előkeverés - 1. emelet: keverés - földszint: csomagolás Az üzemek és raktárak egy épülettömbben történő elhelyezésével megszűnik a két telephely közti ki-beszállítás, így jelentős üzemanyag megtakarítás és CO₂ kibocsátás csökkentés valósul meg. A sütőipari segédanyag gyártási igény növekedése miatt 5-6 fő létszámbővítést akarunk megvalósítani
Projektgazda	Böllér Kft

Partnerek, stakeholderek	Böllér Fűszer Kft
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: engedélyezési terv a szükséges hatósági engedélyekkel, kiviteli terv, költségvetés, Meglévő dokumentumok: folyamatban van.
Költségigény (M Ft)	307
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 24

A projekt címe	54. 3. Telephelyvásárlás
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	2008 októberében alakult cégem formája KFT, fő tevékenységi köre használt autó kereskedelem, de mellette biztosítás kötéssel és hitelügyintézéssel is foglalkozik. Jelenleg 2 főt alkalmaz a cég és ezért próbál állami segítséget kérni pályázat útján, hogy a későbbiekben ennek segítségével még két munkahelyet tudjon biztosítani a városban
A projekt célja, elvárt eredmények	A pályázat célja az lenne, hogy a jelenleg 2600 m2 üzleti tevékenységre alkalmas terület a projekt keretén belül a kft tulajdona lehessen. Ezzel havonta 100 ezer forintot meghaladó bérleti díj szabadulna fel amiből egy alkalmazott havi fizetését ki lehetne termelni. A későbbiekben pedig lehetőség nyílna az épületek fejlesztésére is ami újabb munkahelyeket teremtené. Ezen gondolatok tükrében adom be pályázatom és bízom a sikeres jövőben
Projektgazda	-
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	10
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 2

A projekt címe	54. 4. ENERGETIKAI FEJLESZTÉSEK
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Világítás korszerűsítésének megtervezése Meglévő eszközök energiafelhasználásának optimalizálása (pl. gázkazán, HMV rendszer, hőleadó és világítástechnikai felületek, stb) Géppark cseréjének előkészítése (releváns technológiák felkutatása, összehasonlító elemzése, költség-, és megtérülés számítása) Fűtési rendszer telepítésének, korszerűsítésének megtervezése Hűtési rendszer telepítésének, korszerűsítésének megtervezése Épületek kivitelezésének, meglévő épületek rekonstrukciójának, energia hatékony megoldásainak keresése Alternatív energiaforrások felhasználhatóságának vizsgálata (geotermikus, nap, szél, hulladékhő, stb.) A vállalati működés során keletkező hulladékok (hulladékhők) keletkezésének felkutatása és hasznosítása Környezetbarát, „zöld” iroda feltételrendszerének megteremtése A hulladék-újrahasznosítás lehetőségei, kezelése az adott cég tevékenységéhez kapcsolódóan: visszaforgatás, újrafeldolgozás, a keletkező hulladékok csökkentése, optimális hulladékgazdálkodás megteremtése Energia- és költséghatékonyság az információ-technológiai fejlesztések segítségével a közlekedés, szállítmányozás, raktározás és logisztika területén
A projekt célja, elvárt eredmények	Világítás korszerűsítésének megtervezése
Projektgazda	VARGA GYULA EV
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	20
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 12

A projekt címe	54. 5. ENERGETIKAI FEJLESZTÉSEK
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Világítás korszerűsítésének megtervezése Meglévő eszközök energiafelhasználásának optimalizálása (pl. gázkazán, HMV rendszer, hőleadó és világítástechnikai felületek, stb.) Géppark cseréjének előkészítése (releváns technológiák felkutatása, összehasonlító elemzése, költség-, és megtérülés számítása) Fűtési rendszer telepítésének, korszerűsítésének megtervezése Hűtési rendszer telepítésének, korszerűsítésének megtervezése Épületek kivitelezésének, meglévő épületek rekonstrukciójának, energia hatékony megoldásainak keresése Alternatív energiaforrások felhasználhatóságának vizsgálata (geotermikus, nap, szél, hulladékhő, stb.) A vállalati működés során keletkező hulladékok (hulladékhők) keletkezésének felkutatása és hasznosítása Környezetbarát, „zöld” iroda feltételrendszerének megteremtése A hulladék-újrahasznosítás lehetőségei, kezelése az adott cég tevékenységéhez kapcsolódóan: visszaforgatás, újrafeldolgozás, a keletkező hulladékok csökkentése, optimális hulladékgazdálkodás megteremtése Energia- és költséghatékonyság az információ-technológiai fejlesztések segítségével a közlekedés, szállítmányozás, raktározás és logisztika területén
A projekt célja, elvárt eredmények	Világítás korszerűsítésének megtervezése
Projektgazda	CSABA TRANS 87 KFT
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	20
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 12

A projekt címe	54. 6. Pereznyák Trans telephely fejlesztés, korszerűsítés
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Építés, meglévő telephely fejlesztése, bővítése, korszerűsítése. Irodaház építése, mivel csak egy kis irodával rendelkezünk jelenleg. Meglévő műhelyünk felújítása, korszerűsítése
A projekt célja, elvárt eredmények	Kényelmesebb, korszerűbb irodák létesítése
Projektgazda	Pereznyák Ferenc
Partnerek, stakeholderek	General Bau Team Kft. 8500 Pápa, Gém u.6.
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt azonnal indítható (nem engedélyköteles, vagy minden szükséges terv, engedély rendelkezésre áll) Szükséges dokumentumok: kiviteli terv Meglévő dokumentumok: kiviteli terv
Költségigény (M Ft)	60--65
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 12--18

A projekt címe	54. 7. Telephelyfejlesztés a Dunitália Textilipari Kft-nél
A projekt indoklása, szükségesség	Veszprém Megyei Gazdaságfejlesztési Részprogram 1. Ipari és gazdasági területek, telephelyek szolgáltatás és infrastruktúra fejlesztése a munkahelyteremtés érdekében. Indoklás: mivel a Veszprém Megyei Vezérprojektek részét képezi a munkahelyteremtés, munkahelymegőrzés támogatása
A projekt tartalma	Nagyvállalatnak minősül. A gyártóegység a kiemelkedő minőségi jellemzőiről ismert 3300 mm széles pamut és kevert szálak szöveteinek gyártására specializálódott. A nyers és festett fonalak feldolgozása egyre kifinomultabb kollekciók kifejlesztését és megvalósítását teszi lehetővé a stilisztikai szempontokat helyezve előtérbe. A gyártó berendezések rugalmasak és gyorsan alkalmazkodnak a divat tendenciák és az ügyfelek egyéni igényei által diktált egyre gyakoribb piaci változásokhoz. A szövőüzemet két makrodívizó alkotja, az 1999.-ben alapított negatív ragadókaros technológiára alapuló üzemszám, valamint az újabb, 2012.-ben felszerelt, majd 2013-ban bővített légsugaras szövőde. A jelenlegi termelési szint a ragadókaros szövőgépeknél havi kb.75.000 méter, a légsugaras szövőgépeknél havi kb.80.000 méter. A termék jó minőségű, a gyártóberendezések megfelelően bejártatottak, a helyi munkaerő kiváló szaktudást szerzett a gépek és a termékek vonatkozásában, a hozzáállás komoly és professzionális. Jelenleg a termelés teljes mennyisége külföldi piacra készül. A felhasználási területek között megemlíthjük a bútortextil, háztartási textil, ágynemű, függöny célú felhasználásokat, valamint általánosságban a 3 métert meghaladó szélességű kelmét felhasználó összes feldolgozó ágazatot. Az új, ragadókaros szövőgép a Hi-Drive meghajtás valamint az innovatív IPOS (Intelligent Production Optimizing System).rendszer együttes alkalmazásával magasabb termelési teljesítményt tesz lehetővé. A Hi-Drive meghajtás 480 fordulat/perc maximális mechanikai sebesség elérést teszi lehetővé 16 keretes szövetminta kombinációig. A géptelepítés legelső fázisaitól kezdve 300 fordulat/perc 330 fordulat/perc-re fogjuk emelni az átlagsebességet. Bizunk benne, hogy közeljövőben új írelési receptek kifejlesztésével tovább tudjuk növelni a szövési sebességet a nyüstösgépes szövőgépek esetében 380 ford/percig, jacquard gépek esetében 350 ford/percig. Az IPOS rendszer optimalizálja a gép sebességét az adott termelési ciklusban mért gyártási adatok függvényében. Az IPOS rendszer a lánc és vetülékfonal szakadások folyamatos elemzése által folyamatosan modulálja a szövőgépet az optimális sebesség "intelligens" megválasztásával a termelési output maximalizálása mellett. Az IPOS rendszernek köszönhetően úgy gondoljuk hogy a gépek termelékenységét a jelenlegi 80 méter/nap értékről 99 méter/nap értékre növelhetjük. Egyébiránt a szövőde elavultsága objektív módon is szükségessé teszi a megújító beavatkozást.
A projekt célja, elvárt eredmények	Az IPOS rendszernek köszönhetően úgy gondoljuk hogy a gépek termelékenységét a jelenlegi 80 méter/nap értékről 99 méter/nap értékre növelhetjük
Projektgazda	Dunitália Kft
Partnerek, stakeholderok	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt azonnal indítható (nem engedélyköteles, vagy minden szükséges terv, engedély rendelkezésre áll) Szükséges dokumentumok: telephelyengedély Meglévő dokumentumok: telephelyengedély
Költségigény (M Ft)	681.845
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 4

A projekt címe	54. 8. Reproduct Bau Kft. állvány beszerzés
A projekt indokoltsága, szükségesség	Igen illeszkedik, mert a munkahely teremtés és megtartás a projekt része
A projekt tartalma	Állvány vétele, új profil kialakítása Vállalkozás fejlesztése, bővítése
A projekt célja, elvárt eredmények	Állvány vétele, új profil kialakítása Vállalkozás fejlesztése, bővítése
Projektgazda	Reproduct Bau Kft
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt rendelkezik a megvalósításhoz szükséges tervek, engedélyek egy részével Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: Az engedélyek egy része
Költségigény (M Ft)	40
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2015 Megvalósítás időtartama: 4--6

A projekt címe	54. 9 Updtate pékség
A projekt indokoltsága, szükségesség	Javulnak a lakosság életkörülményei
A projekt tartalma	Egészséges életmód növelés
A projekt célja, elvárt eredmények	Egészséges életmód növelés
Projektgazda	Polgár Attila
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	13
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 2

A projekt címe	54. 10. Napelem
A projekt indokoltsága, szükségesség	Megvalósulnak a klímavédelmet és az energiahatekonyságot szolgáló fejlesztések, no a megújuló energia természetes és felhasználásának súly és aránya úgy a megye gazdaságában, mint településekben és a háztartásokban
A projekt tartalma	Energiafelhasználás csökkentése, felváltása megújuló energiaforrásokkal. Környezetünk védelme érdekében nagy teljesítményű napelemek felszerelése
A projekt célja, elvárt eredmények	Energiafelhasználás csökkentése, felváltása megújuló energiaforrásokkal. Környezetünk védelme érdekében nagy teljesítményű napelemek felszerelése
Projektgazda	Polgár Attila
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	20
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 4--6

A projekt címe	54. 11. Freddi Bútor Vállalkozás fejlesztési projekt
A projekt indoklása, szükségesség	Igen, mert a projekt a megyei gazdaságfejlesztési részprogramhoz illeszkedik. Indoklás: Mivel a projekt munkahelymegtartást, munkahelyteremtést, valamint fejlesztést tartalmaz
A projekt tartalma	Freddi Bútor (Freddi Konyha) gyártás, kereskedelem cégtörténet 1992-2012.-ig. Freddi Bútor vállalkozás fejlesztési pályázati projekt igényének leírása. 1. Cégtörténet: Egyéni vállalkozásomat asztalosként 1990-ben családi összefogással, édesapámmal párhuzamosan, mint egyéni vállalkozók hoztuk létre, mint Freddi Bútor. Első lépésként 1992-ben bútor boltot nyitottam Pápán. Majd hamarosan a volt orosz laktanya területén a helyi önkormányzattól a családi vállalkozás részére kettő asztalos üzemnek megfelelő helyiséget béreltünk. Ezen bérleményeket rövid időn belül édesapámmal és testvéremmel megvásároltuk. A saját tulajdonunkba került ingatlanokon külön-külön asztalos üzemeket alakítottunk ki. A különböző asztalosipari tevékenységünk profiljainak gyártás termékeit, az értékesítés könnyítése érdekében egymás között elosztottuk. Ennek eredményeként 1995-re már Magyarország területén 40-50 bútorkereskedő (viszonteladói) hálózatszerkezeten keresztül értékesítettük az általunk legyártott bútorokat. A kialakult viszonteladói hálózat megtartása érdekében, valamint további komoly, gyümölcsöző üzleti távlati gondolatok reményében a saját tulajdonú asztalos üzemekben a fejlesztés eredményeképp jól felszerelt asztalos gépparkot, gyártósorokat alakítottunk ki saját erőből, természetesen igazodva az akkori bútorvásárlási igényekhez. Saját asztalos üzememben 16 fő tevékenységként (profilként) szekrényeket, kiegészítő kisbútorokat, fő profilként konyhabútorokat szériában és egyedi méretekben gyártottam viszonteladói megrendelésre egészen 1992-2009-ig. Becslésem szerint, mint Freddi Bútor a 20 év alatt kb. 6000 saját gyártású konyhát értékesítettem. 2009 évtől a családi tradíció (közös családi vállalkozás) elvei alapján igyekeztem tovább működtetni, fejleszteni az egyéni vállalkozásomat, mint Freddi Bútor – Freddi Konyha. A jövőre gondolva 26 és 28 éves lányaimat megfelelő végzettséggel (Gazdasági Főiskola) fokozatosan, vállalkozásomban aktív résztvevőkké tettem, bolthálózat vezető és adminisztratív munkaterületen, valamint országos területi vezetés céljára diplomás, magas végzettségű munkatársakat vontunk be. A 2010-től megváltozott negatív piaci körülmények (gazdasági válság) hatására igyekeztem új alapokra helyezni egyéni családi vállalkozásomat. Alkalmazkodva az új helyzet adta lehetőségekhez, ugyan a saját családi érdekeltségi körömhöz tartozó bútorgyártás tevékenységhez közel maradtam, viszont egyértelműen elköteleztem magam a konyhabútor kereskedelem irányába. 2010. márciustól elindítottuk a magas színvonalú web-áruházunkat. Fentiek eredményeképp forgalmunk 2011 évben nettó 398.087.169,-Ft, 2012 évben nettó 537.359.55.-Ft. Tehát a gazdasági válság ellenére komoly forgalom növekedést értünk el. A konyhaszűkeidőben az értékesítők által felvett megrendeléseket, egy 12 fős adminisztratív személyzet bonyolítja, koordinálja. 1.1. Termékek és szolgáltatások A FREDDI Konyhák méltán népszerűek a kimagasló ár-érték arány, valamint a széles méret- és színválaszték, a teljesen egyedi variációs lehetőségek miatt. A 3D látványtervezéstől, a magas minőségű alapanyagok beszerzésén, valamint gyártás-technológia, illetve a szakszerű beszerelésig magasan képzett szakembereket alkalmazunk. Kiemelkedő kapacitásunknak köszönhetően nagy mennyiségű megrendelés esetén is az átlagnál jóval gyorsabban szállítjuk le a bútorokat, összeszerelt állapotban. KERMI tanúsítvánnyal rendelkező termékeinkhez 100% garanciát és segítőkész ügyfélszolgálatot nyújtunk vevőinknek. 1.2. Büszkeségeink Két évtizeden át számos sztársportoló, sportklub és egyéb híresség pályafutását támogattuk aktívan, a tehetség pártolásának jegyében. Például Erdei Zsolt (Madár) bokszoja a Freddi Bútor támogatásával szerezte első világbajnoki címét és védte meg hat alkalommal. Három éven át szponzoráltuk a Ferencváros labdarúgó csapatát. A pápai labdarúgás sikertörténete! Tíz éven keresztül, mely időszak alatt – a Freddi

	Bútor tulajdonosának club elnöksége idején – a csapat a megyei 1. osztályból NB I-be jutott. 1.3. Jövőkép és filozófia Eddigi sikereink, vevőink elégedettsége és piacunk fokozatos bővülése, valamint folyamatos szakmai, technológiai és kapacitásbeli fejlesztéseink okot adnak arra, hogy az elmúlt 20 évet csupán a Freddi Bútor történetének kezdeteként tartjuk számon. Üzletpolitikánkat vevőink igényeire alapozzuk és gyorsan alkalmazkodunk a változásokhoz. Azt valljuk, hogy a minőség mindenkinek jár, ezért árainkat a széleskörű piaci rétegekre szabjuk. A FREDDI Konyha kétségtelenül Magyarország konyhája. 1.4. A Freddi Bútor működési folyamatának szemléltetése: A Freddi konyhastúdióink hálózata Budapesten, és az ország 27 városában viszonteladói találhatóak. A konyhastúdiókban az értékesítők felveszik a megrendeléseket, majd leadják a Freddi Bútor által bérelt irodába (8500 Pápa, Külső – Veszprémi út 39.). A leadott konyhabútor rendeléseket az adminisztratív dolgozóink ellenőrzik, hogy azok szakmailag megfelelnek-e, valamint a bejövő megrendeléseket feldolgozzák, illetve megszervezik a Freddi Bútor asztalosaival és a vevővel méretpontosítás céljából a helyszíni felméréseket. Nagyobb mennyiségű konyhabútor megrendelése esetén a gyártó cégtől a Freddi Bútor helyszíni felmérés céljára asztalos bér munkát rendel meg. A helyszíni felméréseket (átlagban napi 4-5 címen országszerte) az asztalosok bérelt 1 tonnás kishaszon gépjárművel (naponta 1 autó) végzik el. Majd a felmérés utáni véglegesített, vevő által jóváhagyott megrendeléseket a Freddi Bútor – Mészáros Ferenc egyéni vállalkozóval szerződésben álló és családi érdekeltiségi köréhez tartozó bútorgyártó céghez irodánk dolgozói leadják gyártásra. Az elkészült konyhabútorokat bérelt raktárban tároljuk, amíg a helyszínre történő kiszállításuk meg nem történik. A kiszállítást és a szerelést az adminisztratív dolgozóink szervezik meg, a vevővel, a szerelést végző asztalosokkal, valamint a bérszállítást végző céggel egyeztetve. A konyhabútor helyszínre történő szállítása, a vevő rendelésétől függően kétféleképpen történhet: 1. Abban az esetben, ha a vevő nem kér helyszíni beszerelést, a szállítást a bérszállítványozó cég végzi el, 3,5 tonnás haszongépjárművel, országos túrajárat, takarékosági okokból több helyszínre, tele autóval. (naponta 1 autó). 2. Abban az esetben, ha a vevő kér helyszíni beszerelést, úgy bérelt 3,5 tonnás haszongépjárművel, furgonnal végezzük el a szerelést végző asztalosokkal, nem túrajáratként, hanem célirányosan 4x1 autó napi egy-két helyszínre (naponta 4 autó) végzik el. A Freddi Bútor (Freddi Konyha) kereskedelmi hálózatának köszönhetően ország szerte a 27 konyhastúdióban a megrendelést követően, havi átlagban 80-100 konyhabútor kerül beszerelésre. A Fogyasztóvédelmi törvények tiszteletben tartásának érdekében, valamint vevőink esetleges kérésének eleget téve, kötelességünk a helyszíni beszerelést követően, a konyhabútorok használata során felmerült hibák, hiányosságok mielőbbi garanciális javítása, illetve vevői kérésre azok pótlása. Jelenleg a garanciális javításokat és pótmunkákat (átlagban napi 2-3 címen országszerte) az asztalosok bérelt 1 tonnás kishaszon gépjárművel (1 autó) végzi el
A projekt célja, elvárt eredmények	2. Freddi Bútor vállalkozás fejlesztési projekt pályázati igényeinek részletes leírása: Összefoglalva a fentiek, a Freddi Bútor - családi vállalkozás célja, hogy a 20 éve jól működő, folyamatosan fejlődő, adósságtól mentes, ráadásul a (2011-es, 2012-es) az országot érintő gazdasági válságot sem érzékelve, sőt előző évi forgalmát bizonyíthatóan megduplázó egyéni vállalkozás jövője is a múltjához hasonlóan gyümölcsöző legyen. Véleményünk szerint a jelen és a jövő elképzelhetetlen hosszú távú tervek nélkül. A Freddi Bútor – Freddi Konyha konkrét céljai szerint, az 1.4. A Freddi Bútor működési folyamatának szemléltetése alapján, a vállalkozás igényeinek érdekében az alábbi korszerűsítésekre, fejlesztésekre van szükség: 1. A folyamatosan terjeszkedő vállalkozásunk elengedhetetlen feltétele egy központi helyen történő kereskedelmi tevékenységünk irányítása. A fejlesztés érdekében indokoltá vált egy olyan nagyságú és minőségű épület vásárlása, melyben egyszerre kap helyet az irodaház, raktár valamint a tehergépkocsi park és az ehhez szükséges garázs is az újszerű állapotú ingatlanban. Ezzel lehetővé válik, a vállalkozásunk számára a komoly kiadást jelentő (bérleti díjak) gazdaságtalan bérlemények kiváltása. Vállalkozás fejlesztési projekt

	Az ingatlan vásárlási nettó vételi ára: 72.000.000 Ft 2. Pápa központi irodahelységek eszközbeszerzések, irodabútorzat, raktárberendezés Vásárlási nettó vételi ára: 9.200.000 Ft 3. Mivel a 27 konyhastúdió közel 40 %-a a Fővárosban és környékén található, szükségessé vált egy tárgyaló- irodahelységek kialakítására alkalmas ingatlan vásárlása Budapesten a nyugati oldalon, Budaörs vagy környékén, a könnyebb megközelíthetősége miatt. A tárgyaló- irodahelységek vásárlását továbbá indokoltá teszi, hogy az értékesítők folyamatos képzéséhez helyi oktatások szükségesek (meeting). Valamint a bolthálózat vezető, területi vezetők kapcsolattartása, adminisztratív feladatok folyamatos ellátása, esetleges új alkalmazottak ideiglenes elhelyezése, üzletfelekkel tárgyalás, új üzleti kapcsolatok, tárgyalások, megbeszélések, illetve irodahelységek céljára. Az ingatlan vásárlási nettó vételi ára: 45.000.000 Ft 4. Budapest-Budaörs bolthálózat vezető, területi vezető tárgyaló és irodahelységek. Eszközbeszerzések, bútorzat Vásárlási nettó vételi ára: 1.900.000 Ft 5. 1db új haszongépjármű vásárlása 3,5 tonnás dobozos túrajárat céljára, bérelt autó kiváltása miatt: Vásárlási nettó vételi ára: 6.400.000 Ft 6. 4db új kishaszon gépjármű vásárlása 3,5 tonnás furgon szállítás, szerelés céljára, bérelt autók kiváltása miatt: Vásárlási nettó vételi ára: 5.700.000 Ft/db=22.800.000 Ft 7. 2db új kishaszon gépjármű vásárlása 1 tonnás felmérések és garanciális javítások céljára, bérelt autók kiváltása miatt: Vásárlási nettó vételi ára: 3.900.000 Ft/db=7.800.000 Ft 8. Az országos konyhastúdiók informatikai hálózatának fejlesztése, korszerűsítése Vásárlási nettó vételi ára: 20.500.000 Ft 9. Pályázati díj, ingatlan illetékek és ügyvédi költségek: Nettó díjak: 19.000.000 Ft Összesen: 204.600.000 Ft A fentiekben felsorolt, 9 pontban meghatározott ingatlanok (irodák, raktár, garázs) eladási szándéknyilatkozatával, haszongépjárművek, bútor eszközbeszerzések, valamint az informatikai hálózat korszerűsítésének árajánlataival rendelkezem
Projektgazda	Freddi Bútor Mészáros Ferenc egyéni vállalkozó
Partnerek, stakeholderek	Elektroimpex Hungary Kft
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt rendelkezik a megvalósításhoz szükséges tervek, engedélyek egy részével Szükséges dokumentumok: ingatlan értékesítési szándéknyilatkozat pápai Központi Irodaépület, raktár, garázs. Freddi Bútor budapesti irodaépület ingatlanértékesítési szándéknyilatkozat. Továbbiakban informatikai és egyéb eszköz beszerzési árajánlatok Freddi Bútor budapesti irodaépület ingatlanértékesítési szándéknyilatkozat. Továbbiakban informatikai és egyéb eszköz beszerzési árajánlatok

	Meglévő dokumentumok: a megvalósításhoz szükséges dokumentumok: Ingatlan értékesítési szándéknyilatkozat pápai Központi Irodaépület, raktár, garázs. Freddi Bútor budapesti irodaépület ingatlanértékesítési szándéknyilatkozat. Továbbiakban informatikai és egyéb eszköz beszerzési árajánlatok
Költségigény (M Ft)	204.6
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 18

A projekt címe	54. 12. Telephelyfejlesztés
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Eszköz beszerzés.anyagmozgató gépek, polcrendszerek, vonalkódos leolvasó rendszer kiépítése.telephelyünk környezetének esztétika fenntartásának gépesítése.biztonság technikai rendszerek kiépítése, és megflévő fejlesztése
A projekt célja, elvárt eredmények	Eszköz beszerzés.anyagmozgató gépek, polcrendszerek, vonalkódos leolvasó rendszer kiépítése.telephelyünk környezetének esztétika fenntartásának gépesítése.biztonság technikai rendszerek kiépítése, és megflévő fejlesztése
Projektgazda	VARGA GYULA EV
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	20
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 12

A projekt címe	54. 13. Telephelyfejlesztés
A projekt indokltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Eszköz beszerzés.anyagmozgató gépek, polcrendszerek, vonalkódos leolvasó rendszer kiépítése.telephelyünk környezetének esztétika fenntartásának gépesítése.biztonság technikai rendszerek kiépítése, és megflévő fejlesztése
A projekt célja, elvárt eredmények	Eszköz beszerzés.anyagmozgató gépek, polcrendszerek, vonalkódos leolvasó rendszer kiépítése.telephelyünk környezetének esztétika fenntartásának gépesítése.biztonság technikai rendszerek kiépítése, és megflévő fejlesztése
Projektgazda	CSABA TRANS 87 KFT
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	20
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 12

A projekt címe	54. 14. IKT fejlesztés
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	IKT rendszerek megvétele, meglévő rendszerek korszerűsítése
A projekt célja, elvárt eredmények	IKT rendszerek megvétele, meglévő rendszerek korszerűsítése
Projektgazda	VARGA GYULA EV
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	20
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 12

A projekt címe	54. 15. IKT fejlesztés
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	IKT rendszerek megvétele, meglévő rendszerek korszerűsítése
A projekt célja, elvárt eredmények	IKT rendszerek megvétele, meglévő rendszerek korszerűsítése
Projektgazda	CSABA TRANS 87 KFT
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	20
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 12

A projekt címe	54. 16. Marketing
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Új és meglévő partnereinkel való kapcsolattartás és piacbővítés
A projekt célja, elvárt eredmények	Új és meglévő partnereinkel való kapcsolattartás és piacbővítés
Projektgazda	VARGA GYULA EV
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	20
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 12

A projekt címe	54. 17. Marketing
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Új és meglévő partnereinkel való kapcsolattartás és piacbővítés
A projekt célja, elvárt eredmények	Új és meglévő partnereinkel való kapcsolattartás és piacbővítés
Projektgazda	CSABA TRANS 87 KFT
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	20
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 12

A projekt címe	54. 18. Minőségbiztosítási rendszerek
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Minőség biztosítási rendszerek bevezetése, meglévő rendszer fejlesztése
A projekt célja, elvárt eredmények	Minőség biztosítási rendszerek bevezetése, meglévő rendszer fejlesztése
Projektgazda	VARGA GYULA EV
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	20
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 12

A projekt címe	54. 19. Minőségbiztosítási rendszerek
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Minőség biztosítási rendszerek bevezetése, meglévő rendszer fejlesztése
A projekt célja, elvárt eredmények	Minőség biztosítási rendszerek bevezetése, meglévő rendszer fejlesztése
Projektgazda	CSABA TRANS 87 KFT
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	20
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 12

A projekt címe	54. 20. Telephelyfejlesztés, raktár
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Meglévő telephely bővítése, fejlesztése, korszerűsítése, raktár épületek létrehozása
A projekt célja, elvárt eredmények	Meglévő telephely bővítése, fejlesztése, korszerűsítése, raktár épületek létrehozása
Projektgazda	VARGA GYULA EV
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	50
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 12

A projekt címe	54. 21. Telephelyfejlesztés, raktár
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Meglévő telephely bővítése, fejlesztése, korszerűsítése, raktár épületek létrehozása
A projekt célja, elvárt eredmények	Meglévő telephely bővítése, fejlesztése, korszerűsítése, raktár épületek létrehozása
Projektgazda	CSABA TRANS 87 KFT
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt megvalósításához szükséges tervek, engedélyek elkészítése, beszerzése folyamatban van Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	50
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 12

A projekt címe	54. 22. Zsófia Vendégház szobáinak korszerűsítése
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	A beruházás 6 éve készült el. Ez idő alatt a bútortól berendezés illetve aljzatok /padlószőnyeg stb. /amortizálódtak. Folyamatos feladat a vendégek magasabb minőségű kiszolgálása a környezet és szobák színvonalának javítása , lehetőség szerint a mostani árak megtartásával. Plusz egy konyha helység kialakítása
A projekt célja, elvárt eredmények	Zsófia Vendégház szobáinak korszerűsítése
Projektgazda	Péter Zsolt
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: a projekt rendelkezik a megvalósításhoz szükséges tervek, engedélyek egy részével Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	5
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 2

A projekt címe	54. 23. Turisztika
A projekt indokoltsága, szükségesség	A projekt kiemelten illeszkedik a pápai vezérprojekthez illetve a térségi terület fejlesztéséhez
A projekt tartalma	Új munkahelyek realizálása, gazdaság fejlesztése
A projekt célja, elvárt eredmények	Új munkahelyek realizálása, gazdaság fejlesztése
Projektgazda	BFS-Trade" Kft.
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	250
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 10--16

A projekt címe	54. 24. Szálláshelyfejlesztés
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Szálláshely, szállás kialakítása, meglévő ingatlanok bérbe adása
A projekt célja, elvárt eredmények	Szálláshely, szállás kialakítása, meglévő ingatlanok bérbe adása
Projektgazda	VARGA GYULA EV
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	50
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 12

A projekt címe	54. 25. Szálláshelyfejlesztés
A projekt indokoltsága, szükségesség	-
A projekt tartalma	Szálláshely, szállás kialakítása, meglévő ingatlanok bérbe adása
A projekt célja, elvárt eredmények	Szálláshely, szállás kialakítása, meglévő ingatlanok bérbe adása
Projektgazda	CSABA TRANS 87 KFT
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Előkészítettség foka: projektötlet Szükséges dokumentumok: - Meglévő dokumentumok: -
Költségigény (M Ft)	50
Ütemezés	Megvalósítás kezdete: 2014 Megvalósítás időtartama: 12

ÁLLAMIGAZGATÁSI EGYEZTETÉSI ELJÁRÁS SORÁN ÉRKEZETT VÉLEMÉNYEK FELDOLGOZÁSA

Államigazgatási szervek:

Véleményező szervezet	Észrevétel ismertetése	Elfogadásra került? (igen/részben/nem)	Megjegyzés, indoklás
ÁNTSZ Országos Tisztifőorvosi Hivatal (jún. 8.)	Kifogást nem emel.	igen	Módosítást nem igényel
ÁNTSZ Országos Tisztifőorvosi Hivatal (jún. 17.)	A város területén található a Pápai Gyógy- és Termálfürdő.	A koncepció kidolgozása során figyelembe kell venni az itt folyó gyógyító tevékenység zavartalanosságának biztosítását.	A stratégia célkitűzései illetve a projektjavaslatok figyelembe veszik a Pápai Gyógy- és Termálfürdő kiemelt szerepét.
Fejér megyei kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály	Nem emel kifogást, a Képviselőtestület részére elfogadásra javasolja.	igen	Módosítást nem igényel
Honvédelmi Minisztérium	Megadja a Pápa közigazgatási területén lévő honvédelmi rendeltetésű ingatlanok hrsz-it.	nem	Nem szükséges a hrsz-ek szerepeltetése az ITS-ben.
	Kéri a honvédelmi érdekek megjelenítését az ITS-ben (honvédelmi területek, fejlesztési területek esetleges korlátozásai)	igen	A fejlesztési célok illetve beavatkozások a honvédelmi érdekekre figyelemmel kerültek meghatározásra.
	Eltérés van a kiemelt fontosságú honvédelmi területek nagyságában saját nyilvántartása és a megalapozó vizsgálatban közölt adat között.	nem	A megalapozó vizsgálat Veszprém megye területrendezési terve övezeti tervének adatait tartalmazza.
Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatala (2015. jún.3.)	Az ITS-hez hozzájárul	igen	Módosítást nem igényel
Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatala (2015. jún.4.)	Az ITS-hez hozzájárul	igen	Módosítást nem igényel
Nemzeti Közlekedési Hatóság Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatal	Az ITS-sel egyetért, észrevételt nem tesz, az elfogadást támogatja.	igen	Módosítást nem igényel
Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság	A dokumentum hírközlési érdeket nem sért,	igen	Módosítást nem igényel

Veszprém Megyei Kormányhivatal Építésügyi Osztály	ellene kifogást nem emel.		
	A benyújtott ITS tervezete részletes és alapos munka, a tartalmi feltételeknek megfelel, amennyiben a partnerségi egyeztetés szabályairól döntött az önkormányzat.	igen	Módosítást nem igényel
Veszprém Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály	Pápai Többcélú Kistérségi Társulással kapcsolatban tájékoztat, hogy a kistérséggel kapcsolatos alapfogalmak hatályát veszítette, kéri javítani.	igen	A hivatkozott szövegrész módosításra került.
	A földmunkával járó fejlesztésekkel, beruházásokkal, beleértve az ásványi vagyon kitermelését is, a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket jogszabályban meghatározott esetekben és módon el kell kerülni.	igen	Az ITS-ben foglalt projektjavaslatok megvalósítása az elkövetkező középtávú időszak (7-8 év) feladata. A konkrét kivitelezésig hosszú út vezet, további műszaki tervezést igényel. A részletes tervezés során a projektek megvalósítása a régészeti lelőhelyekre figyelemmel történik.
	Az épített környezet értékeiről szóló munkarész teljességgel hiányzik a megalapozó vizsgálatból. Kérjük a megalapozó vizsgálat tartalmi követelményeinek megfelelően pontról pontra szerepeltessék az épített környezet értékeiről szóló munkarész megfelelő adatait.	igen	A megalapozó vizsgálat tartalmazza az épített környezet értékeiről szóló fejezetet. Az észrevétel nyomán a szóban forgó fejezet - ITS felülvizsgálat szempontjából releváns tartalommal történő - kiegészítése megtörtént. (A jelen - Belügyminisztériumi finanszírozású - projekt keretében készülő ITS felülvizsgálat megalapozására a megbízó Minisztérium szakmai ajánlása alapján nem elvárás, hogy a 314-es Korm. rendelet szerinti olyan részletezettségű megalapozó vizsgálat készüljön, amely minden további elmélyítés nélkül alkalmazható legyen a későbbiekben készítendő településrendezési eszközök kidolgozásához.)
	A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 85/A. § (1) bekezdése értelmében, ha a településfejlesztési koncepció készítésekor nem készült, vagy a	nem	Jelen projekt keretében integrált településfejlesztési stratégia készül. Nem településfejlesztési koncepció és nem településrendezési eszköz. Ennél fogva nincs örökségvédelmi hatástanulmány készítésére

rendezés alá vont területre nincs örökségvédelmi hatástanulmány, vagy van, de az tíz évnél régebbi, akkor azt a rendezés alá vont területre el kell készíteni.		vonatkozó kötelezettség.
A stratégiának tartalmaznia kell a külső összefüggéseket, így a védettségekkel való összhang bemutatását is. Kérjük, a stratégiában ismertessék az örökségvédelmi területekkel való összhangot.	nem	A külső összefüggéseke bemutató fejezet célja annak bemutatása, hogy az ITS tematikus céljai hogyan illeszkednek az EU kapcsolódó stratégiájához, valamint az országos és a Veszprém megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz és az egyéb városi fejlesztési és rendezési dokumentumokhoz.
A stratégiában felsorolt egyes fejlesztési projektek nagyberuházásnak minősülnek. A Kötv. 7. § 20. pontja értelmében nagyberuházásnak minősül az alábbi, földmunkával járó beruházás: a) a bruttó 500 millió forintos értékhatárt meghaladó teljes bekerülési költségű beruházás, b) a Kormány által rendeletben nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánított beruházás, c) a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. által kezelt beruházás, d) a védmű-, töltés- és a 2500 hektár alapterületet meghaladó árapasztótározó-építés, vagy e) azon közérdekű célú beruházás, amelynek megvalósítása érdekében a kisajátításról szóló törvény szerint kisajátítást végeztek. A Kötv. 23/C. § (1) bekezdése értelmében nagyberuházás esetén előzetes régészeti dokumentációt kell készíteni.	részben	Az ITS-ben foglalt projektjavaslatok megvalósítása az elkövetkező középtávú időszak (7-8 év) feladata. A konkrét kivitelezésig hosszú út vezet, további műszaki tervezést igényel. Amennyiben olyan projekt megvalósítását kezdi meg az önkormányzat, amelyhez előzetes régészeti dokumentáció készítése szükséges, akkor az a megvalósítási folyamat részeként meg fog történni.
A megküldött dokumentáció tartalma a fenti kiegészítésekkel örökségvédelmi szempontból elfogadható. Az integrált településfejlesztési stratégia közvetlen örökségvédelmi érdeket nem sért. A stratégia	-	Módosítást nem igényel

Veszprém Megyei Kormányhivatal Földmérési és Földügyi Osztály	elfogadása ellen kifogást nem emelek. A javaslatok mezőgazdaságilag hasznosított területeket is érinthetnek, ezért felhívja a figyelmet a Tfv. azon jogszabályhelyeire, melyekre különös tekintettel kell lenni a termőföldeket érintő tervezett módosítások kapcsán.	igen	Az ITS a területfelhasználás optimalizálására és a város fejlesztési érdekei közti egyensúly megtalálására törekszik. Az ITS-ben fejlesztésre javasolt területek nem jelentenek automatikus területhasználati átminősítést. Az ITS javaslatai a településrendezési terv készítésekor válnak konkréttá, melyek akár művelési ág váltással járhatnak. A szükséges egyeztetési eljárás lefolytatás akkor lesz esedékes.
Veszprém Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály	A településfejlesztési javaslatok az erdőgazdálkodási térségeket nem változtatják meg. A többi fejlesztési javaslathoz hatáskör hiányában kifogást nem emel, megjegyzést nem fűz.	igen	Módosítást nem igényel
Veszprém Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály	Az ITS dokumentáció a 314/2012. (XI.8) Kormányrendeletben foglalt tartalmi követelményeknek eleget tesz. Környezet-és településegészségügyi szempontból a dokumentációban foglaltakkal szemben kifogást nem emel. Pápa Város Integrált Településfejlesztési Stratégiáját közegészségügyi szempontból elfogadásra javasolja.	-	Módosítást nem igényel
Veszprém Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Osztály	Tájékoztatása szerint az egyeztetési eljárásban a talajvédelmi hatóság nem szerepel.	-	-
Veszprém Megyei Kormányhivatal Útügyi Osztály	Hatáskör hiányában továbbítva Nemzeti Közlekedési Hatóság Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatal Út- és Hídügyi Főosztály Engedélyezési és Forgalom szabályozási Osztályához	-	-
Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Elnöke	Veszprém megye területfejlesztési koncepciójához való illeszkedés vizsgálatára az anyag nem tér ki. A városi dokumentum megállapítja, hogy a barokk hangulat és a sokszínű kulturális élet	igen igen	Az illeszkedés bemutatásával kiegészítésre került a dokumentum. A „G1 - A gazdasági aktivitás és a foglalkoztatottság növelése, szakképzési

	megőrzése révén a turizmus a város számára kitörési pont lehet. A másik húzóágazat, az ipar fejlesztése is kulcsfontosságú, a város jó földrajzi adottságokkal rendelkezik a könnyűipari és gépipari (beszállítói) fejlesztések megvalósításához. Megfontolandónak tartjuk, hogy nagyobb hangsúlyt kaphatna meg az élelmiszeripar fejlesztése is, lévén Pápa térsége mezőgazdasági hasznosítású terület, valamint a Papai Hús Zrt.-nek (és jogelődjeinek) évszázados múltja van, melynek révén a városban felhalmozódott szakmai tudás jelentős értéket képvisel, erre alapozó innovatív fejlesztés nemzetgazdasági szempontból is kiemelkedő eredményeket biztosíthat. Összességében megállapítható, hogy egy jól összeállított, tartalmas dokumentumot tekinthetünk át. Álláspontunk szerint Pápa város középtávú céljai megalapozottak, jól szolgálják a város fejlődését.	rendszer fejlesztése” tematikus cél kiegészítésre került az élelmiszeripar fejlesztésére vonatkozó javaslattal. Módosítást nem igényel
--	---	--

Szomszédos települési önkormányzatok:

Véleményező szervezet	Észrevétel ismertetése	Elfogadásra került? (igen/részben/nem)	Megjegyzés, indoklás
Dáka	Egyetért	-	-
Mezőlak	Kifogással nem él, észrevételt nem tesz	-	-
Mihályháza	Egyetért	-	-
Nemesgörzsöny	Egyetért	-	-
Nagyacsád	Egyetért	-	-
Nagygyimót	Turisztikai és gazdasági szempontból indokolt lenne Nagygyimót felé a 832. út mellett kerékpárút építése.	igen	Az ITS K2 – „Közlekedésfejlesztés, a városi infrastruktúra fejlesztése és rekonstrukciója” célja kiegészítésre került a térségi

kerékpárúthálózatokhoz való kapcsolódással. Ebbe a javaslatban felvetett kerékpárút is beletartozik. Az ITS nem sorolja fel név szerint valamennyi érintett települést.

Kerüljön egeztetésre az ITS és a helyi Leader szervezet által tervezett turisztikai fejlesztés

igen

Az ITS turisztikai fejlesztései nem ellentétesek a Leader szervezet fejlesztéseivel.

A Hódoska majornál indokolt a gyalogút kiépítése, amely akár része lehet a javasolt kerékpárútnak is.

igen

A Malomkert városrész céljai közé beemelésre került.

Nóráp	Egyetért	-	-
Nyárad	Egyetért	-	-
Pápadereske	Egyetért	-	-
Pápakovácsi	Egyetért	-	-